

GENEL KAVRAMLAR

- A -

Adem-i Merkeziyet : Merkeze ait genel hizmetlerden ve yürütme yetkilerinden bir bölümünün yanı sıra özerk ve bağımsız taşra birimlerine bırakılmasıdır.

Aforoz : Bir Hristiyanın kilise tarafından dinden çıkarılmasıdır.

Ahilik : Türkler arasında eskiden beri var olan dayanışma düzeninin; Anadolu'nun Türkleşmesi, İslamlaşması sırasında yeni ve daha ileri düzeyde belirmesi sonucunda doğan esnaf teşkilâtına Ahilik denilmiştir. Dinî ve iktisadî bir karakter taşıyan teşkilat üyeleri arasında sağlam bir dayanışma kurulmuştur.

Anayasa : Bir devletin yönetim biçimini belirten, yasa, yürütme, yargılama güçlerinin nasıl kullanılacağına gösteren, yurttaşların kamu haklarını bildiren temel ve üstün yasaya anayasa denir.

Antant : Anlaşma.

Antlaşma : İki veya daha çok devletin saldırmazlık, savaşta ittifak gibi konularda yükümlülüklerini belirttikleri belge veya belgede belirtilen durum, muahede, pakt.

Âşar : Osmanlı Devleti'nde mevsim sonunda toprak ürünlerinden onda bir oranında alınan vergi.

Aristokratik Cumhuriyet : Siyasal hakların, (seçme ve seçilme) yalnız soylulara ait olduğu yönetim biçimidir.

Asimilasyon : Güçsüz kişilerin veya toplumların güçlü toplumların kültürel yapısı içinde erimesi.

Atabeylik : İslâmiyet'ten önceki Türk devletlerinde uygulanan atabeylik sistemi, İslâmiyet'ten sonra kurulan Türk devletlerinde de devam ettirilmiştir.

Selçuklu şehzadelerini eğiten, iyi bir yönetici ve komutan olarak yetişmesini sağlayan bilgili, tecrübeli görevlilere "Atabey" denilmiştir. Atabeyler, bir yere yönetici tayin edilen şehzadelerin yanına gönderilerek şehzadelere danışmanlık yaparlardı. Bu sistemle şehzadelerin iyi bir devlet adamı olarak yetiştirilmesi sağlanmıştı. Şehzadelerin yanında önemli bir etkinliğe sahip olan atabeyler, merkezi otoritenin zayıfladığı dönemlerde bağımsızlıklarını ilan ederek devletin parçalanmasına neden olmuşlardır. Osmanlı Devleti'nde atabeylerin görevini lala adı verilen görevliler üstlenmiştir.

Ateşkes Anlaşması : Savaşan tarafların çarpışmalara belli bir süre ara vermeyi kararlaştırmasıdır. En önemli sonucu, savaş halini sürdürmekle birlikte çarpışmaların ertelenmesidir. Barış antlaşması için başlangıç olabilir.

Avârız : Osmanlı Devleti'nde olağanüstü hallerde halka yüklenen malî, aynî ve bedeni vergilere avarız denilmiştir. Devletin giderek zayıflaması sonucunda avarız vergileri sürekli hale gelmiştir.

Âyan : Bir memleketin, bir bölgenin, bir kasabanın veya bir sınıfın ileri gelenleri hakkında kullanılan bir terimdir. XVIII. yüzyıldan itibaren Osmanlı ülkesinin çeşitli yerlerinde, çoğu yerli ve önde gelen ailelerden olmak üzere türeyen sınıfa bu isim verilmiştir. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde âyanlar, halk tarafından seçilmiş, âyanlara devlet tarafından vergi toplama ve fiyatları kontrol etme ve bulunduğu bölgenin güvenliği ni sağlama yetkisi verilmiştir. Sened-i İttifak ile âyanlar padişah tarafından resmen tanınmıştır.

Âyan Meclisi : Birinci Meşrutiyet Dönemi'nde kurulmuş ve üyeleri padişah tarafından belirlenmiştir. Bu meclisin kurulması, Mebusan Meclisi'nde padişahın gücünü artırmıştır. Âyan Meclisi uygulaması ulus egemenliğine ters düşmektedir. Bu nedenle TBMM Âyan Meclisi'nin kurulması yönündeki isteklere karşı çıkmıştır.

Aydınlanma Çağı : XVIII. yüzyıl Avrupasında düşüncenin bütün baskılardan kurtularak aklın kılavuzluğunda bağımsızlığa kavuştuğu dönem.

Azinlık : Bir ülkede yerleşmiş, fakat bünyesine girdikleri devletlerin halkından dil, ırk, din vb. bakımdan ayrılan topluluklardır.

- B -

Babiali : Osmanlı Devleti'nde başbakanlık demek olan sadrazamın ve bazı bakanlıkların içinde bulunduğu bina verilen ad, hükümet merkezi.

Bağımlı : Başka bir devletin etkisi altında bulunan, kendi başına hareket edemeyen insan topluluğu veya ulus.

Bağımsızlık : Bir devletin veya milletin siyasal, askeri, ekonomik, kültürel vs. bütün alanlarda başka bir devletin veya milletin etkisi altında olmadan kendi çıkarlarını, duygu ve düşünceleri doğrultusunda hareket etmesidir. Örneğin;

- Düyun-u Umumiye İdaresi'nin çalışmaları
- Kapitülasyonların devam etmesi
- Anadolu'nun değişik yerlerinin işgal edilmesi
- Anlaşma Devletleri'nin padişahı ve İstanbul Hükümeti'ni denetim altında tutması
- İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının uluslararası bir komisyon tarafından yönetilmesi

gibi gelişmeler Türk ulusunun bağımsız hareket etmesini engelleyen unsurlardır. Bağımsızlık, ulusal egemenlikle karıştırılmamalıdır. Bağımsızlık için belli bir rejimin kabul edilmesi gerekmez.

Barış Antlaşması : Savaşan devletlerin, savaşı kesin olarak bitirmelerini sağlayan yazılı sözleşme. Barış antlaşmalarında yalnız sınırlar değil, galiplerin ve mağlupların o andaki durumlarına göre siyasal, ekonomik ve askeri konular da düzenlenir.

Barış Konferansı : Genellikle ateşkes anlaşmalarından sonra veya böyle bir anlaşma yapılmadan, savaşan tarafların bir araya gelerek barışı kurmak üzere görüşmeleri.

Bolşevizm : Rus Sosyal Demokrat Partisi sol kanadının çoğunluğu tarafından ileri sürülen öğretiye denir. 1903'ten sonra Lenin taraftarı aşırı solculara Bolşevik denilmiştir. Bolşevikler 1917 İhtilali'yle Rusya'da iktidarı ele geçirerek Komünist Partisi'ni kurmuştur.

- C -

Cemiyet-i Mahsusa : Özel komisyon. 1876 Anayasası'nı hazırlamıştır. Server Bey'in başkanlığındaki bu komisyon, Said Paşa'nın Türkçe'ye çevirdiği Fransız anayasası ile Mithat Paşa'nın Kanun-u Cedid adlı anayasa tasarsını inceleyerek ilk Kanun-u Esasi'yi ortaya koymuştur. Teşkilat değişik alanlarda uzman 28 kişiden oluşmuştur.

Cento (Merkezî Antlaşma Örgütü) : Bölgede barış ve güvenliği, ekonomik ve kültürel gelişmeyi sağlamak amacıyla Türkiye, İran, İngiltere ve Pakistan arasında kurulmuştur (1955). ABD, bu paktı destekledi. 1959'dan sonra Cento adını aldı ve merkezi Ankara'dan Londra'ya taşındı. Cento, 1979'da dağılmıştır.

Cizye : Müslüman ülkelerde gayrimüslim halktan korunmaları karşılığında alınan vergi. Din adamlarından, kadınlardan ve çocuklardan alınmazdı.

Cumhuriyet : Halkın egemenliğini doğrudan doğruya veya seçtiği temsilciler aracılığıyla kullandığı yönetim şeklidir.

Cunta : Bir ülkede zorla devlet yönetimine el koyan kişilerin oluşturduğu kurula denir.

Cülus Bahşişi : Osmanlı Devleti'nde tahta çıkan padişah tarafından askerlere, ulemaya ve devlet memurlarına verilen bahşıştir. Fatih döneminde kanun haline gelen bu uygulama, padişahların sık değiştiği ve hazine para bulunmadığı dönemlerde sorunlara yol açmış; hatta ayaklanmalara neden olmuştur.

Çiftbozan : Osmanlı Devleti'nde ekip biçme ve vergi ödeme karşılığında kendisine verilen toprakları sebeb-siz olarak ekmeyen kişilerden alınan bir vergidir. Bu uygulama ile üretim faaliyetlerinin devam ettirilmesi amaçlanmıştır.

- D -

Delege : Bir devlet ve kurul adına bir işi sonuçlandırmak için gönderilen kimse, yetkili, temsilci.

Demokrasi : Halk egemenliğidir. Halk için, halk adına halkın yönetimidir. Demokrasilerde vatandaşlara eşit haklar tanınmıştır. Vatandaşların düşüncelerini açıklama ve inanç özgürlüğü vardır. Kişilerin özgürlükleri ancak yargıç kararıyla kısıtlanabilir.

Denge Politikası : Haklarını veya topraklarını dışarıdan gelen saldırılara karşı koruyamayan devletlerin başka devletlerin yardımıyla varlığını sürdürme politikasına denir. Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyılın sonunda Mısır'ın işgal eden Fransa'ya karşı İngiltere ve Rusya'nın desteğini alarak topraklarını işgalden kurtarabilmiştir. Osmanlı Devleti, 1798'den sonraki süreçte Avrupalı devletlerin menfaat çatışmalarından yararlanarak bu politika ile varlığını devam ettirmeye çalışmıştır.

Devlet : Belli bir ülkede, kanunlara göre kurulmuş bir hükümet yönetiminde örgütlenmiş, bağımsız topluluklara denir. Devlet, toplu halde yaşayan insanlar arasında güvenliği sağlar, hak ve adaleti korur. Yabancılarla karşı vatani korumak için hazırlık yapar. Devlet, toplumda düzeni sağlamak ve korumak amacıyla kurulmuştur. Devlet biçimleri genellikle Monarşi, Oligarşi ve Demokrasi olmak üzere üç grupta toplanmaktadır.

Monarşi : Bir hükümdarın (kralın) toplumu istediği gibi yönetmesidir.

Oligarşi : Devleti bir sınıfın yönetmesidir.

Demokrasi : Halkın kendisini yönetmesidir.

Devletçilik : Devletin ekonomiye doğrudan karıştığı ve birçok alanda halk yararına yatırım yaptığı sisteme denir. Devletçiliğin amacı ihtiyaç ekonomisini düzenlemektir.

Devşirme Sistemi : Osmanlı İmparatorluğu'nda saray ve askerlik görevi için Hristiyan çocukları arasından seçilen kişilere verilen isimdir.

Diktatör : Bütün siyasî yetkileri kendisinde toplamış olan devlet, hükümet ya da zümre başkanı.

Doktrin : Teori, fikir, düşünce.

Dogmatizm : Din veya otoritelerce ileri sürülen düşünce ve ilkeleri, delil aramaksızın bilgi sayan görüş tarzı.

Dominyon : Büyük Britanya İmparatorluğu'nun, beş ülke ile aynı haklara sahip olan deniz aşırı parçalarından herbirine verilen ad (Kanada, Avusturalya, Yeni Zelanda gibi).

Duyun-u Umumiye İdaresi : Osmanlı Devleti'nin Batı ülkelerinden aldığı borçlara karşılık ilgili ülkelerin alacaklarını toplamak için kurdukları kurumun adı. Genel Borçlar İdaresi.

- E -

Egemenlik : Karar verme ve söz hakkına sahip olma yetkisidir. Karar yetkisi kimde ise egemenlik de onda-
dır. Demokratik yönetimlerde egemenlik millete aittir. Milli egemenliğin bulunduğu yerde oy kullanma ve meclisin bulunması zorunludur.

Emperyalizm : Bir devletin öteki ülkeleri denetimi altına alması veya ekonomik ve kültürel denetimi altında bulundurmasıdır.

Enderun : Devşirme çocuklardan yetenekli olanları Topkapı Sarayı'nda yönetici olarak yetiştirmek amacıyla faaliyet gösteren saray okulu.

Endülûjans : Katolik kilisesinin para karşılığında Hristiyan halkın günahlarını bağışlamasıdır.

Endüstri : Topluların ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla hammaddeyi eşya haline getirme işlemlerinin tümü.

Engizisyon : Orta Çağ'da Katolik dünyasında dini inançlara karşı gelenleri cezalandırmak üzere kurulan kilise mahkemelerinin adı.

Enterdi : Papa tarafından bir ülkenin toptan aforoz edilmesidir. Enterdi ilan edilen bir ülkede Hristiyanlıkla ilgili bütün faaliyetler durdurulurdu. Hiçbir kral veya derebeyi bu cezaya uğramaya cesaret edemediğinden papalar bu sayede krallar ve derebeyler üzerinde otorite kurmuşlardır.

Evrensellik : Meydana gelen bir olayın bütün toplumları ve dünyayı etkilemesidir. Coğrafya Keşifleri ve Fransız İhtilâli gibi.

- F -

Faşizm : "Herşey devlet içindir." anlayışı ile I. Dünya Savaşı'ndan sonra İtalya'da ortaya çıkan bir anlayıştır.

Federal Devlet : İçişlerinde bağımsız olup, dışişlerinde ortak bir kuruluşla temsil edilen devletlerin birleşmesinden oluşan devlet türüdür. ABD gibi.

Federasyon : Birden fazla devletin özel kanunlarını ve bağımsızlıklarını koruma şartıyla birleşerek bir tek devletin oluşturulmasıdır.

Feodalite : Feodal yönetimde devlet işlerinde serbest hareket eden beyliklerden oluşur. Bu yönetim şekli devletlerin parçalanmasını kolaylaştıran, güçlü bir siyasal birliğin oluşmasını önleyen bir yapıya sahiptir.

Ferman : Hükümdar emri.

Feshetme : Kapatma, kaldırma veya iptal etme.

Fililen ve Hukuken Sona Erme : Devlet topraklarının işgal edilmesi bir devletin fililen sona erdiğini gösterir. Başkent, devlet başkanı ve hükümet gibi bir devletin hukuki varlığını gösteren unsurların ortadan kalkmasıyla devlet hukuken sona ermiş olur.

- G -

Ganimet : Savaşta düşmanlardan ele geçirilen mallar, paralar veya esirler.

Gaza : İslâm dinini yaymak için yapılan seferler

Genelge : Aynı konu üzerine bütün ilgililere gönderilen yazı, tamim.

Güçler Birliği : Yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin tek kişi veya organda toplanmasına denir.

Güvenoyu : Hükümetin parlamento içinden çıktığı sistemlerde güvenoyu önemli rol oynamaktadır. Hükümetin kurulduktan sonra çalışmalara başlayabilmesi için parlamento çoğunluğunun desteğini almasına güvenoyu denir.

- H -

Halkevleri : Türk halkının eğitim ve kültürünün gelişmesine yardımcı olmak için 19 Şubat 1932'de kurulmuş bir örgüttür. Cumhuriyet Halk Partisi'nin yan örgütü olarak kuruldu. Halkevleri 1951 yılında kapatıldı. 1961'de Bakanlar Kurulu'nun kararıyla Halkevlerinin yerine Türk Kültür Dernekleri kurulmuştur.

Himaye : Koruma, gözetme, esirgeme.

Höyük : Tarih boyunca çeşitli nedenlerle yıkılan yerleşme bölgelerinde, yıkıntıların üst üste birikmesiyle oluşan tepe.

Hukuken Tanıma : İki devletin birbiriyle görüşmesi ve birbirini muhatap kabul etmesidir. Resmen tanımada ise, iki devletin birbirini tanıdığını gösteren bir antlaşma imzalamaları gerekmektedir.

Hümanizm : Eski Yunan ve Latin kültürünü en yüksek kültür örneği olarak alan ve Orta Çağ'ın skolastik düşüncesine karşı XVI. yüzyıl Avrupasında doğan ve gelişen felsefe, bilim ve sanat görüşü; insanlık sevgisini en yüce amaç ve olgunluk sayan doktrin.

- I -

Islahat : Herhangi bir kuruluşta, devlet düzeninde eskimiş ya da bozulmuş olan yanları düzeltmektir. Osmanlı tarihinde XVII. yüzyıldan başlayarak kurumlarda yapılan düzenlemelere ve XVIII. yüzyıldan itibaren Batı örneğine göre girilen yenileşme ve ilerleme atılımlarına ıslahat denilmiştir.

- İ -

İhtilal : Bir devletin ekonomik, sosyal ve politik yapısını birdenbire değiştirmek için çıkan zorlayıcı eylem.

İlhâk : Katma, bağlama, ekleme, egemenliği altına alma.

İkta : Gelirleri hizmet veya mal karşılığı olarak komutanlara, askerlere ve devlet memurlarına verilen topraklara ikta denir. İkta verilen kişilerin görev sürelerinin dolması üzerine iktaları da ellerinden alınırdı. sisteminin faydaları şunlardır:

- Toprak gelirleriyle memurların ve komutanların maaşları karşılanmış, savaşa hazır askerler yetiştirilmiştir.
- Üretim kontrol altına alınarak artırılmıştır.
- Taşrada devlet otoritesi sağlanmıştır.
- Göçebe Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesi sağlanmıştır.

İltizam : XVI. yüzyıldan itibaren bazı eyaletlerin vergilerinin açık artırma yoluyla, belirli bir bedel karşılığında, mültezim adı verilen kişilere bırakılmasına iltizam denir.

İmparatorluk : Bir imparator tarafından yönetilen ve egemenliği altında birçok milleti ve topluluğu bulunduran büyük devletlere verilen isimdir.

İmtiyaz : Bir kişiye ya da kurula verilen ayrıcalık.

İnkılâp : Değişme, bir hâlden başka bir hâle dönme, yenilik hareketleri.

İrade : Bir şeyi yapmayı veya yapmamayı belirten iç güç, isteme yetkisi.

İstiklâl : Bağımsızlık

- K -

Kabine : Bakanlar Kurulu.

Kabine Sistemi : Devlet başkanı tarafından atanan bir başbakanın hazırlayacağı bakanlar kurulunun, devlet başkanı tarafından onaylanmasından sonra meclisin güvenoyuna sunulmasına kabine sistemi denir.

Cumhuriyetin ilanından sonra kabine sistemine geçilerek hükümetin kurulması ve dolayısıyla yürütme işlerinin hızlandırılması sağlanmıştır.

Kabotaj : Bir devletin kıyılarındaki iskele ve limanlar arasında deniz ticareti yapma hakkını kendi yurttaşlarına ve bayrağını taşıyan gemilere tanımasıdır. Bu durum milli ekonominin gelişmesinde etkili olmuştur. Ülkemizde 1 Temmuz Kabotaj Bayramı'dır.

Kapitalizm : Bu sistemde devletin ekonomiye müdahalesi yoktur. Ülkede ekonomik faaliyetler serbesttir.

Kapitülasyon : Bir devletin başka bir devlete ekonomik, siyasal, kültürel ve adli ayrıcalıklar vermesidir.

Kast : Kast, meslekleri babadan oğula geçen ve aynı geleneklere bağlı bulunan gruplar topluluğudur. Herkes babasının mesleğine girmek zorundadır.

Kastlar arasında geçiş yoktur. Aynı kasttan olmayanlar evlenemez. Her kastın kendi içinde dayanışması vardır. Bu sistem Hint halkının kaynaşmamasının ve millet haline gelememesinin en önemli nedeni olmuştur.

Koloni : Bir devletin fazla nüfusunu yerleştirmek için ülkesi dışında kurduğu ve ana vatanın bir parçası sayılan yerleşme alanları.

Komünizm : Sanayi Devrimi'nden sonra işçi sınıfının sömürülmesine karşı çıkan bir akımdır. Komünizmde; özel mülkiyet yoktur, tek parti ve siyasî görüş vardır, herşey halk adına devletin denetiminde olup katı bir devletçilik anlayışı vardır.

Konfederasyon : Bağımsız devletlerin ortak ve sınırlı imkanlar için, iç ve dış egemenliklerini koruyarak, bir antlaşmayla oluşturdukları topluluk.

Kongre : Çeşitli ülkelerin yöneticilerinin, elçilerinin ve delegelerin katılmasıyla yapılan toplantıdır. Başka bir deyişle ortak sorunlara karşı ortak çözüm üretmek için bir araya gelen yetkili kişilerin toplantısıdır.

Kurucu Meclis : Bir devletin anayasasını hazırlamak ve kabul etmekle görevli meclise, "kurucu meclis" denir.

Kurultay : Eski Türklerde ve Moğollarda siyasî, askerî ve ekonomik kararların alındığı meclis. Bu terim Moğolca'dan Türkçe'ye geçmiştir.

Kut : Türklerin hakimiyet anlayışına göre, Tanrı yeryüzünü yönetme yetkisini (Kut) Türk hükümdarlarına vermiştir. Kut anlayışına göre, ülke toprakları hanedan üyelerinin ortak malı kabul edilmiştir. Bu sistem Türk devletlerinde bazı olumsuz sonuçlar doğurmuştur. Çünkü bu sistem nedeniyle sık sık taht kavgaları çıkmış ve Türk devletleri kısa sürede parçalanmıştır.

Kuvvetler Birliği : Yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin tek bir kurumda toplanmasına kuvvetler birliği denir. Yeni Türk Devleti'nde 1921 Anayasası'na göre bu yetkilerin kullanma hakkı TBMM'ye verilmiştir. Türkiye'de 1921 Anayasası ile TBMM'ye verilen yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin kullanım hakkı 1961 Anayasası'na kadar devam etmiş bu tarihten sonraki süreçte Türkiye Cumhuriyeti kuvvetler ayrılığı ilkesini benimsemiştir.

Türkiye'de kuvvetler birliği ilkesinin benimsenmesinde 1921 yılında Kurtuluş Savaşı'nın devam etmesi, olağanüstü dönemde kararların çabuk alınmasına ve uygulanmasına ihtiyaç duyulması etkili olmuştur.

- L -

Liberalizm : Kişi özgürlüklerinin her alanda mümkün olduğu ölçüde az sınırlanması. Ekonomik liberalizm, ekonomi alanında kişilerin tam özgürlüğüdür. Siyasal liberalizm ise, siyasal etkinlikler için kişilere tüm özgürlüklerin tanınmasıdır.

Levent : Osmanlı donanmasında görevli askerlere verilen isim.

Liva : Osmanlı Devleti'nde ilden küçük, ilçeden büyük olan bir yönetim bölgesi.

Lonca : Aynı meslekten kimselerin, özellikle esnaf ve zanaatkarların çalışma ve pazar meselelerini çözmek ve mesleğe yeni eleman yetiştirmek amacıyla kurulan birliktir.

- M -

Manda ve himaye : Mevcut sistem ile kendini idare edemeyen toplumların başka bir devlet tarafından idare edilmesidir. Bu sistem bağımsızlığa aykırıdır.

Mandater Yönetim: Mandater yönetim tarzı, I. Dünya Savaşı'ndan sonra sömürgeci devletler tarafından Wilson İlkelerini kendi emelleri doğrultusunda kullanmak amacıyla ortaya atılmıştır.

I. Dünya Savaşı sırasında güçlü müttefiklere ihtiyaç duyan İngiltere ve Fransa; ABD'yi yanlarına çekebilmek amacıyla Wilson İlkelerini kabul etmişlerdi. Bu ilkelere göre galip devletlerin mağlup devletlerden toprak ve savaş tazminatı almamasını da kabul etmişlerdi. Ancak savaştan galip çıkınca emellerini gerçekleştirmek ve zararlarını karşılamak amacıyla mandater yönetim sistemini ortaya atmışlardır.

Mandater yönetim; henüz bağımsız yaşama yeteneğine sahip olamayan ülkelerin bu yeteneğe erişinceye kadar Milletler Cemiyeti tarafından belirlenecek bir devlet tarafından yönetilmesi demektir. Bu yöntemin uygulanması sonucunda galip devletler,

- Wilson İlkeleri ile çalışmaktan kurtulmuşlardır.
- Sömürgecilik faaliyetlerini mandater yönetimle gerçekleştirmişler; işgal ettikleri yerlerin yeraltı ve yerüstü kaynaklarını kullanmışlardır.

Mandater yönetim anlayışı, sömürülen ulusların bağımsızlık bilincinin gelişmesini engellemiş ve kendi kendilerini yönetme yeteneğinin gelişmesini önlemiştir.

Mecelle : Osmanlı İmparatorluğu'nda Tanzimat Devri'nde, Ahmet Cevdet Paşa başkanlığında bir kurul tarafından İslâm hukukuna göre hazırlanmış o zamanın medeni kanunudur. Bütününü 1851 maddedir.

Meclis Hükümeti : Meclis hükümeti sistemi, meclisin üstünlüğü ilkesine dayanır; yasama ve yürütme yetkisi Mecliste toplanmıştır. Yürütme görevini üstlenen kurul, Meclis tarafından seçilir; meclisin emirleri doğrultusunda, Meclis adına bu görevi yerine getirir.

Yürütme görevini üstlenen kurul üyeleri, bakanlıklar dikkate alınarak tek tek meclis tarafından seçilir. Ayrıca bir başbakan yoktur. Her bakan meclise karşı yalnız kendi etkinliklerinden sorumludur. Ortak sorumluluk söz konusu değildir.

Yürütmenin Meclisi dağıtma gibi herhangi bir yetkisi yoktur. Meclisle yürütme arasında görüş ayrılığı olduğunda, yürütme, Meclisin aldığı karar doğrultusunda görevine devam eder.

Medeni Kanun : Kişi, aile, miras ve eşya hukuku ile ilgili ilişkileri düzenleyen kanundur. Türk Medeni Kanunu, İsviçre Medeni Kanunu'na uygun olarak hazırlanmıştır (17 Şubat 1926).

Merkantilizm : Amerika'da altın ve gümüş madenlerinin bulunmasından sonra XVI. ve XVII. yüzyılda ortaya atılan ve bir devletin zenginliğinin değerli madenlere sahip olmaktan ileri geldiğini savunarak, bu madenlerin hangi araçlarla elde edileceğini belirten iktisat doktrini.

Merkezi Yönetim : Yönetimin bir merkezde toplanması, bir elden gerçekleştirilmesi. Osmanlı Devleti'nin güçlü olduğu dönemlerde bütün devlet işleri padişahın emir ve istekleri doğrultusunda yürütülmüştür. Ancak devletin ve yönetimin zayıfladığı dönemlerde âyanlar, beylerbeyleri ve yeniçeriler kendi başlarına buyruk hareket etmişlerdir. Bazen de yeniçeriler yönetimi etkilemişlerdir. Osmanlı Devleti'nde merkezi yönetimi (padişahı) güçlendirmek amacıyla çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalara,

- Âyanlıkların kaldırılması
 - Devlet yönetimine bakanlık usulünün getirilmesi
 - Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
 - Memurların can ve mal güvenliğinin sağlanması
 - Timar ve zeametın kaldırılarak maaşların merkezden ödenmesi
 - Polis ve posta teşkilatlarının kurulması
 - Memurları ve yöneticilerin merkezden tayin edilmesi
 - Demiryolu ve haberleşme hatlarının genişletilmesi
- gibi faaliyetler örnek olarak gösterilebilir.

Meşrutiyet : Bir ülkede meclis ile başta bir hükümdar bulunan idare şekline denir. Meşrutî idarelerde halk yönetime katılma olanağı kazanır.

Milis : Orduya yardımcı olarak toplanan silâhlı halk kuvveti.

Millet : Aynı topraklar üzerinde yaşayan, aynı dili konuşan, aralarında tarih ve kültür birliği bulunan insanların oluşturduğu topluluktur.

Miri : Devlete ait.

Misak : Sözleşme, anlaşma, ant, bağlaşma.

Monarşi : Bir devlette irs yoluyla veya seçimle verilen yetkilerin tek bir kişi tarafından kullanıldığı yönetim (krallık) şeklidir. Monarşilerde devletin başındaki kişi kendisini kimseye karşı sorumlu görmez.

Mübadele : Değiştirme, değiş tokuş etme.

Mülki : Devletin sivil yönetimine ilişkin.

Müstemeleke : Sömürge.

Mütareke : Savaşın tarafların ateşi belli bir süre için kesmesi, ateşkes.

- N -

Nasyonel Sosyalizm (Nazizm) : Toplum adına devleti ön plana çıkararak, Almanya'da ortaya atılan bir sistemdir.

Nota : Bir devletin başka bir devlete veya onun elçisine verdiği yazılı bildiri.

- O -

Oligarşi : Bir sınıfın, zümrenin yönetimi üstlenmesidir. Örneğin asillerin etkili olduğu yönetim tarzı oligarşidir.

Oy Birliği : Bir konuda bütün oyların birleşmesi.

- Ö -

Özerk Yönetim : Bir devletin kendine bağlı bölgelerden bazılarını içişlerinde serbestlik vermesine denir. Özerk devletler dış işlerinde serbest hareket edemezler. Osmanlı İmparatorluğu XIX. yüzyılda Rusya'nın baskıları sonucunda Sırbistan'a özerklik tanımıştır. Bu sistemde Sırbistan'ın dış ilişkilerinde Osmanlı Devleti'ne bağlılığını sürdürmesi gerekmektedir.

Osmanlı Devleti, Rusya'nın Sırp isyanına müdahalesini önlemek amacıyla,

- Sırlara yöneticilerini seçme ve vergileri toplama
- Başknez'e Belgrad paşası yanında temsilci bulundurma
- Sırlara kendi aralarında adalet işlerini düzenleme ayrıcalıklarını tanımıştır.

Özgürlük : Herhangi bir kısıtlamaya bağlı olmaksızın her türlü dış etkiden bağımsız olarak kendi irade ve düşüncesine dayanarak karar verme durumu, hürriyet.

- P -

Pakt : Anlaşma.

Panslavizm Politikası : Slav asıllı toplulukları (Rus, Sırp, Leh, Çek, Hırvat, Slovak, Bulgar, Ukrayn, Sloven vs) siyasal ve kültürel bakımdan birleştirmek isteyen harekete Panslavizm denilir. XIX. yüzyılın ilk yarısında Doğu Avrupa'da başlayan bu hareket küçük Slav toplulukları güçlendirmeyi amaçlıyordu. Rusya, 1856 Paris Antlaşması'nda amaçlarının engellenmesiyle Panslavizm politikasına yeni bir boyut kazandırmış ve zamanla bu politikasını bütün Slavları Rusya'nın liderliği altında birleştirme şekline dönüştürmüştür.

Rusya Panslavizm politikasıyla;

- Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışarak parçalamayı,
- Balkanlara egemen olmayı,
- Balkanlar üzerinden sıcak denizlere ulaşmayı amaçlamıştır.

Parlamento : Başlıca görevi yasama, devlet bütçesini çıkarma, hükümeti denetleme olan ve üyeleri halk tarafından belirli bir süre için seçilen meclis veya meclisler.

Protokol : İki ayrı hükümete mensup temsilcilerin belli konularda uyuştuklarını gösteren imzalı belge.

- R -

Rasathane : Gözlem evi.

Reform : Bir şeyin özellikle bir kurumun işleyişini düzeltmek amacıyla getirilen köklü değişiklik. XVI. yüzyılda Avrupa Hristiyanlığının bir bölümünün, Roma kilisesi tahakkümünden çıkmasına ve Protestan kiliselerinin kurulmasına sebep olan dinî hareket.

Rönesans : XV. ve XVI. yüzyıllarda önce İtalya'da, daha sonra diğer Avrupa devletlerinde görülen sanat ve bilim alanındaki gelişme ve değişikliklere "yeniden doğuş" anlamında Rönesans denmiştir.

Restorasyon : Tamir etme, düzeltme.

- S -

Saliyane : Yıllık vergi.

Salt çoğunluk : Mecliste toplam üyenin yarısından bir fazlası oy toplamı.

Senato : Batı parlamentolarının bir bölümü, fakülteler arası yüksek kurul.

Siyasal Birlik : Bir ülkenin, bir bölgenin tamamının yalnız bir güç tarafından yönetilmesi.

Siyasal Parti : Çeşitli görüşlere sahip insanların bir araya gelip teşkilatlanması, teşkilatlanmış gruplar.

Sosyal Devlet : Halkın arasındaki eşitsizliği gidermeye çalışan, güçsüz ve yoksul sınıflara yardımı görev kabul eden yönetim anlayışı.

Sömürge : Bir devletin başka bir ülkeyi ve üzerinde yaşayan ulusu egemenliği altına alarak onlara hiçbir hak tanımaması, buradan ekonomik ve siyasal çıkarlar sağlaması şeklinde kurduğu sömürü düzeni.

Süreç : Olayların ya da olguların belli bir taslağa uygun ve belli bir sonuca varacak biçimde düzenlenmesi, ardarda sıralanması. Bir şeyin yapılışı, üretiliş biçimini oluşturan sürekli işlemler, eylemler dizisi.

- T -

Tamim : Genelge

Tanzimat Dönemi Mahkemeleri

Osmanlı adliye teşkilatında Tanzimat'tan itibaren beş mahkeme faaliyet göstermiştir. Bu mahkemeleri kısaca açıklayalım.

Şer'iyye Mahkemeleri : İslam hukukunun uygulandığı mahkemelerdir. Bu mahkemelerde kadılar görev yapmış ve Müslümanların davalarına bakılmıştır.

Azınlık Cemaat Mahkemeleri : Her azınlığın dini yönünden bağlı bulunduğu kiliselerin bünyesinde kurulan mahkemelerdir. Bu mahkemelerde azınlıkların evlenme, miras gibi sosyal yaşamları ile ilgili hükümler verilmekteydi.

Konsolosluk Mahkemeleri : Bu mahkemeler, Avrupalı devletler tarafından Osmanlı ülkesinde kapitülasyonlardan yararlanarak kurulmuştur. Konsolosluk bünyesinde kurulan bu mahkemelerde Avrupalı devletlerin Osmanlı ülkesinde yaşayan vatandaşlarının davaları görülmüştür.

Nizamiye Mahkemeleri : Bu mahkemeler, XIX. yüzyılda sosyal ve ekonomik alanda yapılan köklü değişikliklere paralel olarak hukuk alanında düzenlemelere duyulan ihtiyaçtan dolayı kurulmuştur. Bu mahkemeler Müslüman ve gayrimüslim halkın davalarına bakarak şer'iyye mahkemelerinin yükünü hafifletmiş, yeni dönemde ortaya çıkan sorunlara çözümler aramıştır. Ancak Nizamiye mahkemeleri hukuk alanında ikiliğe ve kargaşaya yol açmıştır. Nizamiye mahkemelerindeki hakimlerin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Avrupa kanunlarının da etkisiyle Mecelle hazırlanmıştır. Zamanın ihtiyaçlarına göre bu mahkemelerde değişiklikler yapılmıştır.

Ticaret Mahkemeleri : Ticaret alanında ortaya çıkan anlaşmazlıkları çözmek ve XIX. yüzyılda yapılan yeniliklere ve siyasal duruma cevap vermek amacıyla kurulmuş mahkemelerdir. Bu mahkemelerde Avrupa usulüne göre yargılama yapılmış ve Hristiyanlar tanık olarak bulunabilmiştir. Ticaret mahkemeleri; ticaret nâzırının başkanlığında yedisi Osmanlı halkından, yedisi yabancı devlet halkından olan on dört üyeden kurulmuştur.

Osmanlı Devleti'nin hukuk alanında Batılılaşmasında,

- Osmanlı devlet adamlarının Avrupa'daki hukuk hareketlerinin ve kanunlaştırma faaliyetlerinin etisinde kalması
- Avrupalı devletlerin kendi hukuki yapılarını ve kanunlarını kabul ettirmek için baskı yapmaları
- Avrupa tarzında yapılan ıslahatların hukuk alanında düzenlemeleri zorunlu hale getirmesi etkili olmuştur.

Avrupa devletlerin etkisiyle hukuk alanında birçok mahkemenin faaliyet göstermesi; Osmanlı Devleti'nde hukuk birliğinin bozulmasına ve Avrupalı devletlerin Osmanlıların içişlerine müdahale etmesine ortam hazırlamıştır.

Tavaif-i Mülûk : Abbasilerin merkezi otoritesinin zayıflaması sonucunda kurulan küçük devletlere verilen isimdir.

Tek Dereceli Seçim : Seçmenlerin adayları doğrudan doğruya seçmeleri. İki dereceli seçimde seçmenler oylarını "İkinci seçmen" denilen kişilere verirler, onlar da asıl seçimi yaparlar. Tek dereceli seçim vatandaşın isteğini doğrudan doğruya yansıttığından daha demokratiktir.

Teokrazi : Devlet yönetiminde din kurallarının etkili olması, din adamlarının üst düzey memurlukları üstlenmesidir.

Totaliter : Egemenlik gücünün tek elde toplandığı ve demokratik olmayan devletlere verilen genel ad.

- U -

Ulufe : Osmanlı Devleti'nde kapıkulu askerlerine üç ayda bir verilen maaşa ulufe denilmiştir.

Ulufe Alım Satımı : Osmanlı Devleti'nde kapıkulu askerlerine üç ayda bir verilen maaşa ulufe denilmiştir. Yeniçeri Ocağı'nın iyice bozulduğu XVIII. yüzyılda ulufe alım satımı serbest bırakılmıştır (1740). Bazı yeniçeriler ulufelerini esnaflara satmışlar ve maaşlar askerlik yapmayan bu kişiler tarafından alınmıştır. Ayrıca ölen yeniçerilerin durumu bildirilmeyerek maaşları başkaları tarafından alınmaya devam edilmiştir. Bu alım satımında Yeniçeri ağaları devletin zarar görmesine rağmen çıkarlarını sürdürmüşlerdir. Bu gelişmeler kanunlara uyulmadığını ve devletin zarara uğratıldığını göstermektedir. I. Abdülhamit döneminde ulufe alım satımı yaslanmıştır. Ancak II. Mahmut tarafından Yeniçeri Ocağı kaldırılınca kadar bu uygulamanın önüne geçilememiştir. Hatta ulufe alım satımının yasaklanmasından zarar gören esnaflar ve askerler yenilik hareketlerinin engellenmesine çalışmışlardır.

Ulusal Egemenlik : Ulusal egemenlik, bir ulusun kendisini yönetecek kişileri belirlemesi, belli bir süreliğine seçtiği kişilere vekalet vermesidir. Ulusal egemenlik ilkesinin gerçekleştirilebilmesi için bağımsızlık temel ilkelerden birisidir. Türkiye'de ulusal egemenliğin gerçekleştirilmesi için,

- TBMM'nin açılması
- Saltanatın kaldırılması
- Cumhuriyetin ilan edilmesi
- Siyasal partilerin kurulması
- Kadınların da seçimlere katılması

gibi çalışmalar yapılmıştır.

Ulusçuluk : Her ulusun kendine özgü kültür ve geleneklerine bağlı kalıp kendi varlığını her şeyin üstünde tutarak yaşaması gereğine inanan görüş.

Uyruk : Bir devletin yönetimi altında bulunan kimse.

- Ü -

Ültimatö : Bir devletin başka bir devlete yaptığı son ve kesin önerme.

Ümmetçilik : Kişilerin milliyetleri yerine dinleri önemlidir. Birden çok millet din duygusuyla bir arada tutulabilir. Semavi dinlere inanan kişiler ümmetçilik kavramı içine girmektedir.

- V -

Veliaht : Bir hükümdardan sonra hükümdar olacak kimse.

Vicdan özgürlüğü : Bir devlette vatandaşların dinî inançlarında serbestliği. Devletin vatandaşların şu veya bu dine eğilimlerini engellememesi veya desteklememesi. Vatandaşların birbirlerinin inançlarına karışmaması.

Vilâyet-i Sitte : Altı il. (Erzurum, Van, Bitlis, Diyarbakır, Sivas, Elazığ).

- Y -

Yasa : Devletin yasama kurulunca, herkesçe uyulmak üzere konulan her türlü kural, kanun.

Yasal : Yasalara, hukuk düzenine uygun olma, meşru.

- Z -

Zaviye : Küçük tekke, köşe

Zimmi : İslâm devletlerinin egemenliğini kabul eden gayrimüslimlere verilen isim.

Zümre : Belli amaçlara sahip topluluklardan oluşan çeşitli kümeler, gruplar.

1. Tarihte bir olaydan diğerine geçmek, bir sayfayı çevirmektir, bir kitabı bitirmek değil; sonraki perdeye geçmektir, fakat oyun devam etmektedir.

Yukarıdaki açıklama ile tarih biliminin ilkelelerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Bilgilerin belgelere dayandırılması
- B) Tarafsız inceleme yapılması
- C) Deney yapılamaması
- D) Olayların neden - sonuç ilişkisi içinde incelenmesi
- E) Olayın geçtiği dönemin şartlarının dikkate alınması

2. Tarih araştırmalarında,

- I. güvenilir kaynaklar kullanılması,
- II. olaylar arasında neden sonuç ilişkisi kurulması,
- III. olayların günümüzün değer yargıları göz önünde tutularak incelenmesi

yöntemlerinden hangilerinin kullanılması olayların doğru olarak değerlendirilmesini kolaylaştırır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Tarih öncesi dönemlerde,

- I. sosyo - ekonomik yaşamının değişmesi,
- II. toplumsal yaşam biçiminin ortaya çıkması,
- III. toplayıcılığın temel ekonomik faaliyet olmaktan çıkması

durumlarından hangilerinin, üretim faaliyetlerinin başlamasına bağlı olarak şekillendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Objektif olarak değerlendirilen olaylardan milletlerin ders alması daha kolaydır. Objektifliği sağlamak için her türlü kaynaktan yararlanılmalı, olayın geçtiği dönemin koşulları, yeri ve zamanı iyi bilinmelidir.

Buna göre,

- I. olayla ilgili birinci elden kaynaklardan yararlanılması,
- II. olayların meydana geldiği zamanın koşullarına göre incelenmesi,
- III. tarafsızlığına inanılan tek bir kaynaktan yararlanılması

uygulamalarından hangileri olayların objektif olarak incelenmesi ilkesine aykırıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. Tarih öncesi dönemlerde mağaralarda yaşayan insanlar avcılık ve toplayıcılık ile yaşamlarını sürdürmüşlerdir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu savunulamaz?

- A) Göçebe yaşam biçiminin benimsenmesi
- B) Toplumsal yaşamın gelişmemesi
- C) İnsanlar arasındaki iletişimin gelişmesi
- D) Tüketici olarak yaşam sürülmesi
- E) Ticaret anlayışının ortaya çıkmaması

6. Günümüz tarihçiliğinin en önemli özelliği bilimsel tarafsızlığı amaç edinmesidir.

Aşağıdakilerden hangisi, bilimsel tarafsızlığı amaç edinen bir tarihçiden beklenen davranıştır?

- A) Belgelere dayanarak hareket etmek
- B) Olayları tek bir kaynaktan incelemek
- C) Yazısız kaynaklara önem vermemek
- D) Olayların yer ve zamanını belirtmemek
- E) Olayları günümüzün değer yargıları ile yorumlamak

7. Tarihin kaynaklarını oluşturan metinleri okumak yetmez. O metnin yazıldığı dilin de iyi bilinmesi gerekir. Eseri yazıldığı biçimde, kelime ve cümlelerini yazarın kastettiği anlamlar içinde değerlendirmek gerekmektedir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini zorunlu hale getirdiği ileri sürülebilir?

- A) Tarih araştırmalarında değişik bilim dallarından yararlanılmasını
B) Tarihinin her alanda uzman olmasını
C) Tarihi olayları objektif olarak incelenmesini
D) Olayın geçtiği yerde inceleme yapılmasını
E) Tarih yazımında yalnız yazılı belgelerin kullanılmasını

8. Tarih öncesi devirlerde, avcılık ve toplayıcılıkla geçinen insan toplulukları, göçebe olarak yaşarken, tahıl üretimine geçtikten sonra yerleşik yaşam biçimini benimsemişlerdir.

Bu bilgilere dayanarak tarih öncesi dönemlerde insanların yaşam düzenini belirleyen temel faktörün aşağıdakilerden hangisi olduğu savunulabilir?

- A) Topluluklar arasındaki ilişkiler
B) Beslenme ihtiyacını karşılama biçimi
C) Taş ve madenlerden eşya yapımı
D) Ulaşımında hayvanlardan yararlanma
E) Mağaraları barınak olarak kullanma

9. Tarih öncesi devirlerde,

- I. insanların bütün gereksinimlerini kendi başlarına karşılayamaması,
II. yerleşik yaşam biçiminin yaygınlaşması,
III. taştan aletlerin yapılması

durumlarından hangilerinin, toplumsal yaşamın gelişmesine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Sanayi İnkılabı ile I. Dünya Savaşı arasındaki ilişkileri ortaya koymaya çalışan bir araştırmacı,

- I. olayların geçtiği yerde araştırma yapılması,
II. olayların gerçekleştiği günün koşullarıyla yorumlanması,
III. olaylar arasında neden - sonuç ilişkisi kurulması

yöntemlerinin hangilerinden yararlanmalıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. • Antalya yakınlarındaki Karain, Beldibi ve Belbaşı mağaralarında Eski Taş Devri yaşanmıştır.
• Ankara yakınlarındaki Macunçay - Samsun yakınlarındaki Tekkeköy ve Antalya yakınlarındaki Beldibi mağaralarında Orta Taş Devri yaşanmıştır.
• Diyarbakır Çayönü, Gaziantep Sakçagözü ve Konya Çatalhöyük'te Yeni Taş Devri yaşanmıştır.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Antalya'da tarih öncesi dönemler sırasıyla yaşanmıştır.
B) Çatalhöyük'te yazı Yeni Taş Devri'nde kullanılmıştır.
C) Anadolu en eski dönemlerden itibaren insanların yerleştiği bir bölge olmuştur.
D) Samsun Tekkeköy'de tarımsal faaliyetlerde kullanılan araç kalıntıları bulunmuştur.
E) Diyarbakır Çayönü ve Gaziantep Sakçagözü'nde demirden yapılmış araçlar bulunmuştur.

12. Bir bölgede yapılan arkeolojik kazılar sonucunda tarih öncesi devirlerin sırasıyla yaşandığını gösteren buluntulara rastlanılmıştır.

Buna göre bu yerleşim bölgesinin en alt katında aşağıdaki dönemlerden hangisine ait kalıntılara rastlanır?

- A) Tunç B) Eski Taş
C) Demir D) Orta Taş
E) Yeni Taş

1. I. Konuyla ilgili kaynakların toplanması
II. Doğa kanunlarıyla tarihi olaylar arasında benzerlik kurulması
III. Geçmişte meydana gelen olayların günümüzün değer yargılarıyla yorumlanmaması

**Yukarıdakilerden hangileri tarihi olayların araştırılmasında başvurulan yollardan biri ola-
maz?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. İnsanlar, tarih öncesi devirleri her bölgede aynı zaman aralıklarında yaşamamışlardır.

**Bu durumun aşağıdakilerden hangisini engel-
lediği savunulabilir?**

- A) Savunma amaçlı çalışmalar yapılmasını
B) Sanatsal gelişmelerin yavaşlamasını
C) Tarih yazıcılığının geç başlamasını
D) Topluluklar arasında savaşların yapılmasını
E) İnsanlar arasında etkileşim sağlanmasını

3. Tarih öncesi dönemlerde insanların bilgi birikim-
leri giderek artmıştır.

Bu yargıya,

- I. önce taş, sonra toprak, daha sonra da ma-
denden yararlanılması,
II. avcılık ve toplayıcılığın temel geçim kaynağı
olması,
III. farklı bölgelerdeki buluntuların birbirine ben-
zemesi

**durumlarından hangileri kanıt olarak gösteri-
lebilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

4. Tarih öncesi devirlerin başlama ve bitiş tarihleri
bölgelere göre farklılıklar göstermiştir.

Tarih öncesi devirlerin,

- I. toplumlar arası etkileşimin zayıf olması,
II. eşya yapımında sırasıyla taş, toprak ve ma-
denlerin kullanılması,
III. insanların kullandıkları araç ve gereçlere gö-
re dönemlere ayrılması

**özelliklerinden hangilerinin bu duruma neden
olduğu savunulabilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. I. Göçebe yaşam biçiminin sürdürülmesi
II. Madenlerden dayanıklı eşyaların yapılması
III. Üretim, savunma ve korunma gibi ortak ihti-
yaçların karşılanması

**Yukarıdakilerden hangileri, tarih öncesi devir-
lerde insanlar arasında ilk siyasi örgütlenme-
lerin başlamasına gerekçe olarak gösterilebi-
lir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. İnsan topluluklarının uygarlık alanında ilerlemele-
rinde veya geri kalmalarında iklim koşulları ve
bulundukları coğrafyanın önemli rolü olmuştur.

Bu duruma,

- I. diktatörlükle yönetilen bölgelerde halkın yö-
neticilere karşı isyan etmesi,
II. İyonyalılar, Lidyalılar ve Fenikeliler gibi zengin
devletlerin deniz kenarlarında ve ticaret yolla-
rı üzerinde kurulmaları,
III. kutuplar ve Ekvator bölgelerinde insan nüfu-
sunun artmaması ve önemli gelişmelerin ol-
maması

**gelişmelerinden hangileri örnek olarak gösteri-
lemez?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Romalılar kullandıkları ay takviminin başlangıç yılı olarak Roma'nın kuruluş tarihini esas almışlardır. Hristiyan uluslar kullandıkları güneş yılı esaslı takvimin başlangıç tarihi olarak Hz. İsa'nın doğum tarihini esas almışlardır. Müslümanlar ise Hz. Muhammed'in Mekke'den Medine'ye göç ettiği tarihi Hicri takvimin başlangıcı olarak kabul etmişlerdir

Buna göre,

- I. Toplumlar kendileri için önemli gördükleri bir olayı takvim başlangıcı olarak kabul etmişlerdir.
- II. Takvimlerin başlangıç tarihleri değişmez.
- III. Bütün toplumlar kendilerine ait ayrı ve özel bir takvim yapmışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi insan topluluklarının sosyo - ekonomik yaşantısının oluşmasında önemli bir faktör değildir?

- A) Göçebe yaşam tarzı
B) Ülke nüfusunun hızla artması
C) Coğrafi koşullar
D) Toprağın zenginlik kaynağı olmaktan çıkması
E) Sanat eserlerinin taşınabilir malzemelerden yapılması

9. Diyarbakır Çayönü'nde yapılan kazılarda orak, bıçak ve tahıl öğütme taşları bulunmuştur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilemez?

- A) Anadolu'da tarım faaliyetlerinin yapıldığına
B) Anadolu'da yerleşik hayata geçildiğine
C) Çayönü'nün Türkiye ve Güneydoğu Avrupa'da ilk üretim merkezi olduğuna
D) Anadolu'da taşlardan araçlar yapıldığına
E) Bölgenin tarıma ve yerleşmeye uygun olduğuna

10. Tarih öncesi dönemlerle ilgili olarak, aşağıdakilerin hangisinde I. de verilenin II. ye ortam hazırladığı söylenemez?

I.	II.
A) Madenlerin kullanılması	Daha dayanıklı araç gereçlerin yapılması
B) Tarımsal faaliyetlerin başlaması	Yerleşik yaşama geçilmesi
C) Köylerin kurulması	Toplumsal yaşantının başlaması
D) Tüketimden fazla üretim yapılması	Ticaret faaliyetlerinin başlaması
E) Yerleşik yaşama geçilmesi	Yazılı kanunların hazırlanması

11. Tarih araştırmacıları diğer bilimlerin yararlandığı deney ve gözlem metodunu kullanamaz.

Tarih araştırmacılarının bu metodu kullanamamasında,

- I. araştırmacının olaylar arasında neden - sonuç ilişkisi kurmak zorunda olması,
- II. tarih olaylarının tekrarlanmasının mümkün olmaması,
- III. her ulusu etkileyen tarihsel olayların farklı olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Neolitik Devir'de,

- I. su kıyılarında birbirine bitişik bahçeli evlerin yapılması,
- II. taşlardan yapılan alet ve silahların daha kesici hale getirilmesi,
- III. köylerin kurulması

gelişmelerinden hangileri yerleşik hayata geçildiğinin kesin kanıtıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

1. MÖ tarihleri Milat Takviminin başlangıcından geriye doğru gittikçe, MS tarihleri ise Milat Takviminin başlangıcından günümüze doğru geldikçe sayısal değer olarak artar.

Bu bilgiye dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) MÖ iki tarihten sayısal değeri büyük olan küçük olandan daha eski bir tarihi gösterir.
- B) MÖ iki tarihin arasındaki süreyi bulmak için bu iki tarihi toplamak gerekir.
- C) MÖ bir tarih ile MS bir tarih arasındaki süre, bunlardan sayısal değeri küçük olanın sayısal değeri büyük olandan çıkarılmasıyla bulunur.
- D) MS iki tarihin arasındaki süreyi bulmak için bu iki tarihi toplamak gerekir.
- E) MS iki tarihten sayısal değeri küçük olan büyük olandan daha yakın bir tarihi gösterir.

(1997 - ÖSS)

2. Osmanlı İmparatorluğu'nda,

- İstanbul'un fethi ile Kuruluş,
- II. Viyana Kuşatması ile Duraklama,
- Patrona Halil ayaklanması ile Lale devirleri sona ermiştir.

Bu bilgilere dayanarak, devirlerin sona ermesinde aşağıdakilerden hangisinin temel alındığı savunulabilir?

- A) Diğer devletlerle ilişkilerin
- B) Ünlü kişilerin
- C) Önemli olayların
- D) Yapılan yeniliklerin
- E) Kentlerin el değiştirmesinin

(1997 - ÖSS)

3. Herodotos'tan önce tarihi olayların oluşuna ilişkin birtakım listeler, kronoloji cetvelleri ve yıllıklar düzenlenmiş olduğu halde, tarih biliminin öncüsü olarak Herodotos gösterilmektedir.

Herodotos'un tarih biliminin öncüsü olarak kabul edilmesinde, aşağıdakilerden en çok hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Araştırarak ve yansız olmaya çalışarak yazması
- B) Pek çok tarihi olayı bizzat yaşamış olması
- C) Tarihi olayların kimler arasında ve ne zaman olduğunu belirtmesi
- D) Tarihi olayları kronolojik sıraya göre vermesi
- E) Olayların geçtiği yerleri gezip görmesi

(2000 - ÖSS)

4. Kazılarda ortaya çıkarılan eski yerleşim yerlerinin pek çoğunda yiyecek pişirme ve saklama kapları, giysiler, silahlar gibi eşyalara rastlanmaktadır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisine bir kanıt olabilir?

- A) Araç ve gereçlerin paylaşılmasına önem verildiğine
- B) Topluluklar arasında ticaret yapıldığına
- C) İnsan gereksinimlerinin birbirine benzediğine
- D) Uygarlık düzeyinin toplumdan topluma değiştiğine
- E) İnsanlar arasında barışın egemen olduğuna

(2001 - ÖSS)

5. Mezopotamya'da Sus'ta bulunan, taranmış üçgen, taranmış baklava dilimli motifler ve çizgiler içeren seramik çanaklara Aşkabat yakınlarında Anav yöresinde de rastlanmıştır.

Bu bilgiye dayanarak,

- I. Buluntular, insanlık tarihiyle ilgili bilgilere ulaşılmasını sağlamıştır.
- II. Seramik sanatı, farklı yerleşim yerlerinde aynı zamanda başlamıştır.
- III. İnsanlar seramiği gereksinimlerini karşılamak için kullanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

(2002 - ÖSS)

6. Alacahöyük'te bulunan ve MÖ 2500 yıllarına ait olan kılıç, dünyanın en eski kılıcı olarak bilinmek-
teyken 1996 yılında Malatya yakınlarındaki Aslan-
tepe kazı bölgesinde bir prens veya yönetici me-
zarının içinde, MÖ 3300 - 3000 yıllarına ait, üzer-
leri işlemeli kılıçlar bulunmuştur.

Bu bilgiye dayanarak;

- I. Yeni belgeler ortaya çıktıkça tarih yeniden değerlendirilmelidir.
- II. Yapılan her yeni kazı, eski bilgilerin yanlış ol-
duğunu ortaya çıkarmıştır.
- III. Alacahöyük, Aslantepeden daha eski bir yer-
leşim bölgesidir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

(2004 - ÖSS)

7. Eski bir yerleşim yerinde yapılan kazıda M.Ö.
3000'li yıllara ait kültürel kalıntı katlarıyla M.Ö.
2000'li yıllara ait kültürel kalıntı katları arasında
yoğun kültürel kalıntılar bulunmuş, ayrıca aynı
yerleşim yerinde M.Ö. 2000'li yılların başlarına
ait, topraktan yapılmış yeni bazı buluntular çık-
arılmıştır.

**Bu durum aşağıdakilerden hangisine bir kanıt
olabilir?**

- A) Bölgenin uzun süren saldırılar nedeniyle terk
edildiğine
- B) Günümüzden dört-beş bin yıl önce bölgede
yerleşim olduğuna
- C) Bölgede köklü iklim değişiklikleri olduğuna
- D) Bölgede yaşayanların metali tanımadığına
- E) Kültürel kalıntıların aynı topluluğa ait olduğuna

(2005 - ÖSS)

8. Tarih öncesinde yaşayan insanların önce taş,
sonra toprak, daha sonra madenden yararlan-
maları aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) İnsanların bilgi birikiminin giderek arttığını
- B) Yaşayan insan sayısında artış olduğunu
- C) İnsanların farklı ortamlarda, dağınık halde ya-
şadıklarını
- D) Taş, toprak ve madenin kullanıma sürelerinin
aynı olduğunu
- E) Bazı malzemelerin doğada çok az bulundu-
ğunu

(2006 - ÖSS - Sos - 1)

9. Tarihte, sürekli görülen hiçbir şey değişikliğin et-
kisinden kurtulamaz. Ne kadar birdenbire ve şid-
detli olursa olsun hiçbir değişiklik de dün ile bu-
gün arasındaki sürekliliği bozmaz.

Yalnız bu görüşe dayanarak,

- I. Tarih kanıtlayabildiği olayları anlatır.
- II. Tarihte hiçbir olay aynen tekrarlanmaz.
- III. Tarihî bir olay, kendinden sonraki tarihî olayı
etkiler.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

(2007 ÖSS Sos.- 1)

10. Aşağıdakilerden hangisinin Cilalı Taş Devrini
Yontma Taş Devrinden ayıran özelliklerden bi-
ri olduğu savunulamaz?

- A) Köylerin kurulması
- B) Tarımla uğraşılması
- C) Araç ve gereç yapılması
- D) Dokumacılığın başlaması
- E) Hayvanların evcilleştirilmesi

(2010 - YGS)

1. Anadolu'nun değişik yerlerinde yapılan kazılarda farklı medeniyetlere ait eserlere rastlanmasının,

- I. Anadolu'nun istilalara açık olması,
- II. Anadolu'nun göç yolları üzerinde bulunması,
- III. uluslararası ilişkilerin gelişmesi

durumlarının hangilerinden kaynaklandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Anadolu'nun önemli kültür merkezlerinden biri olan Yozgat yakınlarındaki Alişar'da yapılan kazılarda,

- M.Ö. 3000 - 2500 yılları arasına ait devirlerle ilgili pişirilmiş topraktan yapılmış çanak, çömlek, az miktarda bakır ve gümüşten eşyalar bulunmuş ve ev yapma tekniğinde ilerlemeler görülmüştür.
- M.Ö. 2500 - 2300 yıllarına ait devirde, kerpiçten surlarla çevrilmiş bir kale ve kalenin etrafında asıl şehir bulunmuştur. Bu döneme ait keramikler ve üzerleri perdahlanmış kırmızı vazolara rastlanmıştır.
- M.Ö. 2300 - 2000 yılları arasında ise, öncekilerden daha mükemmel ve üzerleri boya ile çizilmiş, geometrik şekillerle süslü vazolar bulunmuştur.

Buna göre,

- I. Alişar'da uygarlık günümüze yaklaşıldıkça gelişmiştir.
- II. Alişar'da yerleşik hayata geçilmiştir.
- III. Orta Anadolu'da ticaret faaliyetleri gelişmiştir.
- IV. Alişar'da yaşayan insanlar ateşi kullanmışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) III ve IV

3. Hititlerde,

- Ailenin temeli sözleşme ile kararlaştırılan resmi bir evlenmedir.
- Kızlar evlenirken haklarını çeyiz olarak götürdüğü için miras yalnız erkek çocuklara bırakılır.

kuralları kabul edilmiştir.

Buna göre, Hititlerin aşağıdakilerden hangisini önemsedikleri savunulabilir?

- A) Ceza hukukunu
B) Aile hukukunu
C) Devlete karşı işlenen suçları
D) Komşu medeniyetlerin hukuk kurallarını
E) Dinsel inançları

4. Frigyalıların,

- I. en büyük tanrı olarak toprak ve bereket tanrıcısı "Kıbele"yi kabul etmeleri,
- II. öküz kesen veya saban kıran kişileri ölümle cezalandırmaları,
- III. önemli ticaret yollarının kavşağında yer almaları

durumlarından hangileri tarımsal faaliyetlere önem verdiklerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. Lidyalılar, M.Ö. 700'lü yıllarda tarihte ilk kez madeni parayı kullanmaya başlamışlardır.

Bu durumun,

- I. ticaret hacminin genişlemesi,
- II. alışverişin kolaylaşması,
- III. sermaye birikiminin olması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Asya'dan batya doğru giden büyük yollar üzerinde yer alan Anadolu, Asya ile Avrupa kıtalarını birbirine bağlamaktadır. Ayrıca, insan yaşamına uygun iklim koşullarına ve coğrafi yapıya sahip bir bölgedir.

Bu durumun,

- I. Anadolu'da ticaret faaliyetlerinin gelişmesi,
- II. değişik kavimlerin Anadolu'ya yerleşmesi,
- III. Anadolu'da farklı kültürlerin etkisinin bulunması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. İlk Çağ'da Anadolu'da kurulan devletler ticaret alanında ileri gitmişlerdir.

Anadolu'nun,

- I. verimli topraklara ve zengin yeraltı kaynaklarına sahip olması,
- II. Asya ve Avrupa arasında köprü olması,
- III. ulaşım olanaklarının geniş olması

özelliklerinden hangilerinin bu duruma katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

8. Hitit Krallığı ilk devirlerinde küçük beyliklerden meydana gelen feodal bir devlettir. Kralın güçlenmesinden sonra feodal beylikler kaldırılarak prenslerin yerlerine merkezden valiler atanmıştır.

Hititlerin bu uygulamaları,

- I. halkın yönetime ortak olması,
- II. aristokratların memleket yönetimini ele geçirmesi,
- III. devletin merkeziyetçi bir yapıya dönüşmesi

hedeflerinden hangilerine ulaşmak istedikleri savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. • Anadolu medeniyetlerinden Hititler ve Urartular Asur çivi yazısını, Frigyalılar, Lidyalılar ve İyonyalılar ise Fenike alfabesini kullanmışlardır. Anadolu medeniyetlerinden öğrenilen Fenike alfabesi Yunan alfabesinin temeli olmuştur.
- Hititler ve Lidyalılar Hint - Avrupa dillerinden birini konuşuyorlardı. Urartu dili Kuzeydoğu Kafkas dil grubuyla akraba idi.

Bu bilgilere dayanarak Anadolu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Farklı dillerin konuşulduğuna
- B) Bilim ve sanatın gerilediğine
- C) Anadolu uygarlıklarının komşu uygarlıklardan etkilendiklerine
- D) Yazılı eserlerin bulunduğu
- E) Değişik yazı ve alfabelerin kullanıldığına

10. Anadolu'da kurulan medeniyetlerin,

- I. yazıyı kullanmaları,
- II. yıllıklar tutarak eski dönemlerle ilgili bilgileri ortaya koymaları,
- III. Ege Bölgesi'nden Suriye'ye kadar uzanan Kral Yolu'na hakim olmaları,
- IV. astronomi, tıp ve matematik alanlarında ilerlemeleri

faaliyetlerinden hangileri, ticaretin gelişmesinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) III ve IV

11. Anadolu'da yaklaşık iki yüz yıl hakimiyet kuran Persler Dönemi'nde ticaret faaliyetleri gelişmiştir.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Anadolu medeniyetlerinden etkilenmelerinin
- B) Anadolu'da siyasi istikrarı sağlamalarının
- C) Bilimsel çalışmalar yapmalarının
- D) Topraklarını eyaletlere ayırarak yönetmelerinin
- E) Mısır'ı ele geçirmelerinin

1. Perslerin,

- I. Anadolu, Mısır, Mezopotamya, Suriye, Filistin ve Yunan topraklarının bir kısmına egemen olmaları,
- II. ülkeyi eyaletlere ayırarak yönetmeleri,
- III. ticaret yollarının güvenliğini sağlamaları

faaliyetlerinden hangileri, yayılmacı bir politika izlediklerini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. Fenikelilerin,

- I. tarihte bilinen ilk alfabeyi kullanmaları,
- II. şehir devletleri halinde yaşamaları,
- III. Kıbrıs, Rodos ve Taşoz adalarında koloniler kurmaları

faaliyetlerinden hangileri, ticarete önem verdiklerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. M.Ö. 1200 - 1050 tarihleri arasında çeşitli kavimler, Anadolu'nun büyük bir kısmına egemen olan Hitit Krallığı'nın zayıflamasından yararlanarak, "Deniz Kavimleri Göçleri" olarak adlandırılan büyük bir göç dalgasıyla Anadolu'ya gelmişlerdir.

Bu bilgilere dayanarak, göçmen kavimlerin Anadolu'ya gelmelerinde,

- I. Mezopotamya ile Anadolu arasında gelişmiş bir ticaretin olması,
- II. Anadolu'nun savunmasız bir bölge haline gelmesi,
- III. Anadolu'da tarih çağlarının başlaması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Nil nehri kenarında kurulan Mısır medeniyetinin etrafı çöller ve denizlerle çevrilidir.

Bu durumun,

- I. kültürel birliğin sağlanması,
- II. farklı medeniyetlere ait kalıntıların fazla olması,
- III. ülkenin birçok kavim tarafından istilâ edilmesi,

gelişmelerinden hangilerini engellediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Büyük İskender bütün dünyayı tek idare altında birleştirmeyi, doğu ve batı kültürlerinin kaynaştığı, barışın hakim olduğu bir devlet kurmayı amaçlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu amaca yönelik faaliyetler arasında gösterilemez?

- A) Doğuda kurulan yeni şehirlere Yunan şehirlerinden getirilen halkın yerleştirilmesi
- B) Fethettiği toprakları komutanları arasında paylaşması
- C) Makedonya'dan Hindistan'a kadar olan topraklara hakim olması
- D) Fethedilen bölgelerde açılan okullarda Yunan öğretmenlerin görevlendirilmesi
- E) İskender'in Anadolu, Mısır ve Hindistan'da hakimiyet kuran Perslerle savaşması

6. İlk Çağ medeniyetlerinin aşağıdaki faaliyetlerinin hangisinde ekonomik çıkar sağlama amacı yoktur?

- A) Ticaret yollarının yapılması
- B) Yazılı hukuk kurallarının yapılması
- C) Değişik yerlerde kolonilerin kurulması
- D) Ekonomik değeri olan bölgelerin istila edilmesi
- E) Değiş - tokuş usulünün yerine paranın kullanılması

7. Romalıların,

- sömürgelerini merkeze bağlı olarak tutabilmelerinde,
- geniş topraklara sahip olmalarında

aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazla olmuştur?

- A) Disiplinli ve sürekli ordularının
- B) Oniki Levha Kanunları'nı yapmalarının
- C) Ülkenin konsüller tarafından yönetilmesinin
- D) Takvim kullanmalarının
- E) Tek tanrılı dinlere inanmalarının

8. Hititlerde soylulardan oluşan Pankuş Meclisi kral ve kraliçenin yetkilerini kısıtlayabiliyor, gerektiğinde yargılayarak cezalandırabiliyordu. Prenslerin velayetliğini onaylayan bu meclis merkezi otoritenin kurulmasından sonra kaldırılmıştır.

Pankuş Meclisi'nin kaldırılmasının,

- I. taht kavgalarının sona ermesi,
- II. kralların güçlenmesi,
- III. ülkenin küçük beyliklere ayrılması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. Sümer ve Sami yasaları karşılaştırıldığında Sami yasalarının Sümer yasalarından daha kapsamlı olduğu görülür.

Aşağıdakilerden hangisi, bu durumun bir nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Sami topluluklarının Sümer yasalarından etkilenmeleri
- B) Sümerlerin şehir devletleri, Samilerin büyük devletler kurmaları
- C) Mezopotamya devletleri arasındaki etkileşimin yetersiz olması
- D) Sami topluluklarının şiddet yanlısı olması
- E) Sami ve Sümerlerin dini yapılarında farklılık olması

10. İlk Çağ uygarlıklarında kölecilik sisteminin yaygın olması,

- I. toplumların ekonomilerinin tarıma dayalı olması,
- II. ekonomik faaliyetlerin yürütülmesinde insan gücüne duyulan gereksinimin artması,
- III. çok tanrılı inanışların yaygın olması

durumlarından hangilerinin sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. • Mısır'da ahiret inancı; tıp, eczacılık ve mimari gibi alanlarda gelişmeler olmasını sağlamıştır.

- Hititlerde tanrılara hesap verme düşüncesi tarih yazıcılığının ilk örnekleri arasında sayılabilecek anaların hazırlanmasında etkili olmuştur.

Eski Çağ medeniyetleriyle ilgili verilen bu bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Özgür düşünce ortamı bilimin gelişmesinde etkili olmuştur.
- B) Tarihi olayları yazmak zordur.
- C) Mısır ve Hitit medeniyetleri birbirinden etkilenmiştir.
- D) Bütün medeniyetlerde ahiret inancı vardır.
- E) Toplumdaki inançlar bilim ve sanat alanında ortaya çıkan gelişmeleri etkilemiştir.

12. Hitit edebiyatı daha çok dini niteliklidir. Hititler Mezopotamyalıların edebi eserlerini tercüme etmişlerdir. Hititlerde krallar tanrılara hesap vermek amacıyla tarih yazıcılığına önem vermişlerdir. Krallar, galibiyetleri kadar yenilgilerini de anal adı verilen yıllıklara yazdırmışlardır.

Bu bilgi dayanarak,

- I. Hititler edebiyat alanında Mezopotamya'dan daha ileridedir.
- II. Anallar, Hititlerle ilgili doğru bilgilere ulaşılmasını sağlamıştır.
- III. Hititler Mezopotamya'dan etkilenmişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

13. Anadolu'da araştırmalar yapan bir arkeolog batıdan doğuya doğru yaptığı seyahatlerde;

- Ege kıyılarında Yunan, İyon ve Romalılardan kalan tiyatro, hamam, tapınak ve heykel kalıntılarına rastlamıştır.
- Orta Anadolu'da Hitit, Roma, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait kaya kabartmaları, yeraltı şehirleri, kervansaraylar, cami ve medreselere rastlamıştır.
- Doğu Anadolu'da Urartu, Mezopotamya uygarlıkları, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinden kalma şehir, kale, cami, kervansaray ve medreselere rastlamıştır.

Bu bilgilere bakarak, Anadolu hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'nun birçok uygarlığa ev sahipliği yaptığı
- B) Her uygarlığın kendine ait kültürel özellikleri eserlerine yansıttığı
- C) Anadolu'da birçok devletin kurulduğu
- D) Toplumların dini inanışlarını mimariye yansıttığı
- E) Anadolu'da kurulan devletlerin çok kısa ömürlü olduğu

14. Hindistan'da uygulanan kast sisteminde halk; soylular, askerler, tüccarlar, köylüler ve köleler şeklinde farklı haklara sahip sınıflara ayrılmış, sınıflar arasında geçiş yasaklanmıştır.

Buna göre kast sisteminin aşağıdakilerden hangisini engellemesi beklenemez?

- A) Kültür birliğini
- B) Meslek seçimini
- C) Askeri birlikler kurulmasını
- D) Ulus olma bilincinin gelişmesini
- E) Toplumsal kaynaşmanın sağlanmasını

15. Hititlerde kralın emirlerine karşı gelmek ve devlete baş kaldırmak büyük suç sayılmıştır. Hititler bu suçları işleyen kişileri ölümle cezalandırmışlardır.

Bu bilgilere göre, Hititlerin aşağıdakilerden hangisini önemsedikleri savunulabilir?

- A) Merkeziyetçilik
- B) Kolonicilik
- C) Bağımsızlık
- D) Bilimsellik
- E) Milliyetçilik

16. Hititlerde kralın,

- I. savaşta orduya komuta etmesi,
- II. dini törenlerde ayinleri yönetmesi,
- III. gerektiğinde suçluları yargılaması

faaliyetlerinden hangileri, laik yönetim anlayışının benimsenmediğini gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

17. Mezopotamya'da M.Ö. 3000 yıllarında bulunan yazı, Asurlu tüccarlar tarafından M.Ö. 1950'li yıllarda Anadolu'ya getirilmiş ve Hititler tarafından kullanılmıştır.

Bu durumun,

- I. Anadolu'nun önemli bir ticaret merkezi haline gelmesi,
- II. Anadolu'da güçlü devletlerin kurulması,
- III. Anadolu'da tarih çağlarının başlaması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

18. I. Mısır'ı yöneten Firavunlar sınırsız yetkilere sahip olup tanrı - kral kabul edilmişlerdir.

II. Mezopotamya'da krallar rahip - kral olup yetkileri sınırsız kabul edilmiştir.

III. Hititlerde kral aynı zamanda başrahip ve başkomutan kabul edilmiştir.

İlkçağ medeniyetlerine ait yukarıdaki bilgiler aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- A) Laikliğin geliştiğini
- B) Demokrasinin benimsendiğini
- C) Dinin siyasal gücün kontrolü altında olduğunu
- D) Ekonominin geliştiğini
- E) Hristiyanlığın kabul edildiğini

1. İlkçağ'da Mısır'da tarım ürünlerinden alınan verginin belirlenmesi matematiğin, Nil nehrinin taşma zamanının hesaplanması astronominin, Nil sularının taşmasıyla bozulan arazi sınırlarının yeniden saptanması ise geometrinin gelişmesinde etkili olmuştur.

Yukarıda verilen bilgilere dayanarak aşağıdaki genellemelerin hangisine ulaşılabilir?

- A) İhtiyaçlar insanları bilimsel çalışmaya yönlendirmiştir.
- B) Coğrafi konum tarımda verimliliği etkilemiştir.
- C) Doğa olayları kontrol altına alınmıştır.
- D) İnsanların yerleşik hayata geçmesinin bir nedeni tarımdır.
- E) İnsanlar arasında kültür benzerlikleri vardır.

(1995 - ÖSS)

2. Hititlerde tarih yazıcılığı ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi, tarafsız tarih anlayışının bir göstergesidir?

- A) Yıllıkların, Sümer çivi yazısıyla yazılması
- B) Yıllıkların, kralların yaptıkları işler konusunda bilgi vermek için yazılması
- C) Kralların, zaferleri kadar yenilgilerini de yıllıklara yazdırmış olmaları
- D) Yıllıkların, özellikle ünlü kralların dönemlerini içermesi
- E) Yıllıkların edebi dille yazılmış olması

(1998 - ÖSS)

3. Konya yöresinde bakır ve kurşun madenleri bulunmadığı halde, bu yöredeki Çatalhöyük'te bu madenlerden yapılmış boncuk ve yüzük gibi takılar bulunmuştur.

Bu bilgiler Çatalhöyük'te yaşamış olan kültür ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi için kanıt olabilir?

- A) İnsanları bir arada yaşamaya zorlayan bir otorite vardır.
- B) Maden bu kültürde öteki kültürlerden daha önce kullanılmıştır.
- C) Verimli bir yörede bulunulmasına karşın tarıma önem verilmemiştir.
- D) Başka toplumlarla ticaret yapmıştır.
- E) Süsleme, bu kültürde çok önemli bir ihtiyaçtır.

(1999 - ÖSS - İpt.)

4. Hattuşaş'ta bulunan ve Hititlerle Mısırlılar arasında yapılan Kadeş Barışı ile ilgili olan metinde, antlaşmaya Hitit Kralı Hattuşili'nin mührü yanında, Hitit Kraliçesi Pudahepa'nın mührü de basılmıştır.

Bu bilgi aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Antlaşmanın eşit koşullar altında yapıldığının
- B) İki devletin yöneticileri arasında akrabalık kurulduğunun
- C) Antlaşmanın uzun süre yürürlükte kalacağını
- D) Kraliçenin devlet işlerinde söz sahibi olduğunun
- E) Eski Anadolu'da, yasaların kadınları koruduğunun

(1999 - ÖSS)

5. İlk Çağda Mısır'da mimari eserler daha çok taştan yapıldığı hâlde Mezopotamya'da kerpiç ve tuğladan yapılmış, taş, Mısır'a nazaran daha az kullanılmıştır.

Yalnız bu bilgiyle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mezopotamya taş işçiliği dalında Mısır'ın etkisinde kalmıştır.
- B) Mezopotamya'da sanattan çok bilime önem verilmiştir.
- C) Mezopotamya mimarisinde dini duygu ve düşüncelerin etkisi olmuştur.
- D) Coğrafi durum ve yaşayış şartlarının farklı olması sanatta etkili olmuştur.
- E) Taşın mimaride kullanılması yapıların tarihi açıdan değerlendirilmelerini kolaylaştırmıştır.

(2008 ÖSS - Sos. - 1)

1. Büyük Hun hükümdarı Mete Han, Çin'i mağlup ettiği halde çok kalabalık oldukları için Çinlilerin yaşadıkları yerleri topraklarına katmamış, vergiye bağlamakla yetinmiştir.

Mete Han'ın bu politika ile,

- I. yeni inançların yayılmasını sağlama,
- II. toplumda eşitlik ilkesini yerleştirme,
- III. Türklerin milli benliğini koruma

hedeflerinden hangilerine ulaşmayı amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. Turfan'da yapılan kazılar bu bölgede eski ve gelişmiş bir Türk uygarlığının kurulduğunu ortaya koymuştur. Kazılardan heykeller, minyatürler, çiniler, kumaş parçacıkları ve duvar resimleri çıkarılmıştır.

Bu bilgilere dayanarak Türklerle ilgili,

- I. Göçebe yaşam tarzını sürdürmüşlerdir.
- II. Sanatsal faaliyetlerle uğraşmışlardır.
- III. Yazıyı kullanmışlardır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. İslamiyet'ten önce kurulan Türk devletlerinde ülkenin hanedan üyelerinin ortak malı olduğu anlayışı yerleşmiştir.

Bu durumun,

- I. Türk devletlerinin kısa sürede güçlenmesi,
- II. sık sık taht kavgalarının yaşanması,
- III. göçebe hayatın devam etmesi

gelişmelerinden hangilerine yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Orta Asya Türklerinde devlet, bir ulusun belli sınırlara sahip toprak parçasında kendi bağımsızlığını elinde bulundurup teşkilatlanmasıyla ortaya çıkan kurumdur.

Buna göre Türklerde devletin oluşabilmesi için aşağıdakilerden hangisi gerekli değildir?

- A) Vatana sahip olma
B) Siyasi örgütlenme
C) Demokrasiyi benimseme
D) Kendi geleceğine karar verebilme
E) Ulus bilincini geliştirme

5. Orta Asya Türk devletlerinde dinsel ve ulusal törenlerin herkesin katılımıyla düzenlenmesi,

- I. halkın yönetimde söz sahibi olması,
- II. farklı dinlerin yayılması,
- III. birlik ve beraberliğin güçlendirilmesi

durumlarından hangilerine önem verildiğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Uygurlar, İslam öncesi dönemde Orta Asya'da kurulan diğer Türk devletlerine göre daha gelişmiş bir kültüre sahip olmuşlardır.

Uygurların aşağıdaki özelliklerinden hangisinin bu duruma doğrudan olanak sağladığı savunulabilir?

- A) Çin'i vergiye bağlamalarının
B) Yerleşik hayat biçimini benimsemelerinin
C) Toplumsal düzeni sağlamak için yasalar çıkarmalarının
D) Moğol devlet yönetiminde görevler üstlenmelerinin
E) Maniheizm inancını benimsemelerinin

7. Eski Türk topluluklarında genellikle Gök Tanrı inancı hakim olmuş ve yaşam buna göre şekillenmiştir. Başa geçen hükümdarın Gök Tanrı tarafından görevlendirildiğine inanılmıştır. Ayrıca hakana "Göğünöğlu" unvanı da verilmiştir.

Bu durumun,

- I. hükümdarın halk üzerindeki etkisinin artması,
- II. demokrasi anlayışının güçlenmesi,
- III. Türklerin boylar halinde yaşamaları

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. Türk devletleri tarih boyunca milli benliklerini koruyarak varlıklarını devam ettirmişlerdir. Kabul ettikleri yeni değerleri kendi kültürleri ile uzlaştırmışlardır.

Bu duruma,

- I. Uygurların Maniheizm'i kabul etmelerine rağmen dini terimlerin Türkçe karşılıklarını kullanmaları,
- II. Uygurların yerleşik hayatı benimsemeleri,
- III. Selçukluların Farsça'yı resmi dil olarak kabul etmeleri

gelişmelerinden hangileri örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. I. Türk hükümdarların Çinli prenseslerle evlenmesi
II. Bazı Türk devletlerinin Çin'in egemenliği altına girmesi
III. Türklerin hayvancılıkla uğraşmaları

gelişmelerinden hangilerinin, Çin âdet ve geleneklerinin Türkler arasında tanınmasına ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Göktürk hükümdarı Bilge Kağan'ın şehirlerin surlarla çevrilmesi görüşü Kurultay'da reddedilmiştir.

Bu görüşün reddedilmesinde,

- I. surlarla çevrili şehirlerde oturmaının Türklerin yaşam tarzına aykırı görülmesi,
- II. Türklerde mimarinin gelişmemesi,
- III. Türklerin Çin ve komşu kavimlerle ticari ilişkilerini sürdürmek istemesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Türklerin Orta Asya'dan göç etmesinde etkili olan,

- I. yeni ülkeler fethetme isteği,
- II. nüfusun hızla artmasıyla geçim kaynaklarının yetersiz kalması,
- III. Türk boyları arasındaki egemenlik kurma mücadelesinde, yenilen Türk boylarının bölgeyi terk etmesi

nedenlerinden hangilerinin ekonomik gerekçelerden kaynaklandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Türklerde, hükümdarlara devleti yönetme yetkisinin Gök Tanrı tarafından verildiğine inanılmış ve buna kut denilmiştir. Kutun, babadan oğula kan yoluyla geçtiği kabul edilmiştir.

Türk tarihinde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin kut anlayışının bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Devlet işlerinin Kurultay'da görüşülmesinin
- B) Hükümdar öldükten sonra hanedandan birçok kişinin taht üzerinde hak iddia etmesinin
- C) Göçebe hayattan yerleşik hayata geçilmesinin
- D) Orduların onlu sisteme göre düzenlenmesinin
- E) Hükümdar eşlerinin, ülke yönetimine katılmasının

1. Türk devletlerinde toplum farklı haklara sahip sınıflara ayrılmamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) Din adamlarının toplumda büyük saygı görmesi
- B) Ordu teşkilatının onlu sisteme göre düzenlenmesi
- C) Ülkenin hanedan üyelerinin ortak malı sayılması
- D) Önemli devlet işlerinin Kurultay'da görüşülmesi
- E) Başarılı olan herkesin en üst görevlere kadar yükselebilmesi

2. Bir devletin var olabilmesi ve devamlılığını sürdürebilmesi için bağımsızlığının, halkının, topraklarının ve siyasi teşkilatlanmasının olması gerekir.

Buna göre,

- I. Türkler ile Çinliler arasında ticaret yapılması,
- II. Göktürk Devleti'nin Çin hakimiyetine girmesi,
- III. Türklerin yerleşik hayata geçmeleri

gelişmelerinden hangilerinin, devlet kurumunun varlığını sürdürmesini engellediği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Göktürklerin,

- I. tarihte Türk adını taşıyan ilk devlet olmaları,
- II. İslamiyet'ten önce kurulan Türk devletleri içerisinde en geniş sınırlara hakim olmaları,
- III. Batı Türkistan'ı Türkleştirmeleri,
- IV. sulama kanalları açmaları

özelliklerinden hangileri siyasal yönden güçlü bir devlet olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) III ve IV

4. Orta Asya'daki Türk boyları bir arada yaşamak-tansa bağımsız olmayı tercih etmişlerdir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini engelleyici nitelikte olduğu savunulabilir?

- A) Türk devletlerinin birbiriyle savaşmasını
- B) Yeni Türk devletlerinin kurulmasını
- C) Türklerin göçebe olarak yaşamasını
- D) Türkler arasında siyasal birliğin kurulmasını
- E) Türkler arasında farklı dinlerin benimsenmesini

5. Orta Asya ve Ön Asya'da kurulmuş olan Türk devletleri İpek Yolu üzerinde denetim kurabilmek için komşuları ile sık sık savaşlara girmişlerdir.

Bu durum,

- I. Ekonomik çıkarlar devletlerin siyasi faaliyetleri üzerinde etkili olmuştur.
- II. İpek Yolu sürekli Türklerin denetiminde kalmıştır.
- III. İpek Yolu, tarih boyunca farklı güzerh gazlar izlemiştir.

yargılarından hangilerini doğrular niteliktedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Kavimler Göçü'nden sonra Ostrogotlar, Vizigotlar, Süevler, Alanlar, Angıllar, Saksonlar, Germenler ve Franklar gibi kavimler Avrupa'ya göç ederek yerleştikleri bölgelerin yerli halkıyla kaynaşmışlardır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Avrupa'nın etnik yapısının değiştiğini
- B) Adalet ve hoşgörünün Avrupa'da yaygınlaştığını
- C) Kralların ekonomik güçlerini kaybettiğini
- D) Avrupa'da Türk devletlerinin kurulduğunu
- E) Avrupa ülkelerinin sınırlarının genişlediğini

7. Türkler, yakın komşuları ile yaptıkları ticari ilişkilerde bu ülkelere canlı hayvan, konserve et, deri ve hayvani gıdalar satarken karşılığında genellikle tahıl ve giyim eşyaları almışlardır.

Türklerin ticari hayatında bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) İpek Yolu üzerinde yaşamlarının
B) Boylar halinde yaşamlarının
C) Göçebe yaşam tarzını benimsemelerinin
D) Çin kültürünün etkisi altında kalmalarının
E) Çeşitli dinlere inanmalarının

8. İlk Türk devletlerinin,

- I. İpek Yolu kervancılığı için komşularıyla rekabet etmeleri,
II. ölülerini eşyaları ve atlarıyla birlikte gömmeleri,
III. ticari faaliyetlerde kişiler arasındaki ilişkilerin belgelendirilmesi amacıyla yazılı ve tanıklı sözleşmeler yapmaları,
IV. çeşitli dini inançları benimsemeleri,
V. hayvancılıkla uğraşmaları

faaliyetlerinden hangileri ticareti geliştirmeye yöneliktir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

9. Çin, Roma, Bizans, Rus ve Moğol devletleri ordu teşkilatlarında Türkleri örnek almışlardır.

Bu durumun nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi ileri sürülebilir?

- A) Türklerin göçebe olarak yaşamları
B) Türklerde temel geçim kaynağının hayvancılık olması
C) Türk ordusunun üstün savaş gücüne sahip olması
D) Türklerin komşularıyla iyi geçinmeleri
E) Türklerde bağımsızlık duygusunun güçlü olması

10. Orta Asya'da Türk saldırılarından bunalan ve İpek Yolu'na egemen olmak isteyen Çin, sürekli olarak Türk prenslerini yönetime karşı kışkırtmıştır.

Buna göre,

- I. Türklerin göçebe yaşam tarzını benimsemeleri,
II. Türklerde her prensin hükümdar olma hakkına sahip olması,
III. Türk prenslerin Çinli prenseslerle evlenmeleri
- gelişmelerinden hangilerinin, Çin'in Türk prenslerini kışkırtmasını kolaylaştıran etkenler arasında olduğu savunulabilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. İslamiyet'ten önceki Türk topluluklarında aşağıdakilerden hangisinin, göçebe yaşantının bir sonucu olduğu söylenemez?

- A) İnsanların, keçeden yapılmış çadırlarda oturmalarının
B) Büyük saray ve tapınakların yapılmamasının
C) Ordunun büyük bölümünü atlı askerlerin oluşturmasının
D) Ülke topraklarının hanedan üyeleri arasında paylaşılmasının
E) Halkın başlıca gıda maddesinin et ve süt ürünleri olmasının

12. Moğollar, Uygurları egemenlik altına aldıktan sonra üst düzey devlet memurluklarına Uygurları getirmişler, Uygur yazısını kullanmışlar ve şehzadelerin Uygur öğretmenler tarafından eğitilmelerini sağlamışlardır.

Moğolların bu şekilde davranmalarında,

- I. Uygurların ileri bir kültür seviyesine ulaşmış olmaları,
II. Uygurların Mani dinini benimsemeleri,
III. Türk dünyasını birleştirmek istemeleri

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Orhun Kitabeleri'nde,

- Türk ulusu kavramı kullanılmıştır.
- Devlet adamları halka hesap vermiştir.
- Devlet ile halkın karşılıklı olarak görevleri belirtilmiştir.
- Türk devletlerinin yıkılış nedenleri anlatılmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ulus olma bilincine önem verildiğine
- B) Sosyal devlet anlayışının benimsendiğine
- C) Hükümdarın kendini halka karşı sorumlu tuttuğuna
- D) Devlet işlerinin Kurultay'da görüşüldüğüne
- E) Türk ulusunun bilinçlendirilmesinin amaçlandığına

14. Eski Türk topluluklarında suçlar kesin hükümlere bağlanarak devlet tarafından takip edilmiş ve suçlular cezalandırılmıştır.

Bu uygulamanın,

- I. göçlerin artması,
 - II. kan davalarının yaygınlaşması,
 - III. boylar arasında mücadelelerin artması
- durumlarından hangilerini engellediği savunulabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

15. Orhun Kitabeleri'nde Bilge Kağan, "Tanrı irade ettiği için kağan oldum." demiştir.

Bu anlayış aşağıdakilerden hangisinin Türk devletlerinde gelişmediğine kanıt olabilir?

- A) Yerleşik hayat biçiminin
- B) Laik devlet anlayışının
- C) Merkezi otoritenin
- D) Ekonomik hayatın
- E) Yazılı hukukun

16. Asya Hunları hakkında ilk bilgiler Çin kaynaklarında yer almıştır. Çin kaynaklarının Hunlar hakkında verdiği bilgiler M.Ö. I. Bin yılın başlarına kadar uzanmaktadır. Türklerin ilk yazılı belgeleri olarak bilinen Orhun Kitabeleri VIII. yüzyılda dikilmiştir.

Bu bilgilere göre, Türklerle ilgili:

- I. Hukuk kurallarını töreye dayandırmışlardır.
- II. Tarih çağlarına Çinlilerden sonra girmişlerdir.
- III. Askerlik alanında ilerlemişlerdir.

yargılarından hangileri ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

17. Uygurların,

- I. kendilerine özgü alfabelerinin bulunması,
- II. kağıt ve matbaayı kullanması,
- III. yerleşik hayata geçen ilk Türk devleti olması

özelliklerinden hangileri, tarihleri ile ilgili geniş bilgilere ulaşılmasını kolaylaştırmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

18. Göktürk hükümdarı Bilge Kağan'ın, şehirlerin etrafının surlarla çevrilmesi, Budizm ve Taoizm inanışlarının yayılması teklifleri Kurultay tarafından reddedilmiştir.

Bu durum,

- I. Kurultay'ın devletin önemli bir kurulu olması,
- II. hükümdarın hanımının yönetimde söz sahibi olması,
- III. Kurultay'ın en yüksek mahkeme olması

olgularından hangilerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

1. Genel olarak Türklerde sanat Uygurlara kadar taşınabilir malzemeden deri, ahşap, metal ve taş işçiliğine dayalıdır. Uygurlarda ise sanat manastır, saray yapımı ve bunların iç donanımı biçiminde gelişme göstermiştir.

Türklerde sanatta görülen bu gelişme, aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Göçebe hayattan yerleşik hayata geçildiğinin
- B) Ülkenin sınırlarının genişlediğinin
- C) Komşu devletlerle ilişkilerin zayıfladığının
- D) Ticaret anlayışının değiştiğinin
- E) Ülkenin istilalardan korunduğunun

(1994 - ÖSS)

2. Uygur Türkleri, başta Budizm olmak üzere çeşitli dinlere bağlı değişik kültürlerle ilişki kurdukları halde, dini terimlerin bile Türkçe karşılıklarını kullanmaya özen göstermişlerdir.

Uygurlar bu davranışlarıyla aşağıdakilerden hangisini korumaya çalışmışlardır?

- A) Toprak bütünlüğünü
- B) Yönetim biçimlerini
- C) Millî benliklerini
- D) Toplumda eşitlik anlayışını
- E) Eski inanç sistemlerini

(1995 - ÖSS)

3. Hazar Devleti yöneticilerinin Museviliği kabul etmelerine rağmen, halk arasında Müslüman, Hristiyan ve Şamanist olanlar da vardı. Halk arasındaki davalara Musevi, Müslüman, Hristiyan ve Şamanistlerden oluşan bir hakimler kurulu bakıyordu.

Bu durum, Hazar Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Kurucularının Musevi olduğunun
- B) Halk arasındaki davaların hızlı sonuçlandırıldığı
- C) Yöneticilerinin seçim yoluyla görevlendirildiğinin
- D) Adalet ve hoşgörünün egemen olduğunun
- E) Halk arasındaki sorunların dinsel nitelikli olduğunun

(1996 - ÖSS)

4. Göktürk hükümdarı Bilge Kağan şehirlerin surlarla çevrilmesi, Budizm ve Taoizm'in tanıtılması gibi konuları Meclise getirmiş, fakat bu görüşler Mecliste reddedilmiştir.

Bu bilgiye dayanarak Göktürklerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Hükümdar bazı inanç sistemlerinin bilinmesini istemektedir.
- B) Mecliste sadece belli konular tartışılmaktadır.
- C) Hükümdarın Meclise sunduğu her öneri kabul edilmemektedir.
- D) Hükümdar demokratik bir tutum içindedir.
- E) Hükümdar şehirlerin korunmasını istemiştir.

(1996 - ÖSS)

5. Uygur şehirlerinden İdikut'ta kervansaraylar ile Maniheizt, Hristiyan, Budist mabetlerinin ve manastırların harabeleri yan yana bulunmuştur.

Bu bilgiye dayanarak Uygurlar hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Tek Tanrı inancında olanlar sayıca fazladır.
- B) İnsanlar ibadetlerinde özgürdür.
- C) Ticaretle uğraşanların sayısı azdır.
- D) Mimarının dışındaki sanatlar gelişmemiştir.
- E) İnsanların çoğunluğu şehirlerde yaşamaktadır.

(1997 - ÖSS)

6. Göktürklerle ilgili bilgilerden bazıları şunlardır:

- I. İlk kez "Türk" adını taşıyan kavim olarak ortaya çıkmışlardır.
- II. Doğu batı olmak üzere iki koldan yönetilmişlerdir.
- III. Kendilerine özgü yazıya geçmişlerdir.
- IV. Orta Asya'da devlet kurmuşlardır.
- V. Hükümdarları, komşu ülke hanedanlarıyla akrabalık kurmuştur.

Bu bilgilerden hangilerine dayanarak Göktürklerde ulusçu bir devlet anlayışı olduğu söylenebilir?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) IV ve V

(1998 - ÖSS)

7. – İslamiyetten önce Türk sanatında, hayvanları ve bu hayvanların birbirleriyle mücadelelerini gösteren motifler ön planda olmuştur. Bu motifler kemer tokası, kılıç, hançer kabzası, süs eşyası, koşum takımı gibi taşınabilir malzeme üzerine işlenmiştir.
- Eski Mısır'da aristokrat mezarlarının duvarlarına yiyecek, içecek, tohum ekimi, ekmek fırını, balık ve kuş avını gösteren resimler yapılmıştır.

Bu iki durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Yeraltı zenginlikleri bol olan yörelerde sanatın erken geliştiğinin
- B) Sanatın, yerleşik yaşama geçtikten sonra başladığının
- C) Sanatın toplumların yaşam koşullarını yansıttığının
- D) El sanatlarının gelişmesinde ticaretin önemli bir rolü olduğunun
- E) Sanata verilen önemin toplumdan topluma değiştiğinin

(1999 - ÖSS - İpt.)

8. Türkçede buğday, arpa, darı gibi tahıl adları ile altın, gümüş, bakır, kurşun, demir gibi metal adlarının bulunması ve kurganlardan kılıç, süngü, bıçak ve balta gibi silahların çıkması, Türklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine bir kanıt olamaz?

- A) Tarım ürünlerini tanıdıklarına
- B) Savunma amacıyla kullanılabilecek araçlar edindiklerine
- C) Mezarlara kişisel eşyaların da konulduğuna
- D) Metal eşyalardan yararlandıklarına
- E) Komşu ülkelerle iyi ilişkiler içinde olduklarına

(1999 - ÖSS)

9. İlk Türk devletlerinde Kurultayın savaş, barış gibi önemli konularda aldığı kararlar kağanı bağlamazdı.

Buna göre, Kurultay aşağıdakilerden en çok hangisine benzemektedir?

- A) Meclis hükümeti
- B) Olağanüstü meclis
- C) Kurucu meclis
- D) Ulusal meclis
- E) Danışma meclisi

(2000 - ÖSS)

10. Selenga Nehri ile Baykal Gölü kıyılarında yapılan kazılarda, Hunlar Dönemi'nde yapılmış,

- I. Sulama kanalları
- II. Tahılları saklamak için özel olarak açılmış çukurlar
- III. Tahılları öğütmek için kullanılan taşlar
- IV. Saban demirleri ve oraklar

Bu buluntulardan hangileri, Hunlar Dönemi'nde tarım yapıldığının doğrudan kanıtıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) I ve IV
- E) II, III ve IV

(2001 - ÖSS)

11. İslamıktan önceki Türk devletlerinin geleneklerinden bazıları şunlardır:

- I. Siyasi, ekonomik, kültürel işlerin kurultayda görüşülüp karara bağlanması
- II. Kimin kağan olacağına belirlenmesinde bazı özelliklerin ölçüt alınması
- III. Kağanın belli bir ailenin üyesi olması
- IV. Ülkenin, kağan ailesinin ortak malı sayılması

geleneklerinden hangileri, "demokratik" yönetimin özellikleriyle bağdaşabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

(2001 - ÖSS)

12. İslamiyet'ten önceki Türklerde, savaştan dönen yiğitlerin ağırlandığı, yoksulların donatıldığı, dini ve milli bakımdan önemli günlerin hep birlikte kutlandığı şölenler yapılırdı.

Bu şölenlerin aşağıdakilerden hangisini sağladığı savunulabilir?

- A) Toplumsal dayanışmayı
- B) Askerlik bilgisinin gelişmesini
- C) İnanç özgürlüğünü
- D) Komşu ülkelerle ilişkilerin gelişmesini
- E) Yerleşik hayata geçişin hızlanmasını

(2003 - ÖSS)

7. Müslümanlar Mekke'den Medine'ye göç ettikten sonra, Hz. Muhammed Müslüman olsun olmasın herkesin eşit haklara sahip olacağını, dışarıdan gelen saldırılara karşı birlikte hareket edileceğini duyurmuştur.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Arap Yarımadası'nda siyasal birlik kurulmuştur.
- II. Medine'de kurulan yeni yönetim din ayrımı yapmamıştır.
- III. Medine'deki Yahudilerin vergileri artırılmıştır.

yargılarından hangileri savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Emevilerde her halife kendisine sadık adamları vali olarak tayin etmek istiyor, fakat önceden bölgede başarı kazanmış, kendini halka sevdirmiş olan valiler buna rıza göstermeyerek isyan ediyorlardı.

Bu durumun,

- I. merkezi otoritenin sarsılması,
- II. sınırların genişlemesi,
- III. eyaletlerde vergilerin artırılması

sonuçlarından hangilerine yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. I. Bedir Savaşı'ndan sonra alınan esirlerin on Müslüman çocuğa okuma yazma öğretmesi karşılığında serbest bırakılması
II. Esirlerin fidye karşılığında serbest bırakılması
III. İslâmiyet'i yaymak için komşu ülke ve kabilelere elçilerin gönderilmesi

Yukarıdaki uygulamalardan hangileri, Müslümanların öğrenmeye önem verdiklerini göstermektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. İslâmiyet'i kabul eden toplumların bazılarında İslâmlaşmanın Araplaşma şeklinde ortaya çıkmasında,

- I. Emevilerin halifeliği saltanat haline getirmeleri,
- II. Abbasilerin bilimsel ve kültürel faaliyetlere ağırlık vermeleri,
- III. İslâmiyet'i kabul eden toplumların, kutsal kitaplarını okuyabilmek için Arap dilini ve alfabesini öğrenmeleri

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

11. Hudeybiye Barışı'nın bazı maddeleri şunlardır:

- I. Müslümanlar 628 yılında Kabe'yi ziyaret edemeyecek, ertesi yıl üç gün Kabe'yi ziyaret edebilecekler.
- II. Müslümanlarla Mekkeliler arasında 10 yıl savaş yapılmayacaktır.
- III. İslâm dinini kabul eden reşid olmamış Mekkeliler, Medine'ye kabul edilmeyecektir.

Yukarıdakilerden hangileri İslâmiyet'in yayılmasını engellemeye yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. İslâm dünyasında Emeviler ile Abbasiler arasındaki iktidar mücadelelerinde Arap olmayan uluslar Abbasilerin yanında yer almışlardır.

Arap olmayan ulusların bu tutumunda Emevilerin aşağıdaki politikalarından hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Arap olmayan Müslümanlardan daha fazla vergi almalarının
- B) Önemli görevlere Arapları getirmelerinin
- C) Arapların diğer uluslara kız vermelerini yasaklamalarının
- D) Arap olmayan Müslümanlara mevali (köle) statüsü vermelerinin
- E) Devlet merkezini Küfe'den Şam'a taşımalarının

1. Hz. Hasan Muaviye'ye karşı sürdürdüğü halifelik mücadelesinden bazı şartlar ileri sürerek vazgeçmiştir. Buna göre, Muaviye kendi ailesinden kimseyi veliaht tayin etmeyecek, onun ölümünden sonra halk kimi isterse halife seçecektir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma aykırı bir gelişme olarak gösterilebilir?

- A) İstanbul'u kuşatılması
- B) Afrika'ya seferler düzenlenmesi
- C) Yezid'in veliaht ilan edilmesi
- D) Halktan vergi alınması
- E) Donanmaya önem verilmesi

2. Hz. Osman döneminde Mısır, Filistin ve Suriye'ye batıdan gelen saldırılarda Kıbrıs üs olarak kullanılmıştır.

Bu dönemde Müslümanların Kıbrıs'ı ele geçirmeye çalışmasında adanın,

- I. ekonomik,
- II. jeopolitik,
- III. kültürel

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Emeviler Dönemi'nde Müslümanların eşitliği ilkesi uygulanmamış, İslâmiyet'e yeni giren milletlere gereken önem verilmemiştir.

Bu durumun,

- I. fetihlerin hızlanması,
- II. İslâm dinini benimseyenlerin artması,
- III. siyasi karışıklıkların çıkması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Hz. Osman zamanında Kur'an-ı Kerim'in çoğaltılması amacıyla on kişilik bir heyet kurulmuştur. Kur'an-ı Kerim'in ilk nüshası esas alınarak Kureys lehçesiyle Zeyd bin Sabit tarafından kaleme alınan 6 nüsha Mekke, Medine, Basra, Kûfe, Şam ve Mısır'a gönderilmiştir.

Böyle bir çalışmanın,

- I. Kur'an-ı Kerim'in okunmasında çıkan anlaşmazlıkların önlenmesi,
- II. Kur'an-ı Kerim'in hiçbir değişikliğe uğramadan günümüze kadar ulaşması,
- III. fetih hareketlerinin yaygınlaşması

gelişmelerinden hangilerinin ortaya çıkmasında etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. İslâm tarihinde Hz. Osman ve Hz. Ali'nin şehit edilmesi, Siffin ve Cemel Savaşları, Kerbela olayı ile Müslümanlar arasında birlik ortadan kalkmış, gruplaşmalar meydana gelmiştir.

Müslümanlar arasındaki bu tür karışıklıkların ortaya çıkmasında Arapların aşağıdaki özelliklerinden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Göçebe yaşam şeklinin
- B) Kabile anlayışının
- C) Ticaret ile uğraşmalarının
- D) Kabe'nin kutsal sayılmasının
- E) Sami ırkına mensup olmalarının

6. Emeviler ve Abbasiler dönemlerinde İslâmiyet'i kabul eden bazı uluslar zamanla benliklerini kaybederek Araplaşmışlardır.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. kültürel yönden zayıf olmaları,
- II. Arapların egemenliği altında yaşamaları,
- III. kendi dillerinin yerine Arapça'yı kullanmaları,
- IV. orduya gereken önemi vermeleri

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız IV
- D) I ve III
- E) II ve III

7. • Hz. Muhammed, Uhud Savaşı'ndan önce savaş hakkında Müslümanların görüşlerine başvurarak çoğunluğun isteğine göre karar vermiştir.
- Hz. Ömer'in halifeliği sırasında, Divan teşkilatı kurularak devletin askeri ve ekonomik alan-da izleyeceği politika görüşülmüştür.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi ileri sürülebilir?

- A) Hz. Ömer döneminde, Müslümanların geniş topraklar kazandığı
- B) İslâm hukukunun yazılı hale getirildiği
- C) Ülkenin eyaletlere bölünerek yönetildiği
- D) Devlet işleriyle ilgili konularda ileri gelenlere ve halka danışıldığı
- E) Halkın halifelerin seçilmesinde etkili olduğu

8. **Tanım:** Cizye, Müslüman devletlerde askerliğe elverişli ve sağlam gayrimüslim erkeklerden alınan bir vergidir.

Durum: İslâm tarihinde Emeviler Dönemi'nde Müslüman olan Türklerden ve İranlılardan cizye vergisi alınmıştır.

Bu bilgilere dayanarak Emeviler Dönemi'nde,

- I. Vergi gelirleri azalmıştır.
- II. Fetihler durmuştur.
- III. Cizye vergisi amacından saptırılmıştır.

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

9. **Abdûlmelik döneminin,**

- I. Arapça'nın resmi dil kabul edilmesi,
- II. resmi evrakların Arapça yazılmasına başlanması,
- III. Arap parasının basılması

faaliyetlerinden hangileri, İslâm dünyasında Arap kültürünün yaygınlaşmasına ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

10. İslâm tarihinde, Hz. Osman'ın öldürülmesiyle Hz. Ali halife olmuştur. Bazı sahabeler Hz. Osman'ın katillerinin bir an önce bulunmasını istiyorlardı. Hz. Ali ise öncelikle karışıklıkları sona erdirmek istiyordu. Ancak suçluların derhal cezalandırılması görüşünde olan sahabeler halifenin işi ağırdan aldığı, bu durumun tehlike oluşturacağını ileri sürerek propagandaya başlamışlardır.

İslâm tarihinde Müslümanlar arasında savaşlara neden olan bu olaylar aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmış olabilir?

- A) İslâm dininin farklı yorumlanmasından
- B) Ekonomik sıkıntıların artmasından
- C) Siyasal olayların farklı yorumlanmasından
- D) Kültürel farklılıklardan
- E) Yabancı kültürlerin etkisinin artmasından

11. Mekkelilerin baskılarına dayanamayan Müslümanlar 622 yılında Medine'ye hicret ettiler. Müslümanlar hicretten sonra Yahudilerle vatandaşlık antlaşması yaptılar. Mekke ticaretine darbe vurmak isteyen Müslümanlar, Mekkelilerle yaptıkları Bedir Savaşı'nı kazanarak Şam ticaret yollarının denetimini ele geçirmişlerdir.

Yukarıda Müslümanların hangi özelliklerinden bahsedilmemiştir?

- A) Siyasi bir güç oluşturduklarından
- B) Mekke'yi ele geçirdiklerinden
- C) Ekonomik yönden güçlendiklerinden
- D) Yahudilerle barış yaptıklarından
- E) Askeri başarılar kazandıklarından

12. İslâmiyet'ten önce Arap toplumlarında köleler eşya gibi alınıp satılabiliyordu. İslâmiyet'in Arabistan'a yayılmasından sonra bu anlayış değişmiş, köleleri azad etmek teşvik edilerek kölelere yetenekleri ölçüsünde askeri ve idari alanlarda görevler verilmeye başlanmıştır.

Bu uygulama ile,

- I. kölelerin isyan etmesini engelleme,
- II. toplumda köleler sınıfı oluşturma,
- III. sosyal eşitsizliği giderme

hedeflerinden hangilerine ulaşılacak istendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

1. Türkler kendi milli değerlerini İslâmi değerlerle birleştirerek Türk - İslâm medeniyetini meydana getirmişlerdir. Türkler bilim adamı, edip, şair, tabip, tarihçi, yazar, devlet adamı, kumandan ve sanatkârlar olarak İslâm medeniyetinin gelişmesinde büyük pay sahibi olmuşlardır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İslâmiyet Türk kültüründe değişiklik meydana getirmiştir.
B) Türkler birçok bilim adamı yetiştirmişlerdir.
C) Türkler eski kültürleriyle İslâm kültürünü birleştirmişlerdir.
D) Türkler İslâm medeniyetinin oluşmasına katkı sağlamıştır.
E) İslâmiyet eski Türk kültürünün tamamen yok olmasına neden olmuştur.

2. Hz. Ömer döneminde devletin sınırları genişleyince fethedilen bölgeler büyük illere, Emeviler Dönemi'nde ülke toprakları eyaletlere ayrılmıştır.

Bu uygulamalarla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Ülke yönetimini kolaylaştırmak
B) Ticareti geliştirmek
C) İslâmiyet'in yayılmasını sağlamak
D) Halkın yönetime katılmasını sağlamak
E) Yargının bağımsızlığını sağlamak

3. Emeviler Dönemi'nde Arap olmayan Müslümanlara fazla önem verilmemiş, önemli devlet memurluklarına Araplar getirilmiştir.

Emevilerin bu politikalarının,

- I. İslâmiyet'in yayılmasının yavaşlaması,
II. Arap olmayan vatandaşların devlete bağlılığının zayıflaması,
III. toplumsal huzur ve barış ortamının sağlanamaması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Hz. Ebubekir döneminde kitap haline getirilen Kur'an-ı Kerim, Hz. Osman döneminde bir heyet tarafından çoğaltılarak Mekke, Medine, Basra, Kûfe, Şam ve Mısır'a gönderilmiştir.

Buna göre Hz. Osman dönemindeki yapılan çalışmalarda,

- I. Arap dilinin yayılması,
II. Müslümanların gruplaşmalarının önlenmesi,
III. Kur'an ayetlerinin farklı okunmasının önlenmesi

olgularından hangileri amaçlanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Abbasiler Dönemi'nde eski Yunan ve Hellenistik döneme ait eserler Arapça'ya çevrilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Müslümanların bilimsel alanda gelişmeyi amaçladığının
B) İslâmiyet'in Yunanistan'da yayıldığıının
C) İslâm dünyasında birliğin bozulduğunun
D) Arapça'nın bilim dili kabul edildiğinin
E) Yabancı kültürlerle ait eserlerin yağmalandığının

6. I. Ordugah şehirlerinin kurulması
II. Valilerin yanında kadıların görevlendirilmesi
III. Divan teşkilatının kurulması
IV. Ganimetlerin savaşa katılanlara dağıtılması

İslam tarihinde görülen yukarıdaki gelişmelerden hangileriyle yargı ve yönetim birbirinden ayrılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve IV E) II ve III

7. Mekkeliler Hendek Savaşı'ndan sonra Müslümanlar üzerine saldırmaktan vazgeçerek savunmaya çekilmişlerdir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Mekkeliler arasında İslâmiyet'in hızla yayıldığı
- B) Müslümanların Medine'yi koruyacak güce eriştiklerinin
- C) Mekke ile Medine arasında barış yapıldığının
- D) Müslümanların Mekkelilere ticari ayrıcalıklar verdiğinin
- E) Mekkelilerin ekonomilerinin bozulduğunun

8. İslâm Devleti'nin ilk dönemlerinde başkent Medine iken Emeviler taraftarlarının yoğun olarak yaşadığı Şam'ı, Abbasiler kendilerine en çok destek veren Bağdat'ı devlet merkezi yapmışlardır.

Bu durum Emeviler ve Abbasilerin öncelikle aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmek istediklerini göstermektedir?

- A) Fetih hareketlerini hızlandırmayı
- B) Sınırlarının güvenliğini sağlamayı
- C) Merkez yönetiminin güvenliğini sağlamayı
- D) Ülkeyi yönetim birimlerine ayırarak yönetmeyi
- E) Orduda Türklere görev vermeyi

9. I. Ülkenin büyük illere bölünmesi

II. Divan teşkilatının kurulması

III. Hicri takvimin hazırlanması

Hiz. Ömer döneminde yukarıdaki gelişmelerden hangileri ülke yönetimini kolaylaştırmaya yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

10. Emevilerin ilk dönemlerinde Divan defterleri Farsça veya Rumca tutulmuştur. Daha sonraki dönemlerde ise Farsça ve Rumca'nın yerini Arapça almış, Divan'daki işleri yapan İranlı ve Rum memurların yerlerine de Arap memurlar getirilmiştir.

Emeviler Dönemi'ndeki bu değişiklik aşağıdakilerden hangisinin güçlendiğini göstermektedir?

- A) Eşitlik anlayışının
- B) Birlik ve beraberlik düşüncesinin
- C) Hukuk devleti anlayışının
- D) Ulusçuluk düşüncesinin
- E) Islahat yapma ihtiyacının

11. Emevilerin,

I. Ülkeyi eyaletlere ayırmaları,

II. milliyetçilik politikası izlemeleri,

III. Ülkeyi saltanatla yönetmeleri

uygulamalarından hangilerinin diğer uluslarla iyi ilişki kurmalarını zorlaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. Abbasiler Dönemi'nde yapılan tercüme faaliyetleri sonucunda bilimsel gelişmeler hızlanmış ve İslâm rönesansı yaşanmıştır.

Bu bilgilere dayanarak İslâm rönesansının doğmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Diğer kültürlerden faydalanılmasının
- B) Abbasilerin fetih politikasına ağırlık vermesinin
- C) Abbasilerin milliyetçi bir politika izlememesinin
- D) Abbasilerin Türklere iyi ilişkiler kurmasının
- E) Medreselerde dini bilimlerin okutulmasının

1. Hz. Muhammed döneminde, İslâmiyet'i yeni kabul etmiş, puta tapmaktan henüz ayrılmış kişilerin anılarını canlandırmamak için resim ve heykel yasaklanmış; bu yasağa rağmen Emeviler döneminde Kasr-ül Hayr Sarayı, Abbasiler döneminde ise Balkuvara Sarayı resim, kabartma ve heykellerle süslenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi İslâm Devleti'nin kuruluşundan Abbasiler dönemine kadar geçen zaman içinde sanat anlayışındaki bu değişikliğin nedenlerinden biridir?

- A) Sınırların genişlemesi sonucu değişik kültürlerle ilişkiye girilmesi
- B) İslâm Devleti'nin ekonomik yönden güçlü olması
- C) Din ile devlet işlerinin birbirinden ayrılması
- D) İslâmiyet'te ayrılıkların başlaması
- E) Emeviler döneminde halifeliğin saltanat haline getirilmesi

(1996 - ÖSS)

2. İslâmiyet'i kabul eden Mısır ve Kuzey Afrika'nın Arap olmayan yerli halkı sadece din değiştirmekle kalmayarak zamanla yeni bir kimlik de kazandılar. Türkler ve İranlılar ise din değiştirmelerine karşın kimliklerini korudular.

Türklerin ve İranlıların kimliklerini korumaları aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?

- A) Arapçayı din dili olarak kabul etmelerinin
- B) İslâmiyet'i gruplar halinde kabul etmelerinin
- C) Araplarla siyasal ilişkilerinin geç başlamasının
- D) Ülkelerinin Arabistan'a daha uzak konumda olmasının
- E) Eski ve köklü bir kültüre sahip olmalarının

(1996 - ÖSS)

3. İslâmiyet'te dini yaymak için yapılan savaşlar kutsal sayılmış, diğer yandan İslâm devletlerinde Müslüman olmayan tebaaya, özel vergiler gibi belli koşullarda, din serbestliği tanınmıştır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olamaz?

- A) Devlet yönetiminde hoşgörü olduğunun
- B) Devlet gelirlerinin artırıldığıının
- C) Çeşitli vergilerin alındığının
- D) İslâmiyet'in yayılması için çaba harcandığının
- E) Müslüman olmayanların yönetime katıldıklarının

(1997 - ÖSS)

4. Emeviler devrinde, Araplar kendilerini soylu ve diğer Müslüman uluslardan üstün görmüşlerdir. Bütün valilik ve komutanlıklara, önemli memurluklara Araplar getirilmiştir. İslâm kültür ve uygarlığının oluşmasında büyük katkılan olan, Araplar dışındaki Müslüman kişilere, Arapların kız veremeleri yasaklanmıştır.

Bu bilgilere dayanarak, aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Emeviler devrinde ırkçılık politikası izlenmiştir.
- B) İslâm uygarlığında çeşitli kültürlerin katkılan vardır.
- C) Emeviler devrinde toplumda ayrıcalıklı bir kesim vardır.
- D) Emevi yönetimi, halka eşit olanaklar tanımıştır.
- E) Emeviler devrinde askeri ve sivil örgütler kurulmuştur.

(1998 - ÖSS)

5. İslamiyeti kabul eden milletler, kutsal kitaplarını okuyabilmek için Arap dilini ve alfabesini öğrenmeye başlamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu durumun sonuçlarından biri değildir?

- A) Bazı toplumlarda, İslamlaşmanın Araplaşma şeklinde ortaya çıkması
- B) İslamiyetin İslam ülkeleri arasında farklı algılanması
- C) İslamiyetin kutsal kitabının, özgün biçimini koruması
- D) Arap kültürünün, diğer kültürleri etkilemesi
- E) Arapça sözcüklerin diğer dillerde de kullanılır hale gelmesi

(1999 - ÖSS - İpt.)

6. Emeviler Döneminde,

- I. İlk Arap parasının basılması
- II. Arap olmayan Müslümanlara mevali (köle) adı verilmesi
- III. Aileler arasında iktidar mücadelesi olması
- IV. Ülkeye katılan ulusların kültürlerinden yararlanılması

olgularından hangileri, Arap milliyetçiliğinin göstergesi sayılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) III ve IV

(1999 - ÖSS)

7. I. Hz. Ebubekir döneminde görevlendirilen heyet, Kur'an surelerini toplamıştır.
II. Hz. Osman zamanında Kur'an'ın düzenlemesi yapılmıştır.
III. Düzenlenen Kur'an, çoğaltılarak çeşitli yerlere gönderilmiştir.

Yukarıdakilerden hangileri, Kur'an'ın özgün halinin bozulması, değişik biçimlerinin ortaya çıkması tehlikesini kesin olarak önlemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

(2000 - ÖSS)

8. Emeviler Dönemi'nde,

- I. İslamiyet'te ayrılıklar artmıştır.
- II. İslamiyet'te Müslümanlardan alınan öşür ve zekât vergilerinin alınmasına devam edilmiştir.
- III. Arap olmayan halk, Arapların diğer milletlerden üstün olmadıklarını ortaya çıkarmak için gruplar kurmuştur.
- IV. Türkler, Emevilere düşman olan kuruluşlara yardım etmiştir.

Yukarıda verilenlerden hangileri, Emevilerin yıkılmasına ortam hazırlamıştır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) I, II ve IV
- E) I, III ve IV

(2001 - ÖSS)

9. İslam Devleti'nin başkenti önce Medine, Ali zamanında ise Kûfe idi. Emeviler başkenti Şam'a taşımış, Abbasiler Bağdat'ı kurarak başkent yapmışlardır.

Yalnız bu bilgiye dayanarak, İslam Devleti'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Egemen güç değiştiğinde yönetim merkezinin de değiştiği
- B) Güçlü bir merkezi otoriteye dayandığı
- C) Siyasi yönden, zamanının en güçlü devleti olduğu
- D) Kültürel etkileşim sağlanmak istendiği
- E) Milliyetçilik duygularının güçlü olduğu

(2002 - ÖSS)

10. Abbasiler, ülkelerinde yaşayan Türklere idari ve mali görevlerin yanı sıra askeri alanda da önemli görevler vermişlerdir.

Yalnız bu bilgiye dayanarak,

- I. Abbasiler ve Türkler arasında kültür etkileşimi artmıştır.
- II. Türkler askerlik görevi ile tanışmıştır.
- III. Abbasiler, Arap milliyetçiliği politikası uygulamamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

(2003 - ÖSS)

11. Hz. Muhammet döneminde Bedir Savaşı'nda esir alınan Mekkelilerin bir kısmı Müslümanlara okuma yazma öğretilmeleri karşılığında serbest bırakılmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi için bir kanıt olabilir?

- A) Arapça okuma yazma öğrenmenin kolay olduğu
- B) Bedir Savaşı'nı Hz. Muhammet'in yönettiği
- C) Okuma yazma bilen esir sayısının fazla olduğu
- D) Bedir Savaşı'nın Müslümanların ilk başarısı olduğu
- E) Okuma yazmaya önem verildiği

(2004 - ÖSS)

12. Müslüman Arapların başka kavimler üzerinde üstünlük kurma çabası Emeviler zamanında en üst düzeye ulaşmıştır. Bu duruma tepki olarak Emeviler zamanında başlayan, Abbasiler zamanında güçlenen ve İslam dünyasının çeşitli halklarının kendi kimlik arayışlarını kamçılayan "Şuubiye" adı verilen bir akım doğmuştur.

Aşağıdakilerden hangisinin bu akımın sonuçlarından biri olduğu savunulamaz?

- A) İslam ülkelerinde farklı kültürlerin gelişmesi
- B) Halkların kendi tarihine, diline ve sanatına sahip çıkması
- C) Müslüman halklar arasında sürtüşmelerin çıkması
- D) İslamiyet'in yayılmasının hızlanması
- E) Halkların etnik yapılarıyla ilgili araştırmalar yapılması

(2005 - ÖSS)

13. Emevi hükümdarlarından Abdülmelik zamanına kadar, İslam ülkelerinde resmi yazışmalar o ülkenin diliyle yapıldı. Abdülmelik bütün İslam ülkelerinde resmi dilin Arapça olmasını istemiştir.

Abdülmelik'in bu tutumunun,

- I. Arapça'nın İslam ülkelerine yayılması,
- II. Arapça dışındaki dillerin kullanım alanının daralması,
- III. Arapların toplumda ayrıcalıklı hale gelmesinin önlenmesi

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

(2006 - ÖSS - Sos - 1)

14. Hz. Muhammed'in ölümü üzerine Arabistan'ın çeşitli bölgelerinde ayaklanmalar çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu ayaklanmaların çıkmasında etkili olduğu savunulamaz?

- A) İslamiyetin tam olarak yerleşmemiş olması
- B) Kabilecilik anlayışına bağlı olan halkın devlet örgütlenmesinin dışında kalmak istemesi
- C) Devlet başkanının değişmesi
- D) Halkın, devlete ödemek zorunda olduğu zekât vergisine karşı çıkması
- E) Kur'an'ın bütün ayet ve surelerinin bir araya getirilip toplanmamış olması

(2007 - ÖSS/Sos-1)

15. Türkler uzun süre direndikten sonra, ancak X. yüzyılda topluca İslamiyet'e girmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu direnmeyi doğuran nedenler arasında sayılamaz?

- A) Din değiştirmenin toplumsal değişikliği de beraberinde getirmesi
- B) Müslüman olmayanlardan haraç ve cizye vergisinin alınması
- C) İslamiyet'in kılıç zoruyla kabul ettirilmek istenmesi
- D) Emevilerin güttüğü Arap milliyetçiliği
- E) Bağımsızlığı kaybetme korkusu

(2008 - ÖSS/Sos-1)

16. Sami dillerinden olan Arapça, İslamiyetten önce Arabistan Yarımadası'yla sınırlıyken İslamiyetten sonra önem kazanmış ve İslam dünyasında ortak bir dil durumuna gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun nedenlerinden biri olduğu savunulamaz?

- A) Arapçanın Kur'an dili olması
- B) Fetihler yoluyla Arapçanın geniş alanlara yayılması
- C) Arapçanın Emeviler Döneminde resmî dil olarak kabul edilmesi
- D) İslamiyeti kabul edenlerin sayısının artması
- E) Emeviler Döneminde Arapların Arap olmayan Müslümanlardan üstün tutulması

(2010 - YGS)

1. Büyük Selçuklular,

- I. Resmi yazışmaları Farsça, medreselerde eğitimi Arapça yapmışlardır.
- II. Ülke topraklarını hanedan üyelerinin ortak malı kabul etmişlerdir.
- III. İslâm dünyasının siyasal liderliğini üstlenmişlerdir.

Yukarıdakilerden hangilerinin, Türk dilindeki gelişmeyi yavaşlattığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Çeşitli etnik topluluklardan oluşan Gazneliler, ülkelerinde tam bir birlik sağlayamamışlardır.

Bu durumun Gazneliler ile ilgili,

- I. toplumsal kaynaşmanın sağlanması,
- II. siyasal birliğin kurulması,
- III. devletin yıkılma sürecinin hızlanması

sonuçlarından hangilerini zorlaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Mısır'da ilk Türk devleti Tolunoğlu Ahmet tarafından kurulmuş ve siyasal varlığı 37 yıl devam etmiştir.

Bu bilgilere bakarak Tolunoğulları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi ileri sürülebilir?

- A) Taht kavgalarından dolayı yıkıldığı
- B) Haçlılarla mücadele ettikleri
- C) Mısır'da İslâmiyet'i yaydıkları
- D) Bölgede Türk kültürünün tanınmasını sağladıkları
- E) Türk - İslâm dünyasının koruyuculuğunu üstlendikleri

4. • Gazneli Sultan Mesut Abbasi halifesini Fatimilere karşı korumuştur.
- Selçuklu sultanı Tuğrul Bey Abbasi halifesini Şii Büveyhoğullarının baskısından kurtarmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Halifeliğin Türklerin eline geçtiğinin
- B) Gazneliler ile Selçukluların birbirleriyle mücadele ettiklerinin
- C) Türklerin İslâm dünyasının koruyuculuğunu üstlendiklerinin
- D) Abbasi halifelerinin güçlü ordular kurduklarının
- E) Abbasilerin ırkçı bir politika uyguladıklarının

5. Çinliler tarafından icad edilen kâğıt, Talas Savaşı'ndan sonra Türk ve İslâm toplulukları tarafından tanınmış ve dünyaya yayılmıştır.

Bu gelişme dünya uluslarını öncelikle aşağıdaki alanların hangisinde etkilemiştir?

- A) Ekonomi B) Kültür C) Askerlik
D) Siyaset E) Hukuk

6. Selçuklu sultanları din ve ırk ayrımı gözetmeksizin halka toprak dağıtmayı devletin görevi saymışlardır.

Selçuklular bu uygulamalarıyla,

- I. üretimi artırma,
- II. boş arazileri değerlendirme,
- III. vergi gelirlerini artırma,
- IV. yönetimde sürekliliği sağlama

amaçlarından hangilerine ulaşmayı hedeflemişlerdir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) Yalnız IV E) II ve III

7. I. Türk toplulukları arasında tek tanrı inancının yaygın olması
II. Türklerin ölümden sonra yeni bir hayatın yaşanacağına inanmaları
III. Türklerin bazı durumlarda kurban kesmeleri
- gelişmelerinden hangilerinin Türklerin İslâmiyet'i kabul etmelerini kolaylaştırdığı savunulabilir?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. Türk devletleri İslâmiyet'i kabul ettikten sonra Hicri takvimi kullanmaya başlamışlar, eğitim kurumlarında bilim dili olarak Arapça'yı seçmişlerdir.

Türk devletlerinin bu uygulamalarla,

- I. İslâm dünyası ile ilişkileri geliştirme,
II. İslâm dünyasının koruyuculuğunu üstlenme,
III. ulusal kimliklerini koruma

hedeflerinden hangilerine ulaşmak istedikleri savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Selçuklularda halkın çoğunluğunu Türkmenler oluşturduğu halde önemli görevlere İran kökenli memurlar getirilmiştir. Bu görevler genellikle babadan oğula geçmiştir.

Bu durumun sonucunda,

- I. Devlet yönetiminde Türkmenlerin etkisi azalmıştır.
II. İran kültürü yaygınlık kazanmıştır.
III. İranlılar arasında İslâmiyet yayılmıştır.
IV. Türkmenlerin yerleşik hayata geçmeleri sağlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Anadolu'nun fethedilmesinden sonra kurulan Türk beylikleri buraya yerleşen Türkmenleri Bizans, Ermeni, Gürcü ve Haçlılara karşı korumuşlardır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

- A) Anadolu'daki fetihlerin kalıcı olmasına
B) İslâm dünyasında siyasi birliğin bozulmasına
C) Türkmenlerin göçebe olarak yaşamasına
D) Anadolu'da şehir hayatının canlanmasına
E) Moğol istilasının yayılmasına

11. Türkler uzun bir süre Moğolların egemenliğinde yaşamalarına rağmen kimliklerini kaybetmemişler, hatta Moğolların Türkleşmesini sağlamışlardır.

Bu durum,

- I. Türklerin boylar halinde yaşamaları,
II. Türklerin kültürel yönden Moğollardan daha ileri düzeyde olmaları,
III. Türklerde ulus bilincinin güçlü olması

gelişmelerinden hangileriyle açıklanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Cengiz Han döneminde kurulan Moğol İmparatorluğu çok geniş bir alana yayılmıştı. Cengiz Han, Moğol adetlerine göre imparatorluğu dört oğlu arasında paylaştırmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı söylenebilir?

- A) Moğol İmparatorluğu'nun parçalanmasını
B) İmparatorluğun birliğini sürdürmesini
C) Devletin eski gücünü artırarak devam ettirmesini
D) Moğolların kültürel yönden diğer toplumlardan etkilenmemesini
E) İmparatorluğun tek elden yönetilmesini

1. Cengiz Han'ın kurduğu Moğol Devleti O'nun 1227 yılında ölümü üzerine ülke oğullarının kurduğu Kubilay Hanlığı, Altın Orda Devleti, Çağatay Devleti ve İlhanlılar Devleti olmak üzere dörde ayrılmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Ülkenin hanedanın ortak malı sayılması ilkesinin
B) Moğolların egemenlikleri altında birçok ulusun bulunmasının
C) Moğolların batıya doğru ilerlemelerinin
D) Moğollar arasında İslamiyet'in yayılmasının
E) Moğolların İpek Yolu'na egemen olmalarının

2. Selçuklularda,

- I. medreselerde Arapça'nın kullanılması,
II. İran kökenli kişilerin devlet memurluklarına getirilmesi,
III. şehzadelerin atabeyler gözetiminde eyaletlere gönderilmesi

uygulamalarından hangileri, Türkmenlerin yönetimdeki etkinliğini azaltmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. • Sultan Tuğrul Bey 1055 yılında Abbasileri Büveyhoğullarının baskısından kurtarmıştır.
• Abbasi Devleti içindeki Türk komutanların yönetimdeki etkileri giderek artmış ve Abbasi ailesinden istediklerini halife yapmışlardır.

Bu bilgilere göre,

- I. Türkler Abbasi Devleti'ne askeri yönden yardım etmişlerdir.
II. Abbasi halifeleri seçimle iş başına gelmişlerdir.
III. Türklerin halife üzerindeki etkinliği artmıştır..

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Gazneli Sultan Mahmut'un ölümünden sonra tahta geçen oğlu Mesut başarılı komutanlarını çeşitli nedenlerle küstürmüş, değerli devlet adamlarını görevden almıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkmasında, bu durumun etkili olduğu savunulamaz?

- A) Dandanakan Savaşı'nın kaybedilmesinde
B) Devletin yıkılış sürecine girmesinde
C) Ülkede iç karışıklıkların artmasında
D) Halkın farklı uluslardan oluşmasında
E) Yönetimde istikrarın bozulmasında

5. Memlûklerde hükümdarlığın aynı soy içerisinde devam etmesi geleneği yoktu. Her emir (komutan) sultan olma hakkına sahipti.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Sık sık hükümdar değişikliğinin olması
B) Ülkenin hanedanın ortak malı sayılması
C) Atabeylerin ayaklanması
D) Hükümdarlığın halife tarafından onaylanması
E) Ekonomik durumun güçlenmesi

6. Moğol İmparatorluğu, Cengiz Han'ın ölümünden sonra dört parçaya ayrılmıştır. Moğol devletlerinden Çağatay Hanlığı, Altın Orda ve İlhanlılar Türkleşmiş, Kubilay Hanlığı ise Çinleşmiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Moğollar Türk ve Çin kültürünün etkisinde kalmıştır.
II. Moğollar ulusal benliklerini kaybetmişlerdir.
III. Moğol İmparatorluğu varlığını uzun yıllar devam ettirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Selçuklularda, köylüler işledikleri toprakların ikta, vakıf, ve malikane olmasına göre başlıca üç kısma ayrılmıştır. Köylü toprak sahibinden toprağını kullanma iznini alır ve vergisini ona öderdi. Bazı köyler, mesela derbent beklemek, madenlerde çalışmak, av kuşları yetiştirmek gibi hizmetler karşılığında vergilerden muaf tutulurdu. İlim ve din adamları da her türlü vergiden muaf tutulmaktaydı.

Bu bilgiler, aşağıdaki yargılardan hangisini doğrulamaktadır?

- A) Halkın tamamı vergi ödemiştir.
- B) Halk vergisini devlet hazinesine ödemiştir.
- C) Bütün topraklar merkezden halka eşit olarak dağıtılmıştır.
- D) İlim ve din adamları vergi yönünden ayrıcalıklı tutulmuştur.
- E) Köylüler ağır vergiler yüzünden şehirlere göç etmiştir.

8. Selçuklular döneminde Anadolu'nun,

- I. elverişli coğrafi koşullara sahip olması,
- II. askeri açıdan savunmasız olması,
- III. nüfus yoğunluğunun az olması

özelliklerinden hangilerinin Türklerin Anadolu'yu vatan olarak seçmelerini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Büyük Selçuklularda, fethedilen toprağın fet-hedenin malı sayılmasının,

- I. feodal beyliklerin ortaya çıkması,
- II. merkeziyetçiliğin zayıflaması,
- III. deneyimsiz kişilerin komutan olması

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

10. Kutadgu Bilig'te; "Memleketi korumak için çok asker ve ordu gerekir. Askeri beslemek için de çok mal ve servete ihtiyaç vardır. Bu malı elde etmek için halkın zengin olması gerekir. Halkın zengin olması için de doğru kanunlar konulmalıdır. Bunlardan biri ihmal edilirse beylik çözülmeye yüz tutar." denilmiştir.

Yukarıdaki parçada bir devletin sürekliliği için,

- I. askerlik,
- II. ekonomi,
- III. din,
- IV. yönetim

alanlarının hangilerinde düzenleme yapılması gerektiğinden söz edilmemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) III ve IV

11. Türk İslam devletlerinde,

- I. kadıların verdiği kararlara itiraz edilebilmesi,
- II. devlet adamlarının kadıların baskı yapmasının yasak olması,
- III. kadıların verdiği kararların kadılardan oluşan bir kurul tarafından denetlenmesi

uygulamalarından hangilerinin, "yargı bağımsızlığı" ilkesine uygun olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

12. İslâmiyet'in kabulünden sonra Türk devletlerinde İslâmi esaslara ters düşmemek koşuluyla Türk töresi devam ettirilmiştir.

Bu durum Türklerin aşağıdakilerden hangisine önem verdiklerini gösterir?

- A) Ulusal benliğin korunmasına
- B) Azınlıkların yönetimdeki etkinliğinin azalmasına
- C) Hukuk kurallarının ekonomik faaliyetlere göre düzenlenmesi
- D) Hanedan üyelerinin yetkilerinin kısıtlanmasına
- E) Demokrasi anlayışının gelişmesine

1. Ortaçağ'da Müslüman bilim adamlarının eski Yunan filozoflarının eserlerinden yaptıkları çeviriler, daha sonra Avrupalıların Ortaçağ anlayışından kurtulmalarında önemli bir etken olmuştur.

Bu bilgiye dayanarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Avrupalılar İslâm kaynaklarından yararlanmıştır.
- B) Çevirilerin yapıldığı dönemde İslâm dünyasında Avrupa'dan daha aydın bir düşünce ortamı vardı.
- C) Eskiçağ Yunan düşünürleri Ortaçağ'daki Avrupa düşünürlerinden farklı bir anlayış içindedirler.
- D) Ortaçağ'da Müslüman-Hristiyan çatışması sona ermiştir.
- E) İslâmiyet bilime, pozitif ve akılcı düşünceye karşı değildir.

(1994 - ÖSS)

2. Selçuklu Sultanları, din ve ırk ayırımı gözetmeden halka toprak dağıtarak boş araziye değerlendirme görevi saymışlardır.

Selçuklu Sultanlarının izledikleri bu politika, öncelikle aşağıdakilerden hangisini sağlamaya yöneliktir?

- A) Vergi toplama düzenini
- B) Üretimde artışı
- C) Toprak bütünlüğünün korunmasını
- D) Ülkede asayiş
- E) Yönetimde sürekliliği

(1995 - ÖSS)

3. İslâm dünyasının ünlü bilginlerinden İbni Sina'nın "Kanun" adlı eseri Batılılar tarafından onbeş defa Latinceye çevrilerek tıp öğretiminde kullanılmıştır.

Bu durum aşağıdaki genellemelerden hangisini doğrulamaz?

- A) İslâm dini, bilimsel gelişmelere açıktır.
- B) Pozitif bilimlerde İslâm bilginlerinin de hizmetleri vardır.
- C) Tıp alanında da İslâm bilgini yetişmiştir.
- D) Pozitif bilimler İslâmiyet'le birlikte doğmuştur.
- E) Batı dünyası İslâm bilginlerinden yararlanmıştır.

(1995 - ÖSS)

4. Büyük Selçuklular Dönemi'nde,

- I. Selçuklu sultanlarının halife sanını almaması
- II. Yönetici sayısının arttırılmasına gerek duyulması
- III. Yetenekli öğrencilerin okutulmasının ve topluma kazandırılmasının amaçlanması

durumlarından hangilerinin, Selçuklu sultanlarının medreselerin kurulup yaygınlaştırılmasına önem vermelerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

(2002 - ÖSS)

GENEL TARAMA TESTİ

1. İlk Çağ uygarlıklarında,

- I. kralların soylu ailelerden çıkması,
- II. yazılı kanunların yapılması,
- III. kralların kendilerini başrahip veya tanrı ilan etmesi

gelişmelerinden hangileri, iktidarların dinden güç almayı amaçladığını gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. İslamiyet'ten önceki Türklerin,

- I. farklı bölgelere göç etmeleri,
- II. ticaretle uğraşmaları,
- III. yazıyı kullanmaları

faaliyetlerinden hangilerinin değişik uluslarla ilişkilerini artırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. İslam dini bilim, sanat ve düşünce alanındaki gelişmeleri desteklemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu durumun sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) Emevilerin ırkçılık politikası izlemeleri
- B) Abbasilerin Yunanca eserleri Arapça'ya tercüme ettirmeleri
- C) Türklerin Abbasi ordularında görev almaları
- D) Mısır halkının Araplaşması
- E) Fethedilen toprakların eyaletlere ayrılması

4. Mısır medeniyetinde,

- I. miras konusunda kadın ve erkeğe eşit haklar tanınması,
- II. kanunların sekiz kitapta toplanması,
- III. her şehirde bir mahkeme ve bunların üzerinde üst mahkemenin bulunması

uygulamalarından hangileri, kişilerin haklarını aramasına ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Türk devletlerinin uyguladığı iktidar ve dirlik sistemleri sayesinde,

- I. Eyaletlerde asker yetiştirilmiştir.
- II. Göçebeler yerleşik yaşama geçirilmiştir.
- III. Ülke toprakları işlenmiştir.

Yukarıdakilerden hangilerinin toplumsal yaşam biçiminde değişikliğine yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. İslamiyet'ten önceki Türklerde, spora ve avcılığa önem verilir, çeşitli zamanlarda sürekli avlarına çıkılır, av başlangıcında ve bitiminde şölenler düzenlenirdi.

Bu faaliyetlerin Türklerde,

- I. birlik ve beraberlik duygusunun pekişmesi,
- II. askerlik eğitiminin yapılması,
- III. yerleşik hayata geçilmesi

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. İlk Çağ uygarlıklarından,

- I. Mısır'da tanrı kral anlayışının benimsenmesi,
- II. Kadeş Antlaşması'nda Hitit kralının mührü yanında kraliçenin de mührünün bulunması,
- III. Yunanistan'da halk meclislerinin kurulması

uygulamalarından hangilerinin halk idaresini güçlendirmeye yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Emevi Devleti'nin kurucusu Muaviye, sağlığında oğlunu yerine vâliht tayin ederek İslam dünyasında halifeliğin saltanat haline gelme sürecini başlatmıştır.

Bu uygulama ile,

- I. Emevilerin iktidarını sürdürme,
- II. Araplar dışındaki ulusların Müslüman olmasını engelleme,
- III. İslam medeniyetini geliştirme

hedeflerinden hangilerine ulaşılma istendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. I. Toplamların alışkanlıklarını değiştirmenin zor olması
II. İslam dininin Arabistan'daki semavi olmayan eski inançları kökten değiştirmesi
III. İslamiyet'in İslam ülkeleri arasında farklı algılanması

durumlarından hangilerinin Mekkelilerin Hz. Muhammed'e karşı çıkmalarında etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Eski Çağ uygarlıkları ile ilgili olarak, aşağıdakilerin hangisinde I. de verilenin II. ye ortam hazırladığı savunulamaz?

I.	II.
A) Paranın bulunması	Ticaretin gelişmesi
B) Yazının bulunması	Tarih öncesi devirlerin sona ermesi
C) Kolonicilik faaliyetlerinin başlaması	Toplamlar arasında etkileşimin görülmesi
D) Çok tanrılı dinlerin benimsenmesi	Farklı inançların ortaya çıkması
E) Savaşların artması	Sanatsal faaliyetlerin gelişmesi

11. Türk - İslam devletlerinin gelir kaynaklarından hangisinin diğerlerinden daha kolay ve az masrafla toplandığı savunulabilir?

- A) Gümrük B) Cizye C) Öşür
D) Haraç E) Çiftbozan

12. Hz. Muhammed ile Mekkeliler arasında imzalanan Hudeybiye Antlaşması'nda, "Mekkelilerden İslamiyet'i kabul edenler Medine'ye alınmayacak, Medine'den Mekke'ye sığınanlar geri verilmeyecektir." hükmü yer almıştır.

Mekkelilerin bu hüküm ile,

- I. İslamiyet'in yayılmasını engelleme,
- II. Şam ticaret yollarının güvenliğini sağlama,
- III. Müslümanlar ile Medine'deki Yahudilerin arasını açma,

hedeflerinden hangilerine ulaşmayı amaçladıkları savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Hititlerde,

- I. valilerin merkezden tayin edilmesi,
- II. kızların miras haklarından yararlandırılmaması,
- III. ölüm cezasının devlete isyan etme gibi büyük suçlara verilmesi

uygulamalarından hangileri, merkezi yönetimi güçlü tutma amacına yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

14. İslâm tarihinde,

- I. Suriye, İran ve Mısır'ın fethedilmesi,
- II. Kur'an'ın çoğaltılarak önemli merkezlere gönderilmesi,
- III. Türklerin Abbasi ordularında görev alması

gelişmelerinden hangileri, Müslümanların değişik kültürlerle tanışmalarına ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

15. Büyük Selçuklularda hükümdarlar ve devlet adamları fikir ve vicdan hürriyetine saygılı olmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu durumun sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) Devletin sınırlarının genişlemesi
- B) Bilim ve düşünce hayatının gelişmesi
- C) Türklerin İslam dünyasının koruyuculuğunu üstlenmesi
- D) Türk devletlerinin kısa sürede parçalanması
- E) Türklerin İslamiyet'in yayılmasını sağlaması

16. II. Gökürk hükümdarı Kapgan Kağan dış politikasını,

- I. Çin'in baskı altında tutulması,
- II. Çin'de dağınık halde yaşayan Türkleri kendi bünyesinde toplanması,
- III. Asya'daki bütün Türk boylarının yönetimi altında toplanması

hedefleri üzerine kurmuştur.

Yukarıdakilerden hangileri, Göktürklerde ulus-salci devlet anlayışının benimsendiğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin, Orta Asya'da yaşayan Türklerin göçebe yaşam sürmelerinin sonucu olduğu savunulamaz?

- A) Boylar arasında otlaqlar yüzünden çatışmaların yaşanması
- B) Doğa koşullarına çabuk uyum sağlamaları
- C) Taşınabilir sanat eserleri bırakmaları
- D) Büyük saraylar ve tapınaklar yapmaları
- E) Hayvancılıkla uğraşmaları

18. İlk Çağ'da,

- I. Fenikelilerin Akdeniz'in değişik yerlerinde koloniler kurmaları,
- II. Lidyalıların Kral Yolu'nu yapmaları,
- III. İskender'in Makedonya'dan Hindistan'a kadar uzanan toprakları yönetimi altına alması

gelişmelerinden hangilerinin Doğu kültürünün Batı uygarlıkları tarafında tanınmasını sağladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

19. İslâm dünyasında,

- I. ülkenin eyaletlere bölünerek yönetilmesi,
- II. Büyük Selçukluların İslam dünyasının koruyuculuğunu üstlenmesi,
- III. Müslümanlar arasında savaşların başlaması

gelişmelerinden hangilerinin Müslümanların gruplaşmalarında etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

20. Eski çağlarla ilgili araştırma yapılan bölgelerde,

- I. insan ve hayvan fosillerinin bulunması,
- II. barınakların, üretim ve güvenlikle ilgili araçların ortaya çıkarılması,
- III. birbirine benzer özellikler taşıyan eşyalara rastlanması

durumlarından hangileri, insan topluluklarının gereksinimlerinin birbirine benzediğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

21. İlk Türk devletlerinde,

- I. devlet sorunlarının Kurultay'da görüşülmesi,
- II. hükümdarın kendisinden sonra tahta geçecek veliahtı belirlemesi,
- III. hükümdar öldüğünde, şehzadeler küçük yaşta ise hükümdarının erkek kardeşinin tahta geçmesi

uygulamalarından hangileri Türklerin saltanat sistemini benimsediklerini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

22. Abbasi Devleti'nin siyasal varlığının uzun sürmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi olduğu söylenemez?

- A) Hoşgörülü politika izlemelerinin
- B) Müslüman uluslar tarafından korunmalarının
- C) Sağlam bir devlet teşkilatı kurmalarının
- D) Türklere askeri alanda görev vermelerinin
- E) Toprakları üzerinde küçük devletler kurulmasının

23. İslamlık öncesi Türk devletlerinde görülen aşağıdaki uygulamalardan hangisinin ulusal kültürün korunmasına doğrudan katkıda bulunduğu savunulamaz?

- A) Geleneklere dayanan hukuk kurallarının uygulanması
- B) Kurultay'da Türk boylarının temsilcilerine yer verilmesi
- C) Ticaret faaliyetlerine önem verilmesi
- D) Çin ülkesine yerleşmenin yasaklanması
- E) Türk hükümdarlarının Çinli prenseslerden doğan çocuklarına tahta çıkma hakkının tanınmaması

24. Romalılar siyasi hakimiyetleri altında bulundurdıkları Anadolu'ya yerleşmemişlerdir.

Bu durumun,

- I. Anadolu'da yerli kültürlerin yaşamaya devam etmesi,
- II. Roma İmparatorluğu'nun zayıflaması,
- III. Anadolu halkının Romalılaşmasının önlenmesi

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

25. İki devletin birbiriyle imzaladığı antlaşmada yer alan,

- I. Her devlet kendi geleceğine kendisi karar verecektir.
- II. Birinin tanımadığı devletler arası bir antlaşmayı diğeri de tanımayacaktır.
- III. Ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine önem verilecektir.

maddelerinden hangileri, tarafların uluslararası politikada birlikte hareket edeceklerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

26. İslamiyet'ten önceki Türklerde,

- I. devlet sorunlarının asker ve sivil yöneticiler ile boy beylerinin katıldığı Kurultay'da görüşülmesi,
- II. ülkenin hükümdar ailesinin ortak malı sayılması,
- III. mahkemelerin kurulması

uygulamalarından hangilerinin toplumsal uzlaşmayı kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

27. I. Müslümanlar arasında Cemel ve Siffin savaşlarının yaşanması,
II. Büyük Selçukluların Abbasi halifelerinin koruyuculuğunu üstlenmesi,
III. Abbasiler Dönemi'nde İspanya'da Endülüs Emevileri, Mısır'da Fatımi halifeliklerinin ortaya çıkması

gelişmelerinden hangileri, İslam dünyasında siyasal yönden görüş ayrılıklarının bulunduğuna kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

28. I. Tekerleğin bulunması
II. Yazının yaygınlaşması
III. Matbaanın icat edilmesi

gelişmelerinden hangilerinin insanların uygarlık alanında ilerlemesini sağladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

29. İslam dünyasında Hz. Osman döneminde iç isyanlar çıkmış, Hz. Ali döneminde Müslümanlar arasında başlayan iç savaşlar daha sonraki dönemlerde devam etmiştir.

Bu durumun,

- I. Müslümanlar arasında birlik ve beraberliğin bozulması,
- II. Eski Yunan kültürünün Müslümanlar arasında yaygınlaşması
- III. Müslümanların topraklarının genişlemesi

gelişmelerinden hangilerini engellediği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

30. Orta Asya'da yaşayan Türklerin,

- I. göçebelikten yerleşik yaşama geçmeleri,
- II. Asya'da ve Avrupa'da değişik bölgelere göç etmeleri,
- III. birçok dinsel inancı benimsemeleri

faaliyetlerinden hangilerinin değişik yaşam biçimlerini benimsemelerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

31. Hititlerde,

- I. cezaların genellikle tazminat olarak ödenmesi,
- II. ölüm cezasının sadece birkaç büyük suç için uygulanması,
- III. devlete baş kaldırmanın cezasının idam olması

durumlarından hangileri, merkezi otoriteye önem verildiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

32. "Geçmişini anlamayan, onu yeniden yaşamak zorunda kalır."

Yukarıdaki söz ile,

- I. tarihi gelişmelerden ders alınması,
- II. olayların kronolojisinin bilinmesi,
- III. olayların yerlerinin öğrenilmesi

durumlarından hangilerinin önemi vurgulanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

33. Arapça, İslamiyet'ten önceki dönemde Arap Yarımadası ile sınırlıydı. İslamiyet'in yayılmasından sonra ise, Arap hakimiyetinde olmayan değişik toplumlar da Arapça öğrenme ihtiyacı duymuşlardır.

Bu ihtiyacın, aşağıdakilerden hangisinin sonucunda ortaya çıktığı söylenebilir?

- A) Arap Yarımadası'nda göçebe hayatın önemi ni yitirmesinin
- B) Mekke'den Medine'ye hicretin gerçekleşmesinin
- C) Arap Yarımadası'nda nüfusun artmasının
- D) Araplar arasında İslamiyet'in yayılmasının
- E) Müslüman toplumların İslamiyet'i kaynağından öğrenme isteğinin

34. Büyük Selçuklularda illere yönetici olarak gönderilen şehzadelerin yanına atabey denilen deneyimli devlet adamları gönderilmiştir.

Selçuklular bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisini amaçlamışlardır?

- A) Sınırlarını genişletmeyi
- B) Komşu devletler ile iyi ilişkiler kurmayı
- C) Şehzadelerin tecrübe kazanmasını sağlamayı
- D) İslam dünyasının liderliğini ele geçirmeyi
- E) Anadolu'yu Türkleştirmeyi

**35. I. Moğolların Anadolu'yu işgal etmesi
II. İtalyan Cumhuriyetleri ile anlaşmalar yapılması
III. Anadolu'da Türk siyasal birliğinin bozulması
gelişmelerinden hangilerinin, Anadolu'nun uluslararası ticaret merkezi haline gelmesinde etkili olduğu savunulabilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

36. Çinliler, İslâmiyet'ten önceki Türk devletlerinde isyan eden şehzadeleri desteklemişlerdir.

Çinliler bu faaliyetleri ile aşağıdakilerden hangisini amaçlamışlardır?

- A) Türk devletlerini parçalamayı
- B) Türklerin savaşçılık özelliklerinden yararlanmayı
- C) Türk kanunlarından yararlanmayı
- D) Türklerin Çin'e yerleşmesini önlemeyi
- E) Türk boylarının Orta Asya'dan göç etmesini sağlamayı

37. I. Moğolların Anadolu'yu istila etmesi
II. Yollar üzerinde kervansarayların kurulması
III. Anadolu Selçuklularının Alanya, Antalya ve Sinop gibi kıyı şehirlerini fethetmeleri
IV. Anadolu üzerinden Kudüs'e Haçlı Seferleri'nin düzenlenmesi

Yukarıdakilerden hangilerinin Anadolu Selçuklu Devleti'nin ekonomisinde durgunluğa neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve IV E) II ve III

38. Türk - İslâm devletlerinde, toprak ve üzerinde çalışan halk devletin denetimindeydi. Toprağı işleyen halk veya köylü toprağa geçici tapu ile ve ekip biçmek koşuluyla sahipti.

Bu uygulamaya bakarak,

- I. Toprakların mülkiyeti devlete aittir.
II. Topraklar iktalara ayrılmıştır.
III. Tarımsal üretim kontrol altına alınmaya çalışılmıştır.

yargılarından hangileri savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

39. Mezopotamya, Anadolu ve Yunan uygarlıklarında yasaların yazılı hale getirilmesinin,

- I. halkın devlete güven duymasının sağlanması,
II. demokrasinin yerleşmesinin hızlandırılması,
III. aynı suçlara farklı cezaların verilmesinin önlenmesi

sonuçlarından hangilerine yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

40. Selçukluların Celali, Osmanlıların Rumi takvimleri kullanmaya başlamalarında,

- I. inançlarını değiştirmeleri,
II. astronomiyi geliştirmek istemeleri,
III. ekonomik gereksinimlerini karşılamaya çalışmaları

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

41. Sümerlerin dil ve kültürel özellikleri ile ilgili araştırmalar Orta Asya'dan gelme olasılıklarını güçlendirmiştir.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Sümerler ilk yazılı kanunları yapmıştır.
II. Sümer uygarlığı Anadolu'da ortaya çıkmıştır.
III. Sümerlerin dili ve kültürel yapısı Orta Asya kavimlerine benzemektedir.

yargılarından hangileri savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

42. Türk devletlerinde,

- I. medreselerde eğitimin ücretsiz olması,
II. hastane ve eczanelerden her dinden kimse-lerin ücretsiz yararlanabilmesi,
III. din ayrımı gözetmeksizin herkese toprak dağıtılması

uygulamalarından hangileri sosyal devlet anlayışına uygundur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

1. • I. Gıyaseddin Keyhüsrev Antalya'yı almış ve Kırım'a hakim olmaya çalışmıştır.
• I. İzzeddin Keykavus Sinop'u alarak burayı it-halat ve ihracat şehri haline getirmiştir.
• I. Alaeddin Keykubat Alanya'yı alarak burada bir tersane kurmuş, ayrıca Kırım'ın Suğdak li-manını da ele geçirerek Kırım'a hakim olma-ya çalışmıştır.

Anadolu Selçuklu sultanlarının denizcilik ala-nındaki bu çalışmalarının amacı aşağıdakiler-den hangisi olamaz?

- A) Kıyılarının güvenliğini sağlamak
B) Uluslararası ticaret yolları üzerinde etkinliğini artırmak
C) Deniz ticaretini korumak ve geliştirmek
D) Yeni topraklar fethetmek
E) Moğolların yayılmasını engellemek

2. II. Kılıç Arslan döneminde Anadolu Selçukluları sınırlarını Sakarya'dan Fırat'a kadar genişletmişlerdir. Bu dönemde Anadolu'da Türk birliği önemli ölçüde sağlanmıştır. Ancak, II. Kılıç Arslan yaşlanınca Anadolu Selçuklu topraklarını oğulları arasında paylaşmıştır.

Bu gelişmelere bakarak,

- I. Şehzadeler arasında taht kavgalarına ortam hazırlanmıştır.
II. Anadolu'da kurulan siyasal birlik tehlikeye girmiştir.
III. Selçuklular en güçlü dönemlerini yaşamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. Türkiye Selçukluları toplumda ikilik çıkaran ve halkı bölmeye çalışan mezheplerle mücadele etmişlerdir.

Bu bilgilere dayanarak Türkiye Selçukluları ile ilgili,

- I. Halkın dinsel inançlarını baskı altında tutmuşlardır.
II. Toplumsal huzurun korunmasına önem vermişlerdir.
III. Anadolu'nun Türk yurdu olmasını sağlamışlardır.

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Moğolların Anadolu'daki etkisinin artması üzerine Türkiye Selçuklularından ayrılarak bağımsızlıklarını ilan eden beylikler, Anadolu'nun batısında kurulmuştur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi ileri sürülebilir?

- A) Bizans İmparatorluğu'nun yıkıldığı
B) Türklerin denizci bir ulus olduğu
C) Anadolu'nun batısında Moğol etkisinin az olduğu
D) Memlüklerin Moğollara karşı Türkleri desteklediği
E) Beyliklerin ticarete önem verdikleri

5. I. Bizans'ın Balkan uluslarıyla mücadele etmesi

- II. Anadolu Selçuklularının Bizans İmparatorluğu ile anlaşmalar yapması
III. Bizans'ın Anadolu'da topraklarının bulunması

durumlarından hangilerinin Selçuklularının batı sınırlarını güvence altına almasını kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Anadolu Selçuklu Devleti'nde hanedan üyeleri tahta geçme hakkına sahip oldukları için sık sık taht kavgaları yaşanmıştır.

Bu durumun,

- I. devletin iç sorunlarla uğraşmak zorunda kalması,
- II. sık sık hanedan değişikliklerinin yaşanması,
- III. yöneticileri halkın belirlemesi

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Anadolu Selçukluları ve beylikler döneminde Anadolu ticaret merkezi haline gelmiştir. Ticaret yolları üzerinde bulunan Erzurum, Malatya, Kayseri, Sivas, Konya gibi şehirler ticaret sayesinde çok zenginleşmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu şehirlerde ticari hayatın canlı olduğunun bir kanıtıdır?

- A) Şehirlerin içinde ve çevresinde çok sayıda kervansarayın bulunması
- B) Şehirlerde birçok cami ve medresenin yapılması
- C) Şehirlerin Anadolu Selçuklu Devleti'nin başkentleri olması
- D) Türkmenlerin ilk yerleştiği şehirler olması
- E) Ahilerin her şehirde teşkilatlanmış olması

8. Anadolu Selçukluları en parlak dönemlerini I. Alaeddin Keykubat zamanında yaşamıştır.

Bu duruma,

- I. Harzemşahların Ahlat'a saldırması,
- II. devletin en geniş sınırlarına ulaşması,
- III. Moğollara komşu olunması

gelişmelerinden hangileri doğrudan kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Eski Türkler hükümdarlık hakkının Tanrı tarafından verildiğine inanırlar ve buna kut derlerdi. Kut, kan yoluyla babadan erkek çocuklara geçerdi. Anadolu Selçuklu sultanları hükümdar olduklarında bu durumu Abbasi halifesine bildirirler ve halifeden hükümdarlık berati alırlardı.

Türk devletlerinde hükümdar olan kişilerin yetkilerini dinsel bir güce dayandırmak istemelerinin gerekçesi öncelikle aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Yeni yerler fethetmek
- B) Otoritelerini güçlendirmek
- C) Taht kavgalarını önlemek
- D) Bağımsız devlet kurmak
- E) Halktan vergi toplamak

10. Selçuklularda toprak vergileriyle savaşa hazır bir ordu oluşturulmuş, devlet memurlarının maaşları ile sağlık ve eğitim kurumlarının harcamaları karşılanmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Halkın çoğunluğunun Türklerden oluştuğunun
- B) Devletin en önemli gelir kaynağının tarım olduğunun
- C) Deniz ticaretinin gelişmediğinin
- D) Ülke topraklarının yönetim birimlerine ayrıldığıının
- E) Toprakların gelirlerine göre parçalara ayrıldığıının

11. XIII. yüzyılda,

- I. Anadolu Selçukluları Harzemşahları Yassıçemen Savaşı'nda mağlup etmiştir.
- II. Anadolu Selçukluları Adıyaman ve çevresinde çıkan Baba İshak isyanını güçlükle bastırabilmiştir.
- III. Moğollar Erzurum, Erzincan ve Sivas'ı işgal ederek Selçuklu topraklarına hakim olmuşlardır.

Yukarıdakilerden hangileri Anadolu Selçuklularının zayıfladığını göstermez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Köseadağ Savaşı'ndan sonra,

- I. Selçuklu tahtına çıkmak isteyen şehzadeler Moğolların desteğini almışlardır.
- II. Türkiye Selçukluları Moğollara vergi ödemişlerdir.
- III. Anadolu'da ticaret faaliyetleri zayıflamıştır.

Yukarıdakilerden hangileri Moğolların Anadolu'da etkinliklerini artırdığını göstermektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Anadolu Selçuklu Devleti'nin kurucusu olan Süleymanşah döneminde;

- I. Bizans İmparatoru Mihael'e karşı Botaniates desteklenerek Bizans tahtına çıkarılmıştır.
- II. Bizans topraklarından Güney Marmara, Kocaeli Yarımadası, Üsküdar ve Kadıköy ele geçirilmiştir.
- III. Bizans ile antlaşma yapılmıştır.

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Anadolu Selçuklularının Bizans İmparatorluğu'nun içişlerine karıştığını göstermektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. • Selçuklular Anadolu'ya akınlar düzenleyip Türkmenlerin Anadolu'ya yönelmesine ortam hazırlamışlardır.
• Moğolların yayılmacı bir politika izlemeleri üzerine birçok Türkmen topluluğu Anadolu'ya geçmiştir.
• Türk beylikleri ve Osmanlılar Anadolu'yu imar edip Türk eserleriyle donatmışlardır.

Birbirlerinden farklı dönemlerde ortaya çıkan yukarıdaki gelişmelerin ortak sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu ekonomik açıdan gelişmiştir.
B) Haçlıların başarıya ulaşması engellenmiştir.
C) Anadolu Türk vatani haline gelmiştir.
D) Türk - Moğol mücadelesi hızlanmıştır.
E) Anadolu'da siyasi birlik bozulmuştur.

4. Malazgirt zaferinden sonra Anadolu'nun değişik yerlerinde kurulan ilk Türk beyliklerinin,

- I. kuruldukları bölgeleri imar etmeleri,
 - II. Türklerin eline geçen Anadolu topraklarını Bizans'a, Rumlara, Gürcülere ve Haçlı ordularına karşı korumaları,
 - III. Türk - İslâm tarzında mimari eserler yapmaları
- faaliyetlerinden hangilerinin Anadolu'nun Türk yurdu haline gelmesini sağladığı savunulabilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

5. Anadolu Selçuklu sultanlarının aşağıdaki faaliyetlerinden hangilerinin ticareti geliştirme amacına yönelik olduğu savunulamaz?

- A) Anadolu'da siyasi istikrarı ve güvenliği sağlama
- B) Anadolu'da birçok kervansaray yaptırma
- C) Antalya, Sinop, Suğdak limanlarını ele geçirme
- D) Eşkiya ve korsan saldırısında zarar gören tüccarların zararlarını karşılama
- E) Şehzadeleri eyaletlere melik unvanıyla yönetici tayin etme

6. II. Kılıç Arslan döneminde,

- I. kervansarayların kurulması,
 - II. gümüş ve altın paraların bastırılması,
 - III. ülkenin onbir şehzade arasında paylaşılması
- uygulamalarından hangileri ticareti geliştirmeye yöneliktir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Selçuklularda toprağın mülkiyetinin devlete ait olduğuna,

- I. devlet memurlarına maaş yerine ikta topraklarının verilmesi,
- II. görevden ayrılan memurların topraklarının geri alınması,
- III. toprağı işleyenlerden her yıl vergi alınması

uygulamalarından hangileri kesin kanıt olarak gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Selçuklu sultanları toprakları halka dağıtırken din ayrımı yapmamıştır.

Bu durumun,

- I. Hristiyanların Bizans topraklarına göç etmeleri,
- II. Haçlı Seferlerinin başlaması,
- III. Müslüman ve Hristiyanların barış içinde yaşamaları

gelişmelerden hangilerine neden olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Beylikler devrinde Anadolu'da dokunan halı ve kilimler sağlam oluşu ve güzelliğiyle ün kazanmıştı. Bu dönemde Anadolu'da dokunan halı ve kilimlerin Avrupa'nın yanı sıra Suriye, Mısır, Irak, Hindistan ve hatta Çin'e kadar gönderildiği bilinmektedir.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Beyliklerin bağımsız yaşadığına
- B) Beyliklerin Anadolu Selçuklu egemenliğini kabul ettiğine
- C) Anadolu'nun işlek bir ticari merkez olduğuna
- D) Bu dönemde yaşayan halkın sadece tarım ile uğraştığına
- E) Beyliklerin Moğol egemenliğini benimsediğine

10. Selçuklularda devlet görevlerine çoğunlukla İranlılar atanıyordu. Bu görevler genellikle babadan oğula geçiyordu.

Selçuklularda,

- I. ikta askerlerinin Türklerden oluşması,
- II. Farsça'nın resmi dil kabul edilmesi,
- III. sınır bölgelerine Türkmenlerin yerleştirilmesi

gelişmelerinden hangileri bu duruma paralel bir uygulamadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Anadolu Selçuklu Devleti'nde transit ticaret ve gümrük vergileri hazinenin en önemli gelir kaynakları arasında yer almıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir kanıtıdır?

- A) Anadolu'nun uluslararası ticaret yolları üzerinde olduğunun
- B) Ekonominin tarımsal üretime dayalı olduğunun
- C) Halkın göçebe yaşam tarzını sürdürdüğünün
- D) Anadolu'da sanayinin geliştiğinin
- E) Anadolu'nun denizlerle çevrili olduğunun

12. Anadolu Selçukluları ve beyliklerde şehirlerde her esnaf grubu bir lonca oluştururdu. Loncalar şehirlerde üretilen malların kalite ve fiyatlarını denetler, açılacak dükkan sayısını belirlerdi. Ayrıca çırak, kalfa ve usta yetiştirir, bunlara diploma verirdi. Merkezi otoritenin bozulduğu zamanlarda şehirde asayiş ve güvenliği sağlamak için de çağırırlardı.

Verilen bilgilere bakarak loncalar için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şehirlerde üretimi denetledikleri
- B) Şehirlerde ekonomik faaliyetleri yönlendirdikleri
- C) Güvenlik görevlilerine yardımcı oldukları
- D) Halka mesleki eğitim verdikleri
- E) Din adamı yetiştirdikleri

13. Anadolu Selçuklu sultanları doğudan gelen Türkmen beyliklerini Bizans ve Ermeni sınırlarına yerleştirmişlerdir. Bu beylikler düşman saldırılarına karşı koyar, Hristiyan ülkelerine akınlar yaparak düşmanı yıpratırlardı.

Buna göre, Selçukluların Türkmenleri sınırlara yerleştirmekle,

- I. sınırların güvenliğini sağlama,
- II. Türkmenlerin askeri gücünden yararlanma,
- III. Yeni Türk devletlerinin kurulmasını sağlama,
- IV. ticareti geliştirme

amaçlarından hangilerine ulaşmak istedikleri söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

14. Anadolu Selçuklu Devleti'nde şehirlerde oturan esnaf grupları arasında iyi bir dayanışma vardı. Her esnaf grubu bir lonca oluştururdu. Bakırcılar, kuyumcular, kunduracılar gibi zanaatkâr grupları lonca kurarlardı. Loncalar üretilen malların kalitesini ve fiyatını belirlerdi. Ayrıca her esnaf grubu çırak, kalfa ve usta yetiştirir, yetişen elemanlara diploma verirdi.

Verilen bilgilerde Ahî teşkilatının sağladığı faydalardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Şehirlerde güvenliğin sağlanmasına katkıda bulunmaları
- B) Şehirlerde üretilen malların denetiminin yapılması
- C) Tecrübeli ve eğitilmiş elemanlar yetiştirilmesi
- D) Zanaatkârlar arasında dayanışmayı sağlaması
- E) Tüketici haklarının korunmasına

15. Karamanoğulları ve Germiyanogullarının temel geçim kaynağını tarım ve hayvancılık oluştururken Aydınoğulları ve Menteşeoğulları denizcilikte ilerlemişlerdir.

Anadolu Türk beyliklerinde görülen bu durum aşağıdaki alanların hangisindeki farklılık ile açıklanabilir?

- A) Coğrafi konum
- B) Yönetim biçimi
- C) Etnik köken
- D) Dinsel inanış
- E) Sanat anlayışı

16. "Malazgirt Savaşı'na kadar Türklerin Anadolu için yaptıkları bütün sefer ve savaşlar keşif niteliği taşımaktaydı. Ancak, Malazgirt'ten sonra Anadolu'yu Türkler yurt olarak kabul etmişlerdir." **diyen bir tarihçi aşağıdakilerden hangisini buna örnek olarak gösterebilir?**

- A) Bizans'ın savunmaya çekilmesini
- B) Haçlı Seferlerine neden olmasını
- C) Anadolu'da ilk Türk beyliklerinin kurulmasını
- D) Anadolu'da birçok uygarlık kurulmasını
- E) Türklerin İslam dünyasında otoritelerinin artmasını

17. XII. yüzyıldan itibaren Anadolu'ya yerleşen Türkmenler hem kendi aralarında hem de Rumlar ve Ermenilerle alış verişte bulunuyorlardı. Anadolu'daki ticari faaliyetlerde Selçuklu parası kullanılmıştır. Anadolu'nun XII. yüzyıldaki durumundan bahseden kaynaklar ülkeyi harap olarak tanıtırken, XIII. yüzyılda bölgeyi gezen seyyahlar Anadolu'yu zengin bir ülke olarak tasvir etmişlerdir.

Bu bilgiler Anadolu'nun gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin daha etkili olduğuna kanıttır?

- A) Sanayi
- B) Ticaret
- C) Din
- D) Bilim
- E) Tarım

1. Anadolu Selçukluları döneminde ülkede Müslüman Türklerle birlikte yaşayan Hristiyan ve Musevi topluluklar genelde şehirlerde oturur, zanaat ve ticaretle uğraşır, ibadet ve dini törenlerini serbestçe yerine getirirlerdi. Bunlar, askerlik yapmazlar, ancak vergi öderlerdi.

Bu durum Anadolu Selçuklularıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Hoşgörüyü dayanan bir siyasetin uygulandığının
- B) Ticaretin ülke ekonomisindeki payının az olduğunun
- C) Anadolu'da İslâmiyet'in giderek yaygınlaştığının
- D) Yabancılardan alınan vergilerin giderek azaltıldığının
- E) Devlet yönetiminde yabancılara da görev verildiğinin

(1993 - ÖSS)

2. Anadolu ile Mezopotamya arasında Eski Çağ'da var olan ticaret ilişkilerinin Orta Çağ'da Anadolu Selçukluları döneminde de devam etmesi ve önemini korumasında,

- I. iki bölge arasında ulaşım kolaylıklarının olması,
- II. iki bölgenin üretimlerinin birbirinin gereksinimlerini karşılayacak nitelikte olması,
- III. iki bölge arasında siyasi sorunların bulunması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

(2003 - ÖSS)

3. Anadolu Selçukluları, XI. yüzyıl sonlarından XII. yüzyıl sonlarına kadar Bizanslılar ve Haçlılarla savaşlar yapmışlardır.

Bu savaşların,

- I. Anadolu'da üretimin ve vergi gelirlerinin azalması,
- II. Anadolu'da yerleşim alanlarının boşalması,
- III. Anadolu'dan geçen dünya ticaret yollarının önem kazanması

durumlarının hangilerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

(2004 - ÖSS)

4. Anadolu Selçukluları döneminde Anadolu'da vilayetlerin ve yerel askeri güçlerin başında bulunan sübaşılar, bu vilayetlerdeki iktaların sahibi değil yöneticisi ve askerlerin amiriydiler.

Bu bilgiye dayanarak Anadolu Selçukluları dönemiyle ilgili:

- I. Toprağın mülkiyeti işleyene aittir.
- II. Yönetim ve askerlik hizmetleri birlikte yürütülmüştür.
- III. Sübaşılar sultana bağlı değildir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

(2005 - ÖSS)

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞ DEVRİ

1. XIV. yüzyıl başlarında,

- I. Balkanlarda siyasal ve dinsel birliğin olması,
- II. Anadolu'nun değişik yerlerinde beyliklerin bağımsız hareket etmeleri,
- III. Balkan ulusları arasında çatışmaların yaşanması

gelişmelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da genişlemesini kolaylaştırmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. Topraklarını Osmanlı Devleti'ne kaptıran Anadolu beyleri Timur'a sığınmış, Timur'dan kaçan Bağdat ve Karakoyunlu hükümdarları Yıldırım Bayezid'in himayesine girmişlerdir.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti ile Timur İmparatorluğu, dönemlerinin güçlü devletleridir.
- II. Timur İmparatorluğu, Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda ilerlemesini engellemek istemiştir.
- III. Türk devletleri arasında egemenlik mücadelesi gruplaşmalara neden olmuştur.

yargılarından hangileri savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. Orhan Bey döneminde,

- I. Bursa'nın başkent yapılması,
- II. İznik'te ilk medresenin açılması,
- III. İlhanlılara ödenen verginin kaldırılması

durumlarından hangilerinin "bağımsız devlet" anlayışını doğrudan güçlendirdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. XIV. yüzyılda gelişmelerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Bizans'ın içişlerine karıştığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Osman Bey'in Anadolu tekdürlüleriyle yaptığı savaşı kazanması
- B) Bizans İmparatoru Kantakuzen'e yardım amacıyla Süleyman Paşa'nın Rumeli'ye gönderilmesi
- C) Orhan Bey'in Kantakuzen'i destekleyerek Bizans tahtına çıkarması
- D) Bizans'ın Çimpe kalesini Osmanlı Devleti'ne vermesi
- E) Orhan Bey'in Bursa'yı başkent yapması

5. Osman Bey'in,

- I. Bizans ve tekdürlürlere karşı mücadele etmesi,
- II. Anadolu'da yaygın bir teşkilat olan Ahilik tarikatının şeyhlerinden Edebali'nin kızıyla evlenmesi,
- III. sınırların genişletilmesi amacıyla seferler düzenlemesi

gelişmelerinden hangileri, Türk halkı tarafından benimsenmesinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Anadolu beyliklerinin,

- I. Osmanlı Devleti Haçlılar ile savaşırken Osmanlı topraklarına saldırımları,
- II. Anadolu'yu kendi egemenlikleri altına almak istemeleri,
- III. Osmanlı Devleti'ne karşı Bizans ile ittifak kurmaları

çalışmalarından hangilerinin, Osmanlı Devleti'nin Anadolu'da Türk birliğini sağlamak istemesinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. XIV. yüzyılda Orhan Bey tarafından Divan kurularak devletin önemli meseleleri burada görüşül-müş, yaya ve müselleme adıyla ilk sürekli ve dü-zenli ordu kurulmuş ve fetih hareketleri hızlan-mıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir gös-tergesi değildir?

- A) Mevcut askeri kuvvetlerin yetersiz kaldığının
- B) Osmanlı topraklarının genişlediğinin
- C) Devletin teşkilatlanmaya başladığının
- D) Devlet sorunlarına önem verildiğinin
- E) Osmanlı Devleti üzerinde Anadolu Selçuklu-larının etkisinin devam ettiğinin

8. Osmanlı Devleti'nde,

- Hükümdarlık hakkının padişah ve oğullarına ait olduğu kabul edilmiştir.
- Ankara Savaşı'nda Yıldırım Bayezid Timur'a esir düşmüştür.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun so-nuçlarından biri olduğu savunulamaz?

- A) Fransa'ya kapitülasyonların verilmesinin
- B) Şehzadelerin bağımsızlıklarını ilan etmesinin
- C) Devletin zayıflamasının
- D) Merkezi otoritenin bozulmasının
- E) Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki etkinliğinin azalmasının

9. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Devri'nde,

- I. Balkanlarda fethettiği bölgelerde bir süre es-ki uygulamaların sürdürülmesi,
- II. Anadolu beyliklerinin Osmanlı egemenliği al-tına alınması,
- III. İstanbul'un kuşatılması

faaliyetlerinden hangilerini "Türkleri tek yöne-tim altında birleştirme" politikası doğrultusunda gerçekleştirdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

10. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Devri'nde;

- Anadolu ve Rumeli beylerbeylikleri kurulmuş-tur.
- Hamitoğulları (Antalya), Menteseoğulları (Muğla), Aydınoğulları (Aydın - İzmir), Karesi-oğulları (Balıkesir - Çanakkale) ve Candaro-ğulları (Sinop - Kastamonu) gibi beylikler ha-kimiyet altına alınmıştır.
- 11 yıl devam eden taht kavgaları yaşanmıştır.
- Rumeli'de iskan politikası izlenmiştir.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi sa-vunulamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin topraklarının genişlediği
- B) Balkanlarda adalet ve güvenliğin sağlanama-dığı
- C) Türklerin Balkanlara yerleştirildiği
- D) Osmanlıların Anadolu sahillerinin bir bölümü-ne hakim olduğu
- E) Merkezi otoritenin sarsıldığı

11. Osmanlı Devleti fethettiği bölgelerdeki yerli halk-tan ayaklanma çıkarma ihtimali olanları başka yerlere göç ettirmiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulama ile,

- I. fethettiği bölgeleri Türkleştirme,
- II. fethettiği bölgelerde egemenliğini güçlendir-me,
- III. Ortodoksların koruyuculuğunu üstlenme

olgularından hangilerine ulaşmayı amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. I. Hristiyan çocukların Osmanlı ordusunda gö-revlendirilmesi
- II. Balkanlarda fethedilen yerlere Anadolu'dan getirilen Türklerin yerleştirilmesi
- III. Ülkenin eyaletlere ayrılması

uygulamalarından hangilerinin, Osmanlı ege-menliğindeki bölgeleri Türkleştirme amacına yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

13. Osman Bey, tekfur adı verilen Rum beylerinin Bizans imparatoruna karşı sık sık ayaklanmalarını ve yarı bağımsız hareket etmelerini fırsat bilerek plânlı ve düzenli akınlarla Bizans ve tekfurlara ait toprakları fethetmiştir.

Bu durum Osmanlı Devleti'nin sınırlarını genişletmek için,

- I. Bizans içindeki kanışıklıklardan yararlanma,
- II. Türk beyliklerinden yardım alma,
- III. savaşlarda Hristiyan esirlerden yararlanma

yöntemlerinden hangilerini kullandığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. Osmanlı Devleti'nin,

- I. fethettiği bölgelere yerleştirdiği ailelere geçimlerini sağlayacak ölçüde toprak vermesi,
- II. fethettiği bölgelere yerleştirdiği ailelerin eski yerlerine göç etmesini yasaklaması,
- III. fethettiği bölgelere genellikle göçebe Türkmenleri yerleştirmesi

uygulamalarından hangileri, "sosyal devlet" anlayışını benimsediğinin bir göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Edirne'yi ele geçirmek isteyen I. Murat öncelikle Edirne'nin etrafındaki yerleri fethetmiştir.

I. Murat'ın bu davranışıyla aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Balkanları Türkleştirmeyi
- B) Edirne'yi başkent yapmayı
- C) Edirne'nin dışarıdan yardım almasını önlemeyi
- D) Hristiyan dünyasını parçalamayı
- E) Anadolu ve Rumeli'deki toprakları birleştirmeyi

16. Ankara Savaşı ile Osmanlı Devleti dağılma tehlikesi geçirmiş, ancak Balkan milletlerinin büyük bölümü bağılıklarını sürdürmüşlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun ortaya çıkmasında etkili olmamıştır?

- A) Tımar sisteminin Balkanlarda Osmanlı Devleti'nin otoritesini artırması
- B) Bizans'ın Balkan uluslarını kışkırtması
- C) Balkan uluslarının Osmanlı yönetiminden ve uygulanan sistemden memnun olmaları
- D) Balkan uluslarının aralarında siyasal birliği sağlayamamaları
- E) Balkan uluslarının birbirleriyle mücadele etmeleri

17. XIV. yüzyılın ortalarından itibaren Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda kazandığı topraklara Anadolu'dan getirilen Türkleri yerleştirmeye başlamasından sonra Avrupalı uluslar birleşerek Türkler üzerine Haçlı Seferleri düzenlemişlerdir.

Haçlı Seferlerinin düzenlenmesinde,

- I. Türklerin Balkanlardan atılmak istenmesi,
- II. Balkanlarda tımar sisteminin uygulanmasının engellenmek istenmesi,
- III. Balkan ulusları arasında mezhep birliğinin olmaması

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

18. Osmanlı Devleti'nin,

- I. fethettiği bölgeleri Türkleştirmeyi amaçlaması,
- II. Anadolu'daki Türkleri tek bayrak altında toplamaması,
- III. kapıkulu askerlerini savaşlarda elde edilen esirlerden oluşturmaması

politikalarından hangileri "ulusçu devlet" anlayışına uygundur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Fatih dönemi Osmanlı tarihinde siyasi ve kültürel gelişmelerin yaşandığı ve birçok yerin fethedildiği dönemdir. Buna karşılık II. Bayezid dönemi, Cem Sultan'ın isyanından dolayı parlak bir dönem değildir.

Buna göre,

- I. siyasi istikrarın sağlanamaması,
- II. Balkan uluslarının Osmanlı Devleti'ne karşı birlikte hareket etmeleri,
- III. merkezi otoritenin tam olarak sağlanamaması durumlarından hangilerinin, II. Bayezid döneminin durgun geçmesinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Osmanlı İmparatorluğu XV. ve XVI. yüzyıllarda Venediklilere ve Fransızlara ekonomik, siyasi ve hukuksal alanlarda imtiyazlar vermiştir. Bu devletler elde ettikleri çıkarları koruyabilmek için Osmanlı İmparatorluğu'na karşı Avrupa'daki oluşumlara katılmak istememişlerdir.

Buna göre Osmanlı Devleti kapitülasyonlar vererek,

- I. Avrupa'da kurulacak ittifakları bozma,
- II. Avrupa'daki bütün devletlere karşı üstünlük sağlama,
- III. Avrupalı ulusları ekonomik yönden denetim altına alma

amaçlarından hangilerine ulaşmak istediği savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Osmanlı Devleti'nin Anadolu'dan Rumeli'ye asker geçirmesi Bizans tarafından engellenmeye çalışılmıştır. Ayrıca Bizans, Osmanlı şehzadelerini sürekli yönetime karşı kışkırtmıştır.

Fatih'in İstanbul'u fethetmesi aşağıdakilerden hangisini önemsedini göstermektedir?

- A) İslâm dünyasının lideri olmayı
- B) Dışarıdan gelebilecek tehditleri önlemeyi
- C) Hristiyan mezheplere hakim olmayı
- D) Teokratik bir idare kurmayı
- E) Osmanlı Devleti'ni imparatorluk haline getirmeyi

4. II. Bayezid döneminde;

- Cem Sultan'ın isyan etmesi,
- Safevilerin Anadolu'da ayaklanmalar çıkarması

gelişmelerinin ortak sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dış politikada etkili olunamaması
- B) Haçlı Seferlerinin başlaması
- C) Osmanlıların Avrupa'daki topraklarını kaybetmesi
- D) Anadolu'nun Türkleşmesinin gecikmesi
- E) Ticaret yollarının önemini kaybetmesi

5. Osmanlı İmparatorluğu, Don ile Volga nehirlerini birleştirerek,

- I. Rusların güneye yayılmasını ve güçlenmesini önlemeyi amaçlamıştır.
- II. İpek Yolu'nu canlandırmaya çalışmıştır.
- III. Bütün Kafkasya'ya doğrudan hakim olmak istemiştir.

Yukarıdakilerden hangilerinin Kırım Hanlığı'nın kanal projesini desteklememesinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Mısır Seferi'nin sonucunda İslâm dünyasının dinsel liderliğini üstlenen halifelik Osmanlı Devleti'ne geçmiştir. Böylece, Osmanlı padişahları hem siyasal hem de dinsel lider haline gelmiştir.

Bu durum Osmanlı Devleti'ne;

- I. teokratik,
- II. demokratik,
- III. aristokratik

karakterlerden hangilerini kazandırmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. Avrupalı devletlerin Coğrafi Keşifleri yapmasından sonra doğudan gelen kara ticaret yolları önemini kaybetmiş ve ticaret faaliyetleri okyanuslara taşınmıştır.

Osmanlı İmparatorluğu'nun,

- I. Avrupalı devletlere ekonomik imtiyazlar vermesi,
- II. Hint deniz seferlerini düzenlemesi,
- III. Süveyş kanalını açma projesi yapması

faaliyetlerinden hangileri, ekonomik çıkarları-nı koruma amacına yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti ile Fransa arasında XVI. yüzyılda iyi ilişkiler kurulmuştur.

İki ülke arasında iyi ilişkiler kurulmasında,

- I. Osmanlı Devleti'nin Fransa'ya kapitülasyonlar vermesi,
- II. Osmanlı Devleti ve Fransa'nın Almanya'nın güçlenmesini önlemek istemeleri,
- III. Kanuni'nin Avrupa'da mezhep savaşlarını desteklemesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. Bizans İmparatorluğu'nun son dönemlerinde doğudan gelen ticaret yollarının işletilmesini Venedikliler ve Cenevizliler üstlenmişti. Bu devletler ticaret yollarından daha fazla yararlanmak amacıyla birbiriyle rekabet etmiş, İstanbul ve Karadeniz'de koloniler kurmuşlardır.

İstanbul'un fethinden sonra doğudan gelen ticaret yollarının Osmanlı Devleti'nin eline geçmesinin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Avrupa'da siyasal yapının değişmesi
- B) Kara ticaret yollarının önemini kaybetmesi
- C) Venedik ve Cenevizlilerin ticari çıkarlarını kaybetmesi
- D) Cenevizlilerin Coğrafi Keşiflere başlaması
- E) Karadeniz'in Türk gölü haline gelmesi

10. Osmanlı Devleti'nin Kıbrıs Seferi'nden önce,

- I. Avusturya ve İran ile ilişkilerini iyileştirmesi,
- II. bazı tımar topraklarında iltizam sistemini uygulamaya başlaması,
- III. donanmayı güçlendirmesi

gelişmelerinden hangileri, Kıbrıs Seferi sırasında cephenin genişlemesini önlemeye yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

11. Osmanlı Devleti,

- Otlukbeli Savaşı ile Akkoyunlu Devleti'ni mağlup etmiş ve Doğu Anadolu'ya hakim olmuştur.
- Çaldıran Savaşı ile Safevileri mağlup ederek Doğu Anadolu hakimiyetini kesinleştirmiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Doğu Anadolu üzerinde Osmanlı hakimiyeti güçlenmiştir.
- II. İranlılar Osmanlı himayesine girmiştir.
- III. Baharat Yollarının kontrolü Osmanlı Devleti'ne geçmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

1. XVI. yüzyılda Avrupa'nın en güçlü devleti Kutsal Roma Germen İmparatorluğu idi. Kanuni döneminde Osmanlı İmparatorluğu, Kutsal Roma Germen İmparatorluğu'na karşı Fransa'yı güçlü tutmaya çalışmış ve Almanya'da çıkan mezhep mücadelelerini desteklemiştir.

Buna göre Kanuni ile ilgili,

- I. Avusturya'ya üstünlüğünü kabul ettirmiştir.
- II. Alman İmparatorluğu'nun Türk dünyasına karşı olumsuz hareketlerini önlemeye çalışmıştır.
- III. Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip etmiştir.

yargılarından hangileri savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. XV. yüzyıl ortalarında Bizans imparatorunun ülkenin kurtuluşunu Ortodoks ve Katolik kiliselerinin birleşmesinde görmesi aşağıdakilerden hangisini hedeflediğinin göstergesidir?

- A) Avrupa'nın desteğini almayı
B) Osmanlı akınlarını azaltmayı
C) Hristiyan dünyasını zenginleştirmeyi
D) Dinler arasında diyalog tesis etmeyi
E) Bizans tahtında kalıcı olmayı

3. Osmanlı Devleti İstanbul'un fethinden sonra Akdeniz ile Karadeniz arasındaki su yollarına hakim olmuştur.

Bu durum,

- I. denizcilik,
- II. ticaret,
- III. sanayi,

alanlarından hangilerine **daha fazla** önem verilmesini zorunlu hale getirmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Osmanlı Devleti'nde,

- II. Bayezid'e isyan eden Şehzade Cem'in Rodos şövalyelerine sığınması,
- II. Mahmut'un Mısır valisi Mehmet Ali Paşa'nın isyanını bastıramaması üzerine Rusya'dan yardım istemesi

gelişmelerinin **ortak yönü** aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin topraklarını tek başına koruyamaması
B) Osmanlı topraklarının Avrupalı devletler tarafından paylaşılması
C) Ulusçuluk isyanlarının yaygınlaşması
D) Âyanların güçlenmesi
E) İç sorunların Avrupa sorunu haline gelmesi

5. İstanbul tarih boyunca çeşitli uluslar tarafından kuşatılmıştır.

İstanbul'un aşağıdaki özelliklerinden hangisi bu durumun **en önemli** nedenidir?

- A) Stratejik bir noktada bulunması
B) Nüfus yoğunluğunun fazla olması
C) Haçlı Seferleri sonucunda yağmalanması
D) Değişik cami ve kiliselerle ev sahipliği yapması
E) Bizans ve Osmanlı devletleri döneminde devlet merkezi olması

6. Osmanlı Devleti'nin Kıbrıs'ı ele geçirmesi üzerine papanın kışkırtmasıyla bir araya gelen İspanya, Malta, Venedik, Ceneviz ve diğer İtalyan devletleri İnebahtı'da Osmanlı donanmasını yakmışlardır.

Bu durumun,

- I. Akdeniz'de Osmanlı hakimiyetinin sarsılması,
- II. Boğazların uluslararası bir statü kazanması,
- III. Hint deniz seferlerinin başarısızlıkla sonuçlanması

sonuçlarından hangilerine yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. XVI. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu;

- Don ile Volga nehirlerini bir kanalla birleştirerek Rusların İpek Yolu'nun geçtiği bölgelere hakim olmasını engellemeye çalışmıştır.
- Coğrafi Keşiflerin yapılmasından sonra Portekizlilerin Hint Okyanusu'na hakim olması üzerine bölgeye dört defa sefer düzenlemiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Akdeniz'e hakim olmaya çalıştığını
- B) Osmanlı Devleti'nin ekonomik çıkarlarını korumaya çalıştığını
- C) Türklerin Avrupa'daki ilerleyişinin durduğunu
- D) Kapitülasyonların Osmanlı Devleti'ni sömürge haline getirdiğini
- E) Coğrafi Keşiflerin Akdeniz ticaretini canlandırdığını

8. Osmanlı Devleti'yle Avusturya arasında imzalanan İstanbul Antlaşması'nın,

- Avusturya'nın, Macaristan'ın Osmanlı İmparatorluğu'na ait olduğunu kabul etmesi,
- Avusturya arşidükünün protokol bakımından Osmanlı sadrazamına denk sayılması

hükümlerine bakarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Avusturya'nın Osmanlı Devleti'nin üstünlüğünü kabul ettiğine
- B) İki devlet arasında XVI. yüzyıl boyunca savaşların devam ettiğine
- C) Avusturya'nın yapılan antlaşmanın garantörü olduğuna
- D) Alman İmparatorluğu'nun Avusturya'yı desteklediğine
- E) Kuzey Macaristan'ın Avusturya'ya bırakıldığına

9. Fatih döneminde Osmanlı Devleti ile Venedik arasında yapılan İstanbul Antlaşması'na göre, "Venedik, Osmanlı Devleti'ne her yıl 10 bin altın vergi ödeyecek ve İstanbul'da elçi bulundurabilecektir. Bu elçi Osmanlı ülkesindeki Venedikli tüccarların kendi aralarındaki davalarna bakacak, ayrıca Venedik bayrağı çeken yabancı gemilere dokunulmayacaktır." kararları kabul edilmiştir.

Bu antlaşmaya dayanarak,

- I. Osmanlı Devleti Venediklilere ticari ayrıcalıklar vermiştir.
- II. Venedikliler hukuki avantajlar kazanmışlardır.
- III. Osmanlı Devleti Venedik'in üstünlüğünü kabul etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

10. İstanbul'un fethinden sonra,

- I. Avrupalıların Osmanlı başkentinde sürekli elçiler bulundurmaları,
- II. Ortodokslara din ve vicdan hürriyeti tanınması,
- III. Avrupalıların Coğrafi Keşifler yapmaları

gelişmelerinden hangileri, Türklerin Avrupa siyasetinde etkinliğinin arttığını göstermektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

11. Osmanlı İmparatorluğu XV. ve XVI. yüzyıllarda dünyanın önemli ticaret yollarından olan İpek ve Baharat Yollarını ele geçirmiştir. Ancak, Avrupalı devletler Coğrafi Keşifleri yaparak ticaret yollarının okyanuslara taşınmasını sağlamışlardır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin gümrük gelirlerinin azalmasına
- B) Avrupalı devletlerle Osmanlı Devleti arasında ticari ilişkilerin zayıflamasına
- C) Deniz ticaret yollarının önem kazanmasına
- D) Avrupalı devletlerinde demokratikleşme çabalarının artmasına
- E) Doğudan gelen ticaret yollarının Avrupalıların denetimine geçtiği

1. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethi ile Bizans İmparatorluğu'na son verildiği halde, İstanbul'da Ortodoks Kilisesi'nin varlığı korunmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, Fatih'in bu yolla ulaşmak istediği bir amaç olamaz?

- A) Hristiyan dininde mezhep ayrılıklarına son vermek
- B) Yönetimi altındaki Hristiyanlara hoşgörü ile davranıldığını ortaya koymak
- C) Ortodoks Kilisesi'nin hareketlerini kontrol altında tutmak
- D) Katolik Kilisesi'ne karşı bir güç oluşturmak
- E) Balkanlarda yapılacak savaşlarda Rumların desteğini sağlamak

(1990 - ÖSS)

2. Fatih Sultan Mehmet zamanında:

- Cenevizlerden Amasra,
- İsfendiyoğullarından Sinop,
- Karamanoğullarından Konya ve Karaman'ı almıştır.

Fatih'in bu gelişmelerle ulaşmak istediği amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dış ülkelerle ilişkileri artırmak
- B) Anadolu'da siyasi birlik sağlamak
- C) Denizlerde üstünlük sağlamak
- D) İslâmiyet'i yaymak
- E) Avrupa ülkelerinin doğu ile ticaretini engellemek

(1992 - ÖSS)

3. Fatih Sultan Mehmet'in yerli ve yabancı bilgilere çalışma ortamı sağlamakla ulaşmak istediği amaçlardan biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devlet yönetiminde yabancılardan yararlanmak
- B) İstanbul'un bir bilim ve kültür merkezi olarak saygınlığını arttırmak
- C) İmparatorluğun Avrupa'da sınırlarını genişletmek
- D) İstanbul'da Batıdakine benzer okullar açmak
- E) Anadolu'da siyasi birliği sağlamak

(1994 - ÖSS)

4. II. Bayezid döneminde İspanya'da Hristiyan engizisyon mahkemelerinin işkencelerinden kaçan Yahudiler en güvenli yer olarak gördükleri Osmanlı ülkesine yerleşmişlerdir.

Yukarıda verilen bilgilere dayanarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Müslüman olmayan yabancılar Osmanlı ülkesinde güvenlik içindedir.
- B) O dönem Hristiyan dünyası hoşgörüde değildir.
- C) II. Bayezid döneminde Osmanlı ülkesinde yaşayan Yahudilerin nüfusu artmıştır.
- D) Müslümanlar arasında hoşgörü yoktur.
- E) Engizisyon yalnız Hristiyanları değil diğer dinlerden olan kişileri de yargılamıştır.

(1995 - ÖSS)

5. Aşağıdakilerden hangisi, 1535 - 1740 yılları arasında verilen kapitülasyonların, bunları imzalayan padişahın saltanatı süresince geçerli olduğunu gösterir?

- A) Her padişahın, sorunları önceliklerine göre çözme yoluna gitmesi
- B) Fransa'nın, bir süre için Osmanlı Devleti'nin desteğine gereksinim duyması
- C) Kapitülasyonları veren padişahın, Fransa'yı yanına çekmekle Avrupa siyasi birliğini bozmak istemesi
- D) Kapitülasyonların her padişah tarafından yenilenmesi
- E) Fransa'ya verilen kapitülasyonların başka ülkelere de verilmesi

(2001 - ÖSS)

6. Osmanlı Devleti'yle Avusturya arasında 1533 yılında imzalanan İstanbul Antlaşması'nda, Avusturya imparatorunun Osmanlı sadrazamıyla protokol bakımından denk sayılması ve Avusturya imparatorunun barışı bozmadıkça Antlaşma'nın yürürlükte kalması kabul edilmiştir.

Bu duruma göre Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Barış süresinin Avusturya'nın davranışına bağlı olduğu
- B) Sadrazamla padişahın yetkilerinin eşit olduğu
- C) Avusturya üzerinde üstünlük kurduğu
- D) Güçlü bir devlet olduğu
- E) Savaşta galip çıktığı

(2010 - YGS)

1. Orta Çağ Avrupası'nda,

- I. şehirlerde yaşayan halkın ticaretle uğraşması,
- II. Hristiyanlık dininin yaygınlaşması,
- III. toplumun soylular, rahipler, burjuvalar ve köylüler şeklinde sınıflara ayrılması

gelişmelerinden hangileri, halk arasında eşitsizlik olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Haçlı Seferlerinden sonra Avrupa'da,

- katolik Kilisesi'ne bağlılığın azalması,
- skolastik düşüncenin önemini kaybetmesi,
- kâğıt ve matbaanın öğrenilmesi

gelişmelerinin ortak sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siyasal yapının değişmesi
B) Özgür düşünce ortamının oluşması
C) Kutsal yerlerin boşaltılması
D) Sınıf farklılıklarının ortadan kalkması
E) Ticaret faaliyetlerinin gelişmesi

3. Avrupa ülkelerinde derebeylik sistemi yaygınlaşmış ve Orta Çağ boyunca devam etmiştir.

Bu durumun Avrupa'da,

- I. kilisenin halk üzerindeki etkisini kaybetmesi,
- II. siyasal bütünlüğün parçalanması,
- III. demokratikleşme sürecinin başlaması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Orta Çağ Avrupası'nda,

- I. kralların törenle kilisede taç giymeleri,
- II. kralların derebeylerine karşı top kullanmaları,
- III. papanın dinsel ve sosyal alanlarda etkili olması

durumlarından hangilerinin monarşik güçü pekiştirmeye yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Orta Çağ Avrupası'nda kilisenin ortaya koyduğu görüşler değişmez gerçekler olarak kabul edilmiş, bunların aksine fikirler ileri sürmek yasaklanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçlarından biri değildir?

- A) Halkın çeşitli sınıflara ayrılması
B) Şahısların fikirlerini özgürce ifade edememesi
C) Bilimsel gelişmelerin yavaşlaması
D) Edebiyat ve sanat alanlarında gelişmelerin zayıflaması
E) Din adamlarının etkinliğini artırması

6. Orta Çağ Avrupası'nda

- I. kralların egemenliklerini dine dayandırmaları,
- II. feodal sisteminin yaygınlaşması,
- III. kralların birbirleriyle mücadele etmeleri

gelişmelerinden hangileri, laik olmayan devlet anlayışının benimsendiğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Orta Çağ Avrupası'nda temel zenginlik kaynağı topraktı. Kapalı bir ekonomi politikası izlenen Avrupa'da topraklar soyluların ve kilisenin elindeydi.

Bu durumun,

- I. Hristiyanlığın yayılması,
- II. demokratikleşme sürecinin uzaması,
- III. gelirlerin adaletli dağıtılması

gelişmelerinden hangilerini engellediği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

8. Papanın çağrısıyla Avrupa'nın değişik ülkelerinden kişiler birleşerek Türk ve İslâm dünyası üzerine sekiz defa Haçlı Seferi düzenlemişlerdir. Yine papanın çağrısıyla krallar Haçlı Seferlerine katılmışlardır.

Buna göre,

- I. Din adamları halk üzerinde birleştirici güce sahiptir.
- II. Özgür düşünce yaygınlaşmıştır.
- III. Siyasal bütünlük parçalanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. İngiltere'de Magna Charta'nın ilanından sonra kralın yetkileri kısıtlanmış ve parlamenter sistemin kurulması sağlanmıştır.

Bu bilgilere göre, Magna Charta'nın aşağıdakilerden hangisini başlattığı savunulabilir?

- A) Demokratikleşme sürecini
- B) Toplumların laikleşmesini
- C) Ulus bilincinin yaygınlaşmasını
- D) Mutlakiyetçi devlet anlayışının yaygınlaşmasını
- E) Sömürgecilik hareketlerinin hızlanmasını

10. Haçlı Seferlerinin,

- I. Avrupalıların kâğıt ve matbaayı öğrenmesi,
- II. skolastik düşüncenin zayıflaması,
- III. özgür düşünce ortamının doğması

sonuçlarından hangilerinin Avrupa'da bilimsel ve kültürel hayatın canlanmasına katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

11. Fransa'da kral, Yüzyıl Savaşları sırasında zayıflayan derebeylikleri ortadan kaldırmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Rönesans hareketlerinin başlamasına
- B) Coğrafi Keşiflerin yapılmasına
- C) Fransa'da siyasal birliğin sağlanmasına
- D) Milliyetçiliğin yaygınlaşmasına
- E) Hukuk devleti anlayışının benimsenmesine

12. Fransız İhtilali'nin başlamasında, İngiltere ve Amerika'daki insan hakları ve demokratikleşme hareketleri etkili olmuştur.

Fransız İhtilali sonucunda ortaya çıkan ilkelerden hangisi bu durumla ilgili değildir?

- A) Eşitlik
- B) Hürriyet
- C) Cumhuriyet
- D) Milliyetçilik
- E) Adalet

13. Yeni Çağ'da Avrupalı krallar egemenlik haklarına papanın müdahalesine izin vermemişler, sürekli ve düzenli ordular kurmuşlardır.

Bu bilgilere göre Avrupalı krallar ile ilgili,

- I. Egemenliklerini dine dayandırmaktan vazgeçmişlerdir.
- II. Güçlerini artırmayı amaçlamışlardır.
- III. Coğrafi Keşiflerin yapılmasını desteklemişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

1. Avrupa'da Orta Çağ boyunca toprak temel zenginlik kaynağı olmuş ve toprakları elinde bulunduran soylular halkı yönetmişlerdir.

Coğrafi Keşiflerin,

- I. sömürge ülkelerinden Avrupa'ya bol miktarda altın ve gümüşün taşınması,
- II. kıtalar arası ticaretin gelişmesi,
- III. keşfedilen yerlerde Hristiyanlık dininin yayılması,
- IV. Avrupa'da bilim ve düşünce hayatında önemli değişikliklerin yaşanması

sonuçlarından hangileri, Avrupa'da toprağın temel zenginlik kaynağı olması durumunu değiştirmiştir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve IV E) II, III ve IV

2. İngiltere'de,

- I. Magna Charta ile kralların yetkilerinin sınırlandırılması,
- II. denizcilik faaliyetlerine önem verilerek sömürgeler kazanılması,
- III. kralın parlamento tarafından hazırlanan İnsan Hakları Bildirisi'ni kabul etmesi

gelişmelerinden hangileri, demokratikleşme alanında ilerlemeler yaşandığını göstermektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. Coğrafi Keşifler sonucunda Avrupalı uluslar yeni keşfedilen yerlere yerleşmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçlarından biridir?

- A) Kültürel etkileşimin artması
- B) Sanayi İnkılabı'nın başlaması
- C) Mezhep savaşlarının yaygınlaşması
- D) Milliyetçilik düşüncesinin yaygınlaşması
- E) Krallarla papa arasındaki ilişkilerin bozulması

4. Coğrafi Keşiflerden sonra İngiltere'den Amerika kıtasına göç edenler İngiltere'deki devlet sistemini ve yaşam biçimini de taşımışlardır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) İngiltere ile koloniler arasında anlaşmazlıklar yaşandığına
- B) Amerika'daki kolonilerin içişlerinde serbest olduğuna
- C) Avrupa kültürünün değişik kıtalarda yayıldığına
- D) Amerika'da Hristiyanlık dininin yayıldığına
- E) ABD'nin İngiltere'ye bağımlı olduğuna

5. Fransız İhtilâli'nden sonra ulusçuluk ilkesi siyasi bir karakter kazanarak çok uluslu devletlerin parçalanmasında etkili olmuştur.

Bu durumun,

- I. devletler arasındaki güç dengesinin değişmesi,
- II. ulusal nitelikli devletlerin kurulması,
- III. demokrasi anlayışının güç kazanması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Sanayi İnkılabı'ndan sonra Avrupa'da,

- I. Sömürgecilik yarışı hızlanmıştır.
- II. Teknolojik gelişmeler tarımsal üretimin artmasına yol açmıştır.
- III. Ham madde ve pazar ihtiyacı artmıştır.
- IV. İşçilerle işverenler arasında sorunlar yaşanmıştır.

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin, Avrupa devletleri arasında çatışmalara neden olduğu savunulabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. I. XIV. yüzyıldan itibaren Avrupa'da barutun ateşli silahlarda kullanılması
II. XV. yüzyılda matbaanın yaygın olarak kullanılmaya başlanması
III. Avrupalı devletlerin Amerika, Afrika ve Asya kıtalarında sömürgeler kurmaları

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Avrupa'da siyasal yapının değişmesinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi Avrupalıların yeni ticaret yolları aramasında etkili olmuştur?

- A) Katolik Kilisesi'nin önemini kaybetmesi
B) Skolastik düşüncenin yaygınlaşması
C) Savaşlardan dolayı İpek ve Baharat yollarının kapanması nedeniyle mal akımının kesintiye uğraması
D) Papanın dinsel ve siyasal güce sahip olması
E) Avrupa'da mezhep savaşlarının başlaması

9. Katolik Kilisesi Martin Luther önderliğinde Almanya'da başlayan Reform hareketlerine karşı çıkarak Luther ve taraftarlarını aforoz etmiştir. Ayrıca, kilise Luther'in öldürülmesini de istemiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yenilikçilerin Ortodokslar tarafından desteklendiği
B) Katolik Kilisesi'nin eğitim alanındaki yetkilerini kaybettiği
C) Katolik Kilisesi'nin hakkındaki eleştirilere karşı çıktığı
D) Mezhep savaşlarının sona erdiği
E) Luther taraftarlarını komşu devletlerin desteklediği

10. Coğrafi Keşiflerden sonra Osmanlı topraklarından geçen kervan ticaret yolları okyanuslara taşınmıştır. Bu gelişmelerin etkisiyle Osmanlı ülkesindeki ticari canlılık azalmış ve kervan yolları üzerindeki halkın bir kısmı işsiz kalmıştır.

Bu bilgilere göre Coğrafi Keşifler,

- I. sosyal,
II. ekonomik,
III. siyasal,

alanların hangilerinde Osmanlı İmparatorluğu'nu olumsuz yönde etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. I. İtalya'nın Hristiyanlığın merkezi olması
II. Efsanelere ve hurafelere inanmayan cesur gemicilerin yetişmesi
III. İspanya ve Portekiz krallarının gemicileri desteklemesi

Yukarıdakilerden hangileri, İtalya'da başlayan Rönesans hareketlerinin diğer Avrupa devletlerinde tanınmasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Rönesans ve Reform hareketleriyle,

- Katolik Kilisesi'nin siyasal hayattaki etkisi sona ermiştir.
- Avrupa'nın gelişmesini engelleyen faktörler ortadan kaldırılmıştır.
- Avrupa'da skolastik düşünce yerini özgür düşünceye bırakmıştır.

Bu gelişmelerin aşağıdakilerin hangisine katkı sağladığı söylenemez?

- A) Halkın yönetime ortak olmasına
B) Sanatsal ve kültürel faaliyetlerin gelişmesine
C) Kralların egemenliklerini dine dayandırmaktan vazgeçmesine
D) Katolik kilisesine bağlılığın azalmasına
E) Bilimsel ve sanatsal gelişmeyi engelleyen faktörlerin ortadan kalkmasına

1. Avrupa'da,

- sürekli orduların kurulması,
- barutun ateşli silahlarda kullanılması

aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) Haçlı Seferlerinin başlamasına
- B) Tarımsal faaliyetlerin önem kazanmasına
- C) Derebeyliklerin yıkılmasına
- D) Toplumda eşitliğin yaygınlaşmasına
- E) Skolastik düşüncenin zayıflamasına

2. XV. yüzyılda Avrupa'da derebeylikleri yıkarak kurulan millî monarşilerin başında bulunan krallar, XVI. yüzyılda ekonomilerini güçlü tutmak amacıyla ticaret ve sömürgecilik faaliyetlerine önem vermişlerdir.

Bu durumun sonucunda,

- I. Avrupa'da merkezi idarelerin güçlenmesi,
- II. Avrupa devletleri arasında rekabetin artması,
- III. milliyetçilik isyanlarının genişlemesi

gelişmelerinden hangilerini ortaya çıkarması beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Fransız İhtilali'nin çıkmasında toplumun sınıflara ayrılması ve haksız olarak konulan vergilerin soy-lularla din adamlarından alınmaması etkili olmuştur.

Bu bilgilere göre, Fransız İhtilali'nin başlamasında,

- I. toplumdaki eşitsizlikler,
- II. ekonomik baskılar,
- III. sömürgecilik yarışı

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Orta Çağ Avrupası'nda krallar kilisede papanın görevlendirdiği bir din adamının elinden taç giydikten sonra ülkelerinde tahta çıkarıldılar. Bu şekilde hareket etmeyen kralları papaların aforoz etme yetkisi vardı.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Hristiyan din adamlarının devlet işlerine karışmadığını
- B) Papaların siyasi ve dini yönden etkili olduğunu
- C) Kralların siyasi alanda en güçlü kişi olduğunu
- D) Papaların demokrasinin geliştirilmesine katkıda bulunduklarını
- E) Kralların Hristiyanlık inancına karşı olduklarını

5. Reform hareketleri sonucunda Protestanlık mezhebini seçen ülkelerde, eğitim - öğretim faaliyetleri kilisenin denetiminden çıkmıştır.

Bu durumun,

- I. laik eğitim programlarının hazırlanması,
- II. din ve vicdan özgürlüğünün kısıtlanması,
- III. ders kitaplarında pozitif bilimlerin ağırlığının artması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

6. Orta Çağ'da Avrupa'da hükümdarlar egemenliklerini dine dayandırmışlar ve din adamları devlet yönetiminde etkili olmuşlardır.

Orta Çağ Avrupası'nda görülen,

- I. kralların otoritelerini derebeyler ile paylaşmak zorunda kalmaları,
- II. papanın krallara taç giydirmesi,
- III. kiliselerin ve din adamlarının papaya bağlı olması

gelişmelerinden hangileri bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

7. Rönesans'ın başlamasında,

- I. eski Yunan ve Roma eserlerinin katkısı,
 - II. İspanya'da kurulan Endülüs Emevi uygarlığının katkısı,
 - III. kağıdın ucuza imal edilmesi ve matbaanın yaygınlaşması
- etkili olmuştur.

Yukarıdakilerden hangileri, Rönesans hareketlerinin başlamasında farklı ulusların etkili olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. İngiltere'nin,

- I. Amerika kıtasında koloniler kurması,
- II. İnsan Hakları Bildirisi'ni kabul etmesi,
- III. parlamentoyu kurması

faaliyetlerinden hangilerinin, demokratikleşme sürecinin gelişmesini olumlu yönde etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Coğrafi Keşiflerden sonra,

- I. Ticaret gelirleri azalan Osmanlı Devleti, Avrupa'da siyasal üstünlüğünü kaybetmiştir.
- II. Keşfettikleri bölgelerdeki hammadde kaynaklarına sahip olan Avrupalı devletler, dünya siyasetinde söz sahibi olmuşlardır.
- III. Avrupa devletleri arasında ticaret gelişmiştir.

Bu gelişmelerden hangileri, "Devletlerin ekonomik yönden güçlenmeleri veya zayıflamaları siyasal etkinliklerinin artması veya azalmasına neden olur." yargısının doğruluğuna kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Haçlı Seferleri sonrasında,

- Avrupa'da ticaret ve sanatta uğraşan burjuva sınıfı zenginleşmiş ve önem kazanmıştır.
- Köylülerin üzerinde soyluların baskısı azalmış ve üretim artmıştır.

Avrupa'da bu iki durumun ortaya çıkmasında,

- I. derebeylerin seferlerde askerlerini ve ekonomik güçlerini kaybetmeleri,
- II. Doğu - Batı ticaretinin gelişmesi,
- III. Türklerin batıya doğru ilerleyişlerinin durdurulması,
- IV. din adamlarına duyulan güvenin azalması

olgularından en çok hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) III ve IV

11. Aşağıdakilerden hangisi, Coğrafi Keşiflerin yapılmasını ve Avrupa uluslarının dünyaya yayılmasını kolaylaştıran etkenler arasında gösterilemez?

- A) Pusulanın kullanılması
- B) İncil'in ulusal dillere tercüme edilmesi
- C) Avrupalı ulusların değişik yerlerde sömürge kurmaları
- D) Bazı kralların gemicileri desteklemesi
- E) Yeni kıtaların bulunması

12. Ortaçağ Avrupası'nda,

- Kilise eski Yunan ve Roma döneminden kalma eserlerin incelenmesini yasaklamıştır.
- İspanya'da Müslümanların egemenliğine son veren Hristiyanlar İslam kültürüne ait bütün eserleri tahrip etmişlerdir.

Bu bilgiler Orta Çağ Avrupası ile ilgili,

- I. Müslümanlar ile Hristiyanlar arasında çatışma yaşanmaktadır.
- II. Hristiyan dünyasında mezhep birliği bozulmuştur.
- III. Düşünce hayatı kilisenin etkisi altında kalmıştır.

yargılarından hangilerinin doğruluğuna kanıt olarak gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Coğrafi Keşiflerin sonucunda,
- Sömürge imparatorlukları kurulmuştur.
 - Yeni keşfedilen yerlerde Hristiyanlık yayılmıştır.
 - Doğu ticaret yollarının denetimi Avrupalıların eline geçmiştir.
 - Dünyanın değişik yerlerinde Avrupa kültürü yayılmıştır.

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Avrupa uluslarının zenginleşmesine ortam hazırlamıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve III E) II ve IV

2. Avrupa'da,

- demokrasinin gelişmesi,
- idari, dini ve düşünsel alanlardaki baskıların azalması,
- Türk - İslam dünyasıyla yapılan mücadelelerde zaman zaman başarılar kazanılması

gelişmelerinden hangilerinin insan haklarına verilen önemin artmasına katkıda bulunduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Sanayi İnkılabı'ndan sonra şehirlerde fabrikalar kurulmuş ve üretimde makineler önemli bir yer tutmuştur.

Bu durumun,

- küçük işletme ve atölyelerin önemini kaybetmesi,
- üretimin artması,
- üretimde insan gücüne olan ihtiyacın azalması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Fransız İhtilali'nden sonra milliyetçilik akımı yaygınlaşmıştır.

Bu durumun,

- çok uluslu devletlerin parçalanması,
- ulusal devletlerin kurulması
- Avrupa'da ham maddeye duyulan ihtiyacın artması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. XVIII. yüzyıla kadar Avrupa'da sanayi insan ve hayvan gücüne dayalı, daha çok bölgesel ihtiyacı karşılamaya yönelikti. XVIII. yüzyılın sonlarından itibaren ise sanayi dalında üretim uluslararası boyutlara ulaşmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- buhar gücüyle çalışan makinelerin icat edilmesi,
- ulusçuluk akımlarının yaygınlaşması,
- Avrupa'da İnsan Hakları Beyannamelerinin yayınlanması,
- Büyük fabrikaların kurulması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Fransız İhtilali'nden sonra ulus egemenliği, milliyetçilik, eşitlik, hürriyet, adalet ve demokrasi gibi kavramların yayılmaya başlaması üzerine Rusya ve Avusturya gibi Avrupa devletleri Fransa'ya savaş açmıştır.

Bu bilgilere göre, Avrupa devletlerinin Fransa'ya savaş açmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- Monarşik idareleri korumaya çalışmalarının
- Fransa'da köleliğin kaldırılmak istenmesinin
- Fransız sömürgelerine hakim olmak istemelerinin
- Fransa'nın yayılmacı bir politika izlemesinin
- Fransa'nın yaralandığı kapitülasyonlara sahip olmak istemelerinin

7. Osmanlı Devleti yaptığı fetihler ile İpek ve Baharat yollarını kontrol altına almayı başarmıştır. Bu yollar Osmanlı Devleti'nin egemenliğinde olmasına rağmen devlet gereken ticari hareketliliği sağlayamamıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında Avrupa'daki,

- I. Coğrafi Keşifler,
- II. Reform hareketleri,
- III. Fransız İhtilali

gelişmelerinden hangileri doğrudan etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

8. Coğrafi Keşifler sonucunda uluslararası ticaret gelişmiş, yeni keşfedilen yerlerden Avrupa'ya bol miktarda değerli maden taşınmıştır. Bu durum Avrupa'da temel zenginlik ölçüsü olan toprağın yerini altın ve gümüşün almasına yol açmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Ticaret yapanların toprak sahiplerine göre daha çok kazandığı
- B) Ticaret faaliyetlerinin arttığı
- C) Derebeylerinin etkinliklerini artırdıkları
- D) Avrupalı devletlerin ekonomik yönden güçlendiği
- E) Keşfedilen yerlerin Avrupa devletleri tarafından sömürüldüğü

9. Orta Çağ Avrupası'nda dinsel, siyasal ve düşünsel alanlarda etkili olan Katolik Kilisesi'ne karşı XVI. yüzyılda eleştiriler başlamış ve sonuçta Almanya'da Protestanlık, İngiltere'de Anglikanizm, Fransa'da Kalvenizm mezhepleri ortaya çıkmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Avrupa'da mezhep birliğinin bozulduğuna
- B) Feodalite sisteminin zayıfladığına
- C) Papanın etkinliğinin azaldığına
- D) Bazı ülkelerde Katolik Kilisesi'nin önemini kaybettiğine
- E) Avrupa'da Hristiyanlık diniyle ilgili farklı yorumların yapıldığına

10. Sanayi İnkılabı'ndan sonra büyük işletmelerin ve fabrikaların kurulması üretimi artırmıştır.

Bu durum,

- I. hammadde ve pazar arayışı,
- II. demir yollarının yapılması,
- III. demokratik idarelerin kurulması

gelişmelerinden hangilerini zorunlu hale getirmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

11. Coğrafi Keşiflerden sonra Avrupalı devletler keşfedilen yerlerde sömürge imparatorlukları kurmuşlar ve buralardaki malları deniz yoluyla Avrupa'ya taşımışlardır.

Buna göre,

- I. Avrupa'da liman şehirleri önem kazanmıştır.
- II. Osmanlı ülkesinden geçen kervan yollarının önemi artmıştır.
- III. Avrupa'da demokratik idareler yaygınlaşmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. XVI. yüzyıl başlarına kadar Hristiyanlık dinini kabul eden topluluklar genellikle Katolik ve Ortodoks mezheplerine mensuptu. 1517 yılında Katolik Kilisesi'ne karşı başlayan Reform hareketlerinden sonra Almanya'da Protestanlık, İngiltere'de Anglikanizm, Fransa'da Kalvenizm ve İskoçya'da Presbiteryen mezhepleri etkinlik kazanmıştır.

Bu bilgilere göre,

- I. Avrupa'da mezhep birliği bozulmuştur.
- II. Krallar egemenliklerini dine dayandırmaya başlamıştır.
- III. Katolik Kilisesi'nin mensuplarında azalma görülmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

1. Yeniçağ'da barutun ateşli silahlarda kullanılması, müstahkem mevkiilerin ve kalelerin çökertilmesinde etkili olmuştur.

Avrupa'da krallar, mutlak otoritelerini gerçekleştirmek için bu gücü öncelikle aşağıdakilerden hangisine karşı kullanmışlardır?

- A) Derebeyliklere
- B) Sömürgelerindeki direnişçilere
- C) İstilacılara
- D) Farklı dinden olan toplumlara
- E) Komşu devletlere

(1986 - ÖSS)

2. Ortaçağ'ın başlangıcı sayılan Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılması Asya kıtasını bile etkilemezken, Yakınçağ'ın başlangıcı sayılan Fransız İhtilali tüm dünyayı etkilemiştir.

Fransız İhtilali'nin bu derece etkili olmasının nedenlerinden biri aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Getirdiği ilkelerin evrensel nitelikli olması
- B) Kısa sürede gerçekleştirilmiş olması
- C) Amerikan İhtilali'nden etkilenmiş olması
- D) Fransa'nın deniz aşırı sömürgelere sahip olması
- E) Fransa'nın güçlü bir Avrupa devleti olması

(1987 - ÖSS)

3. Skolastik düşüncüyü yıkarak yerine pozitif düşüncüyü getiren Hümanizma hareketlerinin İtalya'da başlamasında, İtalya'nın aşağıdaki özelliklerinden hangisi en çok etkili olmuştur?

- A) Farklı rejimlerdeki devletlere bölünmüş olması
- B) Önemli bir ticaret merkezi olması
- C) Roma ve Hellen kültürlerinin etkilerinin sürmekte olması
- D) Hristiyan aleminin dini merkezinin burada bulunması
- E) Akdeniz'in ortasında bir yarımada olması

(1988 - ÖSS)

4. Yeniçağ'da görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisi, İspanya ve Portekiz'in gelir kaynaklarını artırmalarında ve sömürgeci birer devlet olmalarında etkili olmuştur?

- A) Matbaanın bulunması
- B) Barutun kullanılması
- C) Rönesans Hareketleri
- D) Reform Hareketleri
- E) Coğrafya Keşifleri

(1990 - ÖSS)

5. I. Ümit Burnu'nun keşfedilmesi
II. Süveyş kanalının açılması
III. Barutun ateşli silahlarda kullanılmaya başlanması
IV. Sömürgeciliğin hızlanması
V. Amerika kıtasının keşfedilmesi

Bu gelişmelerden hangileri Osmanlı ülkesinin stratejik öneminin artmasında etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve V
- C) II ve IV
- D) III ve V
- E) IV ve V

(1991 - ÖSS)

6. Ortaçağ'da Hindistan ve Çin'den Avrupa'ya gelen malların çok el değiştirmesi, bu malın Avrupa'da pahalıya satılmasına neden oluyordu.

Bu durum, Yeniçağ başlarında Avrupalıları aşağıdakilerden hangisine yöneltmiştir?

- A) Asya ülkeleri ile doğrudan ticaret yapma yollarını aramaya
- B) Asya'dan Avrupa'ya göçleri engellemeye
- C) Asya ülkeleri ile siyasi ilişkileri başlatmaya
- D) Temel ihtiyaç maddelerini değiştirmeye
- E) Tüketim mallarının dağıtımını sınırlandırmaya

(1992 - ÖSS)

7. Ortaçağ'da Avrupa toplumlarının soylular, rahipler, burjuvalar ve köylüler olmak üzere sınıflara ayrılması aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- A) Şehirli sınıfın ticaretle uğraştığını
- B) Halk arasında eşitsizlik olduğunu
- C) Din adamlarının yetkilerine göre sınıflara ayrıldığını
- D) Halkın yaşam düzeyinin yüksek olduğunu
- E) Halk arasında belli mesleklerle önem verildiğini

(1993 - ÖSS)

8. Ortaçağ'da kurulan devletlerin bir çoğunda hükümdarlar egemenliklerini dine dayandırmışlar ve din adamları devlet yönetiminde etkili olmuşlardır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Laik olmayan devlet anlayışının
- B) Tutsaklık uygulamasının
- C) Lonca sisteminin
- D) Feodal sistemin
- E) Şehir devleti anlayışının

(1994 - ÖSS)

9. Yeniçağ başlarında Fransa'da soylular ve papazlar devleti yönetirler ama vergi bile vermezlerdi. Oysa, gelişen ekonomik hayatı elinde tutan burjuvalar bütün vergi yükünü taşırlar, ama yönetime katılamazlardı.

Fransa'daki bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Sınıfların farklı haklara sahip olmasının
- B) Devlet yapısının ekonomik yönden güçlü olmasının
- C) Halkın, gelir düzeyine göre vergilendirilmesinin
- D) Siyasi yapının güçlü bir merkezîyetçiliğe dayanmasının
- E) Millî bir devlet anlayışının egemen olmasının

(1995 - ÖSS)

10. XV. ve XVI. yüzyıllarda Avrupa'da skolastik düşünce bırakılmış, klasik kültür yeniden canlanmış, Papalığa karşı çıkılarak dinde yeni bir düzenlemeye gidilmiştir.

Bu gelişmelere dayanarak XV. ve XVI. yüzyıl Avrupası ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Düşünce özgürlüğü engellenmiştir.
- B) Halk, yönetime ortak olmuştur.
- C) Uluslararası kültür birliği sağlanmıştır.
- D) Dinin toplum üzerindeki etkisi değişmiştir.
- E) Hristiyanlığın parçalanması önlenmiştir.

(1996 - ÖSS)

11. Ortaçağ'ın sonlarına doğru Batı Avrupa'da toplumsal, ekonomik, düşünsel, yönetsel alanlarda değişme ve gelişmeler görülmüştür.

Bu değişme ve gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?

- A) Toplumlara tek tanrılı dinlerin egemen olma-ya başlamasının
- B) Şehir devletlerinin ortaya çıkmasının
- C) Toplamların sınıflara ayrılmasının
- D) Dünya görüşünün değişmesinin
- E) İlk imparatorlukların kurulmaya başlamasının

(1997 - ÖSS)

12. Haçlı Seferleri sonunda derebeylerin çoğu ülkelere geri dönememiştir. Dönenler ise maddî güçleri kalmadığından, topraklarını, nüfuzlarını ve ordularını kaybetmişlerdir.

Bu durum Avrupa'da aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) Toplumda eşitliğin yaygınlaşmasına
- B) Siyasi yapının değişmesine
- C) Ekonomik kalkınmanın hızlanmasına
- D) Tarımın önem kazanmasına
- E) Sınıf farklarının ortaya çıkmasına

(1998 - ÖSS)

13. XVI. yüzyılda Almanya'da her prens kendi kabul ettiği mezhebe tebaasını da sokma hakkına sahipti. Koyu Katolik olan Alman İmparatoru bütün tebaasını zorla Katolik yapmaya çalışınca, Protestan mezhebinden olanlar ayaklanmıştı. Almanya içindeki bu mezhep mücadelesi bütün Avrupa'ya yayılmıştır. Fransızlar, Katolik oldukları halde, Almanya'daki Protestanları desteklemişlerdir.

Fransa'nın Protestanları desteklemesi aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

- A) Avrupa'daki din savaşlarına son vermek istemesine
- B) Almanya'nın tek yönetim altında birleşerek güçlenmesine karşı olmasına
- C) Protestan mezhebinin resmen tanınmış olmasına
- D) Prenslerin inanç özgürlüğüne sahip olmasını onaylamasına
- E) Topraklarında çeşitli mezheplerden insanların bulunmasına

(1999 - ÖSS)

14. Avrupa'da Reform hareketleri başladıktan sonra görülen bazı gelişmeler şunlardır:

- I. Ogsburg Anlaşması'yla halkın, bağlı bulunduğu hükümdar veya prensin kabul ettiği mezhebe girmeye zorlanması
- II. Avrupa'da yeni mezheplerin ortaya çıkması
- III. Okulların kiliseden alınması

gelişmelerinden hangileri, inanç özgürlüğü doğrultusundaki gelişmeleri kolaylaştırıcı bir ortam sağlandığını gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

(2001 - ÖSS)

15. Ortaçağ Avrupası'nda Katolik Kilisesi, dini hakların yanı sıra dünyevi haklara da sahipti. Düşünce alanında, kilisenin koyduğu kurallar geçerliydi ve bunlara aykırı düşünceleri dile getirmek mümkün değildi.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini engellediği savunulabilir?

- A) Katolik Kilisesi'nin varlığını sürdürecekt önlemler almasını
- B) Kişisel yaratıcılığın ön plana çıkmasını
- C) Sanat alanında işlenen konuların sınırlı olmasını
- D) Din adamlarının krallar üzerinde etkili olmasını
- E) Yöneticilerle din adamları arasında sorun çıkmasını

(2004 - ÖSS)

16. Napolyon Savaşları'ndan sonra Avrupa'nın geleceğini belirlemek amacıyla Viyana Kongresi toplanmıştır. Bu kongrede Avrupa devletlerinin sınırları milliyet, din ve dil etkenleri dikkate alınmadan, Rusya, İngiltere ve Prusya'nın istekleri doğrultusunda yeniden çizilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) Devletlerarası hukuk kurallarının aynı kalmasına
- B) Uluslar arasında yeni siyasi sorunların ortaya çıkmasına
- C) Din adamlarının siyasi güç kazanmasına
- D) Avrupa'da ekonomik yönden birlik sağlanmasına
- E) Halkların krallara bağlılığının artmasına

(2003 - ÖSS)

17. İtalya ve Almanya'nın siyasal birliklerini tamamlayıp güçlü birer devlet haline gelmeleri ve üstünlüklerini sağlamak amacıyla destek aramaları Avrupa'da,

- I. sömürgecilik hareketlerinin önemini yitirmesi,
- II. güç dengesinin bozulması,
- III. yeni ittifakların oluşması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

(2005 - ÖSS)

18. Avrupa'da XVI. yüzyılda din alanında görülen Reform Hareketlerinin aşağıdaki sonuçlarından hangisinin, Osmanlı Devleti'nin Avrupa ile siyasal ilişkileri üzerinde doğrudan etkisi olduğu savunulabilir?

- A) Mezhep birliğinin parçalanması
- B) Kültürel ve bilimsel gelişmelerde Katolik Kilisesinin baskısının azalması
- C) Katolik Kilisesinin kendi içinde düzenleme yapma gereği duyması
- D) Halkın, bağlı bulunduğu prens veya hükümdarın kabul ettiği mezhebe girmek zorunda olması
- E) Kilisenin topraklarının elinden alınması

(2010 - YGS)

1. XVI. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti ile İran arasında sınır problemleri yüzünden sık sık savaş yapılmış, taraflar arasında imzalanan antlaşmalar kısa süreli olmuştur. Ancak 1639 yılında imzalanan Kasr-ı Şirin Antlaşması günümüze kadar geçerliliğini sürdürmüştür.

Kasr-ı Şirin Antlaşması'nın uzun süreli olmasında,

- I. iki ülke arasında doğal sınırların kabul edilmiş olması,
- II. halifeliğin Osmanlılara geçmesi,
- III. İpek Yolu'nun önemini kaybetmesi nedeniyle iki taraf arasında savaş yapılmaması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. II. Osman döneminde Osmanlı Devleti ile Lehistan arasında imzalanan Hotin Antlaşması'na göre Lehistan, Osmanlı Devleti'ne ödeyeceği vergileri Kırım Hanlığı'na vermeyi kabul etmiştir.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti eski gücünü kaybetmiştir.
- II. Avrupa'da Osmanlı Devleti toprak kaybına uğramıştır.
- III. Lehistan Osmanlı Devleti'nin üstünlüğünü kabul etmiştir.
- IV. Kırım Hanlığı Osmanlı Devleti'ne bağlıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. XVII. yüzyılda kapıkulu askerlerinin İstanbul'da çıkardıkları isyanlar genellikle yeniçerilerin isteklerinin yerine getirilmesiyle sonuçlanmıştır.

Bu durum,

- I. Merkezi otoritenin denetim gücü azalmıştır.
- II. Askerlerin yöneticiler üzerinde etkileri artmıştır.
- III. Yeniçerilerin saygınlığını artmıştır.

yargılarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Osmanlı Devleti'nde,

- I. medreselerin çağıın gerisinde kalması,
- II. medreselerin yanında Avrupa tarzında okulların açılması,
- III. toplumda kültür çatışmasının ortaya çıkması

durumları aşağıdakilerin hangisinde verilen sıraya göre gerçekleşmiştir?

- A) I, II, III B) I, III, II C) II, I, III
D) II, III, I E) III, II, I

5. XVII. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda,

- I. ayaklanmaların artması,
- II. ekonomik durumun bozulması,
- III. halkın yönetime bağlılığının azalması

gelişmelerinin hangilerinde merkezi yönetimin bozulmasının etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda genişleme politikasından vazgeçmiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu tutumunda aşağıdaki-lerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Kapıkulu askerlerinin sayısının artırılması
- B) Boğazların yabancı devletlere kapalı tutulması
- C) İltizam sisteminin yaygınlaşması
- D) Avrupa devletleri karşısında askeri üstünlüğün kaybedilmesi
- E) Yenilik taraftarlarının güçlenmesi

7. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda ihracat azalmış, ithalat artmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. ticaret yollarının yön değiştirmesi,
- II. kapıkulu askerlerinin sayısının artması,
- III. Celali isyanlarının çıkması

gelişmelerinden hangilerinin doğrudan etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

8. Osmanlı Devleti XVI. ve XVII. yüzyıllarda İran ile yaptığı savaşlar sonunda Ferhat Paşa (1590), Nasuh Paşa (1612) ve Serav (1618) antlaşmalarını imzalamıştır.

Buna göre,

- I. İki devlet arasında yapılan antlaşmalar uzun süreli olmamıştır.
- II. Osmanlı Devleti İran'a karşı üstünlük kurmuştur.
- III. İki devlet arasındaki antlaşmalar ekonomik sorunları çözmek amacıyla yapılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. Avrupa devletlerinde Rönesans ve Reform hareketleriyle düşünce ve bilim hayatında önemli atılımlar yapılırken, Osmanlı İmparatorluğu Avrupa'daki teknolojik ve bilimsel gelişmelere ayak uyduramamıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde,

- I. azınlık haklarını kısıtlaması,
- II. bilimsel alanda Avrupa'nın gerisinde kalması,
- III. kapıkulu askerlerinin sayısını artırması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

10. Tanım: İslahat "düzeltme, iyileştirme ve aslını bozmadan değişiklik yapma" demektir.

Buna göre ıslahat hareketleri ile ilgili,

- I. Kurumlar ve düzen temelinden değiştirilir.
- II. Düzenlemeler kademeli olarak yapılır.
- III. Devlet ve toplum hayatında sarsıntılara neden olmaz.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

11. Kapıkulu askerlerinin sayısının artması devşirme olmayan kişilerin de Kapıkulu Ocağı'na alınmasına neden olmuştur. Devşirme kökenli olmayan kapıkulları halk arasında meslek icra etmeye başlamış ve yeni bunalımlar ortaya çıkmıştır. Ayrıca, halkın asker olmaya özenmesi sonucunda topraklar boş kalmış ve üretim azalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir sonucudur?

- A) Kapıkulu Ocağı'nın bozulması
- B) Yönetimde askerlerin etkisinin azalması
- C) Askerlerin Osmanlı toplumunda itibarlarının artması
- D) Kapıkulu Ocağı'nın savaşlardaki başarılarının artması
- E) Kapıkulu askerlerinin tarımla uğraşmaları

1. Osmanlı Devleti Avusturya üzerindeki yaptırım gücünü 1606 yılında imzalanan Zıtvatorok Antlaşması'yla kaybetmiştir.

Zıtvatorok Antlaşması'nın,

- I. Fethedilen topraklar Osmanlı Devleti'nde kalacaktır.
- II. Avusturya'nın Osmanlı Devleti'ne her yıl ödemekte olduğu vergi kaldırılacaktır.
- III. Avusturya imparatoru protokol bakımından Osmanlı padişahına denk sayılacaktır.

maddelerinden hangileri bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. XVII. yüzyılda yönetimdeki bozulmaları düzeltmesi ve ıslahat yapması için sadrazamlığa getirilen Tarhuncu Ahmet Paşa,

- Saray masraflarını kısmıştır.
- Devletin kimde alacağı varsa almıştır.
- Devlet gelirleriyle giderlerinin eşit olması için denk bütçe yapmıştır.

Buna göre Tarhuncu Ahmet Paşa'nın ıslahat düşüncesini aşağıdakilerden hangisi en iyi açıklar?

- A) Yönetimin düzelmesi için padişahın yetkileri kısıtlanmalıdır.
- B) ıslahatların başarılı olması için sadrazamın yetkileri artırılmalıdır.
- C) Yönetimdeki bozulmaların giderilmesi için mali sorunlar çözülmelidir.
- D) Duraklamanın önüne geçmek için yeni vergiler konulmalıdır.
- E) Duraklamanın önlenmesi için devlet ekonomiyeye müdahale etmelidir.

3. Avusturya'nın Macaristan'daki Protestanlara baskı yaparak Katolik mezhebine geçmeye zorlaması üzerine Macarlar Osmanlı Devleti'nden yardım istemişler, Osmanlı Devleti de Avusturya'ya savaş açmıştır.

Osmanlı Devleti Macar Protestanların yanında yer alarak aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) Avrupa'da inanç özgürlüğünün yaygınlaşmasını sağlamayı
- B) Avusturya'nın Orta Avrupa'da yayılmasını önlemeyi
- C) Balkanlarda milliyetçilik fikirlerinin etkisini azaltmayı
- D) Sınırlarının güvenliğini sağlamayı
- E) Mezhep savaşlarının ülkesine yayılmasını önlemeyi

4. XVII. yüzyılda İstanbul isyanlarının çıkmasında,

- yeniçeri ağaları ve saray kadınlarının yönetimde söz sahibi olmak istemeleri,
- yeniçeri ve sipahilerin çıkarları doğrultusunda hareket etmeyen devlet adamlarının görevden uzaklaştırmak istemeleri

etkili olmuştur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Yeniçerilerin askeri başarılarının arttığına
- B) Devşirme sisteminin kaldırıldığına
- C) Tımar sisteminin bozulduğuna
- D) Divan üyelerinin sayısının artırıldığına
- E) Devlet yönetiminde otorite boşluğu olduğuna

5. Osmanlı Devleti'nde, ekonomide başlayan gerilemenin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Siyasi çöküşün hızlanmasına
- B) Devlet gelirlerinin azalmasına
- C) Gelir gider dengesinin bozulmasına
- D) Avrupalı devletlerle rekabet etmenin zorlaşmasına
- E) Tımarlı sipahilerin artmasına

6. XVII. yüzyılda Celali isyanları özellikle Osmanlı Devleti'nin Avusturya ve İran ile savaştığı dönemlerde yaygınlaşmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. Osmanlı Devleti'nin sınırlarının güvenliğini korumak istemesi,
- II. sancakbeyi ve tımarlı sipahilerin savaşta olmaları,
- III. savaşların uzun sürmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. XVII. yüzyılda bazı eyaletlerde yöneticiler Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsız olmak amacıyla isyan etmişler ve Avrupa devletlerinin desteğini almışlardır.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Eyaletlerde genellikle devşirme kökenli devlet adamları görev almıştır.
- II. Avrupa devletleri Osmanlı Devleti'ni parçalamayı amaçlamışlardır.
- III. İsyanlar genellikle merkeze yakın eyaletlerde çıkmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

8. XVII. yüzyılda Köprülü Mehmet Paşa, kendisine geniş yetkiler sağlayan koşulları saraya kabul ettirerek sadrazam olmuş ve hayatı boyunca görevde kalmıştır. Kendisinden sonra da yerine tavsiye ettiği oğlu Fazıl Ahmet Paşa sadrazamlığa getirilmiştir.

Bu bilgilere dayanarak Köprülü Mehmet Paşa ile ilgili,

- I. Görevinde başarılı olmuştur.
- II. Padişah ile uyum içerisinde çalışmıştır.
- III. Devşirme kökenli bir devlet adamıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. Osmanlı Devleti'nde I. Ahmet döneminde tahta çıkma usulünde değişiklik meydana gelmiş, "Ekber ve Erşed" sistemi uygulanmaya başlanmıştır. Buna göre en büyük şehzade Osmanlı sultanı olmuş ve şehzadelerin sancağa çıkma usulü kaldırılmıştır.

Bu durumun,

- I. taht kavgalarının artması,
- II. şehzadelerin yönetim tecrübesi kazanmadan tahta geçmeleri,
- III. padişahların Divan tarafından belirlenmesi

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde padişahın sonra devlet yönetiminde en yetkili kişi sadrazamdır. Yükselme Dönemi'nde padişahlar yönetimle bizzat ilgilenirken XVII. ve XVIII. yüzyıllardaki padişahlar devlet işleri ile daha az ilgilenmişlerdir.

Bu durumda devlet işlerinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinin daha fazla arttığı söylenebilir?

- A) Şeyhülislam
- B) Sadrazam
- C) Yeniçeri Ağası
- D) Kazasker
- E) Kaptan-ı Derya

1. Osmanlı İmparatorluğu'nda;

- I. 1512 - 1520 yıllarına Yavuz
 - II. 1520 - 1566 yıllarına Kanuni
 - III. 1564 - 1579 yıllarına Sokullu
 - IV. 1656 - 1691 yıllarına Köprülüler
- dönemi denmiştir.

Bu durumlara bakarak Osmanlı tarihindeki dönemlerin adlandırılmasında nasıl bir yol izlendiği söylenebilir?

- A) Dönemlerin önemli olayları göz önüne alınmıştır.
- B) O yıllarda tarihin akışında rol oynayan kişilere bakılmıştır.
- C) Dönemler, devlet yönetiminde en uzun kalanlara göre adlandırılmıştır.
- D) Birbirine benzeyen padişah isimlerinin karıştırılmaması önemli sayılmıştır.
- E) En yaşlı devlet adamının ismi esas alınmıştır.

(1984 - ÖSS)

2. XVII. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda;

- I. Padişahların çoğu başarısız olmuştur.
- II. Devlet dairelerinde rüşvet ve haksızlık yaygınlaşmıştır.
- III. Uzun süren ve başarısızlıkla sonuçlanan savaşlara girilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu sorunların XVII. yüzyılda ortaya çıkan bir sonucu olarak kabul edilebilir?

- A) İslahat hareketlerinin hızlanması
- B) İç ayaklanmaların artması
- C) Anayasal yönetime geçilmesi
- D) Yeni ekonomik önlemler alınması
- E) Batı ile diplomatik ilişkiler kurulması

(1985 - ÖSS)

3. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı İmparatorluğu döneminde görülen bir yenilik (ıslahat) değildir?

- A) Divan'dan Meclis-i Mebusan'a geçiş
- B) Medrese'den Enderun'a geçiş
- C) Yeniçeri Ocağı'ndan Nizam-ı Cedid'e geçiş
- D) Mecelle'den Kanun-u Esasi'ye geçiş
- E) Monarşiden Meşrutiyete geçiş

(1986 - ÖSS)

4. Yeniçeri Ocağı'nda Duraklama Dönemi'ne kadar "Ocak devlet içindir." anlayışı egemenken, bu dönemden sonra, "Devlet Ocak içindir." anlayışı egemen olmaya başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, Yeniçeri Ocağı'ndaki bu anlayış değişikliğinin bir sonucu değildir?

- A) Devletin güçlü bir dayanağını yitirmesi
- B) Yeniçeri Ocağı'nın saygınlığının artması
- C) Gerilemenin hız kazanması
- D) Savaşlarda yenilginin artması
- E) İsyanların artması

(1987 - ÖSS)

5. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı İmparatorluğu'nun duraklamasına yol açan iç nedenlerden biridir?

- A) Ülkede, çeşitli milletlerden ve dinlerden kişiler bulunması
- B) Yeni ticaret yollarının keşfi
- C) Avrupa'nın bilim ve teknikte ilerlemesi
- D) Avrupa Hristiyanlarının Osmanlılara birlikte karşı koyması
- E) İmparatorluğun doğal sınırlara ulaşması

(1988 - ÖSS)

6. Duraklama Dönemi'nde, askerlikle ilgisi olmayanların Yeniçeri Ocağı'na alınmasıyla devletten maaş alan yeniçeri sayısı artmış; ayrıca, tımar sisteminin bozulmasıyla da köylü toprağını bırakarak şehirlere göç etmek zorunda kalmıştır.

Aşağıdakilerin hangisinde, bu iki durumun da önemli birer rolü vardır?

- A) Ülke ekonomisinin bozulması
- B) Eğitime önem verilmesi
- C) Dış ülkelerle diplomatik ilişkiler kurulması
- D) Toprağın, elde edilen gelire göre gruplara ayrılması
- E) El sanatlarında gelişme olması

(1992 - ÖSS)

7. XVI. yüzyılda yaşayan Osmanlı astronomi bilginlerinden Takiyyüddin Mehmet, hükümetten aldığı izinle Tophane'de yeni bir rasathane kurulmasını sağlamış, ancak bu rasathane zamanın Şeyhülislâmının isteği üzerine yıktırılmıştır.

Bu durum Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Çeşitli alanlarda bilimsel çalışmalar yapıldığının
- B) Toplumda bilim adamlarına büyük hayranlık duyulduğunun
- C) Bilimsel alanlarda önemli buluşlar yapıldığının
- D) Bilimsel çalışmanın, toplumun bazı kesimlerinde desteklenmediğinin
- E) Bilime önem verildiği halde sanata önem verilmediğinin

(1993 - ÖSS)

8. Toplumsal ve siyasal alandaki gelişmelerin evrenselleşmesi, bu gelişmelerin başka toplumların da gereksinimlerine cevap vermesine bağlıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu düşüncüyü destekleyen bir örnek değildir?

- A) Osmanlı Devleti'nde veraset sisteminde değişiklik yapılmasıyla, Osmanlılar içinde yaşça en büyük olan padişah olması
- B) Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik ilkesinin imparatorlukların dağılmasına neden olması
- C) Amerikan Bağımsızlık Savaşı'nın dünyaya yeni bir yönetim şekli olan demokrasiyi getirmesi
- D) 1848 İhtilalleriyle anayasal rejimlerin yaygınlaşması
- E) Endüstri Devrimi'yle dünyada yaşam düzeyinin değişmesi

(1997 - ÖSS)

9. Osmanlı Devleti XVII. Yüzyılda, birçok alanda duraklama ve gerileme dönemine girmiştir.

Bu dönemde görülen, duraklama ve gerileme belirtileri aşağıdakilerden hangisinde en azdır?

- A) Güzel sanatlar
- B) Dış ülkelerdeki saygınlık
- C) İmparatorluk sınırları içindeki topraklar
- D) Hazine gelirleri (maliye)
- E) Ordunun savaş gücü

(1999 - ÖSS)

10. Osmanlı Devleti'nde,

- I. Şehzadelerin, devlet yönetiminde deneyim kazanmaları için sancaklara gönderilmesi
- II. Padişah IV. Mehmet'in ayaklanan sipahiler ve yeniçerilerin isteklerini yerine getirmesi
- III. Avusturya ve İran savaşlarının uzaması

gelişmelerinden hangilerinin halkın devlete olan güveninin sarsılmasına yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

(2002 - ÖSS)

11. Osmanlı Devleti'nde kuruluşundan XVII. yüzyıla kadar geçen 300 yıllık süre içinde yalnızca elli beş sadrazam işbaşına geçtiği halde, XVII. yüzyılda altmış bir kişi sadrazam olmuştur.

XVII. yüzyıldaki bu duruma aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu savunulamaz?

- A) İç huzursuzluğun yaygınlaşması
- B) Devlet adamlarının yetiştiği okul olan Enderrun'un önemini koruması
- C) Taht değişikliklerinin daha sık olması
- D) Sadrazamların yetersiz görülmesi
- E) Devlet işlerinde, padişah annelerinin de padişah kadar etkili olması

(2002 - ÖSS)

12. Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliği altında bulunan topraklar, devletin kuruluşundan XVII. yüzyılın sonlarına kadar artmıştır.

Bu bilgiye dayanarak Osmanlı ülkesinde,

- I. Gelir ve giderlerin miktarı değişmiştir.
- II. Merkezi otoritenin sağlanması kolaylaşmıştır.
- III. Sınırlar yeniden belirlenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

(2003 - ÖSS)

13. XVI. yüzyılın sonlarında Osmanlı İmparatorluğu'nda,

- I. şehirlerde işsizliğin artması,
- II. köylerde yaşamının güçleşmesi,
- III. köylerden şehirlere göçün hızlanması

durumları aşağıdakilerin hangisinde verilen sıraya göre gerçekleşmiştir?

- A) I, II, III
- B) I, III, II
- C) II, I, III
- D) II, III, I
- E) III, II, I

(2004 - ÖSS)

14. Osmanlı İmparatorluğu'nda, Celali Ayaklanmalarının bastırılması için asi şeflerinin bazıları öldürülmüş, bazılarına yüksek rütbeler verilerek onların devlete bağlılıkları sağlanmaya çalışılmıştır.

Böyle bir tutumun,

- I. benzer ayaklanmaların çıkması,
- II. köklü ıslahata gereksinimin artması,
- III. ülkeyi yönetmenin kolaylaşması

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

(2005 - ÖSS)

15. XVII. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde ekonomik durumun bozulması ve merkezî yönetimin zayıflamasına paralel olarak aşağıdakilerin hangisinde azalma olduğu savunulabilir?

- A) Vergi miktarı
- B) Ayanların nüfuzu
- C) Tımarlı sipahi sayısı
- D) Padişah değişikliği
- E) Yeniçerilerin baskısı

(2008 ÖSS - Sos - 1)

1. Küçük Kaynarca Antlaşması'nın,

- I. Osmanlı Devleti'nin Kırım'ın bağımsız olmasını kabul etmesi,
- II. Rusya'nın Karadeniz'e açılan Azak Denizi'ne sahip olması,
- III. Rusya'nın Karadeniz ve Akdeniz'de ticaret gemilerini serbestçe dolaştırma hakkını elde etmesi

hükümlerine bakarak aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Kırım'ın Osmanlı Devleti'nden ayrıldığı
- B) Rusya'nın Osmanlı Devleti içerisinde yaşayan azınlıkları desteklediği
- C) Karadeniz'in Türk gölü olma özelliğini kaybettiği
- D) Kırım'ın Rusların işgaline açık hale geldiği
- E) Rusya'nın Akdeniz'e çıkma emeline ulaştığı

2. Osmanlı Devleti'yle savaş halinde olan Avusturya Fransız İhtilali'nin çıkması üzerine işgal ettiği toprakları boşaltarak savaştan çekilmiştir.

Avusturya'nın bu şekilde hareket etmesinde,

- I. ihtilal fikirlerinin ülkesine yayılmasından çekinmesi,
- II. Fransa ile arasındaki sorunları çözmek istemesi,
- III. sömürgecilik faaliyetlerinden vazgeçmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Fransa 1798 yılında Mısır'ı işgal edince İngiltere Osmanlı Devleti'ne yardım etmiştir.

İngiltere'nin Osmanlı Devleti'ne yardım etmesinde,

- I. sömürgelerine giden yolları güvence altına almak,
- II. Fransız İhtilali fikirlerinin yayılmasını engellemek,
- III. Akdeniz'de güçlü devletlerin bulunmasını engellemek,
- IV. Mısır'da bağımsız bir devlet kurulmasını sağlamak

durumlarından hangilerinin daha etkili olduğu savunulabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. III. Mustafa döneminde,

- Fransızca'dan matematik ve astronomi ile ilgili kitaplar tercüme edilmiştir.
- Fransa'dan Baron dö Tot getirilerek Topçu ve İstihkam ocaklarının ıslahına çalışılmıştır.

Bu bilgilere göre,

- I. Osmanlı Devleti pozitif bilimlere önem vermiştir.
- II. Osmanlı Devleti bu dönemde yaptığı ıslahatlarda daha çok Fransa'dan yararlanmıştır.
- III. Osmanlı Devleti bu dönemde yalnızca askeri alanda ıslahat yapmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda yaptığı ıslahatlarla öncelikle askeri gücün yitirilmesine karşı önlem almayı amaçlamıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerden hangisini hedeflediği savunulabilir?

- A) Akdeniz ticaretini canlandırmayı
- B) Toprak bütünlüğünü korumayı
- C) Avrupalı devletlere verdiği ayrıcalıkları kaldırmayı
- D) Rusya'ya karşı Avrupalı devletlerin desteğini kazanmayı
- E) Avrupa'daki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip etmeyi

6. Osmanlı Devleti'nde ıslahat hareketleriyle çeşitli alanlarda eski kurumların yanında yeni kurumlar kurulmuştur.

Bu durumun,

- I. toplumda ikiliklerin ortaya çıkması,
 - II. azınlıkların bağımsızlıklarını kazanmak istemeleri,
 - III. Avrupa devletleriyle ilişkilerin geliştirilmesi
- sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. Osmanlı İmparatorluğu Pasarofça Antlaşması'ndan sonra kaybettiği toprakları geri alma politikasından vazgeçmiştir.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. savaşlarda başarısız sonuçların alınması,
- II. ticaret yollarının el değiştirmesi,
- III. Osmanlı ordusunda Avrupalı uzmanların görevlendirilmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

8. Rusya'nın Slav ve Ortodoksları kendi egemenliği altında birleştirmek istemesi Osmanlı Devleti ile Rusya'yı sık sık karşı karşıya getirmiştir.

Osmanlı Devleti'nin Rusya'nın bu isteğine karşı çıkmasında öncelikle aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Hristiyan birliğini parçalamak istemesi
- B) Slav ve Ortodoksların Osmanlı topraklarında yaşaması
- C) Akdeniz ticaretini canlandırmak istemesi
- D) Avrupa devletleriyle barış içinde yaşamak istemesi
- E) Ortodoks Kilisesi'nin merkezinin İstanbul'da olması

9. Küçük Kaynarca Antlaşması'nın,

- I. Osmanlı Devleti Rusya'ya savaş tazminatı ödeyecek.
- II. Osmanlı ülkesinde yaşayan Ortodoksların himayesi Rusya'ya verilecek.
- III. Rusya İstanbul'da sürekli elçi bulundurabilecek.
- IV. Eflak ve Boğdan beylerinin haklarını Rusya koruyacak.

maddelerinden hangilerinin, Osmanlı Devleti'nin egemenliğini zedelediği savunulabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

10. Rusya ile Osmanlı Devleti arasında yapılan Küçük Kaynarca Antlaşması'na göre; Rusya istediği yerlerde konsolosluk açabilecek ve Ortodoksların koruyucusu olabilecektir.

Buna göre Rusya'nın,

- I. Balkanlar,
- II. Orta Doğu,
- III. Anadolu,

bölgelerinden hangilerinde daha fazla konsolosluk açması beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. 1736 - 1739 Osmanlı - Rusya Savaşı'ndan sonra imzalanan Belgrad Antlaşması'nda Rusya Karadeniz'de savaş ve ticaret gemisi bulundurmama-yı kabul etmiştir.

Buna göre,

- I. Rusya yayılma politikasından vazgeçmiştir.
- II. Karadeniz ticareti önemini kaybetmiştir.
- III. Rusya, Karadeniz'de Osmanlı üstünlüğünü kabul etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılın başlarında Rusya'ya yenilerek topraklarına sığınan İsveç kralını himaye etmiştir.

Bu durumun,

- I. Osmanlı - İsveç ilişkilerinin gelişmesi,
- II. Osmanlı topraklarını genişlemesi,
- III. Rusya'nın Karadeniz'deki etkinliğinin artması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Osmanlı Devleti Fransa'nın Mısır'ı işgal etmesi üzerine İngiltere ve Rusya'dan askeri yardım almıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Avrupa devleti sayıldığı
- B) Fransa'ya verilen kapitülasyonların genişletildiğinin
- C) Mısır'ın Fransa'ya ait olduğunun kabul edildiğinin
- D) Osmanlı Devleti'nin topraklarını tek başına koruyamadığının
- E) Osmanlı ordusundaki ıslahatların başarılı olduğunun

4. Osmanlı Devleti'ne çeşitli dönemlerde pek çok mülteci sığınmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin daha etkili olduğu savunulabilir?

- A) Farklı din ve ırktan insanların barış içinde yaşamaları
- B) İpek ve Baharat yollarını kontrol altında tutmaları
- C) Şehzadelerin tahta geçmeden önce tecrübe kazanmaları
- D) Devlet memurlarına Müslüman olma zorunluluğunun getirilmesi
- E) Fethedilen topraklara Türklerin yerleştirilmesi

5. Avrupalı ulusların;

- I. Coğrafi Keşifleri yapmaları,
- II. Sanayi İnkılabı'nı gerçekleştirmeleri,
- III. kapitülasyonları yaygınlaştırmaları

faaliyetlerinden hangileri, Osmanlı ekonomisini olumsuz yönde etkilemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Osmanlı ordularının 1736 - 1739 savaşlarında Avusturya ve Rusya karşısında başarılı olmasında Humbaracı Ahmet Paşa'nın (Kont de Boneval) yaptığı ıslahatların büyük rolü olmuştur.

Buna göre,

- I. Osmanlı ordusunun güçlenmesinde Avrupalı uzmanların rolü olmuştur.
- II. Osmanlı ordusunda Avrupa tarzında askeri yöntemler kullanılmıştır.
- III. Osmanlı ordusu Avrupa'dan getirilen askerlerden oluşmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Karlofça ve Pasarofça Antlaşmalarıyla batıda büyük çapta toprak kaybeden Osmanlı Devleti İran üzerine yönelmiştir.

Osmanlı Devleti'nin bununla aşağıdakilerden hangini amaçladığı söylenebilir?

- A) İslâm dünyasında birliği sağlamayı
- B) Celâli isyanlarının yaygınlaşmasını engellemeyi
- C) Baharat Yolu'nu egemenlik altına almayı
- D) Batıdaki kayıplarını doğuda yapacağı fetihlerle kapatmayı
- E) Rusya'nın güçlenmesini engellemeyi

8. Osmanlı Devleti Pasarofça Antlaşması'ndan sonra Avusturya'nın Balkanlarda etkili olmaya başlaması üzerine bölgede yaşayan halktan alınan vergileri azaltmıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu politikasıyla,

- I. Rusya'nın yayılmacı politikasını engelleme,
- II. Balkan uluslarının devlete bağlılığını artırma,
- III. Balkanlarda Türklerin sayısını artırma

hedeflerinden hangilerin ulaşmayı amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda yaptığı savaşlar sonucunda Avrupa'nın üstünlüğünü kabul etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir sonucudur?

- A) İslahatlarda Avrupa'nın örnek alınması
- B) Devşirme sisteminin kaldırılması
- C) Avrupalı devletlere verilen kapitülasyonların kaldırılması
- D) Azınlık haklarının kısıtlanması
- E) Kaybedilen toprakların geri alınmak istenmesi

10. Osmanlı Devleti Gerileme ve Dağılma dönemlerinde Avrupalılara karşı yaptığı birçok savaşı kaybetmiştir. Kaybedilen her savaş ile birlikte toprak kayıpları da artmıştır.

Bu durumun sonucunda,

- I. Osmanlı Devleti'nin gelirlerinde azalma olmuştur.
- II. Osmanlı Devleti'nin Avrupa devletleri üzerindeki etkisi azalmıştır.
- III. İslam dininin toplum üzerindeki etkisi zayıflamaya başlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

11. Osmanlı Devleti'nde XVII. ve XVIII. yüzyıllarda yapılan ıslahatlara padişahlar ve sadrazamlar öncülük etmişlerdir.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Devlet ileri gelenleri yenilikleri desteklemiştir.
- II. Halk yeniliklere karşı çıkmıştır.
- III. İslahatlar genellikle askeri alanda yapılmıştır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. 1798 yılında Fransa, Osmanlı Devleti'nin Mısır eyaletini işgal etmiştir. Bu gelişmeden sonra Osmanlı Devleti, İngiltere ve Rusya'dan yardım alarak Fransızları Mısır'dan çıkarmıştır.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi ile sürülemez?

- A) Avrupalı devletlerin çıkarları birbiriyle çatışmaktadır.
- B) Osmanlı Devleti topraklarını tek başına koruyamamaktadır.
- C) Mısır stratejik ve ekonomik bakımdan önemli bir konumda bulunmaktadır.
- D) Osmanlı - Fransız ilişkileri bozulmuştur.
- E) Osmanlı ülkesindeki ulusçuluk isyanları engellenmiştir.

1. 1709'da Ruslara yenilen İsveç Kralı XII. Şarl, 1768'de Ruslara yenilen Lehliler, 1848'de de Ruslara yenilen Macarlar Osmanlı Devleti'ne sığınmışlardır.

Bu olaylara bakarak,

- I. Bu dönemde Osmanlı Devleti güçlü bir devlettir.
- II. Osmanlı Devleti milliyetçilik akımlarını desteklemektedir.
- III. Rusya, batısındaki ülkelerle çatışma halindedir.
- IV. Ruslarla Osmanlılar sürekli savaş halindedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I., II.
- B) I., III.
- C) II., III.
- D) II., IV.
- E) III., IV.

(1983 - ÖSS)

2. Osmanlı Devleti, Batı eğitim sisteminden etkilenerek XVIII. yüzyılda Mühendishane-i Bahri Hümayun, Mühendishane-i Berr-i Hümayun, Tıbbiye ve Harbiye gibi okullar açmıştır.

Bu gelişmeler Osmanlı Devleti'nin hangi alanda batılılaşmaya öncelik verdiğini göstermektedir?

- A) Medrese eğitiminde
- B) Yönetim şeklinde
- C) Askeri alanda
- D) Ekonomik alanda
- E) Hukuk alanında

(1987 - ÖSS)

3. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı İmparatorluğu'nda XVII. yüzyıldan XIX. yüzyılın ilk yarısına kadar yapılan ıslahatlarda askeri alana ağırlık verilmesine yol açan etkenlerden biri değildir?

- A) Askeri harcamaların hızla artması
- B) Yeniçeri Ocağı'nın bozulması
- C) İmparatorluğun toprak kaybetmesi
- D) İmparatorluğun dağılma tehlikesiyle karşılaşması
- E) Devletin uluslararası saygınlığının azalması

(1989 - ÖSS)

4. Osmanlı Devleti Küçük Kaynarca Antlaşması'yla Kırım'ın bağımsızlığını tanımış, ancak Müslüman halkın dini bakımından kendisine bağlı kalmasını Rusya'ya kabul ettirmiştir.

Osmanlı Devleti bu tutumuyla aşağıdakilerden hangisini korumaya çalışmıştır?

- A) Kırım'ın Karadeniz ticaretindeki yerini
- B) Gerçekleştirdiği ıslahat hareketlerini
- C) Kırım halkıyla kültürel bağlarını
- D) Ortodoks Kilisesi'nin saygınlığını
- E) Rusya ile Kırım arasındaki ilişkileri

(1993 - ÖSS)

5. XVIII. yüzyılda Rusya, Osmanlı Devleti'nin sınırları içinde istediği yerde konsolosluklar kurma ve Osmanlı Devleti'nin Ortodoks tebaasına ilişkin söz söyleme hakkına sahip olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, bu durumdan çıkarılabilecek sonuçlardan biri değildir?

- A) Osmanlı ülkesinin Rusya'nın etkisine açık olduğu
- B) Rusya'nın Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışabileceği
- C) Osmanlı ülkesinde yaşayan Hristiyanlar arasındaki dayanışmanın arttığı
- D) Osmanlı Devleti'nin Rusya karşısında zayıf düştüğü
- E) Osmanlı Devleti'ndeki Ortodoks tebaanın, isteklerini Rusya'ya iletme imkânına kavuştuğu

(2000 - ÖSS)

6. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde âyanlar, halk tarafından seçilmiş; kendilerine devlet tarafından, vergi toplama, fiyatları kontrol etme ve bulunduğu bölgenin güvenliğini sağlama vb. konularda yetki verilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi değildir?

- A) Âyanlığın resmîyet kazandığının
- B) Âyanların halkı temsil ettiğinin
- C) Âyanların, halkın üzerinde etkili olduğunun
- D) Halkın âyanların çalışmalarından memnun olduğunun
- E) Bazı konularda denetim sağlamak için devletin âyanlarla işbirliği yaptığının

(2000 - ÖSS)

7. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıldan itibaren görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Avrupa devletleriyle diplomatik ilişkilere eskisinden daha fazla önem verildiğinin en güçlü göstergesidir?

- A) Padişah Abdülaziz'in Avrupa'ya gezi amacıyla gitmesi
- B) Avrupa'ya öğrenci gönderilmesi
- C) Avrupa'da, devamlı elçiliklerin kurulması
- D) Avrupa'dan askeri ve teknik alanlarda uzman getirilmesi
- E) Türk matbaasının açılması

(2002 - ÖSS)

8. Osmanlı Devleti'nde,

- I. veraset sisteminde değişiklik yapılarak hanedanın en yaşlı üyesinin hükümdar olması,
- II. Avrupa'ya öğrenci gönderilmesi,
- III. Avrupa'da elçilikler açılması

gelişmelerinden hangilerinin, Avrupa'yı yakından tanımaya olanak sağladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

(2003 - ÖSS)

9. Osmanlı Devleti'nde Avrupa'ya ilgi Lale Devri'nde başlamıştır. Bu dönemde Viyana ve Paris gibi Avrupa başkentlerine elçiler gönderilmiştir. Bu elçiler Avrupa'daki her türlü gelişmeyi izlemekle görevlendirilmiştir.

Bu bilgiye dayanarak, Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kültürel değişmelere ortam hazırlanmıştır.
- B) Avrupa'yı yakından tanıma gereği duyulmuştur.
- C) Bilime, askeri alandan daha fazla önem verilmiştir.
- D) Batıdan gelecek yeniliklere olumlu yaklaşmıştır.
- E) Daha önce yapılan ıslahatlar yetersiz bulunmuştur.

(2006 - ÖSS - Sos - 1)

10. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin, Rusya'nın özgürlük ve milliyetçilik düşüncesi karşısında bir politika izlediğinin göstergesi olduğu savunulabilir?

- A) Balkan Slavlarını birleştirmek istemesi
- B) Lehistan'ın iç işlerine karışması ve istediği kişiyi Leh Kralı seçtirmek istemesi
- C) Mora'da Yunanlıların bağımsız olmak için çıktıkları isyanı desteklemesi
- D) Islahat hareketleriyle Osmanlı Devleti'nin güçlenmesinden çekinmesi
- E) Yunanistan'a katılmak isteyen Giritli Rumları İngiltere ve Fransa'yla birlikte desteklemesi

(2008 ÖSS - Sos. - 1)

1. XIX. yüzyılda Mısır valisi Mehmet Ali Paşa'nın isyan ederek İstanbul'u tehdit etmeye başlaması üzerine Osmanlı Devleti, Rusya ile ittifak yapmış, İngiltere ve Fransa'nın girişimleriyle Mısır valisi ile Kütahya Antlaşması'nı imzalamıştır.

Bu gelişmelere bakarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mısır sorununun Avrupa sorunu haline geldiği
- B) Osmanlı Devleti'nin tek başına topraklarını koruyamadığı
- C) Osmanlı Devleti'nin askeri yönden zayıfladığı
- D) Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti'nin yanında yer aldığı
- E) Ulusçuluk isyanlarının amacına ulaştığı

2. • Fransa, 1804 yılında Avusturya, Rusya ve İngiltere'ye karşı savaş açmıştır. Bu durumda Avrupa'da yalnız kaldığından Osmanlı Devleti'ne yaklaşmıştır.
- Fransa; İngiltere ile Rusya arasındaki ittifakı bozmak amacıyla Rusya ile Tilsit Antlaşması'nı yaparak Rusya ile Osmanlı Devleti'ni paylaşma konularını görüşmüştür.

Bu bilgilere göre,

- I. Fransa'nın Osmanlı politikası süreklilik göstermemiştir.
- II. Rusya ile Osmanlı Devleti arasında dostça ilişkiler kurulmuştur.
- III. Fransa'nın Osmanlı Devleti'ne yaklaşması şartların getirdiği bir zorunluluktur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

3. XVIII. yüzyıl sonlarında Grek Projesi'yle Osmanlı topraklarını Rusya ile paylaşan Avusturya, 1815 Viyana Kongresi'nden sonra Osmanlı toprak bütünlüğünü tehdit eden Rumların çıkardığı ulusçuluk isyanını desteklememiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Avusturya mevcut politikasını değiştirmiştir.
- II. ulusçuluk akımı Avusturya'nın çıkarlarına uygun değildir.
- III. Avusturya, Osmanlı ülkesindeki ıslahatları desteklemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Osmanlı Devleti, XIX. yüzyılın ortalarından itibaren dışarıya ham madde satan, dışarıdan işlemiş ürün satın alan bir ülke haline gelmiştir.

Bu durumun,

- I. Avrupa devletlerine verilen ayrıcalıkların tek tarafı olarak genişletilmesi,
- II. Osmanlı ülkesindeki küçük atölyelerin Avrupa'daki büyük fabrikalarla rekabet edememesi,
- III. Avrupalı devletlerin Osmanlı ülkesindeki azınlıkların koruyuculuğunu üstlenmesi

gelişmelerinden hangilerinin doğrudan bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

5. XIX. yüzyılda,

- I. Sırbistan'ın özerk bir prenslik haline gelmesi,
- II. Yunanistan'ın bağımsızlığını ilan etmesi,
- III. Ermeni sorununun ortaya çıkması

gelişmelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki etkinliğinin zayıfladığını gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. Sırlar 1804 yılında Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanmışlardır. Osmanlı Devleti ayaklanmayı bastırmak üzere iken Osmanlı - Rus Savaşı'nın başlaması bu isyanın bastırılmasını engellemiştir.

Buna göre,

- I. Ülke dışındaki gelişmeler içerideki olayları etkilemektedir.
- II. Ruslar milliyetçilik akımının etkisini azaltmak için Osmanlı Devleti'ne saldırmışlardır.
- III. Sırların ayaklanmasında ekonomik imtiyazlara sahip olmak istemeleri etkili olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda ekonomik açıdan kendi kendine yeten bir ülke olmaktan çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Avrupalı uzmanların Osmanlı ordusunda görev alması
- B) Avrupalı devletlere ticaret kolaylıkları tanınması
- C) Halktan alınan vergilerin artırılması
- D) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
- E) Avrupa devletlerinden borç alınması

8. Osmanlı Devleti, Yunan isyanını bastırmak amacıyla Mısır valisi Mehmet Ali Paşa'dan yardım istemiştir. Bu yardım karşılığında Mehmet Ali Paşa'ya Mora valiliğinin verilmesi kabul edilmiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Mısır valisi Mehmet Ali Paşa Yunanistan'a yardım etmiştir.
- II. Osmanlı Devleti Mısır valisinin bağımsızlığını tanımıştır.
- III. Osmanlı Devleti Yunan isyanının bastırmakta yetersiz kalmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyıla kadar İslamiyet'te yasak olduğu gerekçesiyle resim ve heykel sanatında bir ilerleme olmamıştır. XIX. yüzyılda ise bu alanda da sanatçılar yetiştirmeye başlamış, güzel sanatlar alanındaki gelişmeler devlet tarafından desteklenmiş, bu amaçla Sanayi-i Nefise mektebi açılmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Ekonomik durumun iyileşmeye başladığının
- B) Demokratik bir yönetimin kurulduğunun
- C) Batılılaşma çalışmalarına ara verildiğinin
- D) Düşünce hayatında değişiklikler olduğunun
- E) Türk ve İslam sanatının önemini kaybettiğinin

10. Kırım Savaşı sonunda yapılan Paris Antlaşması'nın,

- I. Osmanlı Devleti Avrupa devletler hukukundan yararlanacaktır.
- II. Boğazlar, 1841'de yapılan Londra Sözleşmesi'ne göre yönetilmeye devam edilecektir.
- III. Osmanlı Devleti tarafından yayınlanan Islahat Fermanı dikkate alınacak, ancak fermanın uygulanmasına hiçbir devlet müdahale etmeyecektir.

maddelerinden hangileri, Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti olarak kabul edildiğini göstermektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

1. Osmanlı Devleti ile İngiltere arasında imzalanan Balta Limanı Antlaşması'na göre; Osmanlı ülkesinde uygulanan iç gümrük vergileri yabancılar için kaldırılmasına rağmen yerli tüccarlardan alınmaya devam edilmiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Yerli tüccarların yabancı tüccarlarla rekabet imkanı azalmıştır.
- II. Osmanlı ülkesinde yabancıların ticaret gelirlerindeki payı artmıştır.
- III. Osmanlı Devleti ile İngiltere arasındaki ticari faaliyetler azalmaya başlamıştır.
- IV. Osmanlı Devleti'ndeki milliyetçilik akımı güçlenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

2. • Paris Antlaşması'na göre; Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü Avrupa devletlerinin garantisi altında olacaktı.
- 1877 - 1878 yılında Rusya Osmanlı Devleti'ne karşı savaş açmış, Osmanlı Devleti Balkanlar ve Kafkaslarda Ruslara karşı yalnız mücadeleye etmiştir. Fakat başarılı olamamış ve geniş ölçüde toprak kaybına uğramıştır.

Bu iki durum değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Rusya, Avrupa devletlerine savaş açmıştır.
- B) Osmanlı Devleti'nin Rusya ile savaşmasında kapitülasyonlar etkili olmuştur.
- C) Avrupa devletleri Paris Antlaşması'nın şartlarına uymamışlardır.
- D) Rusya, Osmanlı Devleti'ndeki Mebusan Meclisi'nin yeniden açılmasını istemiştir.
- E) Osmanlı Devleti Sanayi İnkılabı'nın etkisini ortadan kaldırmak için Rusya'ya savaş açmıştır.

3. Osmanlı Devleti, Kırım Savaşı'ndan önce Rusya'nın, "Osmanlı sınırları içindeki bütün Ortodoksların kendisi tarafından himaye edilmesi" teklifini kabul etmemiştir.

Rusya'nın bu teklifinin reddedilmesinde,

- I. bağımsızlık ve egemenlik haklarına aykırı olması,
- II. isteklerin Osmanlı Devleti'nin içişlerine müdahale edilmesine yol açabilecek nitelikte olması,
- III. Rusya'nın geniş bir alanda egemenlik kurmasının zor olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. Hünkâr İskelesi Antlaşması'na göre; Osmanlı Devleti bir saldırıya uğrarsa masrafları karşılamak üzere Rusya askeri yardım gönderecek, Rusya saldırıya uğrarsa Osmanlı Devleti Boğazları kapatacaktı.

Buna göre,

- I. Rusya Boğazları kendi politikası doğrultusunda kullanmaya çalışmıştır.
- II. Osmanlı Devleti dış siyasette Rusya'nın desteğini sağlamıştır.
- III. Osmanlı Devleti'nin Rusya'daki Müslümanlar üzerinde denetimi artmıştır

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde Kanun-u Esasi'nin ilan edilmesiyle kurulacak olan parlamentoda Osmanlı toplumunun tüm zümreleri, nüfusları oranında temsil edilecekti. Böylece, Balkan milletlerinin ayaklanması, Avrupa devletlerinin azınlık haklarını bahane ederek içişlerimize karışması ve Osmanlı Devleti'nin dağılması önlenmiş olacaktı.

Kanun-u Esasi'nin ilanından sonra,

- I. Bulgaristan, Sırbistan ve Karadağ'ın bağımsızlığına kavuşması,
- II. Ermeni sorununun uluslararası politika konusu haline gelmesi,
- III. Almanya'nın, Osmanlı Devleti'ni desteklemeye başlaması

gelişmelerinden hangileri, parlamento açılması ile hedeflenenlerin gerçekleşmediğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Paris Antlaşması'nda yer alan maddelerden bazıları şunlardır:

- Osmanlı Devleti, Avrupa devleti sayılacak ve Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü Avrupa devletlerinin garantisi altında olacaktır.
- Karadeniz'in tarafsızlığı sağlanacak, Karadeniz'de Rusya ve Osmanlı Devleti savaş gemisi bulundurmamaya ve tersane kuramayacaktır.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. Avrupa hukukundan faydalanmıştır.
- II. Geniş sınırlara ulaşmıştır.
- III. Gücünü Avrupa devletlerine kabul ettirmiştir.
- IV. Rusya'nın Osmanlı Devleti üzerindeki emelleri bir süre engellenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. I. İslamcılık düşüncesine göre; hangi milletten olurlarsa olsunlar bütün Müslümanların halifenin etrafında birleşmesi istenmiştir.
- II. I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı padişahının halife sıfatı ile yayınladığı cihat fetvasına rağmen Araplar Türk askerlerini arkadan vurmuşlardır.

Bu iki durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) İslamcılık fikir akımının milliyetçiliği temel aldığı
- B) Osmanlı Devleti'nde padişahın yetkilerinin kısıtlandığı
- C) I. Dünya Savaşı ile İslamcılık akımının geçerliliğini yitirdiği
- D) Halifenin seçimle belirlenmesinin öngörüldüğü
- E) Saltanat sisteminin İslamcılık akımının gelişmesine katkıda bulunduğunun

8. I. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan Kırım Savaşı öncesinde Rusya, İngiltere'ye Osmanlı topraklarını paylaşmayı önermiş, fakat İngiltere bu öneriyi kabul etmemiştir.
- II. Osmanlı Devleti ile Rusya arasındaki 1877 - 1878 Savaşı sonunda imzalanan Ayastefanos Antlaşması'nın arkasından İngiltere Kıbrıs'a yerleşmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İngiltere'nin Osmanlı Devleti'ne yönelik politikasında değişme olmuştur.
- B) Rusya, Osmanlı ülkesindeki azınlıkları kışkırtmaktan vazgeçmiştir.
- C) Berlin Antlaşması ile Mebusan Meclisi'nin açılması kararlaştırılmıştır.
- D) İngiltere ile Rusya Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü savunmuşlardır.
- E) İngiltere ve Rusya, Osmanlı Devleti'ne karşı birlikte hareket etmişlerdir.

1. Kanun-u Esasi'nin,

- I. bakanların padişaha karşı sorumlu olması,
- II. kanun teklifini sadece hükümetin yapabilmesi,
- III. meclisi açma ve kapama yetkisinin padişaha ait olması

hükümlerinden hangileri, halkın yönetimdeki etkinliğinin sınırlandırıldığını gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. II. Mahmut döneminde yerli malların kullanılması teşvik edilmiştir. Osmanlı parasının dışarıya çıkışını önlemek için yabancı kumaştan elbise yapılması yasaklanmış ve Osmanlı tüccarlarına gümrük vergilerinde kolaylık sağlanmıştır.

Buna göre,

- I. Yerli tüccarların yabancı tüccarlar karşısında rekabet etme imkanları artırılmıştır.
- II. Yerli malların tüketimi artmıştır.
- III. Yabancılar verilen ayrıcalıklar kaldırılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasından sonra yapılan ıslahatlarda artış olması aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Islahat ihtiyacının sona erdiğinin
- B) Avrupa'nın ıslahat yapılması için Osmanlı Devleti'ne baskı yaptığının
- C) Yeniçerilerin ıslahatlar önünde büyük bir engel oluşturduğunun
- D) II. Mahmut'un ıslahatlara önem vermediğinin
- E) Alemdar Mustafa Paşa'nın ıslahatlara engel olduğunun

4. Osmanlı Devleti'nde ekonominin giderek dışa bağımlı hale gelmesinde,

- I. Balta Limanı Ticaret Antlaşması'nın imzalanması,
- II. kapitülasyonların yaygınlaştırılması,
- III. âyanlarla Sened-i İttifak Sözleşmesi'nin yapılması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Islahat Fermanı'nın,

- I. Azınlıklar devlet memuru olabilecektir.
- II. Azınlıklar kilise ve okul açabileceklerdir.
- III. Azınlıklar askerlik yükümlülüğünü bedel ödeyerek yapabileceklerdir.

hükümlerinden hangilerinin azınlıkları Müslümanlardan daha ayrıcalıklı hale getirdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Kanun-u Esasi'ye göre,

- Meclisi açmak ve kapatma yetkisi padişaha verilmiştir.
- Hükümetin meclise karşı değil, padişaha karşı sorumlu olması kabul edilmiştir.

Bu maddeler aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Padişahın meclisten üstün olduğuna
- B) Meclisin yararlı işler yapmadığına
- C) Hükümetin yetkilerinin padişahın fazlasına
- D) Meclisin yasama ve yürütme işlerini bağımsız bir şekilde yaptığına
- E) Saltanat sisteminde değişiklik olduğuna

7. İngiltere ve Fransa 1856 Paris Antlaşması'yla, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumayı kabul etmiştir. Ancak, bu devletler I. Dünya Savaşı sırasında aralarında yaptıkları gizli antlaşmalarla Osmanlı topraklarını paylaşmışlardır.

Bu bilgilere göre,

- I. Avrupa devletlerinin politikasında değişmeler olmuştur.
- II. Ulusçuluk isyanları Osmanlı topraklarının daralmasına yol açmıştır.
- III. Osmanlı Devleti toprak bütünlüğünü tek başına koruyamayacak kadar zayıflamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. Yeniçeriler Osmanlı Devleti'nde yapılan yeniliklere karşı sık sık ayaklanmışlardır. II. Mahmut, "Eğitim istemeyiz." diye ayaklanan yeniçerileri halk, medrese öğrencileri ve topçu birliklerinin desteği ile 1826 yılında ortadan kaldırmıştır.

Buna göre,

- I. Yenilik hareketlerinin karşısındaki önemli bir engel kaldırılmıştır.
- II. Yeniçerilerin taşkınlıkları Osmanlı Devleti'nin büyük bir kesimini rahatsız etmiştir.
- III. Yeniçerilerin ortadan kaldırılmasıyla Osmanlı Devleti'nin bağımsızlığı zedelenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Kanun-u Esasi'nin,

- I. Mebuslar Meclisi üyelerinin dört yıl için seçilmesi,
- II. Âyan Meclisi üyelerini padişahın ataması
- III. bakanların sadece padişaha karşı sorumlu olmaları

hükümlerinden hangileri "ulus egemenliği" ilkesine aykırıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. XIX. yüzyılda imzalanan Paris Antlaşması'yla; Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti olduğu, toprak bütünlüğünün konferansa katılan devletler tarafından korunacağı, Karadeniz'de Türklerin ve Rusların donanma ve tersane bulunduramayacağı kabul edilmiştir.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti'nin Batılı devletlerin genel hukuk kurallarından yararlanması kabul edilmiştir.
- II. Karadeniz tarafsız hale getirilmiştir.
- III. Padişahın yetkileri sınırlandırılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. 1876'da ilan edilen ve ilk Osmanlı anayasası olarak kabul edilen Kanun-u Esasi halkın yönetime katılmasını sağlamakla beraber, padişahın yetkilerine önemli kısıtlamalar getirmemiştir.

Kanun-u Esasi'nin aşağıdaki maddelerinin hangisinin bu doğrultuda olduğu söylenemez?

- A) Yasama yetkisinin meclise verilmesi
- B) Meclisi açma ve kapatma yetkisinin padişaha verilmesi
- C) Padişahın sürgüne gönderme yetkisinin olması
- D) Hükümetin padişaha karşı sorumlu olması
- E) Âyan Meclisi üyelerini padişahın seçmesi

12. Osmanlı Devleti'nde padişah ile âyanlar arasında imzalanan Sened-i İttifak'ın bir maddesinde, "Sadrazamın kanun ve ittifaka uygun olarak vereceği emirlere uyulacak, uygun olmayanlara karşı konulacaktır." denilmiştir.

Buna göre,

- I. Padişah âyanların varlığını resmen tanımıştır.
- II. Sadrazamlar âyanlara bağlı hale getirilmiştir.
- III. Âyanlık saltanat haline getirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. İngiltere; Rusya'nın Balkanlar üzerinden Ege Denizi'ne ulaşmasından rahatsız olduğundan, Avusturya Balkanlara yayılmayı amaçladığı için Ayastefanos Antlaşması'na tepki göstermişlerdir. Almanya da bu devletlere katılınca Ayastefanos Antlaşması uygulanmamıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Avrupa devletleri Rusya'nın güçlenmesinden rahatsız olmuşlardır.
B) Osmanlı Devleti'nin çalışmaları ile Ayastefanos Antlaşması yürürlüğe girmemiştir.
C) Ayastefanos Antlaşması Rusya için zararlı olmuştur.
D) Avusturya ile Rusya Balkan topraklarını aralarında paylaşmışlardır.
E) Rusya ekonomik çıkarları zedelendiği için Ayastefanos Antlaşması'nın uygulanmasını istememiştir.

2. Tanzimat Dönemi'nde Avrupa devletlerinin ekonomik desteğine ve vereceği borçlara gereksinim duyan Osmanlı Devleti, Avrupalı devletlere imtiyazlar vermek zorunda kalmıştır. Osmanlı topraklarına giren yabancı sermaye, sahip olduğu imkanlarla yerli sanayii zayıflatmış, bu nedenle Osmanlı Devleti'nin ekonomisi ve zenginlik kaynakları Avrupalı devletlerin denetimine girmiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Avrupa'dan alınan ekonomik yardımlar Osmanlı ekonomisini olumsuz yönde etkilemiştir.
II. Osmanlı Devleti'nin ekonomik bağımsızlığı zedelenmiştir.
III. Avrupalı devletler Osmanlı Devleti'nin güçlenmesini amaçlamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

3. 1876'da hazırlanan Kanun-i Esasi'de;
- Hükümetin padişaha karşı sorumlu olması,
- Padişaha gerekli gördüğü kişileri sürgüne gönderme yetkisinin verilmesi

hükümleri yer almıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Devletin dağılması önlenmeye çalışılmıştır.
B) Millet bilinci oluşturulmak istenmiştir.
C) Osmanlı Devleti Avrupa'nın baskısı altında kalmıştır.
D) Hukukun üstünlüğü sağlanmaya çalışılmıştır.
E) Padişahın mutlak otoritesi korunmuştur.

4. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda dışarıya hammadde satan ve dışarıdan işlenmiş mal alan bir ülke haline gelmiştir.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. Avrupa'da seri üretime geçilmesi,
II. kapitülasyonların genişletilerek devam ettirilmesi,
III. Osmanlı Devleti'ndeki esnafın örgütlenmesi,
IV. milliyetçilik hareketlerinin yaygınlaşması

gelişmelerinden hangilerinin olduğu savunulamaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. XIX. yüzyıl başlarında Osmanlı İmparatorluğu'na karşı önce Sırlar, sonra da Rumlar isyan etmiştir. Bu isyanlar sonucunda Osmanlı İmparatorluğu Sırlara imtiyaz vermiş (1812) ve Rumların bağımsızlığını kabul etmiştir (1829).

Bu bilgilere göre, Fransız İhtilali'nin Osmanlı İmparatorluğu'nu hangi yönden etkilediği söylenebilir?

- A) Mülkiyet hakları B) İnsan hakları
C) Milliyetçilik D) Cumhuriyetçilik
E) Laiklik

6. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda yaptığı ıslahatlarla aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulamaz?

A) Merkezi otoriteyi güçlendirmeyi
B) Toprak kayıplarını önlemeyi
C) Ekonomik sorunları çözmeyi
D) Sınırlarını genişletmeyi
E) Avrupalı devletlerin desteğini sağlamayı

7. 1853 yılında İstanbul'a gönderilen Rus elçisi Mençikof kutsal yerlerde Ortodokslara tanınan hakların korunmasını, Osmanlı Devleti'ndeki Ortodoks halkın Rusya tarafından himaye edilmesini istemiştir.

Rus elçisinin bu tutumu aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

A) Osmanlı Devleti'nin Rusya'ya karşı Avusturya ile ittifak kurduğunun
B) Rusya'nın Avrupalı devletlerin desteğini almaya çalıştığının
C) Ortodoks halkın Osmanlı yönetiminden memnun olmadığının
D) Osmanlı Devleti'nde dini hoşgörünün olmadığı
E) Rusya'nın Osmanlı Devleti'nin içişlerine müdahale etmeye çalıştığının

8. 1856'da imzalanan Paris Antlaşması'nda, "Eflak ve Boğdan'ın sahip olduğu haklar ve ayrıcalıklar genişletilecek, bu beyliklerin ve Sırbistan'ın hakları antlaşmayı imzalayan devletlerin ortak garantisinde olacaktır." hükmü yer almıştır.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti'nin egemenlik hakları zede-
lenmiştir.
II. Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışılmasına
zemin hazırlanmıştır.
III. İngiltere ve Fransa Akdeniz'deki güvenlikleri-
ni garanti altına almışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. Kanun-i Esasi'ye göre yasama görevi; Âyan Meclisi ve Mebuslar Meclisi'ne verilmiştir. Âyan Meclisi üyeleri padişah tarafından ölünceye kadar tayin edilmiş, Mebuslar Meclisi üyeleri dört yılda bir yapılan seçimle her elli bin Osmanlı erkeğinin seçeceği milletvekillerinden oluşmuştur.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Osmanlı Devleti'nde demokratik alanda adımlar atılmıştır.
B) Âyan Meclisi ulusal iradeye aykırıdır.
C) Osmanlı Devleti'nde halk yönetime ortak olmuştur.
D) Âyan Meclisi Avrupalı devletlerin baskısı ile oluşturulmuştur.
E) Osmanlı Devleti'nde siyasal alanda erkekler daha etkilidir.

10. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda ulaşım buharlı gemiler ve demiryolları ile yapılmaya başlanmış, bu da istasyon, rıhtım, depo ve otellerin inşasına yol açmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenebilir?

A) Milliyetçilik akımının yaygınlaşmasına
B) Kervansarayların önemini kaybetmesine
C) Ticaretin azınlıkların eline geçmesine
D) Köylerde yaşayanların şehirlere göç etmesine
E) Lonca teşkilatının önemini kaybetmesine

11. XIX. yüzyıl Avrupa diplomasisinde din unsuru önemli rol oynamıştır.

Bu duruma,

- I. Mısır isyanında Avrupalıların Osmanlı Devleti'ne yardım etmesi,
II. Avrupalıların Osmanlı Devleti'ne isyan eden Rumlara yardım etmesi,
III. Ayastefanos Antlaşması'nı kabul etmeyen Avrupalıların Berlin Antlaşması'nı yapmaları

gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. XIX. yüzyılda Osmanlı ülkesindeki azınlıklar milliyetçilik akımının etkisi ile ayaklanmışlardır. Bu yüzden XIX. yüzyılın sonlarında ve XX. yüzyılın başlarında birçok millet Osmanlı Devleti'nden ayrılmıştır.

Bu durumun,

- I. Anadolu'da nüfusun artması,
- II. laik hukuk kurallarının uygulanması,
- III. ülke içinde Türk nüfus oranının artması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. 1869 yılında Fransa'nın teknolojik desteğiyle açılan Süveyş Kanalı'nın açılmasına İngiltere büyük miktarda finans desteği sağlamıştır.

İngiltere'nin bu davranışı aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin stratejik önemini artırma düşüncesiyle
- B) Avrupalı devletler arasında sürekli bir ittifakın kurulmasıyla
- C) Uzak Doğu'daki sömürgelerine daha kısa yoldan ulaşmak istemesiyle
- D) Osmanlı Devleti'ne yeni ekonomik kaynaklar sağlama düşüncesiyle
- E) Osmanlı Devleti'nin Avrupalı devletlere verdiği kapitülasyonların önemini yitirmesiyle

3. Avrupa devletleri Berlin Konferansı'nda Osmanlı Devleti'ne Ermenilerin yaşadıkları yerlerde ıslahatlar yapılmasını kabul ettirmişlerdir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nde Ermeni sorununun çıkmasına
- B) Ermenilerin mevcut haklarını genişletmek amacıyla çalışmalarına
- C) Ermenilerin oturdukları toprakların Rusya'ya katılmasına
- D) Avrupalı devletlerin Ermenileri desteklemesine
- E) Ermenilerin Osmanlı Devleti'ne karşı örgütlenmesine

4. İngiltere XIX. yüzyılın son çeyreğine kadar Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü savunmuştur. İngiltere bu politikasıyla hem en önemli sömürgeci olan Hindistan'a giden yolların güvenliğini sağlıyor, hem de Osmanlı Devleti'nin ham madde ve pazar imkanlarından yararlanıyordu.

Buna göre,

- I. İngiltere, Osmanlı Devleti'nin bağımsızlığını zedelemektedir.
- II. İngiltere'nin Osmanlı Devleti'yle yakınlaşmasında ekonomik kazançlarını koruma isteği etkili olmuştur.
- III. Osmanlı Devleti İngiltere'ye el sanatları ürünlerini satmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Sırp isyanı başladığı sırada Osmanlı Devleti ile Rusya müttefik durumda idi. Rusya müttefik olmaktan da yararlanarak Balkanlarda Osmanlı Devleti'nin aleyhine geniş bir kışkırtma çalışmasına başladı. Ancak, Avrupa'da Napolyon tehlikesinden dolayı 1804'te başlayan isyanı açıktan desteklemekten çekinmiştir. 1806 yılında Rusya bu tavırını değiştirmiş, Eflak ve Boğdan'a girip Sırlara yardım etmek istemiştir.

Buna dayanarak,

- I. Rusya, Osmanlı toprak bütünlüğünü parçalamak istemiştir.
- II. Rusya, Napolyon ile birlikte hareket etmiştir.
- III. Rusya, Osmanlı Devleti'ne karşı çıkarları doğrultusunda bazen dostça, bazen düşmanca davranmıştır.
- IV. Rusya ulusçuluk isyanlarının kendi ülkesine yayılmasından çekinmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Rusya, XIX. yüzyılın ortalarında Osmanlı Devleti'ne "Hasta Adam" adını takmıştı. Osmanlı Devleti'ni paylaşma konusunda İngiltere ile anlaşmaya çalışan Rusya, umduğunu bulamayınca niyetini tek başına gerçekleştirmenin yollarını aramaya başlamıştır.

Buna göre,

- I. Rusya ile Osmanlı Devleti arasındaki ilişkiler iyi değildir.
- II. İngiltere ile Rusya'nın Osmanlı Devleti'ne yönelik politikaları birbiriyle uyumsuzdur.
- III. Rusya ile İngiltere Osmanlı Devleti'ni paylaşmak için savaşmışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. II. Mahmut Yeniçeri Ocağı'nın yanında Avrupa tarzında eğitim yapacak yeni bir ordu oluşturmak için çalışmalar yapmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi değildir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Avrupalı devletlerle savaşmaktan vazgeçtiğinin
- B) Yeniçeri Ocağı'nın savaşlarda yetersiz kaldığının
- C) Avrupalı devletlerin askeri alanda Osmanlı Devleti'nden ileri olduğunun
- D) II. Mahmut'un Osmanlı ordusunu modernleştirmek istediğinin
- E) Osmanlı Devleti'nin ordusunu güçlendirmek istediğinin

8. XIX. yüzyılda Osmanlı topraklarının parçalanmasında,

- I. Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin açılması,
- II. ulusçuluk akımlarının Osmanlı ülkesinde hızla yayılması,
- III. Avrupa hukuk kurallarının Osmanlı ülkesinde geçerli olmaya başlaması,
- IV. Osmanlı ülkesindeki azınlıkların Avrupalı devletlerin koruyuculuğu altına girmeleri

gelişmelerinden en çok hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Osmanlı Devleti toprak bütünlüğünü tek başına koruyamayacağını anlayınca, karşılaştığı sorunları Avrupalı devletlerin desteğini sağlayarak çözmeye çalışmıştır.

Osmanlı Devleti'nin,

- I. azınlık haklarını genişletmesi,
- II. Divan-ı Hümayun'u kaldırması,
- III. Avrupalı devletlere ayrıcalık vermesi

faaliyetlerinden hangilerinin, Avrupalı devletlerin desteğini sağlama amacına yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

10. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda Avrupalı devletlerin istekleri ve baskılarıyla azınlıkların haklarını genişletmiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu şekilde hareket etmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Akdeniz ticaretini canlandırmak istemesinin
- B) Fransız İhtilali fikirlerini benimsemesinin
- C) Toprak bütünlüğünü koruyabilmek için yardıma muhtaç olmasının
- D) Avrupalı devletlere ekonomik ayrıcalıklar vermesinin
- E) Hristiyan birliğinin parçalanmasını amaçlamasının

11. Tanzimat Fermanı'yla din farkı gözetmeksizin herkese eşit hak, mal ve can güvencesi sağlanıyordu. Bu yönüyle Tanzimat Fermanı bir çeşit vatandaş hakları beyannamesi şeklinde ortaya çıkmıştır. Ancak bu haklar Amerika ve Fransa'da olduğu gibi bir halk hareketi sonunda elde edilmiş değildir.

Bu bilgilere göre Tanzimat Fermanı'nın diğer beyannamelerden en önemli farklılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadece azınlıkların haklarını genişletmesi
- B) Padişahın bu fermana karşı olması
- C) Vatandaşların genel haklarını kısıtlaması
- D) Halkın desteğini sağlayamaması
- E) Avrupalıların baskısı ile kabul edilmiş olması

1. Tanzimat Dönemi'nin sonlarında bazı Osmanlı aydınları Genç Osmanlılar adıyla bir cemiyet kurarak siyasi faaliyetlere başlamıştır. Genç Osmanlılara göre milliyetçilik isyanlarını durdurup ülkenin bütünlüğünü korumak için devletin sınırları içinde yaşayan bütün milletleri Osmanlılık düşüncesi etrafında toplamak gerekiyordu.

Genç Osmanlılar dil, ırk ve din farkı gözetmeksizin herkesin aynı hak ve yetkilere sahip olmasını savunmakla aşağıdakilerden hangisini amaçlamışlardır?

- A) Osmanlı Devleti'nde birliği gerçekleştirerek devleti parçalanmaktan kurtarmayı
- B) Azınlıkların haklarını genişletmeyi
- C) Kapitülasyonları kaldırmayı
- D) Osmanlı topraklarında yeni devletlerin kurulmasını sağlamayı
- E) Ülkede anayasal düzene geçmeyi

2. Tanzimat Fermanı'nda askerlikle ilgili şu karar alınmıştır: "Ülkenin korunması için asker vermek halkın başlıca borcudur. Fakat, bir memleketin mevcut nüfusuna bakılmaksızın şimdiye kadar yapıldığı gibi kiminden tahammülünden çok, kiminden az asker alınması hem düzensizliğe, hem tarım, ticaret ve bayındırlık işlerinin kötü gitmesine, hem ömür boyu askerlik bıkınlığına, hem de nüfusun azalmasına yol açar."

Buna göre, Tanzimat Fermanı'nda askerlikle ilgili vurgulanan eksiklik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Askerlerin silahlarının çağdaş olmaması
- B) Yabancılardan asker alınmasının bağımsızlığa ters düşmesi
- C) Belli ailelerden asker alınmasının zarureti
- D) Askerliğin dış ilişkilere zarar vermesi
- E) Askere alma işlemlerinin düzensiz olması

3. Tanzimat Fermanı ile padişah,

- I. herkesten gelirine oranla eşit vergi alınması,
 - II. hiç kimsenin haksız yere ve yargısız cezalandırılmaması,
 - III. herkesin kendi mal ve mülküne sahip olması
- gibi ilkelere uyacağına söz vermiştir.

Bu bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Fermanla halkın eşitliği ilkesi gözetilmiştir.
- B) Özel mülkiyetin korunmasına çalışılmıştır.
- C) Toplumsal direniş karşısında Osmanlı yönetimi halka yeni haklar vermiştir.
- D) Osmanlı Devleti yenileşme eğilimi içerisine girmiştir.
- E) Kanun üstünlüğüne önem verilmiştir.

4. 1875'te başlayan Balkan bunalımı üzerine Avrupalı devletler İstanbul'da bir konferans toplamış ve Osmanlı Devleti'nden Balkanlı uluslar için bazı isteklerde bulunmuştur. Osmanlı Devleti ise Kanun-i Esasi'yi ve I. Meşrutiyet'i ilan ederek konferansın çalışmalarını engellemek istemiştir.

Meşrutiyet sisteminin,

- I. imparatorluk içindeki vatandaşlara yönetimde temsil hakkını tanıması,
- II. Âyan Meclisi üyelerinin padişah tarafından seçilmesi,
- III. padişahın mutlak otoritesinin korunması

özelliklerinden hangilerinin, Avrupalı devletlerin isteklerinden vazgeçmelerine yol açacağı düşünülmüştür?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. Rusya Avrupa'daki siyasi dengelerin değişmesinden yararlanarak, Paris Antlaşması'nın Karadeniz'in statüsüne ilişkin hükümlerini tanımadığını bildirmiş ve bu hükümlerin yenilenmesini istemiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Rusya'nın Avrupalı devletlerin iç işlerine karıştığının
- B) Paris Antlaşması'nın Rusya'nın çıkarlarına ters düştüğünün
- C) Rusya'nın Paris Antlaşması'nı yürürlükten kaldırttığının
- D) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'dan destek gördüğünün
- E) Karadeniz'de Osmanlı etkisinin arttığının

6. Osmanlı Devleti, Yükselme, Duraklama ve Gerileme dönemlerinde çeşitli isyanlarla karşılaşmışsa da XIX. yüzyılda meydana gelen isyanlar diğerlerine göre devleti daha çok sarsmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında XIX. yüzyıl isyanlarının,

- I. devletten ayrılma amacı taşıması,
- II. Avrupalı devletler tarafından desteklenmesi,
- III. devlet düzenini değiştirmeye yönelik olmaması

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. – Tanzimat Fermanı'yla Müslüman, Hristiyan herkesin can ve mal güvenliğinin sağlanması, vergilerin kazanca göre alınması, kanun önünde herkesin eşit olması gibi kararlar kabul edilmiştir.
- Yapılan araştırmalarda bazı yöneticilerin Tanzimat Fermanı'ndan sonra angarya uyguladıkları, usulsüz vergi topladıkları tespit edilmiş ve bu kişiler cezalandırılmıştır.

Buna göre Tanzimat Fermanı'yla ilgili,

- I. Halk arasında din ayrımı yapılmamıştır.
- II. Müslümanların hakları sınırlandırılmıştır.
- III. Osmanlı Devleti'nin ticari anlayışı değişmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

8. Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da açtığı elçiliklerde görev alan bürokratlar idarede Avrupa'daki uygulamalara benzer köklü reformlar yapma düşüncesine sahip olmuşlardır. XIX. yüzyılda Avrupa devletleriyle diplomatik ilişkilerin yoğunlaşması bu bürokratların Osmanlı idaresinde etkili görevlere gelmelerini sağlamıştır.

XIX. yüzyılda yetişen aydın ve bürokratların Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesine taraftar olduğu savunulamaz?

- A) Azınlıkların bağımsız devletler kurmak istemelerine
- B) Halkın yönetime katılmasına
- C) Padişahın yetkilerinin kısıtlanmasına
- D) Kişisel hakların genişletilmesine
- E) Islahatlarda Avrupa'nın etkisinin artmasına

9. Kırım Savaşı öncesinde Rusya, Osmanlı Devleti'nden bazı isteklerde bulunmuştur. Bunlardan birisi; Osmanlı Devleti'nin sınırları içerisinde yaşayan Ortodoksların Rusya tarafından himaye edilmesidir. Bu isteği Osmanlı Devleti kabul etmeyince iki devlet arasında Kırım Savaşı çıkmıştır.

Osmanlı Devleti'nin Rusya'nın bu isteklerini kabul etmemesi aşağıdakilerden hangisini daha çok önemseydiğine kanıt olabilir?

- A) Ekonomik çıkarlarını
- B) Osmanlılık düşüncesinin yaygınlaşmasını
- C) Bağımsızlık ve egemenlik anlayışını
- D) Hoşgörülü bir devlet politikasını
- E) Demokratik devlet anlayışını

10. Osmanlı Devleti'nde ülkenin dış ilişkilerinde son derece önemli ve gizli olması gereken görevler Fenerli Rumların eline, devletin sınırları içindeki ticaret, ihracat ve ithalat Yunanlıların, Yahudilerin, Ermenilerin ve Kuzey Afrika Araplarının tekeline bırakılmıştır. Bunlar da genellikle bağlı bulundukları milletlerin çıkarları doğrultusunda çalışmışlardır.

Bu durum Osmanlı Devleti'nin,

- I. milliyetçilik,
- II. lâiklik,
- III. Osmanlılık

fikir akımlarından hangilerine gereken önemi vermediğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

1. Hünkar İskelesi Antlaşması'nda Osmanlı Devleti, Rusya bir saldırıya uğrarsa Boğazları kapatmayı kabul etmiştir.

Bu durumdan büyük ölçüde rahatsız olan devletlerden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Prusya B) İngiltere C) Avusturya
D) Piyemonte E) İspanya

(1989 - ÖSS)

2. Fransız İhtilali'nden sonra cumhuriyetçiliği ve özgürlüğü savunan kimi kitaplar Türkçeye ve azınlıkların dillerine çevrilerek Osmanlı ülkesinde de yayınlanmıştır.

Bu yayınların, aşağıdakilerden hangisi üzerinde önemli bir etkisi yoktur?

- A) Tanzimat ve İslahat hareketleri
B) Ulusçuluk akımları
C) Genç Osmanlı ve Jön Türk hareketleri
D) Osmanlıların I. Dünya Savaşı'na katılmaları
E) I. ve II. Meşrutiyet hareketleri

(1990 - ÖSS)

3. Osmanlı İmparatorluğu'nda, Padişahın otoritesini halkın temsilcilerinden oluşan bir meclisle sınırlandırmak amacıyla meşrutiyet sistemine geçilmiştir.

Bu değişiklik aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?

- A) Yeniçeri Ocağı'nın kapatılmış olması
B) Osmanlı aydınlarının demokrasi alanındaki gelişmelerden etkilenmesi
C) Osmanlı İmparatorluğu'nun güçlenmesi
D) Ayanların yetkilerinin artırılması
E) Dünyada, monarşik sistemlerin sona ermesi

(1991 - ÖSS)

4. Sultan Abdülmecit, vergilerin herkesin gelirine göre toplanmasını, mahkemelerin açık yapılmasını, kimsenin haksız yere, yargılanmadan idam edilmemesini öngören Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesine izin vermiştir. Ayrıca herkesin bu fermana itaat etmesini istemiş, kendisinin de fermana uyacağını belirtmiştir.

Sultan Abdülmecit'in bu tutumu Osmanlı toplumunda aşağıdakilerden hangisinin benimsenmeye çalışıldığının bir göstergesidir?

- A) Halkın yönetime katılması
B) Dini hoşgörü
C) Bütçe anlayışı
D) Kültürel bağımsızlık
E) Kanun üstünlüğü

(1992 - ÖSS)

5. 1877-78 Osmanlı - Rus Savaşı'ndan önce toplanan İstanbul Konferansı'na katılan Avrupa devletleri, Bosna - Hersek ve Bulgaristan'da hakim ve valileri kendilerinin seçmelerini Osmanlı Devleti'ne önermişlerdir. Osmanlı Devleti ise bu öneriyi reddetmiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu öneriyi reddetmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa devletleri arasındaki görüş birliğinden yararlanmak istemesi
B) Dünyadaki siyasi bloklaşmalara karşı olması
C) Yerel yönetimlere yetki vermek istemesi
D) Ruslarla iyi ilişkiler içinde olmak istemesi
E) İçişlerine karışılmasına karşı olması

(1993 - ÖSS)

6. Osmanlı Sultanı II. Mahmut yayımladığı bir fermanla, "kişinin malına devletçe el konulması" geleneğini kaldırmıştır.

II. Mahmut, bu fermanla aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) Yabancılar verilen ayrıcalıkların kaldırılmasını
B) Gelir dağılımındaki dengesizliklerin giderilmesini
C) Mülkiyet hakkının güvence altına alınmasını
D) Dışardan mal alımının sınırlandırılmasını
E) Yeni bir ekonomik sisteme geçilmesini

(1993 - ÖSS)

7. Osmanlılarda XIX. yüzyıla kadar, kızlar ilkokuldan sonra öğrenime devam edemezlerdi. Olanakları olanlar isterlerse evlerinde özel ders alırlardı. XIX. yüzyılda kızların ilkokuldan sonra devam edebilecekleri öğretmen ve sanayi okulları açıldı.

XIX. yüzyıldaki bu gelişme aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Bütün okulların devletin denetimi altına alındığını
- B) Okuma - yazma seferberliğine geçildiğini
- C) Din eğitimi ile çağdaş eğitimin birleştirildiğini
- D) Eğitim anlayışında değişiklik olduğunu
- E) Karma eğitime (kız - erkek) geçildiğini

(1994 - ÖSS)

8. Osmanlı toplumunda XIX. yüzyıla kadar, halkın siyasi düşüncelerini yönlendiren önemli gelişmeler olmamıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini engellemiştir?

- A) Gelenek ve göreneklerin gücünü korumasını
- B) Din ile devlet işlerinin birlikte yürütülmesini
- C) Yönetenler ile halk arasında kültür farkı oluşmasını
- D) Halkın yönetime bağlılığının sürmesini
- E) Demokrasi anlayışının gelişmesini

(1994 - ÖSS)

9. II. Mahmut'tan itibaren, Osmanlı ülkesinde Avrupa usulünde eğitim gören aydın bir sınıf şahıslara göre devamlı değişen bir yönetim yerine, hukuka dayalı, kurumları olan yeni bir yönetimin kurulması için çalışmıştır.

Bu duruma göre, Osmanlı aydınlarının ulaşmak istediği amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı toplumunda ulus bilincini yerleştirmek
- B) Öğretim sisteminde ikiliği kaldırmak
- C) Veraset sistemini değiştirmek
- D) Gelenek ve göreneklerimiz sürdürmek
- E) Egemenlik anlayışını değiştirmek

(1995 - ÖSS)

10. Fransa ve İngiltere 1856 yılında imzalanan Paris Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü kabul ederken, Birinci Dünya Savaşı sırasında aralarında yaptıkları gizli antlaşmalarla Osmanlı Devleti'ni parçalamışlardır.

Fransa ve İngiltere'nin tutumundaki bu değişme,

- I. Osmanlı Devleti siyasi gücünü yitirmiştir.
- II. Avrupa'da sosyalist görüşlerin neden olduğu iç olaylar çıkmıştır.
- III. Avrupa devletleri Osmanlı Devleti'ni yenilik yapmaya zorlamıştır.
- IV. Avrupa devletlerinin hammadde ve pazar gereksinimleri artmıştır.

yargılarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I ve IV
- D) II ve IV
- E) III ve IV

(1996 - ÖSS)

11. Osmanlı döneminde İngiltere ile yapılan Balta Limanı Antlaşması'ndan başlayarak o zamana kadar yüzde üç olan gümrük vergisi ihracatta yüzde oniki, ithalatta ise yüzde beş olarak belirlenmiştir.

Bu bilgiye dayanarak;

- I. Osmanlı Devleti'nde sanayi gelişecektir.
- II. Osmanlı tacirleri yabancı tacirlerle rekabet edecek duruma gelecektir.
- III. Yabancı mallar Osmanlı Devleti'nin pazarlarına egemen olacaktır.
- IV. Osmanlı Devleti ticaret yolları üzerindeki egemenliğini sürdürecektir.
- V. Osmanlı Devleti ekonomik yönden giderek dışa bağımlı olacaktır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve V
- C) II ve III
- D) II ve V
- E) III ve V

(1996 - ÖSS)

12. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin toprak kaybetmesi sonucu sınırlarının daralmasına karşın, devam eden göçler nedeniyle sınırların içindeki nüfus giderek artmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı ülkesinde bu durumun sonuçlarından biri değildir?

- A) Şehirlerde günlük yaşam şeklinin değişmesi
- B) Azınlık sorununun ortadan kalkması
- C) Tüketime artması
- D) Konut gereksiniminin artması
- E) Şehir nüfusunun artması

(1996 - ÖSS)

13. Tanzimat Fermanı ile,

- Vergilerin herkesin gelirin göre düzenli bir şekilde toplanması
- Hiç kimsenin haksız yere ve yargısız idam edilmemesi
- Herkesin kendi mal ve mülküne sahip olması, ilkeleri kabul edilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ilkelere gözetilenlerden biri değildir?

- A) Eşitlik
- B) Adalet
- C) Özel mülkiyet
- D) Kişi hakları
- E) Bağımsızlık

(1997 - ÖSS)

14. Osmanlı Devleti'nde, XIX. yüzyılın ilk yarısında Müslüman nüfus ile Müslüman olmayanların nüfus oranları XVI. yüzyıldaki oranlarla aynıyken, XX. yüzyılın başlarında Müslümanların oranında büyük artış olmuştur.

Bu artışta aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Dış göçlerin
- B) Sınırların daralmasının
- C) Uluslararası antlaşmaların
- D) Savaşlarda yenilgiye uğranılmasının
- E) Kentleşmeye yönelmesinin

(1998 - ÖSS)

15. XIX. yüzyılda, Avrupa malları Osmanlı iç pazarlarına girmiş; diğer yandan hammadde ihracatı yıllık kazanmıştır.

Bu bilgiye dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Gümrük vergileri artmıştır.
- B) Yerli mal üretiminin ekonomideki payı azalmıştır.
- C) Hammadde fiyatları düşmüştür.
- D) Osmanlı parası değer kazanmıştır.
- E) Tüketim maddesi çeşitlerinde azalma olmuştur.

(1998 - ÖSS)

16. Kanun-i Esasi'de yer alan;

- I. Padişahın Mebuslar Meclisi'ni dağıtabilmesi
- II. Padişahın izni olmayan bir kanunun mecliste görüşülmemesi
- III. Bakanların yalnız padişaha karşı sorumlu olması
- IV. Mebuslar Meclisi üyelerinin dört yıl için seçilmesi

hükümlerinden hangileri "ulus egemenliği" ilkesine aykırı düşmez?

- A) Yalnız III
- B) Yalnız IV
- C) I ve IV
- D) II ve III
- E) II ve IV

(1999 - ÖSS - İpt.)

17. 1877 - 78 Osmanlı - Rus Savaşı'ndan önce Avrupa devletleri tarafından Osmanlı Devleti'ne bildirilen Londra Protokolü'nde, Osmanlı topraklarından olan Bosna - Hersek ve Bulgaristan'da ıslahat yapılması, bu yörelerde bulunan Osmanlı ordusunun bir kısmının terhis edilmesi ve yapılacak ıslahatın İstanbul'daki elçiler tarafından kontrol edilmesi istenmiştir.

Avrupa devletlerinin bu istekleri, aşağıdakilerden hangisine bir hazırlık niteliğindedir?

- A) Osmanlı Devleti'nin içte ve dışta güç kazanmasına
- B) Müslüman olmayanların Mecliste, Müslüman olanlarla aynı oranda temsil edilmesine
- C) Bu yörelerin yönetimde özerklik kazanmasına
- D) Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'da toprak bütünlüğünün korunmasına
- E) Osmanlı Devleti'nin Avrupa devletler hukukundan yararlanmasına

(1999 - ÖSS - İpt.)

18. Baltalimanı Antlaşması'ndan önce, yerli ve yabancı tüccarlar mallarını ülke içinde bir bölgeden diğerine taşırlarken iç gümrük vergisi ödemek zorundaydılar. Yabancı tüccarlar Baltalimanı Antlaşması'yla bu yükümlülüğten kurtulmuşlar; fakat yerli tüccarlar iç gümrük vergisini ödemeyi sürdürmüşlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi, Baltalimanı Antlaşması'yla ortaya çıkan bu durumun sonuçlarından biri değildir?

- A) Osmanlı pazarlarına, yabancı tüccarların egemen olması
- B) Yerli tüccarların yabancı tüccarlarla rekabet etmesinin zorlaşması
- C) Bazı yerli tüccarların ticaret hayatından çekilmek zorunda kalması
- D) Ticaret gelirlerinin daha çoğunun yabancılara gitmesi
- E) Yerli mallarda kalitenin artması

(1999 - ÖSS)

19. II. Mahmut döneminde yapılan aşağıdaki reformlardan hangisi, doğrudan devlet otoritesinin güçlendirilmesine yönelik bir uygulama değildir?

- A) Devlet yönetimine bakanlık usulünün getirilmesi
- B) Memurların can ve mal güvenliğinin sağlanması
- C) İlköğretimin zorunlu hale getirilmesi
- D) Polis ve posta teşkilatlarının kurulması
- E) Yenilik hareketlerine karşı çıkan Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması

(1999 - ÖSS)

20. Kırım Savaşı sonunda imzalanan Paris Antlaşması'nda yer alan hükümlerden bazıları şunlardır:

- I. Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti sayılması
- II. Karadeniz'in tarafsız hale getirilmesi
- III. Eflak ve Buğdan'da, iç yönetimde özerkliğin bir Avrupa komisyonu tarafından düzenlenmesi
- IV. Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünün büyük devletlerce tanınması

Bu hükümlerden hangileri Osmanlı Devleti çıkarlarına aykırıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) III ve IV

(1999 - ÖSS)

21. Fransız İhtilali, Osmanlı Devleti'nde,

- I. Tanzimat Fermanı'nın ilanı
- II. Yeni Osmanlılar Cemiyeti'nin kurulması
- III. Kanun-i Esasi'nin kabul edilmesi
- IV. Milliyetçilik hareketlerinin başlaması

gibi gelişmelerde etkili olmuştur.

Bu gelişmelerden hangileri, Osmanlı Devleti'nin yönetim biçiminde değişikliklerle sonuçlanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve IV
- E) I, II, III ve IV

(2000 - ÖSS)

22. XIX. ve XX. yüzyıllarda gerçekleşen aşağıdaki olaylardan hangisinin "milliyetçilik"i yansıtmadığı savunulabilir?

- A) Birinci Dünya Savaşı'nda Arapların Osmanlı Devleti'ne karşı İngilizlerle işbirliği yapması
- B) Yunanistan'ın Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlığını ilan etmesi
- C) Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti sayılması
- D) Avusturya - Macaristan velihtinin bir Sırp öğrenci tarafından öldürülmesi
- E) Bosna - Hersek ve Sırbistan'da bağımsızlık hareketlerinin başlaması

(2000 - ÖSS)

23. Tanzimat döneminde, Osmanlı Devleti'nde Avrupa ile ilişkiler artmış, ülkede gazeteler çıkarılmış, bu gazetelerde siyasi ve kültürel konularda yazılar yazılmaya başlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun sonuçlarından biri olduğu savunulamaz?

- A) Halkın aydınlanması
- B) Halkın yenilik hareketlerine öncülük etmesi
- C) Halkın çevrede olup bitenlere ilgi duyması
- D) Okuma ve yazmanın önem kazanması
- E) Kültürel iletişimin artması

(2000 - ÖSS)

24. Osmanlı Devleti'ndeki bazı gelişmeler şunlardır:

- I. Sened-i İttifak ile ayanlardan devletin emirlerine uyacaklarına dair söz alınmıştır.
- II. "Devlet Ocak içindir." anlayışıyla hareket eden Yeniçeri Ocağı kaldırılmıştır.
- III. Tanzimat Fermanı'yla, her kuvvetin üstünde kanun kuvvetinin varlığı kabul edilmiştir.

Bu gelişmelerden hangileri, padişaha yeniden güç kazandırma amacına yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

(2001 - ÖSS)

25. Osmanlı Devleti'nde,

- I. Tanzimat Dönemi'nde, batılı anlayışla çalışan okulların yanında medreselerin varlığını sürdürmesi
- II. İkinci Mahmut Dönemi'nde, devlet memurlarının kavuk yerine fes giymelerinin kabul edilmesi
- III. İkinci Mahmut'un, resmini devlet dairelerine astırması
- IV. Osmanlı matbaasının kurulması ve din kitapları dışındaki kitapların matbaada basılmasına izin verilmesi

uygulamalarından hangileri, toplumun belli bir kesiminin tepkisinden çekinildiğini gösterir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

(2001 - ÖSS)

26. I. Balkanlarda Panslavizm hareketlerinin başlaması
II. Sömürgecilik hareketlerinin hızlanması
III. Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması

gelişmelerinden hangilerinin, Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

(2002 - ÖSS)

27. Osmanlı Devleti ile ilgili olarak, aşağıdakilerin hangisinde I. de verilenin II. ye ortam hazırladığı savunulamaz?

I.	II.
A) Padişahlığın Osmanlı hanedanına ait olması	Meşrutiyetin ilan edilmesi
B) Merkezi otoritenin zayıflaması	Toprak yönetiminin bozulması
C) Milliyetçilik hareketlerinin yaygınlaşması	Sınırların daralması
D) Savaşların uzun sürmesi	Maliyenin bozulması
E) Ayarı bozuk akçeyle maaş ödenmesi	Yeniçerilerin ayaklanması

(2002 - ÖSS)

28. Osmanlı Devleti dışarıdan aldığı borçları ödeyemeyince, alacaklı devletler Osmanlı Devleti'nin maliyesini denetlemek için bir yönetim kurmuşlardır.

Böyle bir yönetimin kurulması, Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin dikkate alınmadığını gösterir?

- A) Anayasal düzene geçmesinin
B) Bağımsız olmasının
C) Merkeziyetçi olmasının
D) Padişahın Halife sanını taşımasının
E) Yabancılar a ayrıcalıklar tanımış olmasının

(2003 - ÖSS)

29. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde,

- I. demiryolları yapımına önem verilmesi,
- II. telgrafın kullanılmaya başlanması,
- III. bazı malların ticaretini yerli ve yabancı tüccarlara yasaklayan tekel sisteminin Balta Limanı Antlaşması'yla kaldırılması

gelişmelerinden hangilerinin, merkezi yönetimin güçlendirilmesine yardımcı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

(2003 - ÖSS)

30. Osmanlı İmparatorluğu'nda,

- III. Selim, "Nizam-ı Cedid" hareketini başlatmıştır.
- II. Mahmut, Yeniçeri Ocağı'nı kaldırmış, yerine Asakir-i Mansure-i Muhammediyye adıyla bir ordu kurmuştur.
- Abdülmecit, Tanzimat Fermanı'nı ilan etmiştir.

Yalnızca bu bilgilere dayanarak III. Selim, II. Mahmut ve Abdülmecit'le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Saltanat sürelerinin uzun olduğu
- B) Yenilik taraftarı oldukları
- C) Dış politikada değişikliğe gittikleri
- D) Dönemlerinde ayaklanmalar olduğu
- E) Kendilerinden önce yalnız askeri alanda yenilik yapıldığı

(2004 - ÖSS)

31. Batılı devletler, Osmanlı İmparatorluğu'nun içişlerine karışmak için aşağıdakilerden hangisini dayanak olarak kullanmışlardır?

- A) Sened-i İttifak'ı
- B) Veraset sistemini
- C) Devşirme Kanunu'nu
- D) Tımar sistemini
- E) Azınlık haklarını

(2004 - ÖSS)

32. Osmanlı İmparatorluğu'nda aşağıdakilerden hangisinin Batı kültürleriyle etkileşimi artırdığı savunulamaz?

- A) Arap alfabesinin kullanılması
- B) Avrupa'da devamlı elçiliklerin açılması
- C) Avrupa'ya öğrenci gönderilmesi
- D) Osmanlı padişahının Avrupa'ya gitmesi
- E) Medreselerin yanında modern okulların da açılması

(2005 - ÖSS)

33. 1876 yılında ilan edilen Kanun-u Esasi'ye göre,

- I. Hükümet padişaha karşı sorumludur.
- II. Mebusan Meclisi üyelerini halk seçer.
- III. Meclisi açıp kapama yetkisi padişaha aittir.

Bu durumlardan hangileri, Osmanlı Devleti'nin monarşik yapısının değişmediğini gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

(2006 - ÖSS - Sos - 1)

34. XIX. yüzyıl sonlarına kadar Osmanlı tarihçileri İslamiyetten önceki Türk tarihiyle ilgilenmemişlerdir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinin gelişmesinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Türk milliyetçiliğinin uyanması
- B) İmparatorluğun bünyesindeki çeşitli toplumların milliyetçilik akımından etkilenmesi
- C) Çeşitli alanlarda ıslahat yapılması
- D) Avrupa'nın üstünlüğünün kabul edilmesi
- E) Osmanlı Devleti'nin toprak kaybetmesi

(2007 - ÖSS - Sos - 1)

35. Osmanlı Devleti'nin egemen olduğu topraklar üzerinde dili, dini, gelenekleri birbirinden farklı uluslar yaşamış ve bunların ulusal niteliklerini değiştiren bir politika izlenmemiştir.

Böyle bir tutumun,

- I. Osmanlı Devleti'ni yıkmak isteyen devletlerin Osmanlı'nın iç işlerine karışması,
- II. Osmanlı ülkesinde yaşayan azınlıkların bağımsızlık kazanması,
- III. Osmanlı Devleti'nin teokratik yapısının korunması

durumlarından hangilerini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

(2007 - ÖSS - Sos - 1)

36. Aşağıdakilerden hangisinin, Osmanlı Devleti zayıfladıkça İngiltere, Rusya ve Fransa devletleri arasında çıkar çatışmalarının odak noktalarından biri olduğu savunulamaz?

- A) Boğazlar
- B) Kapitülasyonlar
- C) Azınlıklar
- D) Kutsal yerler
- E) Mültezimler

(2010 - YGS)

1. XVII. yüzyılda,

- I. Yeniçeri Ocağı'nın devlet üzerinde etkisinin artması,
- II. tahta geçecek şehzadenin önceden belirlenmesi,
- III. askeri ve mali alanlarda ıslahatların yapılması,
- IV. saray ağaları ve kadınların yönetimde etkili olmaları

gelişmelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nde meydana gelen taht kavgalarını önlemeye yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve IV

2. XVII. yüzyılda,

- I. savaşların uzun sürmesi,
- II. sık sık padişah değişmesi,
- III. ticaret yollarının değişmesi

gelişmelerinden hangilerinin, Osmanlı maliyesinin açık vermesinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti'nde has, zeamet ve tımar topraklarının devlet memurlarına rütbe ve derecelerine göre verilmesi aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Üretimin artırılmasına çalışıldığını
- B) Maaş karşılığı verildiğini
- C) Nakit para ihtiyacının giderilmesine çalışıldığını
- D) Kapıkulu askerlerinin maaşlarının ödenmesine önem verildiğini
- E) Devlet memurlarının merkezden maaş aldığını

4. Osmanlı Devleti dirlik sistemiyle toprak gelirlerinden faydalanarak savaşa hazır bir ordu oluşturulmasını amaçlamıştır.

Buna göre,

- I. savaşta yararlılık gösterenlere dirlik verilmesi,
- II. dirlik sahiplerinin, gelirlerinin bir kısmıyla asker beslemesi,
- III. savaşa askerleriyle birlikte katılmayan dirlik sahibinden toprağın alınması,
- IV. fethedilen toprakların köylülere dağıtılması,
- V. toprağını terk eden köylüden çiftbozan vergisinin alınması

uygulamalarından hangileri doğrudan bu amaca yönelik değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

5. Osmanlı Devleti'nde tarımsal faaliyetlerin yanında hayvancılık da önemli bir sektör olarak devam etmiştir.

Osmanlı Devleti'nde hayvancılık faaliyetlerine önem verilmesinde,

- I. hayvanların ulaşım ve üretimde önemli bir güç kaynağı olması,
- II. hayvancılık faaliyetlerinden önemli miktarlarda vergi geliri elde edilmesi,
- III. ülke sınırlarının genişlemesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. XVI. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde;

- I. eyalet sayısının artması,
- II. eyalet gelirlerinin artması,
- III. beylerbeylerinin sayısının ve öneminin artması

gelişmelerinden hangileri, sınırların genişlediğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. Islah-ı Sanayi Komisyonu'nun,

- I. yüzde beş olan gümrük vergisinin artırılması,
- II. sergiler açarak sanayinin teşvik edilmesi,
- III. şirketler kurarak sanayinin geliştirilmesi

kararlarından hangileri, Osmanlı ekonomisinin güçlendirilmesine yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. • Divan'a sadrazamların başkanlık etmeye başlaması
• Şehzadelerin sancaklarda görevlendirilmesi
• Yeniçerilerin padişahların tahta çıkmasında ve tahttan indirilmesinde etkili olmaları

Bu gelişmelerin Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine neden olduğu ileri sürülebilir?

- A) Padişahların devlet üzerindeki etkisinin azalmasına
B) Ülke topraklarının genişlemesine
C) Divan'ın padişah üzerinde etkili hale gelmesine
D) Eyalet sayısının artmasına
E) Sosyal hayatta Avrupa kültürünün etkili olmasına

9. Osmanlı Devleti, Fatih döneminde Ortodoksları ve Ermenileri, Kanuni döneminde Protestanları desteklemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Fatih ve Kanuni'nin Müslüman olmayan toplumlara karşı böyle bir tutum içine girmelerinin nedenlerinden biri değildir?

- A) Avrupa Hristiyan birliğinin parçalanmak istenmesi
B) Yapılacak fetihlerde Ortodokslardan ve Protestanlardan yararlanmak istenmesi
C) İslam dininin hoşgörüsünün gösterilmek istenmesi
D) Ortodoksların ve Protestanların gücünden çekinilmesi
E) Ortodoksların ve Protestanların Avrupa'da dışlanması

10. I. Pozitif bilimlerin müfredatlardan çıkarılması
II. Medreselerde dini bilimlerin okutulması
III. Beşik ulemalığı uygulamasının yaygınlaşması

gelişmelerinden hangilerinin, Osmanlı medreselerinin bozulmasında etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

11. Hukuk kurallarının temeli dini ve örfi kurallara dayalı olan Osmanlı Devleti, yeni fethettiği topraklarda daha önceden geçerli olan kanunları hemen yürürlükten kaldırmamıştır.

Osmanlı Devleti'nin fethedilen bölgelerdeki hukuk kurallarını bir süre daha devam ettirmekle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Bölgeyi tamamen Türkleştirmeyi
B) Bölge halkından ağır vergiler almayı
C) Eski yönetimlerin bölgedeki etkisini devam ettirmeyi
D) Bölge halkının Osmanlı yönetimine uyum sağlamasını kolaylaştırmayı
E) Avrupa'da Hristiyan birliğini parçalamayı

1. • Osmanlı Devleti hoşgörülü bir politika izlemiştir.
• Osmanlı hakimiyeti fethedilen bölgelerde çok uzun süre devam etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki yargılara uygun düşmez?

- A) Osmanlıların çok uluslu bir devlet olmasına rağmen uzun süre yaşaması
B) Avrupa'yı sarsan Reform hareketlerinin Osmanlı Hristiyanlarını etkilememesi
C) Fetret Devri'nde Balkanlarda önemli kayıpların yaşanmaması
D) Osmanlı ülkesinde cami, kilise ve havraların yan yana bulunması
E) Milliyetçilik hareketlerinin Osmanlı ülkesinde hızla yayılması

2. Osmanlı Devleti'nde ziraata elverişsiz topraklara ölü topraklar deniliyordu. Osmanlı hukukuna göre ölü toprakların tarıma elverişli hale getirilmesi izne bağlıydı. Kanunlar bu imkanı herkese tanıyordu. Bu topraklar tarıma elverişli hale getirene verilmekteydi.

Osmanlı Devleti bu uygulamayla,

- I. tarımı yaygınlaştırma,
II. üretimi artırma,
III. asker sayısını artırma,

hedeflerinden hangilerine ulaşmaya çalışmıştır?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin bozulmasına paralel olarak XVI. yüzyıldan itibaren sayıları artan yeniçerilerin devlet içerisindeki etkinliği de artmıştır.

Buna göre,

- I. Celali isyanları artmıştır.
II. Askerlerin devlet işlerine müdahaleleri artmıştır.
III. Padişahların devlet üzerindeki etkinliği zayıflamıştır.

yargılarından hangileri savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Osmanlı Devleti'nde yöneticilerin kadılar tarafından denetlenmesiyle,

- I. yöneticilerin kanunlara uygun hareket etmesini sağlama,
II. devlet hazinesinin gelir kaynaklarını artırma,
III. azınlıkların bağımsızlık hareketlerini önleme

hedeflerinden hangilerine ulaşmak istendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Osmanlı İmparatorluğu'nda,

- I. tımar sisteminin önemini yitirmesi,
II. ticaret yollarının denizlere taşınması,
III. Anadolu'da Celali isyanlarının yaygınlaşması,
gelişmelerinden hangilerinin tarımsal üretimin aksamasına neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. Selçuklu ve Osmanlı devletlerinde düzenli şekilde uygulanan, "ordu mensuplarına ve devlet memurlarına hizmet ve maaşlarına karşılık toprak geliri verme" usulü aşağıdakilerden hangisini sağlamıştır?

A) Savaşların uzamasını
B) Yetenekli devlet adamlarının artmasını
C) Devlet hazinesi üzerindeki maaş yükünün azalmasını
D) Şehzadeler arasındaki mücadelelerin önlenmesini
E) Ekonomik büyümenin hızlanmasını

7. XVI. yüzyılda Osmanlı eğitim kurumlarında hiç kimseye ayrıcalık tanınmamasına özen gösterilmiştir. Mezun olanların devlet hizmetine alınışında bilgi, beceri, liyakat ve dürüstlük ön planda tutulmuştur.

Bu durumun,

I. devlet işlerinin düzenli yürütülmesi,
II. devşirme kökenli devlet adamlarının önem kazanması,
III. medreselerde sadece Türklerin eğitim görmesi

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. XVIII. yüzyıl ortalarında kapıkulu sisteminin kaynağı olan devşirme sisteminin uygulanmasından vazgeçilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçlarından biridir?

A) Parlamentonun kurulması
B) Milliyetçilik isyanlarının artması
C) Âyânların zayıflaması
D) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
E) Türk asıllı devlet adamlarının yönetimde etkili hale gelmesi

9. Osmanlı toplum yapısında bir bölgeden başka bir bölgeye göç etmeye yatay hareketlilik, bir makamdan daha üst veya alt makama geçmeye ise dikey hareketlilik denilir.

Buna göre,

I. sancak beyinin beylerbeyliğe atanması,
II. köylünün toprağını terk ederek kentlere yerleşmesi,
III. Bursa kadısının İstanbul kadılığına atanması

gelişmelerinden hangileri yatay hareketliliğe örnek olarak gösterilemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti batıya ayak uydurmak amacıyla klasik yönetim modelinde bulunmayan yeni kurumları kabul ederek padişahın yetkilerini düzenleme yoluna gitmiştir.

Bu duruma,

I. Düyun-u Umumiye'nin kurulması,
II. parlamentonun kurulması,
III. Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması

uygulamalarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Osmanlı Devleti'nde hukuk şer'i ve örfi hukuk olmak üzere iki temele dayanıyordu. Şer'i hukukun kaynağını; Kur'an, hadisler, icma ve kıyas oluşturmuyordu. Örfi hukukun kaynağını ise anlaşmazlıklara karşı çıkarılan padişah fermanları oluşturmuyordu. Örfi hukukun şer'i hukuka ters düşmemesine özen gösterilmiştir.

Bu bilgilere göre,

I Osmanlı hukuku gereksinimlerin karşılanmasında yeterli olmamıştır.
II. Padişah fermanları örfi kanunlara kaynak oluşturmıştır.
III. Padişahların kanun koyma yetkileri vardır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Osmanlı Devleti'nin ilk yıllarında ülke, hanedan üyelerinin malı kabul edilirken I. Murat zamanında yalnızca hükümdar ve oğullarının malı sayılmış, Fatih zamanında ise padişaha kardeşlerini öldürme yetkisi verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir sonucudur?

- A) Merkeziyetçi yönetimin güçlenmesi
B) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin kurulması
C) Beylikten devlete geçişin hızlanması
D) Şehirlerde yönetimin kontrol altına alınması
E) Kardeşler arasındaki mücadelelerin sona ermesi

2. Osmanlı İmparatorluğu döneminde Türkiye'deki patrikhanelerin din işleri dışında azınlıkların haklarını izleme gibi bazı günlük işlerde de yetkili oldukları bilinmektedir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin laik bir yapıya sahip olmadığına
B) Devletin sadece Müslümanlara hoşgörülü davrandığına
C) Patrikhanelerin ülke yönetiminde söz sahibi olduğuna
D) Patrikhanelerin Müslüman halk üzerinde etkili olduğuna
E) Patrikhanelerin sadece din işleri ile uğraştığına

3. I. Murat Devri'nde savaş esirlerinden yararlanılarak Yeniçeri Ocağı kurulmuş ve esirlerin bazıları asker olmuştur.

Yeniçeri Ocağı'nın kurulmasında aşağıdakilerden hangisinin yetersiz kalması etkili olmuştur?

- A) Divan teşkilatının
B) İskan politikasının
C) Yaya ve Müsellem askerlerin
D) Tımar sisteminin
E) Enderun Mektebi'nin

4. Osmanlı Devleti'nin 1844 yılında toplam nüfusu 35 milyon dolaylarında iken 1914 yılında toplam nüfus 18 milyon civarına inmiştir.

Osmanlı Devleti'nde nüfusun azalmasında,

- I. köylülerin topraklarını terk ederek şehirlere göç etmeleri,
II. Balkanlardaki Türklerin Anadolu'ya göç etmeleri,
III. savaşlar sonucunda toprak kayıplarının artması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Osmanlı egemenliği altındaki topraklar kuruluşun Duraklama Dönemi'ne kadar sürekli artmıştır.

Buna göre,

- I. Osmanlı sınırları içerisindeki insan sayısı artmıştır.
II. Osmanlı Devleti'nin gelirleri artmıştır.
III. Osmanlı Devleti saltanat sistemini değiştirmek zorunda kalmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Osmanlı toplumunda kültür çatışmasının ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin da ha etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yeniçerilerin askeri disiplinden uzaklaşmaları
B) Medreselerin yanında Avrupa tarzında eğitim veren okulların açılması
C) Osmanlı ordusunu düzeltmek için Avrupa'dan subaylar getirilmesi
D) Şehzadelerin sancağa çıkma usulünün kaldırılması
E) Osmanlı Devleti'nin sınırlarının daralması

7. XIX. yüzyılda, Osmanlı el tezgahlarının kısa sürede ucuz ve yeterli miktarda mal üretememesi ve kapitülasyonlardan dolayı gümrük vergilerinin düşük olması yerli malların Avrupa malları ile rekabet etmesini engellemiştir.

Bu durumun,

- I. kapitülasyonların olumsuz etkilerinin ortadan kalkması,
- II. Müslüman tüccarların giderek zenginleşmesi,
- III. yerli malların ekonomideki payının azalması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Osmanlı Devleti'nde, yeniçerilerin Avrupa'daki askeri gelişmelere uzak kalması, eğitimlerini aksatmaları ve kanunlara aykırı olarak ocağa alınmaları onları sadece harp zamanlarında cepheye giden ve askerlikten habersiz bir yığın haline getirmiştir.

Bu durumun,

- I. rejimin değişmesi,
- II. savaşların kaybedilmesi,
- III. azınlık haklarının kısıtlanması

sonuçlarından hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Osmanlı Devleti'nin ilk yıllarında devletin bir takım temel sistemleri de uygulanmaya başlanmıştır. Bu sırada daha önceki Türk - İslam devletlerinin faydalı ve zararlı uygulamaları göz önüne alınmıştır. Nitekim Selçuklular Devri'nde geçerli olan Divan örgütü benimsenirken, ülkenin hanedan üyeleri arasında paylaşılması sistemi değişiklikler yapılarak uygulanmıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu şekilde davranmasının temel nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Aile üyelerinin sayıca çok olması
- B) Topraklarının az olması
- C) Şehzadelerin tecrübesizlikleri
- D) Padişahın yetkilerinin kısıtlanmak istenmesi
- E) Ülkenin parçalanıp dağılmasının önlenmek istenmesi

10. Osmanlı klasik döneminde bilim, dini yönden algılanmış ve bu açıdan tanımlanarak sınıflandırılmıştır. Nakli ilimler İslâmi, akli ilimler ise insan aklıyla araştırarak, tecrübe ederek ve gözlemleyerek elde edilen bilgilerdir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki bilimsel gelişmeleri yakından takip edememesinin nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Akli ilimlere gereken önemi vermemesi
- B) Padişahlara dini ve akli ilimlerin öğretilmesi
- C) Yeniçerilerin akli ilimleri bilmemesi
- D) Medreselerde sadece akli bilimlerin okutulması
- E) Medreselerde eğitimin ücretsiz olması

11. I. Mirî toprakların mülk olarak satılması
II. Âyanlarının merkezden tayin edilmesi
III. Avrupa'nın önemli şehirlerinde elçiliklerin açılması

Yukarıdaki uygulamalardan hangileri, Osmanlı Devleti'nde hazineye gelir sağlama amacına yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde ilk yıllarda devlet adamları arasında İran etkisindeki kültürel öğeler daha çok yaygın iken, halk kendine özgü göçebe kültürün takipçisi olmuştur. Daha sonra Osmanlı Devleti bütün bu kültürel özellikleri özümseyerek Osmanlı kültürünü oluşturmuştur.

Bu bilgilere göre,

- I. Osmanlı Devleti İran kültüründen etkilenmiştir.
- II. Osmanlı kültürü zamanla özgünleşmiştir.
- III. Avrupa'daki gelişmeler Osmanlı Devleti'ni olumsuz yönde etkilemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Mimar Sinan ve Yunus Emre gibi kişilerin saygınlığını günümüzde de sürdürmeleri nereden kaynaklanmaktadır?

- A) Çok eser bırakmış olmalarından
- B) Yaşadıkları dönemde saygı görmüş olmalarından
- C) Eserlerinin bugünkü gereksinimleri bile karşılayabilmesinden
- D) Eserlerinin, kendi dönemlerindeki sorunlarla ilgili olmasından
- E) Türk ve İslâm olmalarından

(1982 - ÖSS)

2. "Osmanlılarda toprağı kullanma hakkı, devletin denetimi altında halka verilmişti. Devlet, toprağıni iyi kullanmayan ve arka arkaya üç yıl boş bırakınların topraklarını ellerinden alıp başkalarına verirdi.

Böyle bir uygulamanın en önemli amacı ne olabilir?

- A) Toprak sahiplerinden vergi almak
- B) Devlet memurları ve askerlerin maaşlarını toprak gelirleriyle ödemek
- C) Topraklar üzerindeki haklarını korumak
- D) Üretimin sürekliliğini sağlamak
- E) Üreticilere yardımcı olmak

(1984 - ÖSS)

3. Osmanlı tarihinin;
Kuruluş Dönemi'nde ümmet
Tanzimat Dönemi'nde devlet
Meşrutiyet Dönemi'nde Türklük anlayışı egemen olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu gelişmelerde etkili olamamıştır?

- A) Yönetimdeki kişiler
- B) İslâm dini
- C) Avrupa'daki gelişmeler
- D) Siyasal değişmeler
- E) Ekonomik yapı

(1986 - ÖSS)

4. I. Ahmet döneminde, şehzadeleri sancaklarda görevlendirme uygulaması kaldırılarak, hanedanın en yaşlı üyesinin saltanatın başına geçmesi yasallaştırılmıştır.

Bu durumun, Osmanlı yönetiminde yarattığı aksaklık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devlet otoritesinin yok olması
- B) Ülkede sık sık iç isyanların çıkması
- C) Valide sultanların saltanata egemen olması
- D) Şehzadelerin yönetim deneyimi ve tanınma fırsatı bulamaması
- E) Devlet adamlarının sık sık değiştirilmesi

(1987 - ÖSS)

5. Osmanlı Devleti topraklarından **haslar** hanedan mensuplarına ve vezirlere, **zeametler** kadırlara, **tımarlar** da askerlere kiraya veriliirdi.

Bu uygulamada, devlet topraklarının kiraya verileceğı kişilerin idari mevkileri ile aşağıdakilerden hangisi arasında bir paralellik kurulmaya çalışılmıştır?

- A) Toprakların gelirleri
- B) Halkın yaşam biçimi ve düzeyi
- C) Kişilerin yetişmiş olduğu yöreler
- D) Toprakların yerleşim merkezlerine yakınlığı
- E) Kişilerin ihtiyaçları

(1987 - ÖSS)

6. Osmanlı Devleti yönetiminde, belli dönemlerde geçerli olmuş ilkelerden bazıları şunlardır:

- I. Ülke hanedan üyelerinin ortak malıdır.
- II. Devlet yönetimi hükümdar ile oğullarına verilmiştir.
- III. Yönetim hanedanın en yaşlı üyesinin hakkıdır.

Bu ilkeler, aşağıdakilerden hangisi ile ilgili anlayışı ortaya koymaktadır?

- A) Bağımsızlık
- B) Adalet
- C) Egemenlik
- D) Halkçılık
- E) Eşitlik

(1989 - ÖSS)

7. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlılarda devlet işlerinin görüşüldüğü "Divan"ın bir karar organı olmaktan çok bir danışma organı olduğunu gösterir?

- A) Divan görüşmelerinin belli günlerde yapılması
- B) Divan'ın gerekli görülen yerde toplanması
- C) Gördüğü işlerin özelliklerine göre çeşitli adlar alması
- D) Kararlarda son sözün padişaha ait olması
- E) Divan'da büyük davalara bakılması

(1991 - ÖSS)

8. Osmanlı Devleti'nde padişahların tahta çıkışları incelendiğinde, ölen padişahın yerine oğlunun, erkek kardeşinin veya amcasının geçtiği görülür.

Bu durum, Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Bazı padişahların uzun süre tahtta kalmadığının
- B) Padişahlıkta deneyime önem verildiğinin
- C) Egemenlik hakkının hanedanın kız çocuklarına tanınmadığının
- D) Padişah değişikliğinde dış güçlerin etkili olduğunun
- E) Merkezi otoritenin zayıf olduğunun

(1994 - ÖSS)

9. XVI. yüzyılda, Osmanlı Devleti'nde sınırların genişlemesiyle eyalet sayısı artmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Beylerbeylerinin sayısının artmasına
- B) Eyalet yönetiminde yeni yöntemlerin ortaya çıkmasına
- C) Beylerbeylerinin öneminin artmasına
- D) Eyalet gelirlerinin azalmasına
- E) Merkezi otoritenin denetim gereksiniminin artmasına

(1998 - ÖSS)

10. Osmanlı Devleti'ndeki uygulamalardan bazıları şunlardır:

- I. Ülkenin, devleti yöneten aile bireylerinin malı sayılması
- II. XVI. yüzyılın sonuna kadar, şehzadelerin devlet yönetiminde deneyim kazanmaları için sancaklara vali olarak gönderilmesi
- III. Ölen hükümdarın yerine tahta geçme hakkının, hükümdarın erkek çocuklarına ait olması
- IV. XVII. yüzyıldan itibaren, tahta geçme hakkının devleti yöneten ailenin en yaşlı erkeğine verilmesi

Bu uygulamaların hangilerinde, taht kavgalarını önleme amacı vardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız IV
- D) I ve III
- E) II ve IV

(1998 - ÖSS)

11. Osmanlı Devleti'nde;

- I. Toprağını nedensiz olarak terk eden köylüyü belli bir süre içinde geri getirme,
- II. Toprağını nedensiz olarak üç yıl üst üste işlemeden bırakan köylünün toprağını bir başkasına verme,
- III. Köylüden, ürettiği ürünün vergilerini alma,
- IV. Köylüden toplanan vergileri, askerlerin eğitilmesi, donatılması gibi uygun görülen işlere harcama

uygulamalarından hangileri tarım üretiminin artırılması amacına yöneliktir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

(1999 - ÖSS - İpt.)

12. Osmanlı Devleti'nde Has ve Zeamet topraklarının aşağıdaki özelliklerinden hangisi, bu toprakların "maaş karşılığı" olarak verildiğinin en güçlü kanıtıdır?

- A) İşlenmeyen toprakların geri alınması
- B) Gelirinin fazla olması
- C) Mülkiyetinin devlete ait olması
- D) Devlete asker yetiştirilmesini sağlaması
- E) Rütbe ve derecelere göre verilmesi

(2000 - ÖSS)

13. Osmanlı Devleti önce Kayı Boyu'na dayalı bir beylikken, daha sonra imparatorluk haline gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlıların beylik döneminde sahip olmadıkları halde, imparatorluk döneminde kazandıkları özelliklerden biridir?

- A) Çok uluslu olma
- B) Osmanlı soyu tarafından yönetilme
- C) Müslüman devlet olma
- D) Siyasi varlığını koruma mücadelesi verme
- E) Yönetimde hiyerarşiyi temel alma

(2003 - ÖSS)

14. Osmanlı İmparatorluğu'nun üç kıta üzerinde uzun süre egemenlik kurmuş olması bu imparatorluğa,

- I. stratejik bakımdan önemli konumda olma,
- II. farklı din ve milletlerden çok sayıda kişiyi barındırma,
- III. merkezîyetçi sistemi benimseme

özelliklerinden hangilerini kazandırmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

(2004 - ÖSS)

15. Osmanlı İmparatorluğu'nda,

- I. sınırların genişlemesi,
- II. Kapıkulu askerlerine maaş verilmesi,
- III. padişah değişikliklerinin olması

durumlarından hangileri, devletin hem gelirlerinin hem de giderlerinin artmasına neden olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

(2005 - ÖSS)

16. Osmanlı Devleti'nde, timar sistemiyle işletilmesi köylülere bırakılan toprağın,

- I. çift, yarım çift gibi büyüklüğüne göre tanımlanması,
- II. üretim vergisinin, ürünün belli bir oranı olarak hesaplanması,
- III. mülkiyetinin devlete ait olması

durumlarından hangilerinin, büyük toprak sahiplerinin ortaya çıkmasını ve Avrupa'dakine benzer feodal sistemin görülmesini engellediği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

(2010 - YGS)

17. Osmanlı Devleti'nde yaşayan Müslüman olmayan toplulukların, din ya da mezhep esasına göre örgütlenip yönetilmesi biçimine millet sistemi denir.

Millet sisteminin,

- I. toplumu oluşturan grupların benliklerini koruması,
- II. toplumda din veya mezhep değiştirmenin yasaklanması,
- III. Osmanlı toplumunun kaynaşması

durumlarından hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

(2010 - YGS)

1. Balkan Savaşlarından sonra bölgede kalan Türklerin durumu günümüze kadar önemli bir sorun olarak gelmiş ve Balkanlardan Türkiye'ye sürekli göç olmuştur.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Balkan Savaşlarından sonra Balkanlardaki Türk nüfusu azalmıştır.
- II. Balkanlarda yaşayan Türklere oradaki devletler hoşgörü ile yaklaşmışlardır.
- III. Türkiye Cumhuriyeti'nin dış politikasında Balkanlarda yaşayan Türklerin önemi artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Almanya I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin kendi yanında savaşa girmesini istemiştir. Osmanlı Devleti Almanya'nın ekonomik ve teknolojik yardımlarına güvenerek savaşa girmiştir. Bundan sonra Almanya Bulgaristan'ın da kendi yanında savaşa girmesini istemiştir.

Bulgaristan'ın Almanya'nın yanında savaşa girmesinin en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) İttifak Devletleri'nin deniz gücünün artması
- B) Bulgaristan'ın Almanya'ya ekonomik yardımda bulunması
- C) Osmanlı Devleti'nin Bulgaristan'ın teknolojik gücünden yararlanması
- D) Osmanlı Devleti ile Almanya arasında kara bağlantısının kurulması
- E) İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantısının kesilmesi

3. Yunanistan Türkleri Ege Denizi'nden uzaklaştırmak için 19 Ağustos 1914'de İngiltere'ye müracaat ederek Çanakkale'de bir cephe açılmasını önermişti. Osmanlı Devleti o sırada tarafsız olduğu için, İngiltere böyle bir cephe açılmasının Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesini hızlandıracağı endişesi ile bu öneriyi reddetmiştir. 1915 yılları başında İngiltere ve Fransa Çanakkale'de bir cephe açmışlardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İngiltere'nin Rusya'nın sıcak denizlere inmesini sağlamak istediğine
- B) Yunanistan'ın Osmanlı Devleti ile aynı blokta savaşa girdiğine
- C) Yunanistan'ın Ege Denizi'ndeki menfaatleri ile İngiltere'nin çıkarlarının çakıştığına
- D) Fransa ile İngiltere arasında Ege Adaları yüzünden anlaşmazlık çıktığına
- E) Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na Almanya'nın yanında girdiğine

4. Balkan devletleri dini yönden farklı kiliselere bağlı idi. Osmanlı Devleti Balkan devletlerinin arasındaki kiliseler sorununun çözülmesini engellemeye çalışmış, ancak yönetimi ele geçiren İttihat ve Terakki Partisi Balkan devletleri arasındaki kiliseler sorununun çözümlerini bulmuştur.

Bu durumun,

- I. Balkan uluslarının Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak kurması,
- II. Osmanlı Devleti'nin halkın dini haklarını kısıtlaması,
- III. Osmanlı Devleti'nin laik anlayışı benimsemesi

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Osmanlı Devleti, 2 Ağustos 1914'te Almanya'nın yanında I. Dünya Savaşı'na girmesi halinde ordusunun 1/4'ünün komutasını Türkiye'de kalan Alman komuta heyetine vermeyi kabul etmiştir.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'nda tarafsız kalmayı amaçlamıştır.
- II. Osmanlı ordusunun bağımsızlığı zedelenmiştir.
- III. Osmanlı Devleti Almanya'nın I. Dünya Savaşı'nı kazanacağına inanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. II. Meşrutiyet'in ilanından sonra,

- I. Avusturya - Macaristan İmparatorluğu'nun Bosna Hersek'i topraklarına katması,
- II. Bulgaristan'ın bağımsızlığını ilan etmesi,
- III. Girit'in Yunanistan'a bağlandığını açıklaması

gelişmelerinden hangileri iktidar boşluğunun ortaya çıktığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. I. Balkan Savaşı sonunda Osmanlı Devleti'ne ait Midye - Enez hattının batısındaki bütün Trakya, Gelibolu Yarımadası hariç, Bulgaristan'a verilmiş, Makedonya'nın diğer bölümleri Yunanistan ve Bulgaristan arasında paylaşılmıştır.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti I. Balkan Savaşı'nı kaybetmiştir.
- II. Osmanlı Devleti'nden I. Balkan Savaşı'nda en fazla toprağı Sırbistan almıştır.
- III. I. Balkan Savaşlarına katılan devletler ele geçirdikleri toprakları kendi aralarında paylaşmışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. • I. Balkan Savaşı'ndan önce Avrupa devletleri yaptıkları açıklamada savaşı kim kazanırsa kazansın, toprak değişikliğine razı olmayacaklarını belirtmişlerdir.
• I. Balkan Savaşı sonunda Avrupa devletleri Balkan devletlerinin toprak kazançlarını korumaları teklifini ileri sürmüşlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Balkan devletlerinin I. Balkan Savaşı'nı kaybetmesine
B) Avrupa devletlerinin I. Balkan Savaşı'nı Balkan devletlerinin kazanmasını istemediğine
C) Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşı'nda Avrupalı devletlerin desteğini aldığına
D) Avrupa devletlerin zamana ve şartlara göre politika belirlediğine
E) Balkanlarda Türk nüfusunun arttığına

9. Trablusgarp Savaşı'nın başlamasında İtalya'nın,

- I. Habeşistan'da uğradığı başarısızlığı kapatmak istemesi,
- II. sanayisi için hammadde arayışı içerisinde olması,
- III. işgal konusunda Avrupa devletleri ile anlaşması

etkili olmuştur.

Yukarıdaki nedenlerden hangileri İtalya'nın dünyadaki güç dengelerini dikkate aldığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I ve II

10. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı başlarında kapitülasyonları tek taraflı olarak kaldırmıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu şekilde hareket ederek daha çok aşağıdaki sorunlardan hangisine çözüm bulmaya çalıştığı söylenebilir?

- A) Askeri B) Ekonomik C) Kültürel
D) Dini E) Teknik

1. Balkan Savaşları sonunda yapılan antlaşmalarla Edirne ve Kırklareli Türkiye'ye, Kavala Bulgaristan'a, Yanya, Selanik ve Girit Adası Yunanistan'a verilmiştir. Bu durum sonucunda Balkanlarda kalan Türkler günümüze kadar sorun olmuştur.

Buna göre,

- I. Balkan Savaşları Türkler için iyi olmamıştır.
- II. Balkan ülkeleri sınırları içindeki Türklerin haklarını sınırlandırmıştır.
- III. Batı Trakya'daki Türklerin sorunlarından dolayı İkinci Balkan Savaşı çıkmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. XX. yüzyıl başlarında,

- I. Bulgaristan'ın çok güçlenmesi,
- II. Osmanlı Devleti'nden alınan toprakların Balkan devletleri arasında paylaşılabilmesi,
- III. Osmanlı Devleti'nin kaybettiği Edirne ve dolaylarını geri almak istemesi

gelişmelerinden hangilerinin, II. Balkan Savaşı'nın çıkmasına ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Osmanlılık fikri 1877 - 1878 Osmanlı Rus Savaşı ile zayıflamış, Balkan devletlerinin birleşerek Osmanlı Devleti'ne saldırımları ile çıkan Balkan Savaşı ile sona ermiştir.

Buna göre,

- I. milliyetçilik,
- II. laiklik,
- III. devletçilik

ilkelerinden hangileri Osmanlılık fikrinin önemini kaybetmesinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

4. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı başladıktan kısa bir süre sonra kapitülasyonları tek tarafı olarak kaldırdığını açıklamıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin,

- I. Avrupalı devletlerin birbiriyle savaşmasından yararlanarak ekonomik bağımsızlığını sağlama,
- II. savaş sırasında Akdeniz ticaretini canlandırma,
- III. Boğazların güvenliğini sağlama

hedeflerinden hangilerine ulaşmak istediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. I. Dünya Savaşı sonunda galip devletler yenilen devletlere büyük askeri sınırlamalar ve ağır ekonomik yükümlülükler kabul ettirmişlerdir.

Bu durumun,

- I. yenilen devletlerin parçalanması,
- II. sömürgecilik anlayışının sürdürülmesi,
- III. dünyada kalıcı barışın sağlanması

gelişmelerinden hangilerini engelleyici nitelikte olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Birinci Dünya Savaşı'nın çıkmasında,

- Almanya ve İtalya'nın birliğini geç kurmasından dolayı sanayileri için hammadde ihtiyaçlarının olması,
- Almanya'nın Fransa'dan zengin kömür havzası Alsas - Loren topraklarını alması

etkili olmuştur.

Buna göre, I. Dünya Savaşı'nın çıkmasında aşağıdaki alanlardan hangisindeki rekabetin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Siyasal B) Ekonomik C) Bilimsel
D) Dini E) Askeri

7. İtalya, sanayisi için gerekli ham maddeyi sağlamak amacıyla sömürgecilığe yönelmiş ve Osmanlı toprağı olan Trablusgarb'ı sınırlarına katmaya kara vermiştir. Bu kararı almasında İngiltere'nin Mısır'ı, Fransa'nın Cezayir ve Tunus'u, Avusturya'nın Bosna Hersek'i işgal etmesi etkili olmuştur.

Bu bilgilere göre,

- I. Avrupalı devletler azınlık haklarının geliştirilmesine önem vermeleri,
- II. Osmanlı Devleti'nin askeri ve siyasi gücünün azalması,
- III. Balkan uluslarının Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak kurmaları

durumlarından hangilerinin, İtalya'nın Trablusgarb'ı işgal etmesinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. 1908 yılında II. Meşrutiyet'in ilan edildiği sırada Bulgaristan bağımsızlığını ilan ederek Osmanlı Devleti'nden ayrılmış, Avusturya-Macaristan hukukun Osmanlı Devleti'ne ait olan Bosna-Hersek'i topraklarına kattığını açıklamıştır. Ayrıca, Girit Osmanlı Devleti'nden ayrılarak Yunanistan'a bağlandığını açıklamış, içte de 31 Mart Olayı patlak vermiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Osmanlı Devleti'nin sınırları daralmıştır.
- II. Saltanat sistemi terk edilmiştir.
- III. Meşrutiyet yönetiminin ilk günlerinde iktidar boşluğu yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

9. Avusturya - Macaristan İmparatorluğu'nun veliahtı bir Sırp tarafından 28 Haziran 1914'te öldürülmüştür. Bu olay üzerine Avusturya Sırbistan'a savaş açınca Rusya, seferberlik ilan etmiştir. Almanya 1 Ağustos'ta Rusya'ya, Fransa 3 Ağustos'ta Almanya'ya, İngiltere 4 Ağustos'ta Almanya'ya savaş ilan etmiştir.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Almanya'nın savaşı kazanacağını
- B) Savaş öncesinde devletler arasında bloklar oluştuğunun
- C) İngiltere'nin Almanya ile aynı blokta yer aldığının
- D) I. Dünya Savaşı'nı Rusya'nın başlattığının
- E) Osmanlı Devleti'nin İtilaf Devletleri bloğunda yer aldığının

10. Mustafa Kemal, Osmanlı Devleti'nin hem I. Dünya Savaşı'na girmesine hem de Almanya ile ittifak kurmasına karşı çıkmıştır.

I. Dünya Savaşı'nın,

- I. Milletler Cemiyeti'nin kurulması,
- II. Anadolu'da işgallerin başlaması,
- III. Almanya'nın savaştan yenik çıkması

sonuçlarından hangileri, Mustafa Kemal'in haklılığını ortaya çıkarmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'nda Kanal Cephesi'ni açmakla hem Mısır'ı ele geçirmeyi, hem de Almanya'nın isteği doğrultusunda İngiltere'nin sömürgeleri ile olan bağlantısını kesmeyi amaçlamıştır.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti kaybettiği eski toprakları geri almaya çalışmıştır.
- II. Almanya ile Osmanlı Devleti birlikte hareket etmişlerdir.
- III. I. Dünya Savaşı sırasında Mısır'da Osmanlı kuvvetleri Fransızlarla savaş halindedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. İtalya yapılan gizli antlaşmalarda Mersin ve İzmir'in kendisine verilmesini istemiştir. Ancak, Rusya ve İngiltere Boğazların İtalya'nın kontrolü altına gireceği endişesiyle İzmir'in, Fransa ise Mersin'in İtalya'ya verilmesini kabul etmek istemiştir.

Bu bilgiler aşağıdaki yargılardan hangisini doğrulamaktadır?

- A) Fransa, İngiltere ve Rusya'nın menfaatleri İtalya ile çatışmaktadır.
- B) İtalya'nın dini menfaatleri ile Osmanlı Devleti'nin menfaatleri aynıdır.
- C) İtalya, Osmanlı Devleti'nin yıkılmasını istemektedir.
- D) Boğazların İtalya'nın kontrolüne girmesini Rusya desteklemektedir.
- E) Rusya Doğu Anadolu'nun kendisine verilmesi şartı ile Boğazların İtalya'ya verilmesini kabul etmiştir.

13. Birinci Dünya Savaşı'nda Arapların, İngiltere ile iş birliği yaparak Osmanlı askerlerine saldırmaları milliyetçiliğin aşağıdakilerden hangisi üzerine temellendirilemeyeceğinin doğrudan göstergesidir?

- A) Zengin bir hatıra mirasına
- B) Birlikte yaşamak hususunda ortak isteğe
- C) Aynı ümitlerin beslenmiş olmasına
- D) Aynı dine inanılmasına
- E) Gelecekte gerçekleştirilecek program konusunda uzlaşma olmasına

14. İtilaf Devletleri Boğazlara yaptıkları çıkarmada başarılı olamamışlar ve Çanakkale Savaşları'nı kaybetmişlerdir. 1917'de Rusya'da ihtilal çıkınca, Boğazlar kapalı olduğundan İngiltere ve Fransa müttefikleri Çar'a yardım yapamamışlar ve çarlık rejimi yıkılmıştır.

Buna göre,

- I. Rusya I. Dünya Savaşı'nda başarılı olmuştur.
- II. Rusya Çanakkale Savaşları'nda Osmanlı Devleti'ne yenilmiştir.
- III. İngiltere ve Fransa Çarlık Rusya'nın yıkılmasını engelleyememişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

15. Balkan devletleri Osmanlı Devleti'ni I. Balkan Savaşı'nda yenmişlerdir. Osmanlı Devleti Balkanlardaki birçok toprak parçasını kaybetmiştir. Balkan devletleri daha sonra kendi aralarında Osmanlı Devleti'nden aldıkları toprakları paylaşma noktasındaki anlaşmazlıklardan dolayı savaşmışlardır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Balkan devletleri arasındaki ittifakın bozulduğunu
- B) Osmanlı Devleti'nin sınırlarının genişlediğini
- C) Osmanlı Devleti'nde rejim değişikliği olduğunu
- D) Balkan devletleri arasındaki mezhep farklılığının, anlaşmazlığın esas nedeni olduğunu
- E) Osmanlı Devleti'nde nüfus artışını olduğunu

16. I. Dünya Savaşı sırasında,

- ABD Başkanı Wilson'un yenilen devletlerden toprak ve savaş tazminatı alınmamasını istemesi
- Osmanlı Devleti'nin İngiliz kuvvetleri karşısında yenilmesi
- Osmanlı Devleti'ne ekonomik yardımda bulunan Almanya'nın zor durumda olması
- Osmanlı Devleti ile Almanya arasındaki bağlantıyı kuran Bulgaristan'ın savaştan çekilmesi

gelişmelerinin yaşanması aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesinde etkili olmuştur?

- A) ABD'nin savaşa girmesinde
- B) Birinci Dünya Savaşı'nın geniş alanlara yayılmasında
- C) Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndan çekilmesinde
- D) Anlaşma Devletleri'nin ekonomik çıkarlarını kaybetmelerinde
- E) Yeni bir savaşın başlamasında

1. Bazı büyük devletlerin, Osmanlı Devleti'ni Birinci Dünya Savaşı'na sokmaya çalışmalarında Osmanlı Devleti'nin hangi özelliği önemli bir etken olmuştur?

- A) Askeri gücü
- B) Jeopolitik konumu
- C) Savaş tecrübesi
- D) Ekonomik gücü
- E) Siyasal yapısı

(1983 - ÖSS)

2. Birinci Dünya Savaşı sırasında, gizli anlaşmalarda Boğazlar ve Doğu Anadolu Bölgesi'nin Rusya'ya verilmesi kararlaştırılmışken, Mondros Ateşkes Anlaşması'nda böyle bir hüküm yer almamıştır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rusya'nın Birinci Dünya Savaşı'ndan çekilmesi
- B) Rusya'da iç karışıklıkların devam etmesi
- C) Türklerin Çanakkale Cephesi'nde başarılı olması
- D) İngiltere ve Fransa'nın Rusya'dan daha çok İtalya'nın dostluğuna önem vermesi
- E) Türklerin Muş ve Bitlis'i Ruslardan geri alması

(1989 - ÖSS)

3. Osmanlı Devleti ile Bulgaristan arasında 1913 yılında yapılan İstanbul Antlaşması'nda Bulgaristan'da kalan Türklerin mülk edinmesi, müftülerini kendilerinin seçmesi, ilkokul ve ortaokullarda öğretimlerinin Türkçe olması gibi hükümler yer almıştır.

İstanbul Antlaşması'nda yer alan bu hükümler, Bulgaristan ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Milliyetçilik anlayışının önemini yitirdiğinin
- B) Azınlıklar arasında dini duyguların zayıfladığının
- C) Diğer Balkan ülkeleriyle ekonomik işbirliğine gidildiğinin
- D) Azınlık haklarının korunacağına güvence verildiğinin
- E) Komşu ülkelerle olan sınır anlaşmazlıklarının bittiğinin

(1993 - ÖSS)

4. Birinci Dünya Savaşı'nda yenilen Almanya, Versay Antlaşması'yla Polonya'ya bırakmış olduğu yerleri geri almak için daha sonra Polonya'nın batı bölgesini işgal etmiştir. Almanya'nın bu tutumu karşısında İngiltere ve Fransa barışı korumaya çalışmışlarsa da İkinci Dünya Savaşı'nın çıkmasını engelleyememişlerdir.

Bu durum Birinci ve İkinci Dünya Savaşları arasında nasıl bir ilişki olduğunu gösterir?

- A) İki savaşta da çok sayıda cephe açılmıştır.
- B) Birinci Dünya Savaşı öncesindeki bloklaşmalar günümüze kadar devam etmiştir.
- C) Savaşların ikisi de aynı hükümleri içeren antlaşmalarla sonuçlanmıştır.
- D) Birinci savaşın sonucu ikinci savaşın başlamasına ortam hazırlamıştır.
- E) İki savaşın sonunda da Avrupa'nın siyasi yapısı korunmuştur.

(1994 - ÖSS)

5. Aşağıdaki olaylardan hangisi, Osmanlı ülkesinde ordunun yenilikleri koruduğunun bir göstergesidir?

- A) II. Osman'ın devlet düzeninde değişiklik yapmaya çalıştığı için tahttan indirilmesi
- B) Meşrutiyet rejimine karşı olanların çıkardığı 31 Mart Olayı'nı Hareket Ordusu'nun bastırması
- C) III. Selim'in devlet düzeninde yaptığı değişiklikler nedeniyle tahttan indirilmesi
- D) IV. Mehmet döneminde ulufelerin zamanında ödenmemesi üzerine yeniçerilerin ayaklanması
- E) Yeniçeri sayısının artırılması, buna karşılık tımarlı sipahi sayısının azalması

(1996 - ÖSS)

6. II. Meşrutiyet Dönemi'nde, 1909 yılında Kanun-i Esasi'de yapılan değişiklikler yürürlüğe girmiştir. Bu değişikliklerle vekillerin (bakanların) padişaha değil, Mebuslar Meclisi'ne sorumlu olması esası getirilmiş, Meclisin padişah tarafından kapatılması zorlaştırılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu değişikliklerin amaçlarından biridir?

- A) Meclise dayalı bir yönetime geçilmesi
B) Vekillerin sorumluluklarının azaltılması
C) Padişahın halifelik sanının ön plana çıkarılması
D) Mecliste milletvekili sayısının artırılması
E) Hükümet üyelerinin meclis içinden seçilmesi
(1999 - ÖSS - İpt.)

7. Atatürk, Birinci Dünya Savaşı'nda Suriye ve Hicaz'da bulunan Türk ordusunun sevk ve idaresinde Almanların söz sahibi olmalarından rahatsızlık duymuş ve bunu Savaş Bakanı Enver Paşa'ya gönderdiği bir raporda dile getirmiştir.

Bu durum Atatürk'ün aşağıdakilerden hangisini önemseyişinin bir göstergesidir?

- A) Bağımsız devlet anlayışını
B) Ordudaki disiplini
C) Türk - Alman dostluğunu
D) Arap topraklarında başlayan ulusçuluk hareketlerini
E) Türk ordusunun birden fazla cephede savaşmakta olduğunu
(2000 - ÖSS)

8. Sovyet Rusya, Çarlık Rusyası'nın Berlin Antlaşması'yla Osmanlı Devleti'nden aldığı yerleri, I. Dünya Savaşı'ndan çekildiğini belirten Brest - Litovsk Antlaşması'yla Osmanlı Devleti'ne iade etmiş; ancak Anlaşma Devletleri bu kararı geçersiz saymıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Bağımsız devlet sayısının arttığının
B) Sovyet Rusya'nın diğer devletlerle ilişkilerinin Çarlık Rusyası'ninkinden farklı olduğunun
C) Anlaşma Devletleri arasında görüş ayrılığı olduğunun
D) Osmanlı Devleti'nin Avrupa devletler hukukundan yararlandığının
E) I. Dünya Savaşı öncesinde kurulan ittifakların aynen devam ettiğinin
(2002 - ÖSS)

9. Osmanlı Devleti'nde II. Meşrutiyet Dönemi'nde,
I. Hükümet Mebuslar Meclisi'ne karşı sorumludur.
II. Mebuslar Meclisi üyelerinin dört yılda bir yenilenmesi usulü devam etmiştir.
III. Ayan Meclisi üyelerinin padişah tarafından atanmaları sürmüştür.

Bunlardan hangileri, meclis üstünlüğünü göstermektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
(2001 - ÖSS)

10. Osmanlı İmparatorluğu Balkan Savaşları sonunda toprak kaybetmiş, bu topraklarda yaşayan Türklerin bir kısmı Yunanistan ve Bulgaristan'ın yönetimine geçmiştir.

Yalnız bu bilgiye dayanarak,

- I. Kaybedilen topraklarda yaşayan Türkler azınlık durumuna gelmiştir.
II. Osmanlı İmparatorluğu'nun bazı komşularıyla olan sınırlarında değişiklik olmuştur.
III. Osmanlı İmparatorluğu'na sınır komşusu olan bağımsız devlet sayısı artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
(2005 - ÖSS)

11. İtalya, Trablusgarp'ta Mustafa Kemal ve arkadaşlarının örgütlediği yerli halkın direnişiyi karşılaştıkça Ege Denizi'ndeki adalara asker çıkarıp Rodos ve On İki Ada'yı işgal etti. Bu sırada Osmanlı Devleti'ne karşı Balkan ittifakı kuruldu ve Balkan Savaşları başladı.

Bu durumla ilgili olarak,

- I. İtalya Akdeniz'e egemen olmak istemektedir.
II. Balkan Devletleri, Osmanlı Devleti'nin zor durumunu fırsat olarak değerlendirmiştir.
III. Trablusgarp Savaşı ve Balkan Savaşları aynı tarihte başlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
(2010 - YGS)

1. Mondros Ateşkes Anlaşması imzalandığı sırada Yıldırım Orduları Grup Komutanı olan Mustafa Kemal Paşa Mondros Ateşkesi'nin hükümlerine itiraz etmiş ve uymak istememiştir.

Mondros Ateşkesi'nin,

- I. Ermeni esirlerinin serbest bırakılması,
- II. işgal güçleri karşısında Anadolu'nun savunmasız kalması,
- III. İtilaf Devletleri'nin Anadolu topraklarını işgal etmelerine olanak hazırlaması

özelliklerinden hangilerinin Mustafa Kemal Paşa'nın tepkisini çektiği savunulabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. İşgallerin yayılmasını engellemek amacıyla kurulan direniş cemiyetleri yabancı dillerde yayın yapan dergi ve gazeteler çıkarmışlardır.

Bu durum direniş cemiyetleri ile ilgili,

- I. Manda ve himaye yönetimini savunmuştur.
- II. Sorunları barışçı yollarla çözmeyi amaçlamışlardır.
- III. Türk davasının haklılığını dünya kamuoyuna duyurmak istemişlerdir.

yargılarından hangilerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalanmasından sonra, İstanbul'a gelen Mustafa Kemal Paşa, burada kalarak mücadele etmenin faydasız olduğunu görmüştür.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu karara varmasında,

- I. İstanbul'un fiilen işgal edilmesi,
- II. İstanbul Hükümeti'nin Anlaşma Devletleri'nin denetimine girmesi,
- III. Anlaşma Devletleri arasında görüş ayrılıklarının ortaya çıkması,

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. İtilaf Devletleri I. Dünya Savaşı sırasında kendi aralarında yaptıkları gizli antlaşmalarla Osmanlı topraklarını paylaşmışlardır.

Mondros Ateşkes Anlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisinin gizli anlaşmaların uygulamasına hukuki zemin hazırladığı savunulabilir?

- A) Boğazlar İtilaf Devletleri'ne teslim edilecek.
- B) Osmanlı Devleti İtilaf Devletleri'nin esirlerini serbest bırakacak.
- C) İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit edecek bir durum ortaya çıktığında herhangi stratejik bir bölgeyi işgal edebilecek.
- D) Hükümet haberleşmeleri dışındaki bütün haberleşme istasyonları İtilaf Devletleri'nin denetimine verilecek.
- E) Alman ve Avusturya uyruklu asker ve sivil memurlar en kısa zamanda Osmanlı ülkesini terk edecek.

5. İtilaf Devletleri, I. Dünya Savaşı sırasında gizli antlaşmalarda İzmir ve çevresini İtalya'ya vermişlerdi. Ancak İngiltere Paris Barış Konferansı'nda İzmir ve çevresinin Yunanistan'a verilmesini sağlamıştır.

Bu durumun,

- I. İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılıklarının çıkması,
- II. İtalya'nın Anadolu'da işgal ettiği toprakları boşaltması,
- III. İtilaf Devletleri'nin İstanbul'u resmen işgal etmesi

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Milli Cemiyetler,

- I. Ulusal bilincin uyanmasını sağlamışlardır.
- II. İşgallerin haksızlığını dünya kamuoyuna duyurmaya çalışmışlardır.
- III. Seçimle belirlenmiş delegelerin katılımıyla kongreler düzenlemişlerdir.

Yukarıdakilerden hangileri, Milli Cemiyetlerin demokrasi anlayışına sahip olduklarının bir kanıtıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Wilson İlkeleri'nde, "Türk egemenliği altında yaşayan diğer uluslara da kendi kendini yönetme hakkı verilecektir." hükmü yer almıştır.

Buna göre,

- I. İtilaf Devletleri'nin Anadolu topraklarını işgal etmeleri,
- II. azınlıkların örgütlenerek isyanlar çıkarmaları,
- III. İstanbul Hükümeti'nin Mondros Ateşkes Anlaşması'nı imzalaması

gelişmelerinden hangilerinin yukarıdaki hükme dayandırıldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Balıkesir Kongresi'nde, "Yunan hareketi sürdükçe seferberlik devam edecek, herkes askerlik göreviyle yükümlüdür." kararı alınmıştır.

Bu karar ile,

- I. Anadolu'da yeni bir yönetim kurma,
- II. Yunan işgallerine karşı silahlı mücadele etme,
- III. Mondros Ateşkesi'nin hükümlerine uyma

hedeflerinden hangilerine ulaşılacak istendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Mondros Ateşkes Anlaşması'nda, "İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit edici durumlarda stratejik noktaları işgal edebilecektir." hükmü yer almıştır.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Anadolu topraklarının işgal edilmesi,
- II. iç isyanların çıkması,
- III. Osmanlı toprak bütünlüğünün korunması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırlandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Mondros Ateşkesi'nden sonra kurulan direniş cemiyetleri bulundukları bölgelerde çoğunluğu Türklerin oluşturduğunu kanıtlamaya yönelik çalışmalar yapmışlardır.

Direniş cemiyetleri bu çalışmalarıyla aşağıdakilerden hangisini amaçlamışlardır?

- A) Bulundukları bölgelerde bağımsız devletler kurmayı
- B) Anadolu'nun milliyet esasına göre parçalanmasını engellemeyi
- C) İtilaf Devletleri ile iyi ilişkiler kurmayı
- D) Ulus egemenliği ilkesini yaygınlaştırmayı
- E) Azınlık haklarını korumayı

1. Mustafa Kemal Paşa, Anadolu'da yeni görevlere atanan arkadaşlarına Mondros Ateşkes Anlaşması'nın maddelerine uymamalarını tavsiye etmiştir.

Bu bilgiler ışığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mondros Ateşkesi Anadolu'da kalıcı barışı sağlamıştır.
- B) Mustafa Kemal Paşa Mondros Ateşkesi'nin uygulanmasını istememektedir.
- C) Osmanlı Devleti askeri gücünü artırmıştır.
- D) Anlaşma Devletleri Osmanlı ekonomisinin iyileşmesini istememektedirler.
- E) Azınlıklar Anadolu'nun çeşitli yerlerinde ayaklanmalar çıkarmışlardır.

2. Ulusal Kurtuluş Savaşı'mızın yapılmasında İstanbul Hükümeti'nin üzerine aldığı görevi yerine getirememesi etkili olmuştur.

Buna göre,

- I. Kuvay-i Milliye'nin kurulması,
- II. müdafaa-i hukuk cemiyetlerinin kurulması,
- III. Sevr Antlaşması'nın kabul edilmesi

çalışmalarından hangilerinin, Anadolu halkı tarafından bağımsızlığına ulaşmak amacıyla yapıldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Osmanlı Devleti Mondros Ateşkesi'yle; İtilaf Devletleri'nin güvenliklerini tehlikede gördükleri herhangi stratejik bir bölgeyi işgal edebileceklerini kabul etmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu'nun işgallere açık hale geldiğine
- B) Ulusal derneklerin kurulduğuna
- C) Birinci Dünya Savaşı'nın devam ettiğine
- D) Osmanlı ordularının dağıtıldığına
- E) Ermeni esirlerin serbest bırakıldığına

4. Osmanlı Devleti ile Anlaşma Devletleri arasında yapılan Mondros Ateşkes Anlaşması'nın bir hükmünde "Anlaşma Devletleri'nin bütün esirleri ile Ermeni esirleri kayıtsız şartsız serbest bırakılacak, Anlaşma Devletleri'nin elindeki Osmanlı esirleri serbest bırakılmayacaktır." ifadesi yer almıştır.

Buna göre,

- I. Ermeniler Osmanlı Devleti'ne karşı savaşmışlardır.
- II. Mondros Ateşkes Anlaşması devletler arası eşitlik ilkesine uygun değildir.
- III. Osmanlı Devleti Birinci Dünya Savaşı'nı kazanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. I. Dünya Savaşı'ndan sonra İngiltere ve Fransa Orta Doğu'yu sömürge altına alınca; ABD de Ermeni sorunu ve Türkiye ile ilgilenmeye başlamıştır. ABD tarafından Anadolu'ya gönderilen General Harbord hazırladığı raporda, "Ermenilerin Anadolu'da hiçbir şekilde nüfus çoğunluğuna sahip olmadığını, Türk milliyetçilerinin büyük bir direnişe hazırlandığını, bunun için en az 500 bin askere ihtiyaç olduğunu, Anadolu'nun çok fakir olduğunu ve ABD mandası altına girerse bu ülkeye ekonomik yönden yük olacağını" belirtmiştir.

Bu raporun,

- I. ABD'nin Anadolu'da manda yönetimi kurmaktan vazgeçmesi,
- II. Milletler Cemiyeti'nin kurulması,
- III. İtilaf Devletleri arasında anlaşmazlıkların çıkması

gelişmelerinden hangilerinin gerçekleşmesinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. Mondros Ateşkesi'nde, "İtilaf Devletleri güvenliklerini tehlikede gördükleri herhangi bir stratejik bölgeyi işgal edebileceklerdir." maddesi yer almıştır.

Bu maddeye göre, aşağıdakilerden hangisi ile ri sürülemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin topraklarının işgal edilebileceği
- B) İtilaf Devletleri'nin işgallerine hukuki zemin hazırlamak istedikleri
- C) Anadolu'daki yeraltı ve yerüstü kaynaklarının İtilaf Devletleri'nin tehdidi altına girdiği
- D) Osmanlı toprak bütünlüğünün bozulabileceği
- E) Yeni bir Türk devletinin kurulacağı

7. Mondros Ateşkesi'nden sonra Türklük ve ümmetçilik duygularıyla değişik isimler altında cemiyetler kurulmuştur. Bu cemiyetlerin bazıları ulusal bağımsızlığı, bazıları saltanat ve halifenin güçlendirilmesini, bazıları da manda yönetimini savunmuşlardır.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Osmanlılık fikri etkisini artırmıştır.
- II. Bütün cemiyetler tek bir çatı altında birleştirilmiştir
- III. Osmanlı vatandaşları ülkenin kurtarılması konusunda farklı görüşler benimsemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. "Osmanlı ülkesindeki bütün haberleşme araçları Anlaşma Devletleri'nin denetimine verilecektir."

Mondros Ateşkesi'nin bu hükmüne dayanarak Anlaşma Devletleri'nin,

- I. işgal hareketlerinde dünya kamuoyunun desteğini sağlama,
- II. işgallere karşı tepkilerin bölgesel düzeyde kalmasını sağlama,
- III. İstanbul Hükümeti'nin Anadolu'daki otoritesini güçlendirme

hedeflerinden hangilerine ulaşmak istedikleri savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. I. Durum : Mondros Ateşkes Anlaşması'nda "Türk ordusu derhal terhis edilecektir. Türk donanması teslim edilecek ve bunlar Müttefiklerin göstereceği limanda tutuklu bulunacaktır," kararları alınmıştır.

II. Durum : Amasya Genelgesi'nde "Mevcut askeri ve milli örgütler kesinlikle dağıtılmayacak, komuta bırakılmayacak ve başkalarına teslim edilmeyecek," denilmiştir.

Bu iki duruma bakılarak ulaşılabilir en genel yargı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Amasya Genelgesi'ni yayınlayanların Mondros Ateşkes Anlaşması'nı tanımadıklarına
- B) Amasya Genelgesi'nin ulusal egemenliği savunduğuna
- C) Mondros Ateşkesi'ne göre bütün Türk ordusunun terhis edilmediğine
- D) Amasya Genelgesi'nin saltanat yanlısı bir tutum içinde olduğuna
- E) İstanbul Hükümeti'nin Mondros Ateşkes Anlaşması'nı benimsemediğine

10. Mondros Ateşkes Anlaşması'nda Türk ulusunun zararına birçok madde bulunmaktadır. Türk ulusu bu ateşkes anlaşmasının uygulanmasını protesto etmiştir.

Aşağıdaki olaylardan hangisinin Anadolu'da protesto mitinglerinin başlamasında etkili olduğu savunulabilir?

- A) Mustafa Kemal'in Cumhurbaşkanı seçilmesinin
- B) İzmir'in Yunanlılar tarafından işgal edilmesinin
- C) Anlaşma Devletleri'ne ait gemilerin İstanbul'a gelmesinin
- D) Kuvay-ı Milliye'nin halktan fazla vergi almasının
- E) Mustafa Kemal'in askerlik mesleğinden istifa etmesinin

1. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti şu kararları almıştır:

- I. Hiçbir şekilde göç edilmeyecek.
- II. Bilim, iktisat ve din alanında örgütlenilecek.
- III. Doğu vilayetleri gerektiğinde savunulacak.

Bu kararların başlıca amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bölgedeki Türkleri, azınlıklara oranla her yönden daha güçlü tutma
- B) Benzer amaçlı milli cemiyetleri birleştirme
- C) Diğer Müdafaa-i Hukuk Cemiyetlerine kendi gücünü gösterme
- D) Erzurum'da milli bir kongre yapılmasını sağlama
- E) Cemiyetin bölgedeki şube sayısını artırma

(1985 - ÖSS)

2. Aşağıdakilerden hangisi, Mustafa Kemal ile Türk milleti arasında karşılıklı gelişen güven duygusundan doğan bir sonuç değildir?

- A) Cumhuriyetin kurulması
- B) Kurtuluş Savaşı'nın kazanılması
- C) Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kurulması
- D) Kadınlara siyasal haklar tanınması
- E) Kurtuluş Savaşı döneminde mahalli derneklerin kurulması

(1987 - ÖSS)

3. Aşağıdakilerden hangisi Kuvay-ı Milliye'nin kurulmasında doğrudan etkili olmuştur?

- A) İtilaf Devletleri askerlerinin İstanbul'a gelmesi
- B) Osmanlı İmparatorluğu'nun Birinci Dünya Savaşı'nda yenilmesi
- C) Anadolu'nun yer yer işgal edilmesi
- D) Anadolu'da iç isyanlar çıkması
- E) Rusya'da ihtilal olması

(1989 - ÖSS)

4. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Osmanlı Hükümeti'nin süregelen işgaller karşısında yetersiz kalması Türk ulusunun tepkilerine yol açmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu tepkilerin biridir?

- A) İstiklal Mahkemeleri'nin kurulması
- B) Hiyanet-i Vataniye kanunu'nun çıkarılması
- C) Takrir-i Sükun Kanunu'nun kabul edilmesi
- D) Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin kabul edilmesi
- E) Kuvay-ı Milliye'nin oluşması

(1991 - ÖSS)

5. Mondros Ateşkes Anlaşması'na göre Osmanlı Devleti'nin Hicaz, Yemen, Suriye ve Irak'taki kuvvetleri en yakın Anlaşma Devletleri Kumandanlığına teslim olacaktı.

Bu madde, Mondros Ateşkes Anlaşması'nın hangi özelliğine bir örnektir?

- A) Osmanlı Devleti'ni güçsüz duruma düşürme
- B) Sınırları belli olmayan yörelerin, eski coğrafya adlarını kullanma
- C) Osmanlı Devleti'nin hukuki varlığını tanıma
- D) Osmanlı Devleti'nin müttefikleriyle bağlantısını kesme
- E) Yerel direnişleri başlatma

(1999 - ÖSS)

6. Anlaşma Devletleri'nin, Mondros Ateşkes Anlaşması'na dayanarak Anadolu'yu işgal etmesi **öncelikle** aşağıdaki ilkelerden hangisinin önemi ortaya çıkarmıştır?

- A) Devletçilik
- B) Bağımsızlık
- C) İnkılapçılık
- D) Laiklik
- E) Cumhuriyetçilik

(2001 - ÖSS)

1. Erzurum Kongresi'nde, "İstanbul Hükümeti görev ve sorumluluğunu yerine getiremezse geçici bir hükümet kurulacaktır." hükmü yer almıştır.

Buna göre Erzurum Kongresi ile ilgili,

- I. Anadolu'da milletin haklarını korumak için yeni arayışların başlayacağı belirtilmiştir.
- II. Her koşulda bir hükümetin olması gerektiği belirtilmiştir.
- III. İstanbul Hükümeti'nin işgaller karşısındaki tutumu desteklenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Türk ulusunun Erzurum ve Sivas Kongrelerinde mandater yönetim tarzını reddetmesi,

- I. bağımsızlık,
- II. sömürgecilik,
- III. saltanat yönetimi

olgularından hangilerini benimsemediğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Amasya Genelgesi'nin,

- I. Yurdun bütünlüğü, ulusun bağımsızlığı tehlikededir.
- II. İstanbul'daki hükümet, üzerine aldığı sorumluluğun gereklerini yerine getirememektedir.
- III. Ulusun bağımsızlığını yine ulusun azmi ve kararı kurtaracaktır.

hükümlerinin hangileri, ulusun kurtarılması yolunda bir çözüm ortaya konulduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Yıldırım Orduları Grup komutanı Mustafa Kemal Paşa, Adana'da, Ali Fuat Paşa ile yaptığı görüşmede, "Artık milletin bundan sonra kendi haklarını kendisinin araması ve müdafaa etmesi, bizlerin de mümkün olduğu kadar bu yolu göstermemiz ve bütün bir ordu ile beraber yardım etmemiz lazımdır," demiştir.

Bu düşünceye,

- I. Mondros Ateşkesi'nin imzalanması,
- II. Sivas Kongresi'nin toplanması,
- III. TBMM'nin açılması

gelişmelerinden hangileri uygunluk göstermektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Erzurum Kongresi sonrasında Sadrazam Damat Ferit Paşa Anadolu'da kargaşa çıktığını, askeri ve mülki bütün yetkililerin bu toplantıları engellemesini, Mustafa Kemal Paşa ile Rauf Bey'in tutuklanarak İstanbul'a gönderilmelerini istemiş, fakat bu emirleri uygulayacak makam bulamamıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İstanbul Hükümeti Milli Mücadeleyi desteklememiştir.
- B) İstanbul Hükümeti Milli Mücadeleyi engellemeye çalışmıştır.
- C) İstanbul Hükümeti'nin Anadolu'da otoritesi sarsılmıştır.
- D) Anadolu'da halk Milli Mücadeleye destek vermiştir.
- E) Mustafa Kemal Paşa Erzurum Kongresi'ne bölgesel olduğundan karşı çıkmıştır.

6. Erzurum Kongresi sonrasında Amerika Cumhurbaşkanı Wilson'a bir mektup gönderilerek, yayınladığı ilkeler hatırlatılmış, nüfusun çoğunluğu Türk olan İzmir'in Yunanistan'a verildiği belirtildikten sonra, Türk ulusunun bu kararlara boyun eğmeyeceği ve bu uğurda kanının son damlasına kadar mücadele edeceği bildirilmiştir.

Buna göre,

- I. ABD'ye Türk davasının haklılığı anlatılmıştır.
- II. İzmir'in Yunanistan'a verilmesini ABD istemiştir.
- III. Türk ulusu bağımsızlık konusunda kararlıdır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Mustafa Kemal İstanbul'a geldiği gün Anlaşma Devletleri'nin donanmasının geldiğini görünce; "Geldikleri gibi giderler." demiştir.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Anlaşma Devletleri arasında görüş ayrılıkları çıkarmak istemektedir.
- II. Türk milletinin mücadelecilik özelliğine güvenmektedir.
- III. Saltanata karşıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Anlaşma Devletleri, Erzurum ve Sivas Kongrelerinin dağıtılması yönünde ciddi önlemler almamışlardır. Bunun nedeni Anadolu hareketinin önemini anlayamamalarıdır.

Aşağıdaki olaylardan hangisi Anlaşma Devletleri'nin Anadolu hareketinin önemini anlamadıklarına kanıt olabilir?

- A) Anlaşma Devletleri'nin son Osmanlı Mebusan Meclisi'ni dağıtması
- B) Amasya Görüşmeleri'nin yapılması
- C) TBMM'nin açılması
- D) İzmir'in işgal edilmesi
- E) Mustafa Kemal Paşa'nın askerlik mesleğinden istifa etmesi

9. Erzurum Kongresi'nde alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- Kuvay-ı Milliye'yi etkili ve milli iradeyi hakim kılmak esastır.
- Mebusan Meclisi derhal toplanmalı ve hükümetin çalışmaları meclis tarafından kontrol edilmelidir.

Bu hükümlere dayanarak aşağıdakilerden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Kapitülasyonların kaldırılmak istendiğine
- B) Manda ve himayenin benimsendiğine
- C) Kültür alanında inkılapların yapılmak istendiğine
- D) Milli egemenliğe önem verildiğine
- E) Devletçilik ilkesine önem verildiğine

10. Amasya Genelgesi'nde; "Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir." maddesinin yer alması aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- A) Türk ulusunun bağımsızlık mücadelesine çağrıldığını
- B) Egemenlik anlayışının değişeceğini
- C) İşgal güçleriyle anlaşma yapılacağını
- D) Temsilciler Kurulu'nun kurulacağını
- E) Bölgesel kongrelerin toplanacağını

11. Mustafa Kemal Paşa Amasya Genelgesi'nde; Sivas'ta toplanacak kongreye katılacak delegelerin Müdafaa-i Hukuk, Redd-i İlhak Cemiyetleri ve belediyeler tarafından milletin güvenini kazanmış kişiler arasından seçilmesini istemiştir.

Buna göre,

- I. Yerel idareler etkin hale getirilmek istenmiştir.
- II. Ulusal Mücadele taraftarlarının seçilmesi amaçlanmıştır.
- III. Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesi ve amacı açıklanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

1. • Erzurum Kongresi'nin başkanlığına Mustafa Kemal Paşa seçilmiştir
• Sivas Kongresi'nde Temsilciler Kurulu başkanlığına Mustafa Kemal Paşa seçilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Mustafa Kemal Paşa'nın Milli Mücadelenin lideri olarak kabul edildiğine
B) İstanbul Hükümeti'nin Milli Mücadeleyi desteklediğine
C) Manda ve himaye düşüncesinin yaygınlaşmasına
D) İstanbul'un resmen işgal edildiğine
E) Saltanat ve halifeliğin kaldırıldığına

2. I. Milli sınırlar içinde vatan bütündür, parçalanamaz.
II. Ulusal güçler padişahı kurtaracaktır.
III. Kuvay-ı Milli'yi etkin, milli iradeyi hakim kılmak esastır.
IV. Azınlıklara verilecek haklar sınırlarımızın dışında yaşayan Türklere tanınan haklar kadar olacaktır.

Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda alınan yukarıdaki kararlardan hangileri, "ulusal bağımsızlık ve ülke bütünlüğü" ilkesinin benimsendiğini gösterir?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Misak-ı Milli'de, "Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz." kararı alınmıştır.

Bu bilgilere göre,

- I. Türk yurdunu işgal eden empeyalist güçlerle mücadele edilmesi,
II. Hatay'da özel bir yönetim kurularak Fransa'nın idaresine verilmesi,
III. kapitülasyonların kaldırılması

gelişmelerinden hangilerinin Misak-ı Milli'ye aykırı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Erzurum Kongresi'nde yalnızca iç politikayı ilgilendiren ilkeler değil bazı dış politika ilkeleri de belirlenerek ilan edilmiştir.

Erzurum Kongresi'nde yer alan,

- I. Mebuslar Meclisi'nin derhal toplanmasına ve hükümetin yaptığı işlerin milletçe kontrolüne çalışılacaktır.
II. Milli kuvvetleri etkili, milli iradeyi hakim kılmak temel ilkedir.
III. Sömürme amacı olmaması koşuluyla yabancı devletlerden ekonomik yardım alınabilir.

maddelerinden hangileri dış politikayla ilgili kararlar alındığında kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Mustafa Kemal Paşa 28 Mayıs 1919'da idari ve askeri yetkililere gönderdiği genelgede, işgalleri protesto etmek için düzenlenen mitingler sırasında Hristiyan halka karşı saldırı ve düşmanlık yapılmamasına önem verilmesi gerektiğini bildirmiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu şekilde davranmasında Anlaşma Devletleri'nin aşağıdaki faaliyetlerinden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Osmanlı topraklarını aralarında paylaşmalarının
B) Dünya kamuoyunda Hristiyan halkın baskı altında tutulduğunu yaymalarının
C) İstanbul Hükümeti'ni denetim altında tutmalarının
D) Türkler arasında manda ve himaye fikrini yaymaya çalışmalarının
E) İstanbul Boğazı'nı denetim altına almalarının

6. Mustafa Kemal Paşa öncelikle halkın temsilcilerinin katılacağı ulusal bir kongre düzenlemek istemiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu şekilde hareket ederek,

- I. ulusal güçleri birleştirme,
- II. ulusal direnişi örgütleme,
- III. İstanbul Hükümeti'nin otoritesini güçlendirme

hedeflerinden hangilerine ulaşmak istediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Türk Kurtuluş Savaşı'nın amacı milli bağımsızlığı ve egemenliği gerçekleştirmektir.

Genelge ve kongrelerde alınan,

- I. Temsilciler Kurulu Doğu Anadolu'yu temsil eder.
- II. Milli iradeyi hakim kılmak esastır.
- III. Geçici bir hükümet kurulacaktır.
- IV. Millet'in bağımsızlığını yine millet'in azmi ve kararı kurtaracaktır.

kararlarından hangileri bu düşüncüyü en iyi şekilde açıklar?

- A) I ve III B) II ve IV C) I ve II
D) III ve IV E) II ve III

8. Mondros Ateşkesi imzalandığı sırada Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı görevini yürüten Mustafa Kemal Paşa Mondros Ateşkesi'nin Osmanlı ordularının terhis ve silahların teslim edilmesi ile ilgili hükümlerine itiraz etmiştir.

Bu durum Mustafa Kemal Paşa ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Anadolu'nun işgal edileceğinden endişe ettiğinin
- B) Barış yanlısı olmadığına
- C) Ulus egemenliği ilkesini benimsediğinin
- D) İstanbul Hükümeti'ni yok saydığına
- E) Bölgesel direniş cemiyetleri kurmak istediğinin

9. TBMM'nin Kuvay-ı Milliye birliklerini kaldırmada kanunlara aykırı olarak zaman zaman halktan zorla para ve malzeme toplamaları ve suçlu gör-dükleri kimseleri cezalandırmaları etkili olmuştur.

TBMM'nin bu davranışıyla,

- I. Kuvay-ı Milliye birliklerinin düşmanla birlikte hareket etmesi,
- II. hukuk devleti anlayışının zedelenmesi,
- III. manda ve himaye fikrinin benimsenmesi

durumlarından hangilerini önlemeyi amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Erzurum ve Sivas kongrelerinde şekillenen Mi-sak-ı Milli, Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nde kabul edilmiştir.

Bu durumun,

- I. Anadolu'da Milli Mücadeleye duyulan güvenin artması,
- II. Temsilciler Kurulu'nun İstanbul Hükümeti'ne bağlı hale gelmesi,
- III. Anlaşma Devletleri'nin Sevr Antlaşması'nda değişiklikler yapmaları

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

11. Amasya Genelgesi'nde, "Sivas Kongresi'ne katılacak temsilciler Müdafaa-i Hukuk, Redd-i İlhak Cemiyetleri ve belediyeler tarafından seçilecektir." maddesi yer almıştır.

Bu maddeyle aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) İstanbul Hükümeti'nin Sivas Kongresi'ni desteklemesinin
- B) Yabancı devletlerden askeri yardım alınmasının
- C) Delegelerin işgal edilmemiş bölgelerden seçilmesinin
- D) Sivas Kongresi'ne Milli Mücadele yanlısı delegelerin katılmasının
- E) Amasya Genelgesi'nin gizli kalmasının

1. Erzurum Kongresi'nde doğu illerimizdeki ulusal cemiyetler Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilmiştir.

Buna göre,

- I. Doğu Anadolu'da işgalcilere karşı güç birliği yapılmıştır.
- II. İstanbul Hükümeti'ne karşı yeni bir hükümet kurulmuştur.
- III. İtilaf Devletleri doğuda Ermenileri desteklemekten vazgeçmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Amasya Genelgesi'nin,

- I. Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
- II. İstanbul Hükümeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir.
- III. Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

maddelerinden hangileri saltanat yönetimine karşı doğrudan bir tepki niteliğindedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

3. Erzurum Kongresi'nde İstanbul Hükümeti görevini yapamazsa kurulacak olan hükümetin Sivas'ta toplanacak ulusal kongre tarafından seçilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu karar aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmeye yöneliktir?

- A) Dünya kamuoyuna işgallerin haksızlığını duyurmaya
- B) Ulusal direnişin sona erdirilmesine
- C) Ankara'da yeni bir meclisin açılmasına
- D) Azınlık haklarının kısıtlanmasına
- E) Ulusal iradenin yönetimde etkili olmasına

4. Erzurum Kongresi'nde "Manda ve himaye kabul olunamaz." maddesinin yer alması aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığını gösterir?

- A) Saltanat yönetimine son verilmesinin
- B) Kapitülasyonların kaldırılmasının
- C) Milletler Cemiyeti'ne üye olunmasının
- D) Ulusal bağımsızlığın koşulsuz olarak gerçekleştirilmesinin
- E) Ulusal direniş cemiyetlerinin birleştirilmesinin

5. "Bana bu görev ve yetkiyi onlar bilerek ve anlayarak vermediler. Onların Mustafa Kemal'in düşüncesi hakkında en küçük bir tahminleri olsaydı, şüphesiz Anadolu'ya yollamazlardı."

Samsun'a ordu müfettişi olarak gönderilen Mustafa Kemal Paşa'nın bu değerlendirmesine dayanarak;

- I. Mustafa Kemal'e geniş yetkiler verilmiştir.
- II. Padişah Mustafa Kemal'in esas niyetini anlamamıştır.
- III. Padişah Milli Mücadeleyi desteklemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi, Damat Ferit Paşa hükümetlerinin Milli Mücadeleye karşı olduğunun doğrudan göstergesi değildir?

- A) Kuvayı İnzibatiye ordusu oluşturularak Kuvayı Milliye birliklerinin üzerine gönderilmesi
- B) Anlaşma Devletleri ile barış görüşmeleri yapılması
- C) Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşlarının vatan haini ilan edilmesi
- D) TBMM'ye karşı olan ayaklanmaların desteklenmesi
- E) Kongrelere katılan delegelerin engellenmeye çalışılması

7. Erzurum Kongresi'nin,

- I. Osmanlı yasalarıyla azınlıklara verilen mal, can ve namus güvenliğine tamamen saygılıyız.
- II. Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
- III. Manda ve himaye kabul edilemez.

maddelerinden hangileri, azınlıkların bağımsız devlet kurma isteklerine karşı çıkıldığını gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Mustafa Kemal Paşa 28 Mayıs 1919'da sivil ve askeri makamlara gönderdiği bir genelgeyle büyük ve heyecanlı mitingler düzenlenerek işgallerin protesto edilmesini istemiştir.

Mustafa Kemal Paşa bununla aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) Azınlıkların İtilaf Devletleri'yle birlikte hareket etmesini önlemeyi
- B) Bölgesel direniş cemiyetlerinin sayısını artırmayı
- C) Ulusal bilinci güçlendirmeyi
- D) İstanbul Hükümeti'ne halk desteği sağlamayı
- E) İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılığı çıkarmayı

9. Sivas Kongresi'nden sonra Temsilciler Kurulu Damat Ferit Paşa sadrazamlıktan istifa edene kadar İstanbul Hükümeti'yle ilişkileri kesme kararı almıştır.

Temsilciler Kurulu'nun bu tutumunda, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Damat Ferit Paşa'nın Milli Mücadeleyi önlemeye çalışmasının
- B) Damat Ferit Paşa'nın padişah tarafından atanmasının
- C) İtilaf Devletleri'nin işgalleri yaygınlaştırmalarının
- D) Azınlıkların bağımsız devletler kurmak istemelerinin
- E) İtilaf Devletleri donanmasının İstanbul'a gelmesinin

10. Sivas Kongresi'nin;

- I. Manda ve himaye kabul edilemez.
- II. Devletin ve milletin bağımsızlığı zedelenmek kaydıyla herhangi bir devletten ekonomik yardım alınabilir.
- III. Ulusal direniş cemiyetleri Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilecektir.

maddelerinden hangilerinin Türk ulusunun işgalcilere karşı ayrı ayrı yapılan savunma yerine ulusça savunma ve direnme kararı aldığını gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Sivas Kongresi'nde ABD ve İngiltere mandası kesin olarak reddedilmiştir.

Bu durum Sivas Kongresi'nin aşağıdakilerden hangisine önem verdiğini gösterir?

- A) Kapitülasyonların kaldırılmasına
- B) Ulusal bağımsızlığın korunmasına
- C) Devletlerin eşitliği ilkesinin sağlanmasına
- D) Ulusal direniş cemiyetlerinin birleştirilmesine
- E) Azınlık haklarının kısıtlanmasına

12. Erzurum Kongresi kararları tüm yurttan seçilen delegelerin katıldığı Sivas Kongresi'nde yeniden kabul edilmiştir.

Buna göre,

- I. Erzurum Kongresi kararları bütün ulus için geçerli hale getirilmiştir.
- II. Erzurum Kongresi kararları bölgesellikten çıkarılmıştır.
- III. Damat Ferit Paşa'nın sadrazamlıktan istifa etmesi sağlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Erzurum Kongresi'nde alınan kararları uygulamak için Temsilciler Kurulu oluşturulmuştur. Sivas Kongresi'nde Erzurum Kongresi kararları bütün vatan için geçerli hale getirilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma paralel bir uygulamadır?

- A) İstanbul Hükümeti'nin Sivas Kongresi'ni engellemeye çalışması
B) Amasya'da Temsilciler Kurulu ile İstanbul Hükümeti temsilcisinin görüşmesi
C) İrade-i Milliye gazetesinin çıkarılmaya başlanması
D) Temsilciler Kurulu'nun yetkilerinin bütün vatanı temsil edecek şekilde genişletilmesi
E) Sovyet Rusya'dan ekonomik yardım istenmesi

2. İstanbul'un işgal edilmesinden sonra birçok aydın, asker ve milletvekili Anadolu'ya geçerek Milli Mücadeleye katılmıştır.

Bu durumun,

- I. Milli Mücadele hareketinin güçlenmesi,
II. Anadolu'da isyanların yaygınlaşması,
III. saltanat ve halifeliğin kaldırılması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Temsilciler Kurulu Ankara'da TBMM açılıncaya kadar hükümet gibi görev yapmıştır.

Temsilciler Kurulu'nun,

- I. Ali Fuat Paşa'yı Batı Anadolu'daki Kuvay-ı Milliye Kumandanlığı'na ataması
II. Damat Ferit Paşa Hükümeti'ni tanımayarak Anadolu'da kanunların Temsilciler Kurulu tarafından uygulanacağını belirtmesi
III. Mustafa Kemal Paşa'nın başkanlığında toplanması

uygulamalarından hangileri hükümet gibi hareket ettiğine kanıt olarak gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. İstanbul Hükümeti, Temsilciler Kurulu'nun "Mebuslar Meclisi'nin İstanbul dışında güvenli bir yerde toplanması" önerisini reddetmiştir.

İstanbul Hükümeti'nin bu öneriyi reddetmesinde,

- I. işgallerin yayılmasından çekinmesi,
II. merkezi otoritesini kaybetmek istememesi,
III. Anlaşma Devletleri'nin meclisin çalışmalarına müdahalesini engellemek istemesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Misak-ı Milli'de "Azınlıkların hakları komşu ülkelerdeki Müslüman halkın aynı haklardan yararlanmaları koşuluyla tarafımızdan kabul edilecektir." maddesi yer almıştır.

Buna göre,

- I. Komşu ülkelerde kalan Müslümanların haklarının korunması amaçlanmıştır.
II. Devletler arası eşitlik ilkesi benimsenmiştir.
III. Kapitülasyonların kaldırılması hedeflenmiştir.
IV. Yeni Türk devletinin sınırları belirlenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. İtilaf Devletleri İstanbul'un işgalinden sonra yayınladıkları bildiride İstanbul'un işgalinin geçici olduğunu belirtmişlerdir.

İtilaf Devletleri'nin bu bildiriyle aşağıdakilerden hangisini önlemeyi amaçladığı savunulabilir?

- A) Meclis çalışmalarının devam etmesini
B) Padişah ve halifenin etkisinin artmasını
C) Halkın işgallere karşı Milli Mücadeleyi desteklemesini
D) Azınlıkların can güvenliğinin sağlanmasını
E) Sevr Antlaşması'nın kabul edilmesini

7. Damat Ferit Paşa'dan sonra sadrazam olan Ali Rıza Paşa Milli Mücadeleye karşı ılımlı bir tavır takınmıştır.

Ali Rıza Paşa Hükümeti'nin,

- I. Temsilciler Kurulu'nu hukuken tanınması,
- II. Mebuslar Meclisi'nin İstanbul dışında toplanmasını reddetmesi,
- III. Temsilciler Kurulu'nun rızası olmadan düşmanla barış görüşmesi yapmaması isteğini kabul etmemesi

faaliyetlerinden hangileri bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Mustafa Kemal, Mondros Ateşkesi imzalanınca İstanbul'a telgraf çekerek bu anlaşmanın kabul edilmemesini bildirmiş, emrindeki askerler ile gerekirse düşmana karşı savaşaacağını belirtmiştir.

Bu durum Mustafa Kemal'in,

- I. bağımsızlık,
- II. laiklik,
- III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangilerini benimsediğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Mustafa Kemal, Samsun'a giderken yanında bulunan Refet Bey'e, "İhtilali yapmak yetmez. Daha fazla birşeyler yapmak lazımdır. İhtilaller devletleri değiştirir. Daha Türk devleti yoktur, önce onu kurmak lazımdır." demiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in,

- I. Ankara'da TBMM'yi açması,
- II. Sivas Kongresi'ne başkanlık yapması,
- III. modernleşme çalışmalarına önem vermesi

faaliyetlerinden hangilerinin yeni bir devlet kurmaya yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. Balıkesir Kongresi düzenlenme amacını "Vatanın kurtarılması" olarak belirlemiştir. Yunan ilerleyişi devam ettiği müddetçe seferberliğin devam edeceği, herkesin askerlik görevi ile yükümlü olduğu şeklinde kararlar almıştır.

Buna göre Balıkesir Kongresi için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yunanlıların ilerlemesine karşı politika belirlenmiştir.
- B) Bağımsız bölgesel bir devlet kurmayı planlanmıştır.
- C) Saltanata karşı halkı ayaklandırılmıştır.
- D) Anlaşma Devletleri ile barış yaparak Yunanlıların işgalini durdurmayı planlanmıştır.
- E) İngiltere mandasına girerek Batı Anadolu'da yapılan işgaller durdurulmak istenmiştir.

11. Kurtuluş Savaşı'nın hazırlık döneminde toplanan kongrelerde alınan;

- I. manda ve himayenin reddedilmesi,
- II. Kuvay-ı Milliye'nin etkili hale getirilmesi,
- III. Mebusan Meclisi'nin açılması için çalışmalar yapılması

kararlarından hangileri, Türk ulusunun bağımsızlığına öncelik verildiğini göstermektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12. Misak-ı Milli'de,

- Türklerin çoğunlukta olduğu yerlerin işgal edilmesine izin verilemez.
- Kars, Ardahan, Batum ve Batı Trakya'da halk oylaması yapılabilir.

kararları kabul edilmiştir.

Buna göre, Misak-ı Milli'de sınırların belirlenmesinde Atatürk ilkelerinden hangisinin esas alındığı söylenebilir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Halkçılık
- D) İnkılapçılık
- E) Laiklik

13. Milli Mücadele'nin hazırlık döneminde toplanan kongrelerde sürekli olayın bir partililik olmadığı ve oluşturulan müdafaa-i hukuk cemiyetlerinin İttihat ve Terakki Partisi ile ilgili olmadığı vurgulanırken İstanbul Hükümeti TBMM'ye karşı çıkardığı isyanlarda meclisi İttihatçıların açtığını kamuoyuna duyurmaya çalışmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Halk arasında İttihatçıların sevilmediği
- B) Milli Mücadelecilerin toplumda birlik ve beraberliği sağlamaya çalıştığı
- C) İstanbul Hükümeti'nin TBMM'nin faaliyetlerini engellemeye çalıştığı
- D) Milli Mücadelecilerin iç çekişmeleri sona erdirmek istediği
- E) İstanbul Hükümeti'nin Milli Mücadelecileri desteklediği

14. İstanbul Hükümeti'nin;

- I. Amasya Görüşmelerine katılması,
- II. Sevr Antlaşması'nı imzalaması,
- III. Mustafa Kemal ve arkadaşlarını vatan haini ilan etmesi

çalışmalarından hangileri Anadolu hareketine karşı olduğuna kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

15. Amasya Genelgesi'nde,

- vatanın bütünlüğünün ve bağımsızlığının tehlikede olduğu,
- İstanbul Hükümeti'nin görevini yerine getirmediği

belirtilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi savunulabilir?

- A) Saltanatın kaldırılarak Cumhuriyet rejiminin benimsendiği
- B) Kurtuluş Savaşı'nın yönteminin belirtildiği
- C) Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesinin açıklanarak Türk halkının Milli Mücadeleye davet edildiği
- D) Kongrelerde alınan kararların halkı harekete geçirdiği
- E) Halifeliğin kaldırılacağı

16. I. Misak-ı Milli'de "Siyasi, adli ve mali gelişmemize engel olan sınırlamaların kaldırılması gerekir." denilmiştir.
- II. Lozan Antlaşması'nda kapitülasyonlar tamamen kaldırılmıştır.

Bu iki durum birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Lozan Antlaşması'yla Türk Devleti'nin bağımsızlığı pekiştirilmiştir.
- B) Saltanatın kaldırılmasına Lozan Antlaşması'nda karar verilmiştir.
- C) Kapitülasyonlar Osmanlı Devleti'nin çağdaşlaşmasında önemli bir rol oynamışlardır.
- D) Misak-ı Milli'de sadece kapitülasyonlar ile ilgili kararlar vardır.
- E) Kapitülasyonların kaldırılması Türk ekonomisini zarara uğratmıştır.

17. Misak-ı Milli belgesinin yayınlanması üzerine Anlaşma Devletleri İstanbul'u resmen işgal ederek Meclis çalışmalarını engellemişlerdir.

Misak-ı Milli'nin,

- I. Türk ve Müslümanların çoğunlukta bulunduğu yerler ayrılmaz bir bütündür.
- II. İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının dünya ticaretine açılması ilgili devletlerin birlikte vereceği kararla belirlenmelidir.
- III. Siyasal, adli ve ekonomik gelişmemize engel olan ayrıcalıklar kaldırılmalıdır.
- IV. Azınlıklara komşu ülkelerdeki Müslümanlara tanınan haklar kadar ayrıcalık verilecektir.

maddelerinden hangilerine Anlaşma Devletleri'nin daha çok tepki gösterdiği savunulabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

1. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra İstanbul Hükümeti galip devletlerin etkisi altına girmiş ve millete karşı sorumluluklarını yerine getiremez olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir sonucu değildir?

- A) Erzurum ve Sivas Kongrelerinin yapılması
- B) Yöresel direnişlerin başlaması
- C) Anadolu halkının, İstanbul Hükümeti'ne olan güvenini yitirmesi
- D) Anadolu halkının Mustafa Kemal'in çevresinde toplanması
- E) Gizli anlaşmaların yapılması

(1989 - ÖSS)

2. Osmanlı İmparatorluğu'nda, İtilaf Devletleri'nin aşağıdaki girişimlerinden hangisi doğrudan "milli iradeyi" yok etmeyi amaçlamıştır?

- A) Boğazların yönetimine el koymaları
- B) Mebusan Meclisi'ni dağıtmaları
- C) Osmanlı ordusunun büyük bir kısmını terhis ettirmeleri
- D) Karadeniz kıyısındaki bazı önemli noktaları kontrol altına almaları
- E) Ulaşım ve haberleşme sistemlerinin işletilmesine el koymaları

(1989 - ÖSS)

3. Sivas Kongresi'nde "manda" sorunu tartışmalara yol açmış, bazı yurtseverler Amerikan mandasını savunmuş, fakat sonuçta bu görüş reddedilmiştir.

Manda yönetiminin reddedilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul Hükümeti'nin manda isteğine tepkisiz kalması
- B) İstanbul Hükümeti'nin kongreye açıkça cephe alması
- C) Manda yönetiminin iyi bilinmemesi
- D) İngiliz ve Amerikan mandası isteyenler arasında görüş birliği sağlanmaması
- E) Manda yönetiminin ulusal bağımsızlığa ters düşmesi

(1990 - ÖSS)

4. Mustafa Kemal, anayurdun parçalanması tehlikesi karşısında ülke çapında bir kongre yaparak Müdafaa-i Hukuk ve Redd-i İlhak Cemiyetlerini birleştirmiştir.

Mustafa Kemal'in bu yolla ulaşmak istediği ilk amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Saltanatı kaldırmak
- B) Yeni bir anayasa hazırlamak
- C) Kurtuluş Savaşı'nı tek elden yönetmek
- D) Cumhuriyeti ilan etmek
- E) Halifeliği kaldırmak

(1990 - ÖSS)

5. İstanbul Hükümeti Amasya Protokolü'nde yer alan "Temsil Kurulu'nun rızası olmadan düşmanlarla barış görüşmelerine gidilmemesi" kararını reddetmiş, "Mebusan Meclisi'nin toplanması" kararını ise kabul etmiştir.

İstanbul Hükümeti'nin Temsil Kurulu'na vermek istenen yetkiyi kabul etmemekle ulaşmak istediği amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul'un işgal edilmesini engellemek
- B) Temsil Kurulu'nu Osmanlı Meclisi'nde etkili hale getirmek
- C) İtilaf Devletleri'yle ilişkileri geliştirmek
- D) Merkezi otoriteyi kurmak
- E) Milli birliği sağlamak

(1991 - ÖSS)

6. Mustafa Kemal'in Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nde Müdafaa-i Hukuk Grubu oluşturulmasını istemesinin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatanın bütünlüğünün korunması yolunda kararlar almak
- B) Padişahın yetkilerini artırmak
- C) Hükümette değişiklik yapılmasını sağlamak
- D) Meclisin toplanabilmesi için gerekli çoğunluğu sağlamak
- E) Yasama ve yürütme organları arasında uyum sağlamak

(1991 - ÖSS)

7. Sivas Kongresi'nden sonra Temsil Kurulu, İstanbul Hükümeti ile yönetim yönünden ilişkiyi ve her türlü haberleşmeyi kesmiş, İstanbul'dan Anadolu'ya atanan komutan ve valileri kabul etmeyerek geri göndermiştir.

Temsil Kurulu'nun bu tutumunun amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtilaf Devletleri'nin dostluğunu kazanmak
- B) Yerel yönetim birimi sayısını azaltmak
- C) İstanbul Hükümeti'ne bağlı olmadığını göstermek
- D) Düzenli ordu kurmak
- E) Anadolu'daki ayaklanmaları önlemek

(1992 - ÖSS)

8. Amasya Genelgesi'nde, Sivas'ta toplanacak ulusal kongreye katılacak üyelerin, Müdafaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyetleri ve belediye başkanları aracılığıyla seçimleri istenmiştir.

Bu isteğin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hilafet ordusunu yıpratmak
- B) Kararların halkın istekleri doğrultusunda alınmasını sağlamak
- C) Anadolu'da toplanacak kongrelerin sayısını artırmak
- D) Yerel direnişleri başlatmak
- E) İşgal güçleri arasında görüş ayrılığı yaratmak

(1992 - ÖSS)

9. Milli Mücadele döneminde Türk milleti kadını ve erkeği ile birlikte çeşitli savunma dernekleri kurmuş, siyasal mitingler ve gösteriler düzenlemiş, işgal kuvvetlerine karşı harekete geçmiştir.

Bu durum Milli Mücadele dönemiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Laiklik anlayışının benimsendiğinin
- B) Seçim sisteminin değiştirildiğinin
- C) Direnişçilerin eğitim düzeyinin yüksek olduğunun
- D) Direnmenin etkili hale getirilmeye çalışıldığının
- E) İletişimde güçlüklerle karşılaşıldığının

(1993 - ÖSS)

10. Milli Mücadele döneminde İtilaf Devletleri, Mebuslar Meclisi'nin toplanması için işgal altındaki bölgelerde yapılan seçimleri engelleyecek bir harekette bulunmamışlardır. Fakat Mecliste Misâk-ı Milli ilan edilince Meclisi basmışlar, mebusların bazılarını tutuklayarak sürgüne göndermişlerdir.

İtilaf Devletleri'nin tutumlarındaki bu değişikliğin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk halkına sempatik görünmek istemeleri
- B) Meclisin İstanbul'da toplanmasına karşı olmaları
- C) Alınan kararları beklentilerine aykırı bulmaları
- D) İstanbul Hükümeti ile Anadolu arasında anlaşma ortamının doğmasını istemeleri
- E) Türk halkının kendileri ile barış yapacağına inanmaları

(1994 - ÖSS)

11. Erzurum Kongresi'nde yalnızca iç politikayı ilgilendiren ilkeler değil, bazı dış politika ilkeleri de belirlenerek ilan edilmiştir.

Erzurum Kongresi'nin bu tutumu aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Meclis gibi hareket edildiğini
- B) İstanbul Hükümeti'ne yardımcı olunmak istendiğini
- C) Ekonomik sorunlara siyasi sorunlardan daha çok önem verildiğini
- D) Yabancı ülkelerle ilişkilerin arttığını
- E) İtilaf Devletleri'nin Anadolu hareketine bakış açısının değiştiğini

(1994 - ÖSS)

12. Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nde Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adına seçilen mebuslar Cemiyetin adını taşıyan grup yerine Felah-ı Vatan adıyla yeni bir grup kurmuşlardır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Ulusal kurtuluş hareketinin başlatılmak istendiğinin
- B) Mebusların görüşlerini değiştirdiklerinin
- C) İşgal kuvvetlerinin Mebuslar Meclisi üzerindeki baskılarının azaldığının
- D) İstanbul'un işgal edilmesinin engellenmek istendiğinin
- E) Padişahın yetkilerinin sınırlandırıldığının

(1994 - ÖSS)

13. Amasya Genelgesi'nin aşağıdaki hükümlerinden hangisi, Türk inkılabının evrensel nitelik taşıdığının bir göstergesidir?

- A) Vatanın bütünlüğü tehlikeydedir.
- B) İstanbul Hükümeti, üzerine aldığı görevi yerine getirememektedir.
- C) Ulusun bağımsızlığını, ulusun azim ve kararı kurtaracaktır.
- D) Delegelerin seçimi ulusal bir sır olarak gizlenmelidir.
- E) Sivas'ta ulusal bir kongrenin tez elden toplanması kararlaştırılmıştır.

(1996 - ÖSS)

14. Ulusal Mücadele döneminde:

- I. İstanbul resmen işgal edilmiştir.
- II. Osmanlı Mebuslar Meclisi dağıtılmıştır.
- III. Misak-ı Milli ilan edilmiştir.
- IV. İstanbul Hükümeti, Mustafa Kemal'e 9. Ordu Müfettişliği görevini vermiştir.
- V. İstanbul Hükümeti, Temsilciler Kurulu ile görüşme yapmayı kabul etmiştir.

Bu gelişmelerden hangileri Türk milletinin İstanbul Hükümeti'ne olan güvenini sarsmıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) IV ve V

(1996 - ÖSS)

15. Osmanlı Anayasası,

Hükmü: Osmanlı Mebuslar Meclisi'ni açma ve kapatma yetkisi padişaha aittir.

Durum: Seçimle gelen üyelerden oluşan son Osmanlı Mebuslar Meclisi'ni İngilizler basmış, bazı milletvekilleri tutuklanmış, tutuklanmayanlardan bir kısmı Anadolu'da yeni açılan TBMM'ye katılmıştır.

Yukarıda verilen durumun Osmanlı anayasasının hükmüyle bağdaşmayan yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin Anadolu'da toplanmamış olması
- B) Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin seçimle gelen üyelerden oluşması
- C) Osmanlı Mebuslar Meclisi üyeleri arasında fikir ayrılığı olması
- D) Osmanlı Mebuslar Meclisi üyelerinin vatanın kurtarılmasını amaç edinmesi
- E) İngilizlerin Osmanlı Mebuslar Meclisi'ni çalışamaz hale getirmesi

(1997 - ÖSS)

16. Erzurum Kongresi'nde "Milli Meclisin derhal toplanmasına ve hükümet işlerinin Meclisin denetimi altında yürütülmesine çalışılacaktır." kararı alınmıştır.

Bu karar aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Ulus egemenliğine önem verildiğini
- B) Anayasada değişiklik yapılması gerektiğini
- C) Hükümet üyelerinin Meclis içinden seçildiğini
- D) İstanbul Hükümeti'nin Anlaşma Devletleri'ne tepki gösterdiği
- E) Milletvekili seçimlerinin yenilenmesi gerektiğini

(1997 - ÖSS)

17. Sivas Kongresi gündeminde yer alan maddelerden bazıları şunlardır:

- I. Yabancı işgallere karşı direnme
- II. Tutuklanması için emir verilen Mustafa Kemal'i kongre başkanlığına seçme
- III. Amerikan mandasını reddetme
- IV. Ali Fuat Paşa'yı Umum Kuvay-ı Milliye Kumandanlığına atama

Bu maddelerden hangileri, kayıtsız şartsız bağımsızlığın amaçlandığını gösterir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

(1998 - ÖSS)

18. 1919 yılında toplanan Alaşehir Kongresi'nde, Afyonkarahisar - İnegöl hattının batısındaki bölgeden düşman çekilinceye kadar savaşın devam ettirilmesi sorumluluğunun özel bir idare şeklinde yüklenilmesine yönelik kararlar alınmıştır.

Bu bilgilere dayanarak, aşağıdakilerden hangisinin Alaşehir Kongresi'nde alınan bu kararın nedenlerinden biri olduğu savunulamaz?

- A) Öz savunma gereksinimi
- B) İşgalin ortaya koyduğu tehdit
- C) Hükümete duyulan güvensizlik
- D) Mevcut yönetimden kopup ayrı bir devlet kurma isteği
- E) Silahlı bir savunma gücü oluşturma gereği

(1999 - ÖSS - İpt.)

19. Erzurum Kongresi'nde,

- I. Mebuslar Meclisi'nin derhal toplanmasının gerekli olduğunun belirtilmesi,
- II. Sömürme amacı olmaması koşulu ile dış yardım alınabilmesi,
- III. Doğudaki direnme demeklerinin birleştirilmesi,
- IV. Doğu Anadolu illerinde büyük çoğunluğu Müslümanların oluşturduğunun belirtilmesi,
- V. Vatanın parçalanmaz bir bütün olduğunun açıklanması

kararları alınmıştır.

Bu kararlardan hangileri, Erzurum Kongresi'nin yerel olmaktan çok, ulusal bir kongre olduğunu gösterir?

- A) I, II ve III B) I, II ve IV C) I, II ve V
D) II, III ve V E) II, IV ve V

(1999 - ÖSS - İpt.)

20. Amasya Genelgesi'nde "Milletin bağımsızlığını yine milletin azmi ve kararı kurtaracaktır." maddesinin yer alması, aşağıdakilerden hangisinin değişeceğinin bir işaretidir?

- A) Mebuslar Meclisi'ndeki üyelerin
- B) Ülkedeki egemenlik anlayışının
- C) İstanbul Hükümeti'nin
- D) Merkezden yönetimin
- E) Başka uluslarla yapılan antlaşmaların

(1999 - ÖSS - İpt.)

21. Sivas Kongresi ile ilgili aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Anadolu'da başlatılan Ulusal Kurtuluş girişiminin bir hükümet gibi hareket edeceğine işaret eden en açık kanıtıdır?

- A) İstanbul Hükümeti'nin karşı çıkmasına rağmen toplanması
- B) Başkanlığına, görevinden azledilen Mustafa Kemal'i seçmesi
- C) Kongre'ye katılan üyelerin İttihat ve Terakki Partisi ile ilişkilerinin olmadığına açıklanması
- D) Ulusal direnişi sevk ve idare için Temsilciler Kurulu'nu seçmesi
- E) Manda ve himayeye karşı çıkması

(1999 - ÖSS - İpt.)

22. "Amasya'da yapılan görüşmelerin sonuçlarını içeren tutanakların protokol olduğunu kabul ettirmek ve bunları İstanbul Hükümeti'nin temsilcisi olan Bahriye Nazırı Salih Paşa'ya imza ettirmek önemliydi."

Atatürk'ün, Nutuk'ta yer alan bu sözle aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istediği savunulabilir?

- A) Görüşmelere resmi nitelik kazandırılmasının önemini
- B) İstanbul Hükümeti'nin alınan kararları Mebuslar Meclisi'nin onayına sunmak istediğini
- C) Görüşmelerle İstanbul Hükümeti'nin zaman kazanmak istediğini
- D) Salih Paşa'nın görüşmelerin yapılması için İstanbul Hükümeti'ni yönlendirdiğini
- E) Anlaşma Devletleri'nin görüşmeler sırasında İstanbul Hükümeti'ne baskı yaptığını

(2003 - ÖSS)

23. İstanbul Hükümeti temsilcisi Bahriye Nazırı Salih Paşa, Temsilciler Kurulu ile Amasya Görüşmeleri'nde Mebuslar Meclisi'nin Anadolu'da toplanması konusunda anlaşmaya varmış ve bu kararı İstanbul Hükümeti'ne kabul ettireceğini, aksi takdirde görevinden istifa edeceğini belirtmiştir. Ancak, Salih Paşa İstanbul Hükümeti'ne bu kararı kabul ettirememiştir.

Bu durum, İstanbul Hükümeti'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olabilir?

- A) Anadolu hareketinin daha da güçleneceğinden endişe duyduğunun
- B) Üyeleri arasında her konuda görüş birliği olduğunun
- C) Temsilciler Kurulu'nun yabancılarla siyasi ilişkiler kurmasını istemediğinin
- D) Anayasada değişiklik yaptığının
- E) Seçim sonuçlarını beklemeyi uygun bulduğunun

(2004 - ÖSS)

24. 1919'da ülke çapında genel seçimler yapılmış, bu seçimleri Mustafa Kemal'in de üye olduğu Müdafaa-i Hukuk yanlıları kazanmıştır. Padişah, seçimleri İttihatçıların kazandığını ileri sürerek Mebuslar Meclisi'nin toplanmasını geciktirmeye çalışmıştır.

Padişahın bu tutumu, aşağıdakilerin hangisinden endişe duyduğunu gösterir?

- A) Anadolu'nun işgal edilmesi
- B) İşgalci devletler arasında görüş ayrılığı çıkması
- C) Anlaşma Devletleri'nin Meclis'i kapatması
- D) Meclis'te padişah iradesinin etkisiz kalması
- E) Anlaşma Devletleri'nin birliklerinin İstanbul'a gelmesi

(2005 - ÖSS)

25. Salih Paşa Kabinesi'nin 2 Nisan 1920 tarihinde istifa etmesinden sonra Padişah, yeni kabineyi kuran sadrazama verdiği buyrukta, "Milliciler" adı altında meydana gelen ayaklanmalara katılanlardan pişman olanlara af ilan edilmesini istemiştir.

Padişahın bu buyruğu, aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Kuvayı Milliye'nin dağıldığının
- B) Yönetimin, ulus egemenliği ilkesini benimsemediğinin
- C) Anlaşma Devletleri'ne güven duyulmadığının
- D) Hükümet değişikliklerinin çok sık olmasından rahatsızlık duyulduğunun
- E) Saltanat ve hilafete olan bağlılığın güçlendirilmek istendiğinin

(2005 - ÖSS)

26. Mustafa Kemal, Damat Ferit'in yerine sadrazam olarak getirilen Ali Rıza Paşa'ya çektiği telgrafta, yeni hükümetin Erzurum ve Sivas Kongreleri'nde saptanan ilkelere ve ulusun amaçlarına uyması durumunda Kuvayı Milliye'nin hükümete yardımcı olacağını belirtmiştir.

Bu bilgiye dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İstanbul Hükümeti'nin Kuvayı Milliye kararlarına uyduğu
- B) İstanbul Hükümeti'nin Anadolu hareketine çekilmek istendiği
- C) Kuvayı Milliye'nin giderek güçlenmesinden endişe duyulduğu
- D) Yalnızca Kongre kararlarının geçerli olacağı
- E) Kuvayı Milliye'nin Kongre kararıyla oluştuğu

(2005 - ÖSS)

27. Damat Ferit Hükümeti düşürüldükten sonra Ali Rıza Paşa Kabinesi kurulunca, Anadolu'daki milicilerle uzlaşma yolları arandı. Mustafa Kemal'in eski bir arkadaşı olan Abdülkerim Paşa aracılığıyla ilişki kuruldu. Mustafa Kemal İstanbul Hükümeti'yle görüşme önerisini, teklifin İstanbul Hükümeti'nden gelmesi koşuluyla kabul etti.

Mustafa Kemal'in böyle bir koşul getirmesi, aşağıdakilerden hangisine verdiği önemi gösterir?

- A) Abdülkerim Paşa'nın kişiliğine
- B) Anadolu'daki milli hareketin İstanbul Hükümeti'nce tanınmasına
- C) Sorunların kısa zamanda çözülmesine
- D) Padişahın Anlaşma Devletleri'nin etkisinden kurtarılmasına
- E) İstanbul Hükümeti'yle her türlü ilişkinin kesilmesine ortam oluşturmaya

(2006 - ÖSS - Sos - 1)

28. Mebuslar Meclisi'nin İstanbul dışında toplanması sağlanamayınca, Mustafa Kemal'in girişimiyle, Temsilciler Kurulu merkezinin Sivas'tan Ankara'ya taşınmasına ve burada mebuslarla gruplar halinde görüşülmesine karar verilmiştir. Ancak İstanbul Hükümeti, Mustafa Kemal'in mebuslarla görüşmesini engellemeye çalışmıştır.

İstanbul Hükümeti'nin bu tutumunun aşağıdakilerden hangisinin bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Anlaşma Devletleri'nin azınlıkları desteklemelerinden rahatsız olmasının
- B) Doğu illerinin örgütsüz kalmasını istememesinin
- C) Anlaşma Devletleri'nin İstanbul'u işgal etmelerinden korkmasının
- D) Mebusların Ankara'ya gitmekten çekindiklerini düşünmesinin
- E) Yasama gücünün etki altında kalacağından kaygı duymasının

(2006 - ÖSS - Sos - 1)

29. Atatürk Erzurum Kongresi sırasında, "Anadolu, savunmasıyla yalnızca kendi hayatıyla ilgili görevi yerine getirmiyor, belki bütün Doğu'ya yönelik saldırılara set çekiyor." demiştir.

Atatürk'ün bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini vurguladığı savunulabilir?

- A) Anadolu savunmasının işgallerin hemen ardından milis güçleriyle başladığını
- B) Sömürgeciliğe karşı koymanın, hedef olabilecek diğer ülkeleri de koruyucu etkilerinin olduğunu
- C) Anadolu savunmasının dünyada pek çok örneğinin bulunduğunu
- D) Uluslar arasında siyasi, ekonomik ve askeri ilişkilerin giderek öneminin azaldığını
- E) Sömürgecilik hareketlerinin yeni başlamış olduğunu

(2007 - ÖSS - Sos - 1)

30. Dokuzuncu Ordu Müfettişi göreviyle Havza'da bulunan Mustafa Kemal, kendisine bağlı komutanlıklar ve valiliklerden; sadrazam ve hatta padişaha, Paris Barış Konferansı'na gidecek delegelerin ulusun tam bağımsızlığı ve yurttan çoğunluğun azınlıklara feda edilmemesi ilkelerini savunacak kişiler olması gerektiğini belirten telgraflar çekilmesini istemiştir.

Mustafa Kemal'in bu tutumu aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Mustafa Kemal'in, yetkileri çerçevesinde hareket ettiğinin
- B) Mustafa Kemal'in, yetkileriyle ilgili talimatı kendisinin yazdığının
- C) İstanbul Hükümetinin ulusal çıkarları koruyamayacağından endişe edildiğinin
- D) Milletin padişaha bağlılığından çekinildiğinin
- E) Tüm vali ve komutanların Mustafa Kemal'i desteklemek zorunda olduğunun

(2007 - ÖSS - Sos - 1)

31. Amasya Genelgesi'nde milletin özgürlüğünü ve devletin bağımsızlığını sağlamak amacıyla Sivas'ta bir kongrenin toplanacağı belirtilmiştir.

Bu kararın aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olduğu savunulabilir?

- A) Seçimlerin yenilenmesine gerek duyulduğunun
- B) Yerel cemiyetlerin kurulması gerektiğinin
- C) Mebuslar Meclisinde Misakımillî'nin ilan edildiğinin
- D) Yurt çapında başka kongrelerin değişik zamanlarda toplandığının
- E) İstanbul Hükümetinin sorumluluğunu yerine getirmediğinin

(2008 - ÖSS - Sos - 1)

32. Yunanlıların Anadolu'ya asker çıkarması ve Anlaşma Devletlerinin İstanbul'u resmen işgal etmesi gelişmelerinin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Anlaşma Devletleriyle Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalanmasına
- B) İstanbul Hükümetine halkın desteğinin azalmasına
- C) Anadolu'da ulusal hareketin güçlenmesine
- D) Anlaşma Devletlerinin İstanbul Hükümetine baskısının artmasına
- E) Anadolu'da işgal edilen yerlerin genişlemesine

(2010 - YGS)

33. Erzurum Kongresi'ni, İstanbul'da bulunan İngiliz ve Fransız temsilcileri ihtilal olarak nitelendirmiş ve Osmanlı saltanatı aleyhine sonuçlar verebilecek gelişme olarak değerlendirmiştir.

Bu değerlendirmenin Erzurum Kongresi'nin,

- I. ulusal istencin egemen kılınması,
- II. yabancı bir devletten teknik ve ekonomik yardım alınabilmesi,
- III. Mebuslar Meclisi (Meclis-i Millî)'nin hemen toplanması ve merkezî hükümetin aldığı kararları Meclisin denetimine sunması

kararlarının hangilerinden kaynaklandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

(2010 - YGS)

1. 24 Nisan 1920'de TBMM'de kabul edilen bir önergeyle, "Mecliste toplanmış olan milli iradeyi vatanın kaderine hakim kılmak temel ilkedir." hükmü yer almıştır.

Milli Mücadele döneminde,

- I. yasama ve yürütmenin TBMM'de toplanması,
- II. Kuvayı Milliye birliklerinin TBMM'ye bağlanması,
- III. TBMM'nin yabancı devletlerle antlaşmalar imzalaması

durumlarından hangilerinin bu hükme uygun olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. I. TBMM,

- I. İstanbul Hükümeti'ni yok saymıştır.
- II. Hiyanet-i Vataniye Kanunu'nu kabul etmiştir.
- III. Güçler birliği ilkesini kabul etmiştir.

Yukarıdaki kararlardan hangileri, Türk ulusunun kaderini etkileyecek niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. TBMM'de alınan aşağıdaki kararlardan hangisi meclisin kararlarında bağımsız olacağına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Mecliste beliren milli iradenin vatanın geleceğine doğrudan el koymasını kabul etmek temel ilkedir.
- B) TBMM, yasama ve yürütme yetkilerini kendinde toplamıştır.
- C) Geçici bir hükümet başkanı veya padişah vekili tayin edilmesi uygun değildir.
- D) Meclisten seçilecek ve vekil olarak görevlendirilecek bir kurul hükümet işlerine bakar.
- E) Hükümet kurmak gereklidir.

4. TBMM açıldıktan sonra, "Mecliste toplanmış olan milli iradeyi vatanın kaderine hakim kılmak temel ilkedir. TBMM üstünde güç yoktur." kararı alınmıştır.

Bu bilgilere göre,

- I. Türk ulusunun yönetime katılması amaçlanmıştır.
- II. Saltanat yönetimine karşı çıkmıştır.
- III. Meclis hükümeti sistemi benimsenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

5. Mustafa Kemal Paşa'ya göre TBMM'nin yapması gereken, Osmanlı Devleti'nin ve halifeliğin çöküş, dağılmış olduğuna karar vererek yeni temellere dayalı bir devlet kurmaktır. Ancak, Mustafa Kemal Paşa bu düşüncesini hemen gerçekleştirmemiştir.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) TBMM'nin açılmasıyla isyanların sona erdiğine
- B) İstanbul Hükümeti'nin TBMM'ye bağlı olduğuna
- C) Mustafa Kemal Paşa'nın TBMM'yi açarken padişahın desteğini aldığına
- D) Mustafa Kemal Paşa'nın halifelik makamını kullandığına
- E) Halifelik ve saltanatın kaldırılması için şartların uygun olmadığına

6. Osmanlı anayasası Kanun-u Esasi'de ülke, "Memalik-i Osmaniye" şeklinde ifade edilmiştir. 1921 Anayasası'nda ise, bu terimin yerine ulusal yurt ve vatan anlamına gelen "Türkiye" sözcüğü kullanılmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- A) Yeni bir devletin kurulduğunu
- B) Yeni devletin Cumhuriyet rejimini benimsediğini
- C) Türkiye'de laikleşme yönünde çalışmalar yapıldığını
- D) TBMM ile İstanbul Hükümeti arasında anlaşma sağlandığını
- E) Kişi hak ve hürriyetine önem verildiğini

7. I. TBMM o günkü toplumsal yapımızda var olan her türlü inanç ve görüşün temsil edildiği bir meclis olmuştur. Meclis bütün toplumsal kesimleri, her türlü inanç ve düşünceye mensup olanları bir araya getirdiği için demokratik bir durum ortaya çıkmıştır.

Bu meclisin aşağıdaki konuların hangisinde tam bir uyum içerisinde çalıştığı söylenebilir?

- A) İnkılapları gerçekleştirmede
- B) Saltanatı kaldırmada
- C) Halifenin yetkilerini kısıtlamada
- D) Ülkenin bağımsızlığa ulaşmasını sağlamada
- E) Ulusal egemenliği sağlamada

8. Osmanlı Devleti ile Anlaşma Devletleri arasında imzalanan Sevr Antlaşması'nın,

- I. Osmanlı ülkesinde mecburi askerlik kaldırılacaktır.
- II. Osmanlı maliyesi Anlaşma Devletleri'nin kontrolü altında olacaktır.
- III. Azınlıklara geniş ayrıcalıklar verilecektir.

hükümlerinden hangileri, Osmanlı Devleti'nin bağımsız devlet anlayışından ödün verdiğini gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. TBMM nin bazı yetkileri şunlardır :

- I. idam cezalarını uygulamak,
- II. genel af çıkarmak,
- III. uluslararası antlaşmaları onaylamak,
- IV. para basılmasına karar vermek,
- V. Bakanlar Kurulu'nu denetlemek

Bunlardan hangisi ekonomik alanı diğerlerinden daha fazla ilgilendirir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. Sevr Antlaşması'nda, "İngiliz, Fransız ve İtalyan devletlerinin temsilcilerinden kurulacak mali komisyon, Osmanlı Devleti'nin gelir ve giderlerini düzenleyecektir." maddesi yer almıştır.

Bu hükme dayanarak,

- I. Osmanlı Devleti'nin ekonomik bağımsızlığı zedelenmiştir.
- II. Kapitülasyonlar kaldırılmıştır.
- III. Osmanlı Devleti Avrupalı devletlerin koruması altına girmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

11. TBMM'ye karşı çıkan isyanların,

- I. Anadolu'daki işgallerin kolaylaştırılmak istenmesi,
- II. İstanbul Hükümeti'nin otoritesini artırmaya çalışması,
- III. Bazı Kuvay-ı Milliye liderlerinin düzenli orduya katılmak istememesi

nedenlerinden hangilerinde dış güçlerin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

1. Sevr Antlaşması'nda; "Osmanlı bütçesi İngiliz, Fransız, İtalyan ve Türklerden oluşan bir komisyon tarafından belirlenecektir. Osmanlı üyeleri bu komisyonda sadece danışman olarak bulunacaktır." kararı alınmıştır.

Anlaşma Devletleri'nin bu kararla,

- I. Osmanlı Devleti'nin ekonomisini geliştirme,
- II. azınlıkların haklarını koruma,
- III. Osmanlı ekonomisini denetim altında tutma

hedeflerinden hangilerine ulaşmayı amaçladıkları savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. İlk TBMM'de "Padişah ve halifenin durumu bulunduğu baskıdan kurtulduktan sonra meclis tarafından belirlenecektir." kararı alınmıştır.

Bu karar aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Meclisin kendisini padişah ve halifenin üstünde kabul ettiğine
- B) Padişah ve halifenin meclis çalışmalarını desteklediğine
- C) Milletvekillerinin padişah ve halife yanlısı olduğuna
- D) TBMM'nin Anadolu'da çıkan isyanları bastırmasına
- E) TBMM'nin güçler birliği ilkesini benimsediğine

3. I. Egemenlik kayıtsız ve şartsız ulusundur.
II. Seçimler iki yılda bir yapılır.
III. Yasama ve yürütme ulusun tek ve gerçek temsilcisi olan TBMM'ye aittir.

1921 Anayasası'nın yukarıdaki maddelerinden hangileri "güçler birliği" ilkesinin kabul edildiğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. TBMM'nin açılışında kabul edilen,

- I. Meclis başkanı hükümetin de başkanıdır.
- II. Geçici kaydıyla bir hükümet reisi tanımak veya padişah kaymakamı atamak doğru değildir.
- III. Hükümet kurmak gereklidir.

maddelerinden hangileri meclisin bağımsız hareket etmesine yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Anlaşma Devletleri, I. Dünya Savaşı'ndan sonra Osmanlı Devleti'yle yapacakları antlaşmayı geciktirmişlerdir.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. Anlaşma Devletleri'nin Osmanlı topraklarını paylaşamamaları,
- II. Milletler Cemiyeti'nin kurulması,
- III. azınlıkların bağımsız devletler kurmak istemeleri

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. TBMM'nin Anadolu'da Milli Mücadeleye karşı çıkan ayaklanmalara karşı aldığı önlemler arasında İstanbul Hükümeti ile her türlü haberleşmenin kesilmesi de yer almıştır.

TBMM'nin bu tutumunda aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Kuvay-ı Milliye birliklerinin disiplinsiz hareket etmelerinin
- B) İtilaf Devletleri'nin İstanbul Hükümeti'ne baskı yapmalarının
- C) İstanbul Hükümeti'nin ayaklanmaları kışkırtması ve desteklemesinin
- D) TBMM'nin hukuki varlığını İtilaf Devletleri'ne kabul ettirmek istemesinin
- E) Azınlıklarla İtilaf Devletleri arasındaki işbirliğini önlemek istemesinin

7. İlk TBMM birbirinden farklı görüşleri savunan milletvekillerine sahip olmasına rağmen uyum içinde çalışmıştır.

İlk TBMM'nin uyum içinde çalışmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) İstanbul Hükümeti'nin Sevr Antlaşması'nı imzalaması
B) Kuvay-ı Milliye yerine düzenli birliklerin oluşturulması
C) TBMM'nin güçler birliği ilkesini kabul etmesi
D) TBMM'nin vatanın kurtuluşuna öncelik vermesi
E) Milletvekillerinin seçimle belirlenmesi

8. TBMM açıldıktan sonra Anadolu'da Milli Mücadele aleyhine çıkan isyanlar yoğunlaşmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Ulusal birlik ve beraberliğin bozulmasına
B) Yunan ordusunun ilerleyişinin kolaylaşmasına
C) Kurtuluş Savaşı'nın uzamasına
D) Anlaşma Devletleri arasında görüş ayrılıklarının çıkmasına
E) Milli kaynakların bağımsızlık mücadelesi dışında kullanılmasına

9. Anadolu'da TBMM'nin otoritesini tanımak istemeyenlerin ve asker kaçaklarının artması üzerine TBMM, milletvekilleri arasından seçtiği üyelerden oluşan İstiklal Mahkemelerini kurarak suçluların yargılanmasını sağlamıştır.

Buna göre TBMM ile ilgili,

- I. Yargı yetkisini kullanmıştır.
II. Anadolu'da otoritesini güçlendirmek istemiştir.
III. Yargının bağımsız olmasını sağlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

10. 1921 Anayasası'yla yeni bir devletin kurulduğu, egemenlik hakkının kesin olarak millete ait olduğu, devlet idaresinin seçime dayandırıldığı, yasa-
ma, yürütme ve yargı yetkilerinin TBMM'de toplandığı belirtilmiştir.

Buna göre, aşağıdaki yönetim şekillerinden hangisinin benimsendiği savunulabilir?

- A) Monarşi B) Meşrutiyet
C) Cumhuriyet D) Teokrasi
E) Oligarşi

11. Sevr Barış Antlaşması'na göre; İngiliz, Fransız ve İtalyan devletlerinin temsilcilerinden kurulacak mali komisyon, Osmanlı Devleti'nin gelir ve giderlerini düzenleyecekti.

Buna göre Sevr Barış Antlaşması'nın,

- I. bağımsızlık,
II. egemenlik,
III. sömürgecilik

olgularından hangilerine karşı olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. I. TBMM'nin aldığı ilk kararlar arasında "Padişah ve halifenin durumu meclisin daha sonra alacağı kararla belirlenecektir." maddesi yer almıştır.

TBMM'nin;

- I. saltanat ve halifeliği kaldırması,
II. Cumhuriyet'i ilân etmesi,
III. laiklik ilkesini kabul etmesi

inkılaplarından hangileri bu kararın uygulandığını gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

13. Vatanın kurtuluşu konusunda Milli Mücadele yanlılarından farklı düşüncelere sahip olanlar İstanbul'un işgal edilmesinden sonra Anadolu'ya geçerek Milli Mücadeleye katılmışlardır.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti hukuken sona ermiştir.
- II. Milli birlik ve beraberliğin sağlanması hızlanmıştır.
- III. İtilaf Devletleri ılımlı politikalar izlemişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. 18 Eylül 1920'de kabul edilen İstiklal Mahkemelerinin kurulmasıyla ilgili kanunun 4. maddesinde "İstiklal Mahkemelerinin kararları kesin olup, yerine getirilmesinde devletin bütün silahlı ve silahsız kuvvetleri görevlidir." denilmiştir.

Buna göre,

- I. İstiklal Mahkemelerinin kararları değiştirilemez.
- II. İstiklal Mahkemelerinin kararları devletin tüm güçlerini bağlayıcı niteliktedir.
- III. İstiklal Mahkemelerinin üyeleri milletvekilleri arasından seçilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. 1921 Anayasası kabul edildikten sonra, Kanun-u Esasi'nin yeni anayasayla çelişmeyen hükümlerinin yürürlükte olduğu belirtilmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Kanun-u Esasi'nin hukuken devam ettiği
- B) İki anayasalı bir dönemin yaşandığı
- C) Eski anayasanın tamamen ortadan kaldırılması için koşulların oluşmadığı
- D) Kanun-u Esasi'nin bazı hükümlerinden yararlanıldığı
- E) Kanun-u Esasi'nin milli egemenlik ilkesine uygun hükümler içerdiği

16. Osmanlı Devleti Sevr Antlaşması'nda Anlaşma Devletleri'nin azınlık haklarını güvence altına alan hükümlerin yerine getirilmesi için alacağı önlemleri peşinen kabul etmiştir.

Bu durumun;

- I. Anlaşma Devletleri'nin Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışması,
- II. Osmanlı sınırlarının güvenliğini sağlanması,
- III. Azınlıkların ülke dışına çıkarılması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. Sevr Antlaşması'yla Anlaşma Devletleri Osmanlı ülkesinde telgraf hatları çekmekten arkeolojik kazı yapmaya kadar varan çeşitli haklar elde etmişlerdir.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti bir sömürge devleti haline düşürülmüştür.
- II. Osmanlı Devleti Anadolu'da ticareti geliştirmek istemiştir.
- III. Anlaşma Devletleri Osmanlı ülkesini kaldırmak istemişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

18. TBMM açılmadan önce 6 Nisan 1920'de Mustafa Kemal'in emriyle Anadolu Ajansı kurulmuş, bildiri ve haberler bu ajans kanalıyla yurda duyurulmuştur.

Mustafa Kemal'in bu uygulamayla,

- I. Anlaşma Devletleri'yle barış görüşmelerine başlama,
- II. haberlerin halka doğru bir şekilde ulaştırılmasını sağlama,
- III. yurt içinde haberleşmeyi sağlıklı hale getirmek

hedeflerinden hangilerine ulaşmak istediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Aşağıdakilerden hangisinde, "Boğazların, uluslararası bir komisyona verilerek bütün devletlerin gemilerine açık tutulması" hükmü yer almaktadır?

A) Ankara Antlaşması'nda
B) Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda
C) Moskova Antlaşması'nda
D) Sevr Antlaşması'nda
E) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde

(1988 - ÖSS)

2. 1921 Anayasası ile "Güçler Birliği" sisteminin kabul edilmesinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Meclisi, milletin tek temsilcisi haline getirme
B) Ekonomik alanda kalkınmayı hızlandırma
C) Mustafa Kemal'in meclis başkanı seçilmesini sağlama
D) Padişahın yetkileri ile TBMM'nin yetkilerini dengede tutma
E) Siyasal partilerin kurulmasını kolaylaştırma

(1988 - ÖSS)

3. 1921 Anayasası'na göre, Türkiye Devleti, TBMM tarafından idare olunur ve hükümeti TBMM Hükümeti adını taşır.

1921 Anayasası'ndaki bu hükümle ulaşılmak istenen başlıca amaç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bütün yetkileri TBMM'de toplamak
B) Demokratik devletlerin dostluğunu kazanmak
C) İç isyanlara son vermek
D) Çok partili hayata geçmek
E) Yurtta ve dünyada barışı korumak

(1989 - ÖSS)

4. İlk TBMM döneminde devletin en çok harcamaya yaptığı alan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarım ve hayvancılık
B) Ticaret
C) Sanayi
D) Milli savunma
E) Ulaşım ve haberleşme

(1989 - ÖSS)

5. Mustafa Kemal 23 Nisan 1920'de Meclise verdiği önergede "geçici kaydıyla bir hükümet reisi tanımak veya padişah kaymakamı atamak doğru değildir." demiştir.

Mustafa Kemal bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

A) İstanbul Hükümeti ile anlaşmaya çalışılacağını
B) Halifeliğin kaldırılacağını
C) Kendisinin meclis başkanı seçileceğini
D) Hükümet ve meclis başkanlarının aynı kişi olacağını
E) Meclisin kararlarında bağımsız olması gerektiğini

(1989 - ÖSS)

6. 1921 Anayasası'na göre, TBMM'nin yetkilerinden bazıları şunlardır:

I. Hükümette görev alacak bakanları seçme
II. TBMM Başkanını, İcra Vekilleri Heyeti'nin (Bakanlar Kurulu) tabii başkanı sayma
III. Süre dolmadan TBMM seçiminin yenilenmesine karar verme
IV. Savaş ve barışa karar verme

Bu yetkilerin hangilerinde, günümüze kadar bir değişiklik olmamıştır?

A) III ve IV
B) I ve III
C) II ve III
D) I ve IV
E) II ve IV

(1990 - ÖSS)

7. İlk TBMM kendisinin üstünde bir kuvvet tanı-
mamakla aşağıdakilerden hangisini yok say-
mıştır?

A) Azınlık haklarını
B) İtilaf Devletleri'ni
C) Osmanlı yönetimini
D) Eski antlaşmaları
E) Kuvay-ı Milliye'yi

(1990 - ÖSS)

8. İlk TBMM'nin, yeni bir devlet düzenine geçilmesi-
ni sağlayıcı yönleri de bulunmasına rağmen bu
yönleri ön plana çıkarılmamıştır.

**Böyle bir tutumun amacı aşağıdakilerden han-
gisidir?**

A) İtilaf Devletleri'nin, TBMM'ye karşı düşmanca
davranmalarını önlemek
B) Vatanın kurtarılmasına öncelik vermek
C) Azınlıkların ayrı devlet kurma girişimlerini ön-
lemek
D) Komşu devletlerin güvenini kazanmak
E) Kanun-i Esasi'den yararlanmayı sürdürmek

(1991 - ÖSS)

9. 23 Nisan 1920 tarihinde kurulan yeni Türk Devle-
ti, içte ve dışta bazı olumsuz tepkilerle karşılaş-
mıştır.

**Aşağıdakilerden hangisi, bu olumsuz tepkile-
re bir örnektir?**

A) Afganistan ile TBMM arasında dostluk antlaş-
ması imzalanması
B) İtalyanların işgal ettikleri yerlerden çekilmesi
C) Londra Konferansı'na TBMM Hükümeti'nin
de çağırılması
D) Sovyet Rusya'nın TBMM ile Moskova Antlaş-
ması'nı imzalaması
E) İtilaf Devletleri'nin Anadolu'da TBMM'ye karşı
çıkan ayaklanmaları desteklemesi

(1992 - ÖSS)

10. Aşağıdakilerden hangisi, İlk TBMM'nin otori-
tesinin güçlendiğinin bir göstergesi değildir?

A) İstanbul Hükümeti'nin yaptığı ve yapacağı iş-
leri yok sayması
B) Vatana ihanet edenler için yasa çıkarması
C) Yasama, yürütme yetkilerini kendinde toplama-
ması
D) Üyeleri arasında gruplaşmaların olması
E) Vergi oranlarını artırması

(1996 - ÖSS)

11. Kurtuluş Savaşı döneminde, İstiklal Mahkemeleri
Büyük Millet Meclisi'nin salt çoğunluğunun oyu
ile milletvekilleri arasından üç üye seçilerek kuru-
lurdu.

**Bu kuruluş biçimi TBMM'nin o dönemdeki yet-
kilerinden hangisiyle ilgilidir?**

A) Yasa yapma
B) Hükümet kurma
C) Yargılama
D) Savaş ve barışa karar verme
E) Ekonomik gereksinimleri karşılama

(1997 - ÖSS)

12. Mustafa Kemal, Temsilciler Kurulu adına vilayet-
lere, sancaklara ve kolordu komutanlıklarına
gönderdiği bir genelge ile, Ankara'da bir millet
meclisi açılacağını; İstanbul'un işgaliyle dağıtıl-
mış olan Mebuslar Meclisi'nden Anadolu'ya ka-
çabilen milletvekillerinin haklarının saklı tutuldu-
ğunu ve açılacak olan millet meclisine onların da
katılabileceğini bildirmiştir.

**Bu genelge aşağıdakilerden hangisinin bir
göstergesi olamaz?**

A) Ulusal iradenin kurumlaştırılmakta olduğunun
B) Ulusal güçlerin etkin kılınmak istendiğinin
C) Yeni meclisin geçici nitelikte olduğunun
D) Ülkede birlik ve beraberliğin sağlanmak istendiğinin
E) Temsilciler Kurulu'nun sivil ve askeri yönetici-
lerle birlikte hareket etmek gereksiniminde
olduğunun

(1998 - ÖSS)

13. Sevr Antlaşması'nın bir maddesine göre, Osmanlı uyruğundaki herhangi bir kişi, Anlaşma Devletleri'nin vatandaşlığına geçebilecek, vatandaşlık değiştirdiği tarihten itibaren kapitülasyonlardan yararlanabilecekti.

Aşağıdakilerden hangisi, bu yolla ulaşılmak istenen amaçlardan biridir?

- A) Osmanlı ekonomik hayatında daha fazla etkinlik kazanmak
 - B) Yabancıların ülkelerine dönmelerini çabuklaştırmak
 - C) Merkezi otoriteyi korumak
 - D) Osmanlı Devleti'ni azınlıklar arasında eşitlik sağlamaya zorlamak
 - E) Kapitülasyonların kapsadığı alanları artırmak
- (1998 - ÖSS)

14. Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın başlangıcında, olağanüstü yetkilere sahip bir meclisin oluşturulması ile ilgili taslakta, adı ne olursa olsun Ankara'da toplanacak meclisin dışında, üyelerini padişahın seçtiği bir Âyan Meclisi'nin de oluşabileceği tezi öne sürülmüş; ancak bu tez üzerinde durulmamıştır.

Âyan Meclisi tezi üzerinde durulmaması aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

- A) İstanbul'un işgalini önlemek için zaman kazanmak istenmesine
- B) Ulus egemenliği ilkesinin benimsenmiş olmasına
- C) İki meclisli bir sisteme geçmek istenmesine
- D) İstanbul Hükümeti'nin karşı çıkmasından endişe edilmesine
- E) İstanbul'daki Âyan Meclisi'nin yeterli bulunmasına

(1999 - ÖSS)

15. Birinci TBMM'de, hükümet kurulmasına ilişkin olarak kabul edilen ilkelerden bazıları şunlardır:

- I. Meclis'in üstünde bir güç yoktur.
- II. Meclis'te toplanan millî iradeyi, doğrudan vatanın geleceğine egemen kılmak esastır.
- III. Padişah ve Halife, baskıdan kurtulduğu zaman, Meclis'in düzenleyeceği yasaya uygun esaslar içinde durumunu alır.

Bu ilkelerden hangileri, halk egemenliğine dayanan bir hükümet kurulmasının planlandığını gösterir?

- A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
- (2001 - ÖSS)

16. İlk TBMM'nin,

- I. İstiklal Marşı'nı kabul etmesi
- II. Bazı vergileri artırması
- III. Misak-ı Milli'yi ilke edinmesi

durumlarından hangileri ulusalcı niteliğine kanıt sayılabilir?

- A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve III
 - D) II ve III
 - E) I, II ve III
- (2002 - ÖSS)

17. 20 Ocak 1921 tarihinde kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nda "TBMM üyelerinin her biri, yalnız kendisini seçen ilin milletvekili olmayıp bütün milletin vekilidir." maddesi yer almaktadır.

Bu madde ile,

- I. Milletvekili seçiminde oyların sayımını kolaylaştırma
- II. Birlik ve beraberliği sağlama
- III. Ulus egemenliğini pekiştirme

hedeflerinden hangilerine ulaşılmak istendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) II ve III
- (2002 - ÖSS)

18. İlk TBMM'nin yasama ve yürütme güçlerini kendisinde toplamasıyla,

- I. Meclis'te fikir ayrılıklarından kaynaklanacak gruplaşmaların önlenmesi,
- II. Meclis üstünlüğünün sağlanması,
- III. Meclis'te üye sayısının artırılması

sonuçlarından hangilerine ulaşıldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

(2003 - ÖSS)

19. Mustafa Kemal ve arkadaşları, Ahmet İzzet başkanlığında oluşturulan Osmanlı Heyeti'yle 5 Aralık 1920 tarihinde Bilecik'te görüşmüşlerdir. O günün tanınmış devlet adamlarından oluşan bu heyet daha sonra Mustafa Kemal trenle Ankara'ya götürmüştür.

Mustafa Kemal'in Osmanlı Heyeti'ni Ankara'ya götürmesindeki amacın aşağıdakilerden hangisi olduğu savunulamaz?

- A) Ankara ile İstanbul Hükümetlerinin uzlaştığı izlenimi yaratmak
- B) İstanbul Hükümeti'nin, Kuvayı Milliye'ye katılanlar hakkında verdiği kararların uygulanmasını geciktirmek
- C) Osmanlı Heyeti'nin önerilerini uygulamak
- D) Kendisine olan kamuoyu desteğini artırmak
- E) Osmanlı Heyeti'nin ulusalcılara katıldıkları görüntüsünü vermek

(2004 - ÖSS)

20. Birinci TBMM'nin,

- I. üyelerinin iki yılda bir yapılan milletvekili seçimleriyle yenilenmesinin kararlaştırılması,
- II. üyelerinin çok çeşitli mesleklerden olması,
- III. yasama, yürütme ve yargı yetkilerine sahip olması

özelliklerinden hangilerinin, vergi almak ve asker toplamak için otoritesini korumada etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

(2005 - ÖSS)

21.

I. Grup

II. Grup

I. İstanbul Hükümetinin halkın dinî duygularını kötüye kullanması	Anzavur Ayaklanması
II. Anadolu'da bazı ailelerin gücü ve otoriteyi ellerine geçirip TBMM'nin emirlerine karşı gelmesi	Millî Kongre Cemiyeti
III. Azınlıkların, bulundukları bölgelerde bağımsız devlet kurmak istemesi	Delibaş Mehmet
IV. Bazı Kuvayı Milliye birliklerinin Millî Mücadelede yeni orduya katılmak istememesi	Demirci Mehmet Efe
V. Yapılan devrimlere karşı çıkılması	Ali Galip Olayı

Yukarıda I. grupta verilenlerden hangileri II. grupta verilenlerle doğru olarak eşleştirilmiştir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

(2010 - YGS)

GENEL TARAMA TESTİ

1. TBMM 7 Haziran 1920 çıkardığı bir yasa ile İstanbul'un resmen işgal edildiği 16 Mart 1920'den sonra Osmanlı Devleti ile yapılan her türlü antlaşmayı yok saymıştır.

Bu bilgilere dayanarak TBMM'nin Osmanlı Devleti'nin yaptığı antlaşmaları tanımama gerekçesi olarak aşağıdakilerden hangisi ileri sürülebilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin bağımsızlığını kaybetmesi
B) Sadrazamlığa Damat Ferit Paşa'nın getirilmesi
C) Anadolu'nun işgal altında olması
D) Anlaşma Devletleri'nin TBMM'yi hukuken tanımaması
E) Anadolu'da TBMM aleyhine isyanlar çıkması

2. Damat Ferit Paşa'nın istifa etmesinin ardından Ali Rıza Paşa Hükümeti'nin göreve gelmesiyle birlikte İstanbul başında Sivas Kongresi ile ilgili haberlere ve övgülere yer verilmeye başlanmıştır.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Osmanlı yönetiminin Anlaşma Devletleri'nin güdümünde hareket ettiğine
B) Temsilciler Kurulu'nun İstanbul Hükümeti'ne bağımlı çalıştığına
C) Ali Rıza Paşa Hükümeti'nin Milli Mücadeleye karşı ılımlı bir politika izlediğine
D) Anlaşma Devletleri'nin Mebuslar Meclisi'nin açılmasını desteklediklerine
E) Kuvay-ı Milliye birliklerinin Yunan ilerleyişini durdurduğuna

3. Amasya Genelgesi'nde Sivas'ta toplanacak kongrenin "ulusal" nitelikte olacağı belirtilmiştir.

Buna göre Amasya Genelgesi'nde,

- I. bölgesel direniş hareketlerinin birleştirilmesi,
II. ulusun kendi geleceğine kendisinin karar vermesi,
III. İstanbul Hükümeti'nin otoritesinin güçlendirilmesi

durumlarından hangilerinin önemi vurgulanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. TBMM'nin,

- I. kendi başına hareket eden Kuvay-ı Milliye birliklerini kaldırması,
II. Anadolu'da çıkan ayaklanmaları bastırması,
III. askerden kaçanları cezalandırmak için İstiklal Mahkemelerini kurması

uygulamalarından hangileri merkezi otoriteyi güçlendirmek istediğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Temsilciler Kurulu'nun,

- I. Batı Anadolu'daki Kuva-yı Milliye birliklerinin başına komutan ataması,
II. Milli Mücadele hareketini örgütlemesi,
III. İstanbul Hükümeti yanlısı memurların yerine atamalar yapması

faaliyetlerinden hangileri, Anadolu'da denetimi ele geçirmeyi amaçladığını gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Balkan Savaşları sırasında,

- I. Bulgarların İstanbul'u tehdit etmeye başlaması üzerine, Rusya İstanbul'a donanma göndereceğini açıklamıştır.
- II. Yunanistan'ın Ege adalarını ele geçirmesi Rusya'yı tedirgin etmiştir.
- III. Rusya'nın Balkan uluslarını desteklemesi Avusturya ile arasında gerginliğe yol açmıştır.

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri, Rusya'nın Balkanlar ve Osmanlı toprakları üzerinde emellerinin olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. Mondros Ateşkesi'nden sonra Osmanlı Hükümeti, ordu komutanlarından birliklerinin terhis işlemlerinin başlatılmasını ve müttefiklerin işgallerine tepki gösterilmemesini istemiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yeni bir devletin kurulmasına
B) Mebusan Meclisi'nin dağıtılmasına
C) İşgallerin kolaylaşmasına
D) Misak-ı Milli'nin hazırlanmasına
E) Cumhuriyetin ilan edilmesine

8. Kurtuluş Savaşı'nın hazırlık döneminde alınan,

- I. Kuva-yı Milliye'yi etkili, milli iradeyi hakim kılmak esastır.
- II. Manda ve himaye kabul edilemez.
- III. Vatanın bütünlüğü, ulusun bağımsızlığı tehlikedir.

kararlarından hangileri, ulusal mücadelenin hem bağımsızlık hem de egemenlik hareketi olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Amasya Genelgesi'nde, milletin güvenini kazanmış üç delegenin Sivas'taki kongreye katılmak üzere yola çıkarılmasının ulusal bir sır olarak saklanması şart olduğu belirtilmiştir.

Bununla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Temsilciler Kurulu'nun oluşturulması
B) Ulusal derneklerin birleştirilmesi
C) Delegelerin güvenliğinin sağlanması
D) Protesto mitinglerinin düzenlenmesi
E) Yeni bir anayasa yapılması

10. Atatürk, genelgeler ve kongreler döneminden itibaren ulus egemenliğine dayalı bir yönetimin kurulması yönünde kararlar alınmasını sağlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu hedefe ulaşmak amacıyla yapılan faaliyetler arasında gösterilemez?

- A) TBMM'nin açılması
B) Saltanatın kaldırılması
C) Cumhuriyetin ilan edilmesi
D) Kadınlara seçme ve seçilme hakları verilmesi
E) Medeni Kanun'un kabul edilmesi

11. Kurtuluş Savaşı sırasında TBMM'nin,

- I. başına buyruk hareket eden Kuvay - ı Milliye birliklerini kaldırması,
- II. İstanbul Hükümeti'nin Londra Konferansı'na katılmasını engellemeye çalışması,
- III. Osmanlı Devleti'nin Lozan görüşmelerine davet edilmesi üzerine saltanatı kaldırması

faaliyetlerinden hangileri, Avrupalı devletlere ülkenin tek temsilcisi olduğunu göstermeye yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12. ABD, I. Dünya Savaşı'na girerken, Cumhurbaşkanı Wilson, "silahlanma faaliyetlerinin azaltılması için gerekli ve yeterli garantilerin uluslararası sözleşmelerle sağlanması" ilkesini Anlaşma Devletleri'ne kabul ettirmiştir.

Wilson'un bu isteği ile,

- I. barışın korunmasını sağlama,
- II. ABD'nin sömürgelerini genişletme,
- III. himayeci yönetim anlayışını yaygınlaştırma

hedeflerinden hangilerine ulaşmayı amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

13. Birinci Dünya Savaşı sırasında Osmanlı Devleti'nin,

- I. Süveyş Kanalı'na saldırması,
- II. Boğazları Anlaşma Devletleri'ne kapatması,
- III. Müslüman ulusların kendi yanında yer almasına çalışması

gelişmelerinden hangilerinin Almanya'nın doğudaki yükünü hafifletici nitelikte olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

14. II. Meşrutiyet Dönemi'nde Batıcılık fikrini ortaya atanlar; medreselerin kaldırılmasını, Latin harflerinin benimsenmesini, şer'i mahkemelerin kaldırılmasını, medeni kanunun kabul edilmesini savunmuşlardır. Cumhuriyet döneminde bu fikirler gerçekleştirilmiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Türkiye'de Batılılaşma hareketleri devam ettirilmiştir.
- II. Batıcılar devletin laikleşmesini önermişlerdir.
- III. İkinci Meşrutiyet Dönemi'nde yeni rejimin cumhuriyet olacağı belirtilmiştir.

yargılarından hangileri savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

15. Birinci TBMM'nin,

- I. milletvekillerinin halk tarafından seçilmesi,
- II. azınlıkların seçilmesinin kabul edilmemesi,
- III. âyanların bulunmaması

özelliklerinden hangileri, demokratik ve ulusalcı bir nitelik taşıdığını gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

16. Mondros Ateşkesi'nden sonra,

- I. asayiş ve güvenliğin bozulması,
- II. Anlaşma Devletleri'nin değişik bölgeleri işgal etmesi,
- III. asker kaçaklarının artması

gelişmelerinden hangilerinin Anadolu'da isyanların çıkmasında etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

17. TBMM açıldığında, bakanlar Meclis tarafından ayrı ayrı seçiliyordu. Daha sonra yapılan düzenleme ile, bakanların Meclis başkanının göstereceği adaylar arasından seçilmesi kabul edilmiştir.

Bu düzenleme ile,

- I. Bakanlar Kurulu'nun uyumlu çalışmasını sağlama,
- II. hükümet içinde görüş birliğini ve dayanışmayı sağlama,
- III. hükümetin denetlenmesini sağlama

amaçlarından hangilerine ulaşılma istendiği savunulamaz?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

18. Sivas Kongresi'nin,

- I. Mebuslar Meclisi'nin açılması için çalışılması,
- II. ulusal derneklerin tek çatı altında toplanması,
- III. Temsilciler Kurulu'nun bütün yurdu temsil etmesinin kabul edilmesi

sonuçlarından hangileri, ulusal birlik ve beraberliğin sağlanmasının amaçlandığını gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

19. TBMM açıldıktan kısa bir süre sonra Hıyanet-i Vatan Kanunu çıkarılmış ve İstiklal Mahkemeleri kurulmuştur.

Bu faaliyetler ile,

- I. Anadolu'da asayişin sağlanması,
- II. askerden kaçmaların engellenmek istenmesi,
- III. ulus iradesine karşı çıkanların cezalandırılması

amaçlarından hangilerine ulaşmak istendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

20. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na katılmasında,

- I. Rusya'nın tehdidi altında bulunması,
- II. XX. yüzyıl başında Trablusgarp'ı kaybetmiş olması,
- III. yeni cephele açarak savaşı geniş alanlara yaymak istemesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

21. Amasya Genelgesi ile Sivas'ta ulusal bir kongrenin toplanacağı ilan edilmişti. Kongreye vilayetlerden 120 civarında delegenin katılması bekleniyordu. Ancak, Sivas Kongresi'ne 38 delege katılmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. Anadolu'da işgallerin başlaması,
- II. Osmanlı Hükümeti'ne bağlı mülki idarecilerin bu konuda halkı haberdar etmemeleri,
- III. saltanat yanlısı kişilerin inkılâplara karşı çıkması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

22. I. İstanbul Hükümeti ile Temsilciler Kurulu arasında Amasya Görüşmeleri'nin yapılması, II. Sivas Kongresi'nden sonra Damat Ferit Paşa'nın istifa etmesi, III. Temsilciler Kurulu'nun çalışmaları sonucunda Mebuslar Meclisi'nin toplanması

gelişmelerinden hangileri, kongrelerde alınan kararların Osmanlı Devleti üzerinde etkili olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

23. Anadolu'da işgallerin başlamasından sonra,

- İstanbul Hükümeti'nin basına sansür uygulaması,
- Anlaşma Devletleri'nin sivil ve askeri makamlara baskı yapması

şağıdakilerden hangisini zorunlu hale getirmiştir?

- A) Mustafa Kemal'in 9. Ordu Müfettişliği'ne getirilmesini
B) İşgallerin mitinglerle halka duyurulmasını
C) Manda ve himaye fikrinin benimsenmesini
D) Damat Ferit Paşa'nın sadrazam olmasına
E) Kuvay-ı Milliye'nin kaldırılmasını

24. TBMM'nin ülkeyi etkili bir şekilde savunmak ve işgallerden kesin olarak kurtarmak amacıyla düzenli ordu kurma girişimlerine, işgallere karşı silahlı direniş halinde olan Çerkes Ethem ve Demirci Mehmet Efe karşı çıkmışlardır.

Kuvay-ı Milliye liderlerinin düzenli orduya karşı çıkmasında,

- I. işgallerin devam etmesi,
- II. İstanbul Hükümeti'nin Anlaşma Devletleri'nin denetimini altında olması,
- III. belli bir otorite altına girmek istememeleri

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

25. "Mebuslar kendilerini seçen bölgenin değil, bütün Osmanlı vatandaşlarının vekilidir."

Kanun-u Esasi'nin bu maddesinin,

- I. ülkede birlik ve beraberliği güçlendirme,
- II. mebusların sorumluluklarını artırma,
- III. padişahın yetkilerini kısıtlama

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

26. Kurtuluş Savaşı sırasında Osmanlı Hükümeti'nin,

- I. Mustafa Kemal ve arkadaşlarına ölüm cezası verilmesini sağlaması,
- II. Anadolu'da isyanlar çıkartılması amacıyla Anlaşma Devletleri ile işbirliği yapması,
- III. Temsilciler Kurulu'nu tanıması

durumlarından hangilerinin halkın ulusal mücadelecilerin yanında yer almasını engellemeye yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

27. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı'na İngiltere ve Fransa'nın yanında girmek istemiştir. Ancak Fransa, Osmanlı Devleti'ne Rusya razı olmadıkça böyle bir ittifakın kurulmasının mümkün olmadığını bildirmiştir.

Fransa'nın bu tutumu,

- I. Almanya ile savaş halinde olması,
- II. Rusya'nın Osmanlı topraklarında emellerinin bulunması,
- III. savaşın geniş alanlara yayılmasını istememesi

durumlarından hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

28. Mustafa Kemal Paşa, Amasya Genelgesi'nin yayınlanmasından sonra, İstanbul'un Anadolu'ya egemen değil, bağımlı olmak zorunda olduğunu belirtmiştir.

Bu sözün Amasya Genelgesi'nin,

- I. Milletin istiklâlini, yine milletin azmi ve kararı kurtaracaktır.
- II. İstanbul Hükümeti sorumluluklarını yerine getirememektedir.
- III. Silah ve cephane hiçbir şekilde düşmana teslim edilmeyecektir.

kararlarından hangileri ile ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

29. Türkiye'de,

- I. TBMM'nin açılması,
- II. medreselerin kaldırılması,
- III. laikliğin benimsenmesi

gelişmelerinden hangilerinin, ülke bütünlüğünün korunmasında ulusçuluk kavramını ön plana çıkardığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

30. Kurtuluş Savaşı'nın hazırlık döneminde yapılan kongrelerin,

- I. Türk halkının örgütlenmesi,
- II. düzenli ordunun eksikliklerinin giderilmesi,
- III. Kuvay-i Milliye birliklerinin desteklenmesi

gelişmelerinden hangilerine katkıda bulunduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

31. Sivas Kongresi sırasında,

- Kongre çalışmaları İngilizler başta olmak üzere Anlaşma Devletleri'ni Osmanlı Hükümeti'ne karşı olumsuz bir tavır içine sokacaktır.
- Bu hiçbir yararı olmayacak yerel bir girişimdir.

görüşleri ortaya atılmıştır.

Bu görüş sahipleri ile ilgili,

- I. Anlaşma Devletleri'nin güçlerinden çekinme,
- II. kongre çalışmalarının başarılı olacağına inanmama,
- III. Milli Mücadele öncülerinden farklı düşünme

durumlarından hangileri ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

32. TBMM'nin,

- I. Hiyanet-i Vataniye Kanunu'nu çıkarması,
- II. idari ve askeri alanda atamalar yapması,
- III. Kurduğu mahkemelerle isyancıları ve asker kaçaklarını cezalandırması

uygulamalarının yasama, yürütme ve yargı güçleriyle ilişkisi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Yasama	Yürütme	Yargı
A)	I	II	III
B)	II	III	I
C)	III	II	II
D)	II	I	III
E)	I	III	II

33. TBMM'nin 24 Nisan 1920'de "Ağnam vergisi" adıyla çıkardığı yasanın önerilmesi, komisyona havale edilmesi ve komisyon raporlarının hazırlanması İstanbul'daki Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nde yapılmıştır.

Bu durum,

- I. Mebuslar Meclisi üyelerinin bazılarının TBMM çalışmalarına da katılması,
- II. TBMM'nin Mebuslar Meclisi'nin yararlı bulduğu uygulamalarını sürdürmesi,
- III. TBMM'nin kendi üstünde güç tanımaması

gelişmelerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

34. I. Milletın bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

- II. İşgallere karşı her yerde protesto mitingleri yapılacaktır.
- III. Kuvay-i Milliye'yi etkin, milli iradeyi egemen kılmak esastır.

Milli Mücadele döneminin başlarında alınan yukarıdaki kararlardan hangileri, halka önem verildiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

35. Mondros Ateşkes Anlaşması'nın,

- I. Osmanlı esirleri serbest bırakılmayacaktır.
- II. Osmanlı ordusu terhis edilecektir.
- III. İran ve Kafkasya'daki Osmanlı birlikleri geri çekilecektir.

maddelerinden hangilerinin azınlıkların ve işgal güçlerinin ülke bütünlüğünü tehdit edici hareketlerini doğrudan kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

1. Kurtuluş Savaşı sırasında gerçekleşen:

- I. I. İnönü,
- II. II. İnönü,
- III. Kütahya - Eskişehir,
- IV. Başkomutanlık

savaşlarından hangilerinin savunmadan çok saldırıya yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) II ve III
D) II ve IV E) I, II ve IV

2. TBMM'nin dış siyasette güçlü ve sözü geçer olması, ancak askeri başarılarına bağlıydı.

Bu yargıyı,

- I. I. İnönü Savaşı'ndan sonra Ruslarla Moskova Antlaşması'nın imzalanması,
- II. Büyük Taarruz'un başarıya ulaşmasından sonra Mudanya ve Lozan Antlaşmalarının imzalanması,
- III. Sakarya Savaşı'ndan sonra Fransızlar ile Ankara Antlaşması'nın imzalanması

gelişmelerinden hangileri doğrular niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

**3. I. Türk Kurtuluş Savaşı'nın dışta işgal güçlerine, içte saltanat taraftarlarına karşı yapılması
II. İngiltere, Fransa ve Yunanistan'ın Anadolu'nun değişik yerlerini işgal etmeleri
III. Türk ulusunda bağımsızlık duygusunun güçlü olması**

gelişmelerinden hangilerinin, Türk Kurtuluş Savaşı'nın uzun sürmesinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Gümrü Antlaşması'nın 11. maddesi ile Ermenistan; toprakları üzerinde yaşayan Müslüman halkın haklarını korumak ve onların dinsel ve kültürel özelliklerinin gelişmesini sağlamak için sosyal biçimde örgütlenmelerini, müftülerin doğrudan doğruya Müslüman halk tarafından seçilmesini ve yerel müftülerin seçecekleri başmüftünün görevinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Şer'iye Vekaleti'nce onaylanmasını kabul etmiştir.

Buna göre,

- I. Ermenistan'da Müslümanlar da yaşamaktadır.
- II. Başmüftünün belirlenmesinde TBMM etkili hale getirilmiştir.
- III. Ermenistan'ın bağımsızlığı ortadan kalkmıştır.
- IV. Ermenistan'ın Başbakanını Müslümanlar seçmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Yeni Türk Devleti Lozan Antlaşması'nda azınlıkları Türk vatandaşı kabul ederek onlara her alanda eşit haklar vermiştir.

Bu uygulamanın,

- I. patrikhanenin yetkilerinin genişletilmesi,
- II. azınlık haklarının Avrupalılar tarafından korunmasına son verilmesi,
- III. toplumsal barışın sağlanması

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Atatürk'ün önderliğinde Türk milletinin giriştiği Kurtuluş Savaşı büyük bir başarı ile sonuçlanmış-
tır. Bu savaş Asya ve Afrika'nın sömürge ülke-
lerinde heyecanla izlenmiş, on iki milyonluk yor-
gun ve fakir Türk milletinin kendi olanakları ve
gücüyle imparatorlukları dize getirmesi, bütün
ezilen toplumlara örnek olmuştur.

Bu bilgilere göre Türk Kurtuluş Savaşı'nın

- I. evrensel olması,
- II. milliyetçiliği esas alması,
- III. demokrasiye geçişi sağlaması

**özelliklerinden hangilerinin üzerinde durul-
muştur?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Ağustos 1920'de Moskova'da TBMM ile Sovyet
Rusya arasında devam eden görüşmelerde Sov-
yet Rusya'nın Ermenilere Türk topraklarından bir
bölümünün verilmesi konusunda ısrar etmesi
üzerine anlaşma sağlanamamıştır.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Sovyet Rusya Misak-ı Milli'yi kabul etmiştir.
- II. Sovyet Rusya ile dostluk ilişkileri kurulmuştur.
- III. TBMM, ülke bütünlüğüne aykırı teklifleri geri
çevirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Kuvay-ı Milliye birlikleri 22 Haziran 1920'de baş-
layan Yunan hareketini durduramamıştır.

**Bu durum TBMM'nin aşağıdaki faaliyetlerin-
den hangisinin gerçekleşmesinde etkili ol-
muştur?**

- A) İstiklal Mahkemelerinin kurulmasında
- B) Hiyanet-i Vatan Kanunu'nun kabul edilme-
sinde
- C) Düzenli ordunun kurulmasında
- D) 1921 Anayasası'nın kabul edilmesinde
- E) İstanbul Hükümeti'yle ilişkilerin kesilmesinde

9. Moskova Antlaşması'yla Rusya, Osmanlı Devle-
ti'nden XVIII. yüzyıldan beri elde ettiği ayrıcalık-
lardan vazgeçmiştir.

**Moskova Antlaşması'nın aşağıdaki maddele-
rinden hangisi bu duruma hukuki zemin hazırla-
mıştır?**

- A) Bir tarafın tanımadığı bir antlaşmayı diğer ta-
raf da tanımayacaktır.
- B) Her iki ülke arasında siyasi, sosyal ve kültü-
rel ilişkiler geliştirilecektir.
- C) Boğazların geleceği konusunda Karadeniz'e
kıyısı olan ülkeler konferans tertip edeceklerdir.
- D) Çarlık Rusyası ile Osmanlı Devleti arasında
yapılmış bütün antlaşmalar geçersiz sayıla-
caktır.
- E) Batum Gürcistan'a bırakılacaktır.

10. Türkiye ile Fransa arasında 20 Ekim 1921 tarih-
inde imzalanan Ankara Antlaşması ile Hatay bölge-
sine özel bir idare şekli tanınmıştır.

**Bu durumun aşağıdakilerden hangisine ne-
den olduğu söylenemez?**

- A) Hatay'ın geleceğinin belirlenmesi ile ilgili so-
runların yaşanmasına
- B) Misak-ı Milli'nin tam olarak gerçekleşmeme-
sine
- C) Bazı Türklerin sınırların dışında kalmasına
- D) Kurtuluş Savaşı'nın sona ermesine
- E) Türk Devleti'nin hakimiyet alanının daralması-
na

11. Yargı: Askeri başarıların ardından yapılan siyasi
antlaşmalar devletlere diplomatik alanda başarı
getirir.

Durum: Yeni Türk Devleti Sakarya zaferinden
sonra Avrupalı devletlerle Ankara ve Kars, Büyük
Taarruz'dan sonra da Mudanya Ateşkesi ve Lo-
zan Antlaşması'nı imzalamıştır.

**Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangi-
sine ulaşılabilir?**

- A) Misak-ı Milli'den taviz verilmiştir.
- B) İnkılap hareketleri başarıya ulaşmıştır.
- C) Yeni Türk Devleti Avrupalı devletler tarafından
diplomatik alanda tanınmıştır.
- D) Demokrasiye işlerlik kazandırılmıştır.
- E) Düzenli ordunun kurulması için yapılan çalış-
malar hızlanmıştır.

1. TBMM ile Ermeniler arasında imzalanan Gümrü Antlaşması'na göre "Düşman ordusuna katılarak Türklere karşı silah kullanmış veya öldürme olaylarına karışmış olanların dışında kalan Ermeniler isterlerse altı ay içerisinde Türkiye'ye dönebileceklerdir." denilmiştir.

Bu hüküm aşağıdakilerden hangisine kanıt olabilir?

- A) Türklerin suçsuz Ermeni halkıyla sorunlarının olmadığına
- B) Ermenilerin tamamının katliamlara katıldığına
- C) Gümrü Antlaşması'nın Ermenilerin bağımsızlığını ortadan kaldırdığına
- D) Ermenilerin Türklere karşı kesinlikle silah kullanmadığına
- E) Gümrü Antlaşması'nın Osmanlı Devleti'nin aleyhine hükümler içerdiğine

2. İtilaf Devletleri TBMM Hükümeti'ni Londra Konferansı'na İstanbul Hükümeti'yle birlikte çağırmışlardır.

İtilaf Devletleri bu yolla aşağıdakilerden hangisini amaçlamışlardır?

- A) İstanbul Hükümeti'ni kendi yanlarına çekmeyi
- B) Bütün Anadolu'yu işgal etmeyi
- C) Azınlık haklarını genişletmeyi
- D) Halifenin gücünden yararlanmayı
- E) Türkler arasındaki görüş ayrılıklarından yararlanmayı

3. Temsilciler Kurulu'nun,

- I. Batı Cephesi Komutanlığı'na Ali Fuat Paşa'yı tayin etmesi
- II. Güney Cephesi'ndeki ulusal güçleri örgütlemek amacıyla bölgeye subaylar göndermesi
- III. Ankara'yı ulusal mücadelenin merkezi yapması

faaliyetlerinden hangileri, Kurtuluş Savaşı'nın tek elden yönetildiğini gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Moskova Antlaşması'nın bir maddesinde "Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusya arasında yapılan bütün antlaşmalar geçersiz sayılacaktır." denilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İki ülkede de yeni devletlerin kurulduğuna
- B) Sovyet Rusya'nın TBMM'yi tanımadığına
- C) Sovyet Rusya'nın Misak-ı Milli'yi kabul etmediğine
- D) Kars, Ardahan ve Batum'un Rusya'ya verildiğine
- E) Rusya'nın TBMM'ye askeri yardım yapacağına

5. TBMM Hükümeti'nin Londra Konferansı'na çağrılmasında,

- I. TBMM ile Sovyet Rusya'nın birbiriyle yakınlaşması,
- II. I. İnönü Muharebesi'nin kazanılması,
- III. Fransızlara karşı Güney Cephesi'nde başarılar kazanılması

etkili olmuştur.

Bu gelişmelerden hangileri TBMM'nin işgalcilere karşı başarılar kazandığını göstermektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. I. Lozan Antlaşması'nı imzalaması

- II. I. ve II. İnönü Savaşları'nı kazanması

- III. Eskişehir - Kütahya Savaşları'nda düzenli birliklerin başında olması

Bu olayların hangileri, İsmet İnönü'nün Milli Mücadele sonrasında halk tarafından tanınmasında olumlu bir etki yapmamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. Birinci İnönü Muharebesi'nin yapılmasında Yunanlıların;

- I. Çerkez Ethem'in TBMM'ye karşı isyan etmesinden yararlanmak istemeleri,
- II. Sevr Antlaşması'nı TBMM'ye kabul ettirmek istemeleri,
- III. Eskişehir ve Ankara'yı ele geçirmek istemeleri gibi nedenler etkili olmuştur.

Bu nedenlerden hangileri, "Ülke içerisinde meydana gelen olumsuzluklardan ülke dışındaki güçler yararlanmaya çalışır." yargısına kanıt olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Eskişehir - Kütahya Muharebelerinden sonra TBMM,

- I. Meclisi Ankara'dan Kayseri'ye taşımama,
- II. Meclisin tüm yetkilerini üç aylığına Mustafa Kemal Paşa'ya verme,
- III. Mustafa Kemal Paşa'yı başkomutan yapma kararını almıştır.

Yunan ordularının Sakarya Savaşı'nda mağlup edilmesi, TBMM'nin yukarıdaki düşüncelerinin hangilerinde isabet ettiğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

9. I. ve II. İnönü Muharebelerinde Yunanlılar yenilmiş olmalarına rağmen Batı Anadolu'dan tamamen çıkartılamamışlardır.

Bu durumun temel nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Türk ordusunun taarruz gücüne ulaşamaması
- B) Yunanlılar ile barış antlaşmalarının yapılmamış olması
- C) TBMM'nin Milli Mücadeleye karşı çıkan ayaklanmalarla uğraşması
- D) Sovyet Rusya'nın Yunanlıları desteklemesi
- E) Sevr Antlaşması'na göre Batı Anadolu'nun Yunanlılara verilmesi

10. Mustafa Kemal Paşa Nutuk'ta; "Savaş demek yalnız iki ordunun değil, iki milletin bütün maddi ve manevi güçleriyle vuruşmasıdır. Bundan ötürü Türk ulusunun cephedeki ordu kadar bizzat işin içinde olması gerekir" demiştir.

Türk milletinin aşağıdaki çalışmalarından hangisine destek olması Mustafa Kemal'in bu sözüne uygun hareket edildiğine kanıt olabilir?

- A) TBMM'nin açılması
- B) TBMM'ye karşı ayaklanmaların çıkarılması
- C) Tekalif-i Milliye Emirleri'ne uyulması
- D) Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması'nın yapılması
- E) TBMM temsilcisinin Londra Konferansı'na katılması

11. Kurtuluş Savaşı yıllarında düşman kuvvetlerine karşı sürdürülen mücadelenin yanısıra, iç güvenliği sağlamak, birlik ve beraberliği korumak amacıyla da çalışmalar yapılmıştır.

TBMM'nin,

- I. Londra Konferansı'na delege göndermesi,
- II. düzenli ordu kurması,
- III. İstiklal Mahkemeleri'ni kurması,
- IV. Hıyanet-i Vatan Kanunu'nu çıkarması

uygulamalarından hangileri daha çok iç güvenliği sağlamaya yöneliktir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

12. Kuvay-ı Milliye birliklerinin,

- I. halktan kanunlara aykırı olarak yiyecek ve eşya almaları,
- II. suçlu gördüklerini kendilerine göre cezalandırmaları,
- III. TBMM'ye karşı yapılan ayaklanmaları bastırmaları

çalışmalarından hangileri hukuk dışı hareketlerine kanıt olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. XIX. yüzyılın ikinci yarısında başlayan Ermeni sorunu, Birinci Dünya Savaşı sırasında önemli boyutlara ulaşmıştır. Ermeniler savaş öncesinde silahlı olarak hazırlıklarını yapmışlardı. Taşnak Komitesi, Rus Ermenilerinin Çar ordusunda görev alacağını ve Osmanlı Ermenilerini bağımsızlığa kavuşturacağını ilan etmiştir.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ermenilerin bağımsızlık istediklerine
B) Rusların Ermenileri desteklediğine
C) Ermenilerin Birinci Dünya Savaşı'na hazırlık yaptıklarına
D) Ermeni sorununun Birinci Dünya Savaşı sırasında başladığına
E) Osmanlı sınırları içerisinde Ermenilerin yaşadığına

2. Türkiye, Yunanistan'ın Anadolu'da yaptığı tahribatın 4 milyar frank olduğunu belirtip tazminat isteyince Venizelos, Yunan ordusunun Anadolu'ya Anlaşma Devletleri'nce ve onların çıkarları için çıkartıldığını ileri sürmüştür.

Venizelos bu sözyle,

- I. savaşın asıl sorumlularının İtilaf Devletleri olması,
II. Türklerin Hristiyan halkı katletmesi
III. Yunanistan'ın fakir bir ülke olması

durumlarından hangilerini vurgulamak istemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. Lozan Barış Antlaşması'nda Boğazlar konusu tartışılırken, Sovyet temsilcisi Türkiye'yi desteklemiş, Boğazların savaş gemilerine kapalı ve Boğazların savunulmasının Türkiye'ye ait olması gerektiğini belirtmiştir.

Buna göre Sovyet Rusya ile ilgili,

- I. TBMM ile aynı paralelde politika izlemiştir.
II. Karadeniz'de güvenliğini artırmak istemiştir.
III. Boğazlara tek başına egemen olmak istemiştir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Lozan Barış Antlaşması'nda görüşülen konulardan bazıları şunlardır:

- I. Boğazlar
II. Musul
III. Kapitülasyonlar

Bu konulardan hangilerinin konferansa katılan devletlerin birçoğunun ilgi alanı içerisinde olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

5. Lozan Antlaşması'nın,

- I. Boğazların uluslararası bir komisyonun yönetimine bırakılması,
II. kapitülasyonların kaldırılması,
III. Oniki Ada'nın İtalyanlara bırakılması,
IV. Musul konusunun İngilizlerle yapılacak ikili görüşmelere bırakılması,
V. Ege Adalarının Yunanistan'a bırakılması

maddelerinden hangileri, Misak-ı Milli'nin gerçekleştirildiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

6. Sovyet Rusya Kurtuluş Savaşı sırasında TBMM'ye yardım ederken TBMM'nin İngiltere ve Fransa'yla yakınlaşmasını da önlemeye çalışmıştır.

Sovyet Rusya'nın bu şekilde politika izlemesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Doğu'da bir Ermeni devletinin kurulmasını istemesi
B) TBMM'nin güçlenmesinden endişe etmesi
C) TBMM'nin Rusya'daki Türklerle ilişki kurmasını engellemek istemesi
D) İngiltere ve Fransa'nın Rusya'da çarlık rejimini desteklemeleri
E) Rusya'nın Akdeniz'deki çıkarlarını korumak istemesi

7. Mondros Ateşkes Anlaşması'nda Osmanlı Devleti'nin güvenliğini sağlamaya yetecek kadar asker bulundurma kararı verilmiş, Lozan Antlaşması'nda ise bu konuda herhangi bir kısıtlama getirilmemiştir.

Bu duruma yol açan en önemli gelişme olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) TBMM'nin Kurtuluş Savaşı'nı kazanması
- B) İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılıkları çıkması
- C) Milletler Cemiyeti'nin kurulması
- D) Kapitülasyonların kaldırılması
- E) Sovyet Rusya'nın TBMM'yi desteklemesi

8. TBMM ile Fransa arasında imzalanan Ankara Antlaşması'nda "Fransa Hatay'da yaşayan Türklerin kültürlerini geliştirmelerine izin verecektir." maddesi yer almıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) TBMM'nin Hatay'daki Türklerin haklarını korumayı amaçladığının
- B) Fransa'nın Yunanistan'ı desteklemekten vazgeçtiğinin
- C) Hatay'da Türklerin azınlıkta olduğunun
- D) Fransa'ya verilen kapitülasyonların kaldırıldığına
- E) İtilaf Devletleri'nin Anadolu'dan çekildiğinin

9. Türkiye Devleti Lozan'da Anadolu'da yaşayan Rumların Yunanistan'a gönderilmesini istemiş, Yunanistan'daki Türklerin de Anadolu'ya gelebileceğini belirtmiştir.

Türkiye Devleti'nin bu şekilde hareket etmesinde,

- I. Lozan'da Boğazların askerden arındırılması,
- II. Rumların Anadolu'da bağımsız devlet kurmak için ayaklanmalar çıkarmaları,
- III. kapitülasyonların kaldırılması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

10. Lozan'da Fener Patrikhanesi'nin yabancı kiliselerle ilişki kurmaması şartı ile Türkiye'de kalması kabul edilmiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yabancı devletlerin içişlerimize karışmasına ortam hazırlamıştır.
- B) Türkiye'de devletçilik ilkesi uygulanmaya başlanmıştır.
- C) Patrikhane'nin etkinliği sınırlandırılmıştır.
- D) Azınlıklar Türk vatandaşı kabul edilmiştir.
- E) Yabancı okullar devlet denetimine alınmıştır.

11. I. Anadolu'nun işgal ordularından temizlenmesi
II. Türk heyetinin ülke bütünlüğü ve ulusal bağımsızlık ilkelerinden ödün vermemesi
III. ABD'nin konferansa gözlemci olarak katılması
IV. Yunanistan'ın Mudanya Konferansı'na katılmaması

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin Lozan Barış'ının Türkiye'nin lehine sonuçlanmasında etkili olduğu savunulabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

12. Lozan Antlaşması'yla Boğazlar bütün ülkelerin ticaret gemilerine açık hale getirilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Boğazların güvenliğini sağlandığına
- B) Kapitülasyonların kaldırıldığına
- C) Misak-ı Milli'nin kabul edildiğine
- D) Boğazların uluslararası statüsünün olduğuna
- E) İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılıkları olduğuna

13. Lozan Antlaşması'nda alınan kararlardan hangisinin Türkiye'nin ekonomik, siyasal ve hukuksal alanlarda bağımsız hareket etmesini sağladığı savunulabilir?

- A) Osmanlı borçlarının kabul edilmesinin
- B) Türkiye'deki azınlıkların Türk vatandaşı sayılmasının
- C) Kapitülasyonların kaldırılmasının
- D) Boğazların yönetiminin komisyona bırakılmasının
- E) Ermeni sorununun çözülmesinin

14. Londra Konferansı'nda İstanbul Hükümeti'nin temsilcisi Sadrazam Tefik Paşa konuşma sırası kendisine gelince "Türk ulusunun gerçek temsilcisi TBMM'nin temsilcisidir." diyerek sözü Bekir Sami Bey'e bırakmıştır.

Bu durum İtilaf Devletleri'nin,

- I. Yunan ordusuna zaman kazandırma,
- II. Türkler arasındaki görüş ayrılıklarından yararlanma,
- III. Sevr Antlaşması'nda bazı değişiklikler yapma

amaçlarından hangilerine ulaşamadıklarına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

15. Ulusal Kurtuluş Savaşı döneminde,

- I. Kuvay-i Milliye'nin desteklenmesi için Balıkesir ve Alaşehir Kongrelerinin toplanması,
- II. Kuvay-i Milliye'nin kaldırılarak düzenli ordunun kurulması,
- III. Tekalif-i Milliye Emirleri'nin çıkarılması

çalışmalarından hangilerinin, işgalcilere karşı Türk savaş gücünü artırmaya yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

16. Lozan Antlaşması'nda İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının idaresi başkanlığını bir Türk'ün yapacağı uluslararası komisyona bırakılmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- A) Yeni Türk devletinin Osmanlı İmparatorluğu'nun devamı olduğunu
- B) Türkiye'nin Boğazlar üzerindeki egemenlik haklarının sınırlandırıldığını
- C) Türkiye'nin Osmanlı İmparatorluğu'nun borçlarını üstlendiğini
- D) Boğazların ticaret ve yolcu gemilerine kapatıldığını
- E) Boğazların Rusya'ya kapatıldığını

17. I. İnönü Savaşı'nda Yunan kuvvetleri Eskişehir'i işgal ederek Anadolu demiryollarının bu önemli noktasını kontrol altına almak istemişlerdir.

Buna göre Yunanistan'ın öncelikle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Savunma hazırlığı içerisine girmeyi
- B) Stratejik noktaları ele geçirmeyi
- C) Anadolu'daki ayaklanmalardan yararlanmayı
- D) İngilizlerin bölgeye yerleşmelerine engel olmayı
- E) İstanbul - Ankara bağlantısını kesmeyi

18. Kurtuluş Savaşı'nın devam ettiği yıllarda,

- I. İngiltere'nin Türklere karşı Yunanistan'ı savaşa kışkırtması,
- II. Fransa'nın TBMM'yle anlaşma imzalayarak savaşı sona erdirmesi,
- III. İtalya'nın Anadolu'daki askerlerini çekmesi,
- IV. İstanbul Hükümeti'nin zaman zaman İtilaf Devletleri'yle işbirliği yapması

gelişmelerinden hangileri, İtilaf Devletleri arasındaki dayanışmanın sona erdiğini göstermektedir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

1. Lozan Antlaşması'na göre, yabancı okulların öğrenimini Türk Hükümeti düzenleyecek ve denetleyecekti. Bazı okullar bu kurala uymak istemediler ve bağlı oldukları devletlerin elçileri aracılığıyla Türk Hükümeti'yle görüşmek istediler. Ancak Türk Hükümeti onlarla bu konuda görüşme yapmayı kesinlikle reddetti.

Türk Hükümeti bu tepkisiyle aşağıdakilerden hangisini korumaya çalışmıştır?

- A) Yabancı okulların sayısını
- B) İnsan haklarını
- C) Bağımsız devlet anlayışını
- D) Yabancıların kültürlerini
- E) Eğitim ve öğretimde ikiliği

(1995 - ÖSS)

2. İngiltere Anadolu'daki milli hareketi Osmanlı Hükümeti'ne karşı basit bir ayaklanma sayıp TBMM Hükümeti'ni tanımamayı sürdürürken, Fransa TBMM Hükümeti'ne anlaşma önerisinde bulunmuştur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) İngiltere ve Fransa'nın Avrupa'nın büyük devletleri olduğunun
- B) Fransa'nın sömürgeci anlayıştan vazgeçtiğinin
- C) Fransa'nın Osmanlı Devleti'ni tanımadığının
- D) İngiltere ile Fransa arasında görüş ayrılığı olduğunun
- E) Fransa'nın etnik ayrımcılığı desteklediğinin

(1995 - ÖSS)

3. **Aşağıdakilerden hangisi "Türkiye Devleti yalnız TBMM tarafından temsil olunur." ilkesi doğrultusundaki gelişmelerden biri değildir?**

- A) Ankara Antlaşması'nın TBMM tarafından onaylanması
- B) Osmanlı Hükümeti varken TBMM'nin yeni bir hükümet kurması
- C) Osmanlı Hükümeti'nin Lozan'a çağırılması üzerine TBMM'nin saltanatı kaldırması
- D) TBMM'nin Dışişleri Bakanı Bekir Sami Bey başkanlığında bir heyeti Moskova'ya göndermesi
- E) Londra Konferansı'na Osmanlı Hükümeti ile TBMM Hükümeti'nin birlikte katılması

(1997 - ÖSS)

4. **İki devletin yaptığı antlaşmada "Her devlet kendi geleceğine kendisi karar verecek." ilkesinin kabul edilmesi bu devletlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini gösterir?**

- A) Birbirleriyle savaştıklarını
- B) Laik devlet anlayışını benimsediklerini
- C) Geçmişlerinin çok eskiye dayandığını
- D) Birbirlerinin yönetimlerine saygılı olduklarını
- E) Bu ilkeyi diğer devletlere de kabul ettirdiklerini

(1997 - ÖSS)

5. Mudanya görüşmelerinde Fransız temsilcisi Trakya'nın TBMM Hükümeti'ne teslim edilmesini kabul ederken, İngiliz temsilcisi buna şiddetle karşı çıkmış, İtalyan temsilcisi ise, bu konuda hükümetinden bilgi alması gerektiğini bildirmiştir.

Anlaşma devletlerinin bu tutumlarına dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Fransa TBMM Hükümeti'nin yanında yer almıştır.
- B) İngiltere İtalya'nın politikasını desteklemiştir.
- C) İtalya temsilcisi, görüşmelere hükümetinden izin almadan katılmıştır.
- D) Fransa, İngiltere ve İtalya İstanbul Hükümeti'ni desteklemiştir.
- E) İngiltere TBMM'nin varlığını tanımamıştır.

(1997 - ÖSS)

6. Lozan Antlaşması ile, Türkiye'de yaşayan azınlıklara bazı haklar tanınmıştır. Ancak bu antlaşmada, Fener Patrikhanesi'nden ve onun, azınlık oluşturan Rumların temsilcisi veya koruyucusu olduğundan söz edilmemiştir.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Rum azınlıkların siyasi hakları kısıtlanmıştır.
- B) Fener Patrikhanesi, Rumların en büyük patrikhanesi olma özelliğini kaybetmiştir.
- C) Türkiye'de yaşayan yabancılar da azınlık statüsündedir.
- D) Rum azınlıklara, diğer azınlıklardan daha çok ayrıcalık tanınmıştır.
- E) Fener Patrikhanesi'nin siyasal ayrıcalığı yoktur.

(1998 - ÖSS)

7. Anlaşma Devletleri,

- I. 1921 yılında Londra'da toplanacak konferansa Osmanlı Devleti'nin göndereceği delegeler arasında Mustafa Kemal'in veya O'nun yetkili kılacağı bir delegenin de bulunmasını istemişler;
- II. 1922 yılında Lozan'da toplanacak olan barış konferansına, TBMM Hükümeti ile Osmanlı Hükümeti'ni birlikte çağırılmışlardır.

Bu iki durum, 1921'den 1922 yılına kadar geçen süre içinde Anlaşma Devletleri'nin aşağıdakilerin hangisi ile ilgili görüşünde bir değişme olduğunu göstermektedir?

- A) Sevr Antlaşması'nın geçerliği
- B) Osmanlı Devleti'nin temsil edilme hakkı
- C) Anadolu Hakeketi - Osmanlı Devleti ikiliğinin sürdürülmesi
- D) TBMM'nin gücü
- E) Konferansa katılacak taraflar

(1999 - ÖSS)

8. Anlaşma Devletleri'nin 22 Mart 1922 tarihinde Türkiye ile Yunanistan'a verdikleri ateşkes önerisinde şu hükümler yer almıştır:

- I. Tarafların ordularını araç ve gereç bakımından güçlendirmesinin engellenmesi
- II. İki taraf birlikleri arasında 10 km'lik, askerden arındırılmış bir alan bırakılması
- III. Müttefikler arası bir komisyonun Türk ordusunu ve askeri durumunu denetlemesi

Bu hükümlerden hangileri, öneride Yunanistan'ın gözetilmiş olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

(2000 - ÖSS)

9. İsmet İnönü, Lozan Konferansı'nın iç tüzük çalışmalarında,

- I. Türkçe'nin de Fransızca, İngilizce gibi konferans dili olmasını
- II. "Karadeniz'de kıyısı olan devletler" ifadesi yerine bu devletlerin adlarının yazılmasını
- III. Komisyon başkanlıklarından birinin de İngiltere, Fransa ve İtalya'nın yanında Türkiye'ye verilmesini önermiştir.

Bu önerilerden hangileri, İsmet İnönü'nün konferansta uluslararası eşitlik kurallarına uyulmasını sağlamaya çalıştığını gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

(2000 - ÖSS)

10. Lozan Konferansı'nda diğer katılımcılar Türklerden,

- I. Azınlık haklarının verilip verilmediğinin Anlaşma Devletleri tarafından denetlenmesini
- II. Kapitülasyonların sürdürülmesini
- III. Musul sorununun sonraki görüşmelere bırakılmasını
- IV. Suriye sınırının Ankara Antlaşması'yla belirlenen şekilde kalmasını

istemiştir.

Bu isteklerden hangileri, Türkiye açısından bağımsız devlet anlayışına açıkça aykırıdır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV
(2001 - ÖSS)

11. I. Yöre halkının ve milis güçlerinin Urfayı Fransızlara karşı başarıyla savunması
II. İstanbul'un resmen işgal edilmesi ve Mebuslar Meclisi'nin dağıtılması
III. İstanbul Hükümeti'nin Amasya Protokolleriyle Kuvayi Milliye'yi tanınması

gelişmelerinden hangilerinin ülkede birlik ve beraberliği güçlendirip Ulusal Kurtuluş Savaşı'na katılımı artırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III
(2002 - ÖSS)

12. Sovyet Rusya, Kurtuluş Savaşı'nda Afganistan ve Kafkas Cumhuriyetleri ile Türkiye arasında paktlar oluşturma yönünde girişimlerde bulunmuştur. Bu girişimler sonucunda bazı antlaşmalar imzalanmıştır.

Sovyet Rusya'nın bu tutumu, aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Uluslararası ilişkilerde etkili olmak istediğinin
B) Rus halkının tam desteğini aldığı
C) Türkiye'yi tanıyan devlet sayısını sınırlamaya çalıştığı
D) Müslüman ülkeler üzerinde nüfuzunun azaldığının
E) Anlaşma Devletleri ile yakınlaşmak istediğinin
(2002 - ÖSS)

13. İsmet İnönü Lozan Konferansı'nın açılışında söz alarak, "Çok ıstırap çektik, çok kan akıttık. Bütün medeni milletler gibi hürriyet ve istiklal istiyoruz." demiştir.

İsmet İnönü'nün bu sözü,

- I. Öteki milletlerle eşit olmayı isteme
- II. Düşüncelerini açıklamaktan çekinme
- III. Milletini yüceltme

yönündeki tutumlardan hangilerini benimseydiğinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III
(2002 - ÖSS)

14. Lozan Konferansı görüşmeleri sırasında Türk heyetinin hazırladığı "Adli İdare Beyannamesi"nde, TBMM Hükümeti'nin yabancılara Türk mahkemelerinde tam bir adalet sağlamayı her bakımdan güvence altına alacak güçte olduğu; bu adaleti, egemenliğini bütünüyle kullanarak gerçekleştirebileceği belirtilmiştir.

Türk heyetinin bu beyannameyle,

- I. TBMM Hükümeti'nin yabancılara haklarını korumada kararlı olduğu,
- II. Türkiye'nin, iç işlerine karışılmasını istemediği,
- III. yabancılara verilmiş olan ödünlere değişiklik yapılması gerektiği

görüşlerinden hangilerini vurguladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
(2003 - ÖSS)

15. Kurtuluş Savaşı'nda milis güçlerinin sayıca artmasının,

- I. işbirliği ve güç birliği sağlanması,
- II. TBMM Hükümeti'nin etkinliğinin yaygınlaşması,
- III. kadınların cephede ve cephe gerisinde etkin olması

konularının hangilerinde sorun yarattığı savunulabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III
(2005 - ÖSS)

16. Birinci İnönü Savaşı'nın kazanılmasından sonra, Anlaşma Devletleri'nin Londra Konferansı'nı düzenlemesinin aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olduğu savunulabilir?

- A) TBMM Hükümeti'yle Ermenilerin barış yapmasını engellemek istediklerinin
- B) TBMM'nin güçlenmesinden endişe duyduklarının
- C) TBMM Hükümeti'yle İstanbul Hükümeti'ni uzlaştırmak istediklerinin
- D) TBMM'yi tanıma konusunda aralarında görüş ayrılığı olduğunun
- E) Misak-ı Milli'yi tanıdıklarının

(2006 - ÖSS - Sos - 1)

17. Lozan Antlaşması'nda yeni Türk adliyesini düzenlemek için birkaç yabancı uzmanın 5 yıl süreyle Türkiye'de görevlendirilmesi; ancak Türk Hükümeti'nin, bu uzmanların önerilerini dikkate almak zorunda olmaması esası kabul edilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Egemenlik haklarının gözetildiğini
- B) Hukuk alanında birlik olmadığını
- C) Her konuda uzmana gereksinim olduğunu
- D) Uzmanların görev sürelerinin uzatılabildiğini
- E) Her alanda düzenleme yapılması gerektiğini

(2006 - ÖSS - Sos - 1)

18. Sovyet Rusya'nın Kurtuluş Savaşı'nda Türk millî mücadelesini desteklemesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) TBMM'nin halkçılığı temel alması
- B) Sovyet Rusya'nın, Boğazların Anlaşma Devletlerinin eline geçmesinden endişe duyması
- C) Sovyet Rusya'nın kendi rejimini pekiştirmek istemesi
- D) Anlaşma Devletlerinin TBMM Hükümetini Londra Konferansı'na çağırması
- E) İngilizlerin desteğiyle Kafkaslarda, Kafkas Cumhuriyetlerinin kurulması

(2007 - ÖSS - Sos - 1)

19. Anlaşma Devletlerinin Lozan'da toplanacak konferansa TBMM Hükümeti ile birlikte İstanbul Hükümetini de çağırması üzerine, TBMM Hükümeti Anlaşma Devletlerine, konferansta İstanbul Hükümeti temsil edilirse konferansa katılmayacağını bildirmiştir.

TBMM Hükümetinin bu yolla aşağıdakilerden hangisini engellemek istediği savunulabilir?

- A) Anlaşma Devletlerinin İstanbul Hükümetini tanımayı sürdürmesini
- B) Barış görüşmelerine ara verilmesini
- C) Anlaşma Devletlerinin TBMM Hükümetini yalnız bırakmasını
- D) Anlaşma Devletlerinin birlikte hareket etmesini
- E) İstanbul Hükümetinin bazı üyelerini değiştirmeden konferansa katılmasını

(2007 - ÖSS - Sos - 1)

20. Londra Konferansı'nda, Sevr Antlaşması'nın bazı maddelerinde değişiklikler yapılması önerilmiş, bu önerileri Türk delegeler Ankara'ya bildirmeden Yunanlılar saldırıya geçmiştir.

Yunanlıların hemen saldırıya geçmesinde, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Tekâlif-i Milliye Emirleri (Ulusal Vergi Emirleri)'nin uygulamaya konması
- B) Yunanistan'ın Birinci İnönü Savaşı'nın yenilgisini unutturmak istemesi
- C) Türkiye'nin Misakımillî'yi dünya kamuoyuna duyurması
- D) Konferansın hiçbir sonuca varılmadan dağılması
- E) Anlaşma Devletlerinin Yunanistan'ı kışkırtması

(2008 - ÖSS - Sos - 1)

21. Lozan Antlaşması'nda aşağıdaki konuların hangisiyle ilgili kararın, Türkiye'nin egemenliğiyle bağdaştığı savunulamaz?

- A) Azınlık hakları
- B) Kapitülasyonlar
- C) Boğazların yönetimi
- D) Yunanistan ile sınır
- E) Borçların ödenme biçimi

(2008 - ÖSS - Sos - 1)

1. Cumhuriyet Dönemi'nde,

- I. kapitülasyonların kaldırılması,
- II. takvim, saat ve ölçü birimlerinin değiştirilmesi,
- III. Türkiye'deki yabancı şirketlerin satın alınarak devletleştirilmesi

gelişmelerden hangilerinin, milli ekonominin kurulmasına yönelik olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. 1 Kasım 1922'de saltanatın kaldırılmasından sonra halifelik makamı Osmanlı hanedanına bırakılmış ve Vahdettin bu göreve seçilmişti. Ancak Vahdettin'in İngiltere'ye sığınması üzerine TBMM Vahdettin'i azlederek yerine Abdülmecit Efendi'yi halife olarak seçmiştir.

TBMM'nin bu şekilde davranarak aşağıdaki-lerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Halifelik makamının etkisini artırmayı
- B) Halifelik makamını denetimi altında tutmayı
- C) Osmanlı hanedanının yurt dışına çıkmasını önlemeyi
- D) Anayasanın laikleşmesini sağlamayı
- E) Batılı devletlerle iyi ilişkiler kurmayı

3. Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak, aşağıdaki-lerin hangisinde I. de verilenin II. ye ortam hazırladığı savunulamaz?

I.	II.
A) Millet mekteplerinin açılması	Okur yazar oranının artması
B) Kadınlara seçme hakkının verilmesi	Yönetime katılımın artması
C) Medeni Kanun'un kabul edilmesi	Hukuk birliğinin sağlanması
D) Saltanatın kaldırılması	Medreselerin kapatılması
E) Soyadı Yasası'nın kabul edilmesi	Toplumda isim benzerliklerinden doğan karmaşanın önlenmesi

4. Türkiye'de inkılap hareketleri belli bir düzen etrafında yapılmış, önce yenileşme zihniyetiyle çelişen kurumlar kaldırılmıştır.

Cumhuriyet Dönemi'nde,

- I. cumhuriyet ilan edilmeden önce saltanatın kaldırılması,
- II. laikliğin kabulünden önce halifeliliğin kaldırılması,
- III. devletçilik ilkesinden önce Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun kabul edilmesi

uygulamalarından hangileri bu duruma örnek olarak gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Türk inkılâbı dogmatik olmayıp akıl ve bilimi kendisine rehber almıştır.

Buna göre Türk inkılâbı ile ilgili olarak,

- I. Sürekli yenileşmeyi öngörür.
- II. Çağın değişimlerine ayak uydurmayı amaçlar.
- III. Türk kültürünün yabancı kültürlerden etkilenmesini engellemeye çalışır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. I. Âşar vergisinin kaldırılması
II. Türk kadınına belediye, muhtarlık ve milletvekili seçme ve seçilme hakkının tanınması
III. Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi

İnkılaplarından hangilerinin, doğrudan demokratik hayatı kurmaya yönelik olduğu ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. İngiltere, Fransa ve İtalya'nın egemen olduğu sömürgelerde birçok Müslüman bulunuyordu. Bu devletler Türkiye'nin Müslümanlar üzerindeki ağırlığından çekiniyorlardı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin Türkiye'nin yabancı devletlerle ilişkilerini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Çok partili hayata geçilmesi
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) Hatay'ın anavatanı katılması
- D) Cumhuriyetin ilan edilmesi
- E) Ordunun siyasetten ayrılması

8. Türk halkı inkılap hareketleriyle kısa sürede hızlı ve kapsamlı bir kültürel değişim gerçekleştirmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Türk halkının yabancı kültürlerin etkisi altında kaldığının
- B) Türklerin güçlü ve köklü bir kültüre sahip olmadıklarının
- C) İnkılap hareketlerinin halka zorla benimsetilmediğinin
- D) Türk halkının yeniliklere açık olduğunun
- E) Türk kültürünün etki sahasının genişlediğinin

9. Atatürk Kurtuluş Savaşı'ndan sonra yaptığı bir konuşmada; "Ulusumuz burada elde ettiğimiz büyük zaferlerden daha önemli bir vazife peşindedir. O zaferin kazanılması, ulusumuzun iktisat alanındaki başarılarıyla mümkün olacaktır." demiştir.

Buna göre,

- I. Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun kabul edilmesi,
- II. Soyadı Kanunu'nun çıkarılması,
- III. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın hazırlanması,
- IV. kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi

İnkılaplarından hangileri bu doğrultuda gerçekleştirilmiştir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

10. Türkiye'de inkılap hareketleri şiddet ve baskı uygulanmadan demokratik yollarla gerçekleştirilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yenilik hareketlerinin TBMM'de kabul edildikten sonra uygulanması
- B) Yenilik hareketlerinde Avrupa'nın örnek alınması
- C) Türk inkılabının tutsak uluslara yol gösterici nitelikte olması
- D) Türkiye'nin dünya barışını korumayı hedefleyen uluslararası örgütlere üye olması
- E) Çağdaşlaşmayı engelleyen eski kurumların kaldırılması

11. Bir devlette meydana gelen istenmeyen iç olaylar o devletin dış politikasını olumsuz yönde etkiler.

Buna göre,

- I. TBMM'ye karşı isyanların çıkması - Ulusal Mücadelenin uzaması,
- II. Şeyh Said isyanının patlak vermesi - Musul'un kaybedilmesi,
- III. Menemen olayının gerçekleşmesi - Çok partili hayata geçişin başarısız olması

olaylarından hangileri yukarıdaki yargıya örnek olarak gösterilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. "Millet, dil, kültür ve ideal birliği ile birbirine bağlı vatandaşların teşkil ettiği siyasal ve sosyal bir heyettir."

Atatürk'ün bu sözüne göre,

- I. Millet'in gelişmesinde dilin rolü büyüktür.
- II. Başka milletlere karşı düşmanlık millet olma bilincini artırır.
- III. Aynı amaca ulaşma adına gayret göstermek milli birlik anlayışını artırır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

1. Atatürk döneminde yapılan inkılâpların başarıya ulaşmasında zamanlamanın iyi ayarlanmasının etkisi büyüktür.

Atatürk döneminde,

- I. saltanatın kaldırılması,
- II. halifeliğin kaldırılması,
- III. çok partili hayata geçiş için denemeler yapılması

gelişmelerinden hangileri, bu duruma örnek olarak gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. 1924 Anayasası'nda yer alan "Seçme ve seçilme hakkı sadece erkekler tarafından kullanılır." maddesi 1934 yılında değiştirilerek kadınlara da seçme ve seçilme hakkı tanınmıştır.

Bu değişiklikle,

- I. halkın yönetime katılımını artırma,
- II. siyasal alanda kadın - erkek eşitliğini sağlama,
- III. anayasayı laikleştirme,

hedeflerinden hangilerine ulaşılacak istendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. Türkiye'de 1945 yılına kadar hükümetler istenilen ölçüde denetlenememiştir.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. cumhurbaşkanının Meclis tarafından seçilmesi,
- II. Mecliste tek partinin bulunması,
- III. askerlerin milletvekili olmasının yasaklanması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Türkiye ile İngiltere arasında Musul sorunu için görüşmeler sürerken Şeyh Said isyanının çıkması Musul'un kaybedilmesinde etkili olmuştur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) İçeride yaşanan sorunların dış politikayı olumsuz yönde etkilediğine
- B) Sorunların çözülmesinde devletlerin arasında barışçı politikaların esas alındığına
- C) Dış politikada etkili olabilmek için içeride tavizler verildiğine
- D) Yenilik hareketlerinin sınırların güvenliğini tehlikeye düşürdüğüne
- E) İngiltere ve Musul'daki Türklerin haklarının korunduğuna

5. TBMM kuruluşundan itibaren adını belirtmemesine rağmen cumhuriyet rejimini uygulamıştır.

TBMM'nin,

- I. ulusal egemenlik temeline dayalı olması,
- II. yabancı devletlerle ilişki kurması,
- III. yargı yetkisinin meclise ait olması

özelliklerinden hangileri bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Sosyal devlet; halkını kucaklayan, herkese eşit şekilde kamu hizmetlerini götüren, sosyal alanda vatandaşların temel gereksinimlerini karşılayan ve hayatlarını güvence altına alan devlet anlayışı ve uygulamasıdır.

Buna göre,

- I. okuryazar olmayan birey bırakmama düşüncesiyle eğitim alanında yatırımların yapılması,
- II. Çocuk Esirgeme Kurumu'nun kurulması,
- III. bölgeler arasında yatırımların dengeli yapılması için I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın uygulanması

gelişmelerinden hangileri sosyal devlet anlayışına uygundur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. "Dinle hilâfeti birbirinden ayırt etmek lâzımdır. Birincisi ne kadar faydalı ise, ikincisi o kadar lüzumsuz bir hal almıştır. Hilâfeti kaldırdığımız günden bugüne kadar kimsenin buna sahip çıkması, Müslüman dünyasının halifesiz de yürüyeceğine ve yürümekte olduğuna en güzel misal değil midir?"

Atatürk bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Halifeliğin Müslümanları birleştiren bir güç olduğunu
- B) Halifelik kurumunun geçersiz bir hale geldiğini
- C) Halifelerin seçimle belirlenmesi gerektiğini
- D) Halifeliğin yetkilerinin TBMM tarafından üstlenildiğini
- E) İslam dünyasında bağımsızlık mücadelesinin başarıya ulaştığını

8. Halifeliğin kaldırılarak son halifenin yurt dışına çıkarılmasından sonra hiçbir İslâm ülkesi halifeliği kendi bünyesine alıp ilan etmemiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) İslâm dünyasında siyasal birliğin sağlandığının
- B) Halifelik kurumunun İslâm dünyasında etkisini kaybettiğinin
- C) İslâm ülkelerinin Avrupalı devletlerle iyi ilişkiler kurduğunun
- D) İslâm ülkelerinin Türkiye'deki yenilik hareketlerini benimsemediğinin
- E) Türkiye'de yenilik hareketlerinin yavaşladığının

9. TBMM, 3 Mart 1924'te halifeliği kaldırmıştır.

Halifeliğin kaldırılmasında,

- I. ulusal egemenlikle bağdaşmaması,
- II. yabancı ülkelerin baskısı,
- III. laik düzene geçişte engel olması

olgularından hangilerinin daha etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

10. II. TBMM'de bazı milletvekilleri cumhuriyet rejimini benimsemiş, ancak hükümetin yaptığı çalışmaları eleştirerek siyasal, ekonomik, kültürel alandaki farklı düşüncelerin yönetime yansımalarını istemişlerdir.

Bu milletvekillerinin amaçlarına ulaşmak için aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmelerinin zorunlu olduğu savunulabilir?

- A) Siyasal parti kurmak
- B) Saltanatı geri getirmeye çalışmak
- C) Avrupalı devletlerin desteğini alarak yönetime baskı yapmak
- D) Dini siyasi malzeme yaparak hükümeti yıpratmak
- E) Yapılan inkılaplara karşı halkı ayaklandırmak

11. TBMM, 1 Kasım 1922 yılında bireysel egemenliğe dayanan saltanat makamını ortadan kaldırmıştır.

Buna göre,

- I. Ulusal egemenlik güçlenmiştir.
- II. Rejim değişikliği olmuştur.
- III. Hukuk alanında birlik sağlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. 20 Ocak 1921'de kabul edilen anayasadaki "Egemenlik kayıtsız şartsız millettir." hükmü;

- I. saltanat,
- II. cumhuriyet,
- III. oligarşi

rejimlerinden hangileriyle bağdaşır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

1. Arap harflerinin Türkler tarafından kullanılması, İslamiyet'in kabulünden sonra başlamıştır. Fakat bu harfler hiçbir zaman Türk diline uymamıştır. Çünkü, Türkçe'de sesli harflerin çok olmasına karşılık, Arapça'da sesli harfler azdı. Bu sebeple Arap harfleriyle Türkçe, kolay yazılıp okunamıyordu.

Bu durumun,

- I. Latin harflerinin kabul edilmesi,
- II. halifeliğin kaldırılması,
- III. Medeni Kanun'un kabul edilmesi

inkılaplarından hangilerini zorunlu hale getirdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

2. Türkiye'de, Latin harflerinin kabul edilmesinden sonra gazeteler yeni harfleri ve yazı kurallarını yayınladıkları gibi, Dolmabahçe'de, parti merkezinde, okullarda ve İstanbul radyosunda dersler verilmeye başlamıştır.

Bu şekilde hareket edilmekle aşağıdakilerden hangisi amaçlanmıştır?

- A) Yeni harfleri kısa zamanda halka öğretmek
- B) Laiklik ilkesini halka benimsetmek
- C) Arap harflerini bilenlerin sayısını artırmak
- D) Milli Eğitim Bakanlığı'na ait okulların sayısını artırmak
- E) Halkın demokrasiyi benimsemesini sağlamak

3. Türkiye'de,

- I. saltanatın kaldırılması,
- II. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi,
- III. Medeni Kanun'un kabul edilmesi

gelişmelerinden hangileri, "eğitimde ikilik olmayan bir ülke" oluşturma amaçlandığını gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Medenî Kanun'un kabul edilmesiyle Türk ulusu, İslâm hukuku sisteminden çağdaş medeniyetin hukuk sistemine geçmiştir.

Buna göre,

- I. Türk ulusu çağdaşlaşmıştır.
- II. Türk Devleti laikleşme alanında önemli bir adım atmıştır.
- III. Türk Devleti üzerinde İslam dininin etkisi artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. İsviçre Medeni Kanunu'nun,

- I. Avrupa'daki medeni kanunların en yenisi olması,
- II. demokratik olması,
- III. sorunlara akılcı ve pratik çözümler getirmesi,
- IV. Hristiyanlık dinini benimseyen devlet tarafından yapılması

özelliklerinden hangileri, Türkiye'nin bu kanunu kabul etmesinde daha etkili olduğu savunulabilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) I, II ve III
- E) II, III ve IV

6. Tanzimat Dönemi'nde Şer'iyye Mahkemeleri yanında Nizamiye Mahkemeleri kurulmuştur. Nizamiye Mahkemelerinde hakim vereceği hükümlerde dini kaidelerin dışına çıkabilirdi. Fakat aynı iş hakkında bir mahkemede verilen karar, diğer bir mahkemede verilen karara benzemezdi.

Türkiye Cumhuriyeti'nin bu alandaki eksikliği gidermek için,

- I. hukuk kurallarını laikleştirme,
- II. Latin Harflerini kabul etme,
- III. saltanatı kaldırma

inkılaplarından hangilerini yaptığı ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. Türk Medeni Kanunu ile kadınlara sosyal alanda birçok haklar tanınmıştır. Bu kanun ile kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanınmamış, daha sonra bu hak kadınlara verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Medeni Kanun'un kadınlarda var olan hakları sınırlandırdığına
- B) Kadınların sahip olduğu siyasi hakları Medeni Kanun'a borçlu olduğuna
- C) Medeni Kanun'un kadınları toplumda ikinci sınıf vatandaş haline getirdiğine
- D) Kadınların bütün haklarını bir anda kazandığına
- E) Kadınların haklarının zamanla genişlediğine

8. Osmanlı Devleti'nde medreselerde Tanzimat Dönemi'ne kadar "İslam Tarihi" Tanzimat Dönemi'nde ise "Osmanlı Tarihi" okutulmuştur.

Buna göre,

- I. Ümmetçilik,
- II. cumhuriyetçilik,
- III. laiklik

fikir akımlarından hangilerinin, Osmanlı Devleti'nin tarih anlayışında daha etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. Türkiye'de eğitim alanında inkılapların yapılmasında bilimsel gelişmeleri takip etme ve çağdaşlaşma düşüncesi önemli bir etken olmuştur.

Cumhuriyet Dönemi'nde,

- I. okullarda eğitim dilinin Türkçe olması,
- II. yabancı okulların devlet denetimine alınması,
- III. yabancı bilim adamlarının üniversitelerde ders vermeleri,
- IV. Avrupa'nın önemli okullarına öğrenci gönderilmesi

çalışmalarından hangileri bu amaca yönelik olarak yapılmıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

10. Mustafa Kemal Atatürk Türk Tarih Kurumu'ndan,

- I. Türklerin dünya medeniyetine etkileri nelerdir?
- II. Türkiye'nin en eski halkını oluşturanlar kimlerdir?
- III. Türkiye'de medeniyetler kimler tarafından ve nasıl kurulmuştur?

sorularının araştırılmasını istemiştir.

Bu sorulardan hangilerine verilecek cevaplar daha çok Türklerin devletler arası itibarını yükseltmeye yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

11. Atatürk döneminde;

- I. Halk dilindeki sözcükler toplanarak derlemeler yapılmıştır.
- II. Konuşma diliyle bilim dili arasındaki ayrılıklar giderilmeye çalışılmıştır.
- III. Sanat, bilim ve teknoloji alanlarında çalışmalar yapılmıştır.

Bu çalışmalardan hangileri, Türk dilinin gelişmesine yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. Cumhuriyet Dönemi'nde;

- I. Çağdaşığa uygun olmayan dersler eğitim programlarından çıkarılmıştır.
- II. İlköğretim zorunlu hale getirilmiştir.
- III. Medreseler kapatılmıştır.
- IV. İlk ve orta eğitim devlet garantisi altına alınmıştır.

Bu çalışmalardan hangileri "eğitimde eşitlik" ilkesi doğrultusunda yapılmıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

1. Osmanlı toplumu din esasına dayalı farklı topluluklardan oluştuğundan her topluluğun kendi geleneklerine göre bir kıyafete sahip olması doğal karşılanıyordu. Bu nedenle Osmanlı Devleti'nde kıyafet birliği yoktu.

Cumhuriyet Dönemi'nde gerçekleştirilen aşağıdaki inkıaplardan hangisi bu durumu önlemeye yöneliktir?

- A) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- B) Hafta tatilinin cumadan pazara alınması
- C) Günlük hayatta dini sembollerle dolaşılmasının yasaklanması
- D) Yabancı ırk ve ulus adlarının soyadı olarak kullanılmasının yasaklanması
- E) Ölçü ve tartı sistemlerinin değiştirilmesi

2. 1934 yılında Soyadı Kanunu'nun yanısıra kabul edilen bir başka kanunla "ağa, bey, hanım, hafız, hoca, molla" gibi unvanların kullanılması yasaklanmıştır.

Bu unvanların aşağıdakilerden hangisini zedeleyeceğinden dolayı yasaklandığı savunulabilir?

- A) Yabancı devletlerle iyi ilişkiler kurulmasını
- B) Sınırların güvenliğinin sağlanmasını
- C) Ekonomik hayatın canlanmasını
- D) Kişilerin kanun önünde eşit olmasını
- E) Kıyafetin çağdaş hale getirilmesini

3. I. Şapka Kanunu'nun kabul edilmesi
II. Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
III. Miladi takvimin ve uluslararası saat sisteminin uygulanması
IV. Uluslararası ölçü ve tartı sistemlerinin kabul edilmesi
V. Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi

Yukarıdakilerden hangilerinin Avrupa devletleriyle ticari ilişkilerin gelişmesinde daha çok etkili olduğu savunulabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) IV ve V

4. Atatürk, Şapka Kanunu kabul edilmeden önce halkın karşısına şapka giyerek çıkmış ve şapka giyilmesini teşvik eden konuşmalar yapmıştır.

Atatürk'ün bu davranışıyla aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) TBMM'nin yetkilerini kendisinde toplamayı
- B) Laiklik ilkesinin yerleşmesini sağlamayı
- C) Yabancı devletlerin içişlerimize karışmasını engellemeyi
- D) Çok partili hayatın gelişmesini
- E) Yenilik hareketlerinin halk tarafından benimsenmesini

5. Misak-ı İktisadi kararlarında hammaddesi Türkiye'de bulunan sanayiye ağırlık verilmesi ve yerli malı kullanımının artırılması benimsenmiştir.

Buna göre,

- I. ekonominin millileştirilmesi,
- II. yerli sanayinin güçlendirilmesi,
- III. ekonominin yabancı sermayeye dayandırılması,

amaçlarından hangilerine ulaşılmaya çalışıldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. 17 Şubat 1923'te İzmir'de İktisat Kongresi toplanmıştır. Türkiye'de düzenlenmiş en geniş katılımlı kongre sonunda kabul edilen "Misak-ı İktisadi" kararlarından birisi üretimi artırmak için fabrikaların kurulmasıdır.

Buna göre Misak-ı İktisadi'yle,

- I. Sanayi İnkılabı,
- II. Fransız İhtilali,
- III. Reform

olaylarından hangilerinin Türk milleti üzerindeki etkilerinin azaltılmaya çalışıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. Atatürk, "Türkiye'nin gerçek sahibi ve efendisi, gerçek üretici olan köylüdür. O halde, herkesten daha çok refah, mutluluk ve servete hak kazanmış ve layık olan köylüdür." değerlendirmesini yapmıştır.

Atatürk'ün,

- I. âşar vergisinin kaldırılması,
- II. devletçilik ilkesinin uygulamaya konulması,
- III. tarım kredi kooperatiflerinin kurulması

inkılaplarından hangileri Türk köylüsünün sorunlarını giderme amacına yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. Ulaştırma bir ülkenin siyasi, sosyal ve kültürel hayatına etki yaptığı gibi, o ülkenin birlik ve bütünlüğünün sağlanmasında da önemli rol oynar. Bu amaçla Yeni Türk Devleti demiryolu, karayolu ve denizyollarına öncelik vermiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşmaz?

- A) Türkiye'de milli bütünlüğün sağlanmasına önem verildiğine
- B) Türkiye'nin alt yapıya yatırım yaptığına
- C) Türkiye'nin üç tarafının denizlerle çevrili olmasının deniz ulaşımının gelişmesini etkilediğine
- D) Ulaştırmanın toplumları birçok yönden etkilediğine
- E) Devletlerarası ilişkilere önem verildiğine

9. Türkiye'de bir yandan yeni demiryolu yapılırken, diğer yandan yabancı şirketlerin elindeki hatlar kamulaştırılmıştır.

Bu uygulamanın,

- I. milliyetçilik,
- II. devletçilik,
- III. laiklik

ilkelerinden hangileri doğrultusunda gerçekleştirildiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. "Yeni Türkiye Devleti temellerini süngüyle değil, süngünün de dayandığı ekonomiyle kuracaktır. Yeni Türkiye Devleti cihangir bir devlet olmayaacaktır. Fakat yeni Türkiye Devleti bir ekonomi devleti olacaktır."

Aşağıdaki inkılaplardan hangileri bu doğrultuda yapılmıştır?

- A) Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi
- B) Saltanatın kaldırılması
- C) İzmir İktisat Kongresi'nin toplanması
- D) Kadınlara seçme ve seçilme haklarının verilmesi
- E) Serbest Cumhuriyet Partisi'nin kurulması

11. Türkiye'de yabancı bankalar, ihracat bedellerinin ödenmesi sırasında Türk parasının değerini yükseltiyorlardı. Ancak ithalat sırasında Türk parasının değerini düşürüyorlardı. Bu durum Türkiye'de milli sermaye birikimine imkan vermiyordu.

Türkiye bu olumsuzluğu gidermek için aşağıdakilerden hangisini yapmıştır?

- A) Merkez Bankası'nı kurmuştur.
- B) Ziraat Bankası'nı kurmuştur.
- C) İş Bankası'nı kurmuştur.
- D) Dışardan borç almıştır.
- E) Özelleştirmeye önem vermiştir.

12. Cumhuriyet Dönemi'nde gerçekleştirilen,

- I. tekke ve zaviyelerin kapatılması,
- II. Mabetler dışında dini kıyafetle dolaşılmasının yasaklanması,
- III. herkesin bir soyadı almasının kararlaştırılması

uygulamalarından hangileri, toplumsal hayatın laikleştirilmesine yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de devletin laikleşmesinin aşamaları arasında gösterilemez?

- A) Halifeliğin kaldırılması
- B) Cumhuriyetin ilan edilmesi
- C) Din İşleri Vekaleti'nin kaldırılması
- D) Saltanatın kaldırılması
- E) Anayasadan "Türkiye Devleti'nin dini İslâm dır." maddesinin çıkarılması

2. Atatürk "Bizim yolumuzu çizen; içinde yaşadığımız yurt, bağrından çıktığımız Türk milleti ve bir de milletler tarihinin binbir facia ve ıstırap kaydeden yapraklarından çıkardığımız neticelerdir" demiştir.

Buna göre,

- I. Türk Tarih Kurumu'nun oluşturulması,
- II. âşar vergisinin kaldırılması,
- III. Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması

yeniliklerinden hangileri Atatürk'ün yukarıdaki sözü ile doğrudan ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. TBMM, saltanatı kaldırmasına rağmen halifelik kurumunu devam ettirmiştir.

Bu bilgiye dayanarak,

- I. Siyasal ve dinsel güç birbirinden ayrılmıştır.
- II. Ulusal egemenliğin önündeki engeller kaldırılmaya çalışılmıştır.
- III. Devletin laikleştirilmesi yönünde önemli bir adım atılmıştır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Mustafa Kemal Atatürk, "Ulusal egemenlik uğrunda canımı vermek benim için bir vicdan ve namus borcu olsun." demiştir.

Türkiye'de,

- I. saltanatın kaldırılması,
- II. Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
- III. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi

inkılaplarından hangilerinin Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda gerçekleştirildiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. I. Ulusal bağımsızlığın sağlanması
II. Düşünce özgürlüğünün sağlanması
III. Siyasal partilerin kurulması

gelişmelerinden hangileri, bir ülkede demokrasinin gerçekleşebilmesi için gerekli koşullardandır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nde ıslahat hareketlerinin yapılmasında zaman zaman dış baskılar etkin rol oynarken Türk inkılabında böyle bir baskı söz konusu olmamıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk inkılabı Osmanlı ıslahatlarının bir devamıdır.
- B) Avrupalı devletler inkılap hareketlerini desteklemişlerdir.
- C) Türk inkılabı Avrupalı devletlerin iç işlerimize karışmalarını önlemek için yapılmıştır.
- D) Türk inkılabı tamamen halkın kendi ihtiyaçlarından kaynaklanmıştır.
- E) Avrupalı devletler Osmanlı Devleti'nin modernleşmesini önlemeye çalışmışlardır.

7. Cumhuriyet Dönemi'nde,

- I. Türkçe kökenli sözcüklerin araştırılıp bulunarak dile kazandırılması,
- II. yabancı kökenli terimlerin Türkçe karşılıklarının türetilmesi,
- III. yazı diliyle konuşma dili arasındaki farkın ortadan kaldırılması

çalışmalarından hangileri, doğrudan Türkçe'nin yabancı dillerin boyunduruğundan kurtulmasına yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. Cumhuriyet Dönemi'nde aşağıdaki gelişmelerden hangisinin, okur yazar oranının artmasında etkili olduğu savunulabilir?

- A) Medreselerin kapatılması
- B) Millet mekteplerinin açılması
- C) Tek dereceli seçim sistemine geçilmesi
- D) Türkiye'de demokrasi ve laikliğin benimsenmesi
- E) Türkçe kökenli sözcüklerin araştırılıp bulunarak dile kazandırılması

9. Atatürk'ün, halkçılık ilkesi herkesin kanunlar önünde eşitliğini kabul eder.

Türkiye'de,

- I. halkın devletin ekonomik ve sosyal imkanlarından eşit olarak yararlanması,
- II. ağa, molla, beyefendi ve paşa gibi unvanların kaldırılması,
- III. yönetilenlerin bütününün mecliste temsil edilmesi

uygulamalarından hangilerinin bu ilke doğrultusunda gerçekleştirildiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. Türkiye Cumhuriyeti, Teşvik-i Sanayi Kanunu'nu çıkararak özel teşebbüsün sanayi alanında yatırım yapmasını sağlamaya çalışmıştır. Ancak, özel sektör gerekli yatırımları yapamadığından 1933'ten sonraki dönemde Türkiye'de devletçilik politikası takip edilmiştir.

Özel sektörün yatırım yapamamasında etkili olan faktörler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Yeterli sermayenin bulunmaması
- B) Türkiye'de gerekli yetişmiş elemanın bulunmaması
- C) Özel sektörün ticaret faaliyetlerine yönelmesi
- D) II. Dünya Savaşı'nın başlaması
- E) Teknik bilgi yetersizliği

11. Laiklik, devlet düzeninin ve hukuk kurallarının dine değil, akıl ve bilime dayandırılmasıdır.

Buna göre Atatürk'ün laiklik ilkesinin aşağıdakilerden hangisini sağladığı söylenebilir?

- A) Planlı ekonomiye geçilmesi
- B) Hukuk birliğinin sağlanması
- C) Özel teşebbüsün yatırım yapmasını
- D) Türk Tarih Kurumu'nun kurulmasını
- E) Cumhuriyet rejiminin benimsenmesini

12. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'na göre: "Atatürk, herşeyden evvel yeryüzünün bütün mazlum, mağdur milletlerine kalk borusunu çalan ve onlara tam kurtuluş yolunu gösteren bir hürriyet ve istiklâl örneğidir."

Buna göre Atatürk,

- I. sömürgecilik,
- II. kapitülasyon,
- III. devletçilik

olgularından hangilerine karşı olduğunu ortaya koymuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. - Lozan Barış Antlaşması'nın 48. maddesi, Türkiye'de azınlıkların şahsi hükümlere ve aile hukukuna ait işlerinin kendi gelenek ve göreneklerine göre çözülmesine uygundu. Ancak azınlıklar, Lozan Antlaşması'ndaki haklarından vazgeçtiklerini, kendilerinin de Türk Medeni Kanunu hükümlerine uymak istediklerini bildirmişlerdir.
- Öğretimin birleştirilmesi yasası ile, okullar yanında varlıklarını sürdüren medreseler kapatılmış, azınlık okulları ve yabancı okullar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanmıştır.

Bu iki duruma dayanarak, Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili,

- I. Uygulamalarda birlik sağlanmıştır.
- II. Gelenekler önem kazanmıştır.
- III. Azınlıkların kendi aralarındaki sorunlar giderilememiştir.
- IV. Yasalar güvence sağlamıştır.
- V. Azınlık okulları sayıca artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V
(1997 - ÖSS)

2. **Yargı:** Dil ulusal duygunun gelişmesinde başlıca etkidir.

Durum: Türkiye Cumhuriyeti ulusal bir devlettir.

Yukarıda verilen yargı ile durum arasında ilişki kurulduğunda, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk dilinin dünyada en yaygın dillerden biri olduğuna
- B) Türk dilinin siyasi rejiminin gelişmesinde temel öğelerden biri olduğuna
- C) Uzun yıllar Türkiye'de dil öğretiminde birlik sağlanamadığına
- D) Kültürel ilişkilerin dili de etkilediğine
- E) Türk dili ile Türkiye'de okur yazar oranının giderek arttığına

(1997 - ÖSS)

3. Kurtuluş Savaşı'nın başlangıcına değin, Türk ulusu, hanedancı ve ümmetçi bir tarih anlayışının etkisinde kalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu anlayıştan farklı olarak ulusal tarih anlayışı yolunda atılan bir adımdır?

- A) İstanbul Hükümeti'nin Sevr Barış Antlaşması'nı imzalaması
- B) Direniş derneklerinin kuruldukları bölgelerin Türklüğünü kanıtlamaya çalışmaları
- C) Anlaşma Devletleri'nin Türkiye'yi aralarında paylaşmaları
- D) İstanbul Hükümeti'nin Anadolu direnişine karşı çıkması
- E) Sivas Kongresi'nde bazı delegelerin ABD'nin mandaterliğini istemesi

(1997 - ÖSS)

4. "Bu inkılap, sözcüğün ilk anda akla getirdiği ihtilal anlamından ileride, ondan daha geniş bir değişmeyi dile getirmektedir."

Atatürk'ün, bu sözleriyle Türk inkılabına yüklediği anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendiliğinden değişme ve gelişme
- B) Bir isyan sonucu değişme
- C) Köklü bir değişiklik getirme
- D) Bazı kurumları değiştirmeden koruma
- E) Ulusal özellikleri sürdürme

(1998 - ÖSS)

5. Osmanlı İmparatorluğu'nda ilk Türkçe kitabın matbaada basımı 1729 yılında gerçekleşmiştir. 1729'dan Türk alfabesinin kabul edildiği 1928'e kadar geçen iki yüz yılda otuz bin kitap basılmıştır. Oysa, alfabe değişikliğini izleyen on altı yıl içinde aynı sayıda kitap basılmıştır.

1928 yılından sonra basılan kitap sayısının fazla olmasında başlıca etmen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Matbaanın kitap basımında kullanılması
- B) Okuryazar oranının artması
- C) Kâğıt üretimin yurt içinde yapılması
- D) Basım işlerinin yurt içinde yapılması
- E) Basılı kitapların el yazması kitaplardan daha ucuz olması

(1998 - ÖSS)

6. Seçim kanununda 1923 yılında yapılan değişiklikle, 50.000 erkek nüfus için bir milletvekili seçilmesi yerine 20.000 erkek nüfus için bir milletvekili seçilmesi kabul edilmiştir.

Bu değişiklikle ulaşılmak istenen amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halkın devlet yönetimine katılımını artırmak
- B) Herkesin seçmen olmasını sağlamak
- C) Aday belirleme işini kolaylaştırmak
- D) Meclisteki gruplaşmaları önlemek
- E) Birden fazla partinin mecliste temsil edilmesini sağlamak

(1998 - ÖSS)

7. "Demokrasinin tam ve en belirgin hükümet şekli cumhuriyettir."

Aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün bu görüşüne uygun cumhuriyet yönetiminin bir özelliği değildir?

- A) Egemenliğin ulusa ait olması
- B) Yönetenlerin yasalara bağlı kalması
- C) Yönetilenlerin tümünün mecliste temsil edilmesi
- D) Yönetenlerin belli bir süre için seçilmesi
- E) Yönetilenlerin tüm eylem ve işlerinde serbest olması

(1998 - ÖSS)

8. I. Yurdun bütünlüğünü sağlamak
II. Hilafet ve saltanatın devamını sağlamak
III. Ulusun iradesini egemen kılmak
IV. Hristiyanlara siyasal egemenliği ve sosyal dengeyi bozucu ayrıcalıkların verilmesine karşı çıkmak

Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda öne sürülmüş olan yukarıdaki görüşlerden hangileri birbiriyle çelişmektedir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I ve IV
- D) II ve III
- E) III ve IV

(1998 - ÖSS)

9. Atatürk, "Ülkesinin yüksek bağımsızlığını korumasını bilen Türk ulusu, dilini de yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarmalıdır." demiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün, bu sözleriyle gösterdiği hedef ile aynı yöndedir?

- A) Türkçe kökenli sözcüklerin araştırılıp bulunarak dile kazandırılması
- B) Şive, ağız gibi yöresel dil özelliklerinin korunması
- C) Yabancı kökenli terimlerin Türkçe okunuşları ile alınması
- D) Yazı dili ile konuşma dili arasındaki farkın ortadan kaldırılması
- E) Türkçenin okunması ve yazılması kolay bir dil haline getirilmesi

(1999 - ÖSS - İpt.)

10. 8 Mart 1928 tarihli Hakimiyet-i Milliye gazetesinde yayımlanan demecinde Mustafa Kemal şunları söylemiştir:

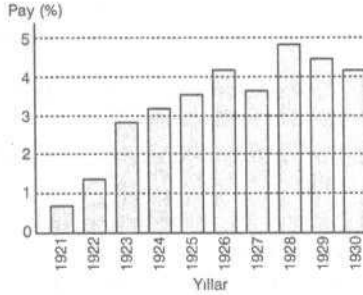
Türk demokrasisi Fransa İhtilali'nin açtığı yolu izlemiş, ancak kendine özgü niteliklere sahip bir hareket olarak gelişmiştir. Çünkü her ulus, inkılabını, toplumdaki baskıların ve gereksinimlerin yarattığı hale, duruma ve ihtilal ya da inkılabın gerçekleşeceği zamana göre yapar.

Mustafa Kemal bu sözlerinde, Türk İnkılabı'nın aşağıdaki yönlerinden hangisine değmemiştir?

- A) Ortam ve koşulların dikkate alınarak gerçekleştirildiğine
- B) Oluşumunda dış gelişmelerden yararlanıldığına
- C) Demokrasi hareketinin bir sonucu olduğuna
- D) Türk toplumunun gereksinimlerinden doğduğuna
- E) Bağımsızlığını kazanan uluslara örnek olduğuna

(1999 - ÖSS - İpt.)

11. Aşağıdaki grafik, 1921 - 1930 yıllarında devlet bütçesinden yapılan harcamalarda eğitimin yaklaşık payını göstermektedir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu grafikteki bilgilerin desteklediği bir yargı değildir?

- A) Savaş yıllarında da bütçeden eğitime bir pay ayrılmıştır.
- B) 1929 dünya ekonomik bunalımında bile, bütçeden eğitime ayrılan payda büyük düşme olmamıştır.
- C) 1924 yılında öğretimin birleştirilmesi yasasının kabulüyle, bütçeden eğitime ayrılan pay birkaç kat artırılmıştır.
- D) Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasıyla, eğitimin bütçedeki payında önemli bir artış olmuştur.
- E) İnkılaplarla birlikte, bütçeden eğitime ayrılan pay da artma eğilimi göstermiştir.

(1999 - ÖSS - İpt.)

12. 1934'te soyadı alma işlemleriyle ilgili olarak çıkarılan yasayla rütbe, yabancı ırk ve millet adlarını belirten sözcüklerin soyadı olarak alınması, yine aynı yılda çıkarılan başka bir yasayla da hoca, ağa, molla, beyefendi, paşa gibi ünvanların resmen kullanılması yasaklanmıştır.

Bu yasakların amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynı aileden kişilerin farklı soyadları almasını engellemek
- B) Toplumsal ilişkilerde ve resmi işlemlerde vatandaşları daha kesin olarak belirtmek
- C) Sözcüklerin, yerinde kullanılmasını sağlamak
- D) Resmi işlemleri kolaylaştırmak
- E) Toplumda gereksiz ayrıcalık belirtilerini ortadan kaldırmak

(1999 - ÖSS - İpt.)

13. Cumhuriyetin ilanından sonra yapılan aşağıdaki değişikliklerden hangisi, toplumsal hayattaki uygulamalarda, aynı konuda var olan farklılıkları ortadan kaldırma amacına yönelik değildir?

- A) Medreselerin kapatılması
- B) Şer'i mahkemelerin kaldırılması
- C) Tek dereceli seçim sistemine geçilmesi
- D) Milâdi takvimin kabul edilmesi
- E) Ölçülerde metrik sisteme geçilmesi

(1999 - ÖSS)

14. Atatürk 1925 Ağustosunda yaptığı Kastamonu - İnebolu gezisinde halkı başı açık olarak selamladı. Elindeki başlığın adının şapka olduğunu söyledi; sağlık açısından, ekonomik ve estetik açılarından şapkanın yararlarını anlatarak onu halka tanıttı. Fesler atıldı. Şapka kullanımı kısa sürede yurda yayılmaya başladı. Arkasından, 25 Kasım 1925'te "Şapka Giyilmesi Hakkında Kanun" çıkarıldı.

Bu durum Türk İnkılaplarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) İnkılapların birbirini tamamlar nitelikte olduğunun
- B) İnkılapların, bazı engellemelerle karşılaştığının
- C) İnkılapların yapılmasında bazı geleneklerin dikkate alındığının
- D) Siyasal inkılaplara daha çok önem verildiğinin
- E) İnkılaplar yapılırken gerekli ortamın hazırlandığının

(1999 - ÖSS)

15. Atatürk, 1 Kasım 1934'te TBMM'nin toplantı yılını açarken, "Ulusal, ince duyguları, düşünceleri anlatan yüksek deyişleri toplamak; onları bir an önce, genel son musiki kurallarına göre işlemek gerekir. Ancak bu düzeyde Türk ulusal musikisi yükselilebilir, evrensel musikide yerini alabilir." demiştir.

Atatürk bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Türk musiki tarihinin çok eskiye dayandığını
- B) Türk müziğinde çağdaşlaşmanın gereğini
- C) Türk müziğinde batı tarzındaki müziğe de yer verilmesi gerektiği
- D) Türk müziğinin evrensel müziğe olan katkısını
- E) Müziğin evrensel boyutta algılanmasının önemini

(2000 - ÖSS)

16. Aşağıdakilerden hangisinin, bilim ve teknolojiye ilerlemeleri ve kültür alışverişini hızlandırmada diğerlerinden daha güçlü bir etken olduğu savunulabilir?

- A) Harf İnkılabı'nın yapılması
- B) Modern saat sisteminin kabul edilmesi
- C) Türk Dil Kurumu'nun kurulması
- D) Türk Tarih Kurumu'nun kurulması
- E) Tekke ve türbelerin kapatılması

(1999 - ÖSS)

17. Türkiye'de,

- I. Ayrıcalık işareti olan unvanların kullanılması-
nın yasaklanması
- II. Eğitim ve öğretimin birleştirilmesi
- III. Miladi Takvimin kabul edilmesi

gelişmelerinden hangilerinin "imtiyazsız, sınıfsız ve kaynaşmış bir ülke" oluşturmayı amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

(2000 - ÖSS)

18. Atatürk, Türk milletine gideceği yolu gösterirken, "Dünyanın her türlü ilminden, buluşlarından, ilerlemelerinden yararlanılacaktır; ancak temel, kendi içimizden çıkarılmalıdır." demiştir.

Atatürk bu sözleriyle, milli eğitimde çağdaşlığın, aşağıdakilerden hangisi üzerine temellendirilmesi gerektiğini vurgulamıştır?

- A) Birlik ve bütünlük
- B) Ulusallık
- C) Eşitlik
- D) Laiklik
- E) Sevgi ve sorumluluk

(2000 - ÖSS)

19. Türkiye Cumhuriyeti'nde "çocuğun dinsel eğitiminde ana babanın yetkili kılınması ve ergin çağa gelen her kişinin istediği dini seçmede serbest olması" ilkesi, uygulamada aşağıdakilerden hangisinin temel alındığını gösterir?

- A) Toplumsal dayanışmanın
- B) Sosyal devlet anlayışının
- C) Aile birliğine ve kişiliğe saygının
- D) Gelenek ve göreneklere bağlılığın
- E) Yönetime katılımının

(2001 - ÖSS)

20. 1 Nisan 1923 tarihinde yapılacak milletvekili seçiminden önce seçim kanununda yapılan değişiklikler şunlardır:

- I. Milletvekili seçebilme yaşı 25'ten 18'e indirilmiştir.
- II. Milletvekili seçmek ve seçilmek için vergi vermek şartı kaldırılmıştır.
- III. 50 000 erkek nüfus için bir milletvekili seçilmesi yerine 20 000 erkek nüfus için bir milletvekili seçilmesi esas kabul edilmiştir.

Bu değişikliklerden hangilerinin yönetime katılımı artırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

(2001 - ÖSS)

21. I. Okuma yazmayı öğreterek okur yazarlığı yaygınlaştırma

II. Türkçe'yi yabancı dillerin baskısından kurtarma

III. Kitle iletişim araçlarının yayınlarını denetleme

IV. Türk Dilinin zenginliklerini ortaya koyma

Yukarıdakilerden hangilerinin, Türk Dil Kurumu'nun esas çalışmalarından olduğu savunulabilir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) I, III ve IV

(2001 - ÖSS)

22. Yeni Türk Devleti'nde,

I. İthal edilen malların gümrük vergilerinin artırılması

II. Üretimde kalitenin korunmasıyla ilgili kanun çıkarılması

III. Bir kısmı ticaretle uğraşan Rumların mübadele ile Yunanistan'a gönderilmesi

uygulamalarından hangilerinin, Türk mallarının iç pazarlarda sürümünü artırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

(2002 - ÖSS)

23. Türkiye Cumhuriyeti'nde,

- I. Öğretim Birliği Kanunu'nun kabul edilmesi,
- II. tekke ve türbelerin kapatılması,
- III. medreselerin kapatılması

gelişmelerinden hangilerinin kültür değişmesini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

(2003 - ÖSS)

24. I. İnanç özgürlüğünü geliştirme

- II. Yabancılar verilen ayrıcalıkları kaldırma
- III. Laik devlet düzenine geçme

Yukarıdakilerden hangilerinin, Halifeliğin kaldırılması için bir gerekçe olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

(2003 - ÖSS)

25. I. Arap alfabesi yerine yeni Türk alfabesinin kabul edilmesi

- II. Belli bir günün hafta tatili kabul edilerek herkesin bu gün tatil yapması zorunluluğunun getirilmesi
- III. Farklı uzunluklarda olan arşın ve endaze yerine metrenin kullanılması

Yukarıdaki inkılapların hangilerinde, ülke içindeki uygulamalarda birlik sağlanması amaçlanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

(2003 - ÖSS)

26. Atatürk, "Benim yaptığım işler, biri ötekine bağlı ve gerekli olan şeylerdir." demiştir.

Atatürk'ün, bu sözlerle, yaptığı işlerin,

- I. birbirini tamamlayıcı olma,
- II. ikili uygulamalara son verme,
- III. bir ihtiyaca cevap verme,
- IV. zaman içinde, yavaş yavaş benimsenme

özelliklerinden hangilerini vurguladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve IV E) II, III ve IV

(2003 - ÖSS)

27. Türkiye'de, 1929 yılından itibaren uygulamaya konulan koruyucu gümrük politikası,

- I. yerli malların kullanımını artırma,
- II. ticaret yapılan devlet sayısını artırma,
- III. dış ticaret açığını kapatma

amaçlarından hangilerine hizmet etmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

(2004 - ÖSS)

28. Atatürk, "Bilim ve teknik nerede ise oradan alacağız ve herkesin kafasına koyacağız. Bilim ve teknik için kayıt ve şart yoktur." demiştir.

Atatürk bu sözlerle, aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Gelişme ve kalkınmanın zaman alacak bir süreç olduğunu
- B) Çağın bilimsel gelişmelerinin izlenmesi ve bunlardan yararlanılması gerektiğini
- C) Ulusların uygarlıklara sahip çıkması gerektiğini
- D) Bilim ve tekniğin ulusal olduğunu
- E) İktisadi kalkınmada yabancı sermayeden yararlanmak gerektiğini

(2004 - ÖSS)

29. Cumhuriyet'in ilk dönemlerinde İstanbul'da toplanan Uluslararası Kadın Kongresi'nde, Mısır kadınlarını temsil eden Hüda Şaravi, Atatürk'e hitaben: "Türkler size Atatürk, yani 'Türklerin Babası' ismini verdiler. Ben ise size Ataşark, yani 'Şarkın Babası' demek istiyorum." demiştir.

Buna göre Hüda Şaravi'nin, Türk inkılabının

- I. evrensel nitelikler taşıması,
- II. insanlığın kurtuluşu, özgürlüğü için örnek olması,
- III. benimsenmesinin zaman alması

özelliklerinin hangilerinden etkilendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

(2004 - ÖSS)

30. Türkiye'de,

- I. milletvekili seçimlerinin yapılma süresinin uzatılması,
- II. çok partili sisteme geçilmesi,
- III. halkın, temsilcilerini doğrudan seçmesi

gelişmelerinden hangileri için toplumun belli bir siyasal olgunluğa erişmesinin önemli olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

(2004 - ÖSS)

31. Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra Türkiye'deki yabancı okulların binalarındaki dini izlerin ve işaretlerin kaldırılmasına karar verilmiştir.

Yalnız bu bilgiye dayanarak,

- I. yabancı okullarda öğrenim görme isteğinin değişmediği,
- II. eğitim ve öğretimin devletin denetiminde olduğu,
- III. Türk kültürünün gelişmesine gereken önemin verildiği

sonuçlarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

(2005 - ÖSS)

32. Türkiye Cumhuriyeti'nde, düşünce ve duyguda birleşen bir toplum oluşturulmasında aşağıdakilerden hangisinin en çok olduğu savunulabilir?

- A) Türk Tarih Kurumu'nun açılması
- B) Harf inkılabının yapılması
- C) Millet Mektepleri'nin açılması
- D) Eğitim kurslarının açılması
- E) Tüm öğretim kurumlarının bir merkezden yönetilmesi

(2005 - ÖSS)

33. Atatürk, Latin harflerinin kabul edileceğinden 1919 yılında Erzurum Kongresi'nin yapıldığı sıralarda, daha sonra da 1922 yılında söz etmiş; ancak Latin harfleri 1928 yılında çıkarılan bir yasayla kabul edilmiştir.

Yalnız bu bilgiye dayanarak, Atatürk inkılaplarının,

- I. geleneklere karşı çıkma,
- II. hukuki güvence altında olma,
- III. yeri ve zamanı geldiğinde yapılma

özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

(2006 - ÖSS - Sos - 1)

34. 1934 yılında uygulamaya konulan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nda temel tüketim mallarının üretimine önem verilmesi ve hammaddesi Türkiye'de bulunan sanayi işletmelerinin kurulması amaçlanmıştır.

Yalnız bu bilgiye dayanarak,

- I. İthalatın azaltılması istenmektedir.
- II. Ticaret dengesinin korunması istenmektedir.
- III. Yabancı sermayeden yararlanmak istenmektedir.

yorumlarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

(2006 - ÖSS - Sos - 1)

35. Medreselerin kapatılmasının aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Saltanatın kaldırılmasını
- B) Cumhuriyetin ilan edilmesini
- C) Yabancı okullarının açılmasını
- D) Eğitim ve öğretimin ulusallaştırılmasını
- E) Yeni bir anayasa hazırlanmasını

(2007 - ÖSS - Sos - 1)

36. Türkiye'de 1945 yılına kadar uygulanan iki dereceli seçim sistemine göre, önce milletvekillerini seçecek olan ikinci seçmenler belirleniyor, onlar da milletvekillerini seçiyorlardı. 1946 yılından itibaren uygulanan tek dereceli seçim sistemine göre ise halk, milletvekillerini kendisi seçmektedir.

Buna göre, iki dereceli seçim sisteminden tek dereceli seçim sistemine geçilmesindeki amacın aşağıdakilerden hangisi olduğu savunulabilir?

- A) Seçimlerin güven altında yapılmasını sağlamak
- B) Hakların doğrudan kullanılmasını sağlamak
- C) Meclisi oluşturan milletvekili sayısını artırmak
- D) Meclisten yasaların çıkmasını çabuklaştırmak
- E) Hükümetlerin güvenoyu almasını kolaylaştırmak

(2007 - ÖSS - Sos - 1)

37. Aşağıdakilerden hangisinin Türk milletinin batılı ülkelerle ortak yaşaması ve çalışmasında kolaylık sağladığı savunulamaz?

- A) Uluslararası rakamların kabul edilmesi
- B) Hafta tatilinin cuma gününden pazar gününe alınması
- C) Türk dilinin yabancı kelimelerden arındırılması
- D) Arşın, endaze yerine metre; okka yerine kilogram birimlerinin kullanılması
- E) Hicri takvim yerine miladi takvimin kullanılması

(2007 - ÖSS - Sos - 1)

38. I. Saltanatın kaldırılarak Cumhuriyet'in ilan edilmesi
II. Toplumsal ve siyasal hayatta cinsiyet farkının kaldırılması
III. Gelen çağrı üzerine Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olması

Yukarıdakilerden hangilerinin amacı demokrasinin sağlanmasıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

(2008 - ÖSS - Sos - 1)

39. 1923 yılında Seçim Kanunu'nda yapılan değişiklikle yirmi beş yaş yerine on sekiz yaşını tamamlayan her erkek vatandaş milletvekili seçme hakkını kazanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin, Seçim Kanunu'nda yapılan bu değişikliğin sonuçlarından biri olduğu savunulabilir?

- A) Seçilen milletvekillerinin aynı siyasi görüşte olması
- B) Kadın - erkek eşitliğinin sağlanmasına önem verilmesi
- C) Milletvekili sayısının artırılması için yeni seçim yöntemlerinin denenmesi
- D) Milletvekili seçiminde seçmen sayısının artırılması
- E) Seçimde okur - yazar olma özelliğinin aranması

(2008 - ÖSS - Sos - 1)

40. Aşağıdakilerden hangisinin Cumhuriyet Döneminde yapılan inkılapları korumak ve onların sürekliliğini sağlamak amacıyla olduğu savunulamaz?

- A) İstiklal Mahkemelerinin kurulması
- B) Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması
- C) İki dereceli seçim sisteminden tek dereceli seçim sistemine geçilmesi
- D) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılması
- E) Serbest Cumhuriyet Fırkasının kendisini feshetmesi

(2010 - YGS)

41. Türkiye'de çok partili döneme ilk geçiş denemelerinin başarısız olması üzerine, 1945 yılına kadar çok partili döneme geçiş ertelenmiştir.

Bu ertelemede, aşağıdaki ilkelerden öncelikle hangisinin kötüye kullanılmasını engelleme amacı olduğu savunulabilir?

- A) Cumhuriyetçilik
- B) Laiklik
- C) İnkılapçılık
- D) Milliyetçilik
- E) Halkçılık

(2010 - YGS)

TÜRKİYE'NİN ATATÜRK DÖNEMİ DIŞ POLİTİKASI

1. Lozan'da Musul sorununun daha sonra Türkiye ile İngiltere arasında yapılacak görüşmelerle çözülmesi kararlaştırılmıştı. Ancak iki ülke arasındaki görüşmelerden bir sonuç alınmayınca sorun Milletler Cemiyeti'ne götürülmüştür. Milletler Cemiyeti'nde Türkiye'yi destekleyen hiçbir ülke olmamış ve cemiyet Musul'un Irak'a bırakılması yönünde görüş belirtmiştir.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olmaması,
- II. Milletler Cemiyeti'nde İngiltere'nin egemenliğinin sürmesi,
- III. İtalya ve Almanya'nın saldırgan politikalar izlemeye başlamaları

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Türkiye Cumhuriyeti,

- Dünya barışının tehlikeye girdiği sırada Milletler Cemiyeti'ne başvurarak Boğazların kendi hakimiyetine verilmesini sağlamıştır.
- Almanya'nın Fransa topraklarını tehdit etmesinden yararlanarak Hatay'ın anavatanına katılmasını Fransa'ya kabul ettirmiştir.

Bu bilgilere dayanarak Türkiye'nin dış politikada başarılı olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Büyük devletlerin çıkarlarını gözetmesinin
B) Musul'un Irak'a ait olduğunu kabul etmesinin
C) Sorunların çözümünde uygun koşulların oluşmasını beklemesinin
D) Kendi içindeki sorunları çözmesinin
E) Ulusal egemenlik ilkesini benimsemesinin

3. Osmanlı ülkesinde XIX. yüzyılda ve XX. yüzyılın başlarında görülen Bulgar, Ermeni ve Yunan ayaklanmalarının elebaşları genellikle yabancı okullardan yetişmişlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin gerçekleştirdiği,

- I. yabancı okulların devlet denetimine alınması,
- II. yabancı okullarda tarih ve coğrafya derslerinin Türk öğretmenler tarafından öğretilmesi,
- III. Arap alfabesinin yerine Latin alfabesinin kabul edilmesi,

uygulamalarından hangilerinin, yabancı okulların zararlı faaliyetlerini önlemeye yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. 1933'ten sonra İtalya, Almanya ve Rusya'nın silahlanmaya başlaması, Milletler Cemiyeti'nin barışı tehdit eden gelişmeleri önleyememesi üzerine güvenliğini garanti altına almak isteyen Türkiye Boğazların statüsünün değiştirilmesini istemiş, bu amaçla Montrö Boğazlar Sözleşmesi imzalanmıştır.

Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin aşağıdaki maddelerinden hangisi Türkiye'nin güvenliğini artırıcı nitelikte değildir?

- A) Boğazlardan geçiş Türkiye tarafından düzenlenecektir.
B) Ticaret gemilerinin her iki yönde Boğazlardan geçişi serbest olacaktır.
C) Türkiye Boğazların her iki tarafında asker bulundurabilecektir.
D) Türkiye bir savaş tehlikesi durumunda Boğazları istediği gibi açıp kapatabilecektir.
E) Savaş gemilerinin Boğazlardan geçişi zaman ve ağırlık bakımından sınırlandırılacaktır.

5. Türkiye Cumhuriyeti yabancı okulları Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı eğitim yapan okullar statüsüne aldıktan sonra bu okullarla ilgili sorunları yabancı devletlerle görüşmeyi reddetmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Sınırların güvenliğinin sağlanmak istendiğine
B) Yabancı devletler ile iyi ilişkiler kurulduğuna
C) Yabancı okullara yeni ayrıcalıklar verildiğine
D) İçişlerine yabancı devletlerin karışmasının engellendiğine
E) Lozan Antlaşması'na aykırı davranıldığına

6. 1924 - 1926 yıllarında Türkiye ile İngiltere arasındaki Musul sorunu görüşülürken Milletler Cemiyeti'nde Türkiye'yi destekleyen ülke olmazken 1932'de Milletler Cemiyeti Türkiye'yi üyeliğe davet etmiştir.

Milletler Cemiyeti'nin Türkiye'yi üyeliğe davet etmesinde aşağıdakilerden hangisinin daha çok etkili olduğu savunulabilir?

- A) Çok partili hayata geçiş denemeleri yapması
B) Yabancı devletlerle arasındaki sorunları barışçı yollarla çözmesi
C) Azınlıkları Türk vatandaşı kabul etmesi
D) Kabotaj Kanunu'nu kabul etmesi
E) Laiklik ilkesini benimsemesi

7. Milletler Cemiyeti, I. Dünya Savaşı'ndan sonra devletler arasındaki sorunların barışçı yollarla çözülmesini sağlamak amacıyla kurulmuştur.

Milletler Cemiyeti'nin,

- I. büyük devletlerin etkisi altına girmesi,
II. I. Dünya Savaşı'ndan yenik ayrılan devletleri üye olarak kabul etmemesi,
III. devletler arasındaki ilişkileri iyileştirmek için çaba göstermesi

uygulamalarından hangilerinin dünya barışını sağlama çalışmalarında başarısız olmasına yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Türkiye Musul'un milli sınırlar içinde olduğunu belirterek kendisine bırakılması gerektiğini belirtmiştir.

Buna göre Türkiye Musul'un,

- I. zengin petrol yataklarına sahip olması,
II. stratejik bir konumda bulunması,
III. halkının çoğunluğunu Türklerin oluşturması

özelliklerinden hangilerini gerekçe göstererek sınırları içinde yer almasını istemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Almanya ve İtalya'nın saldırgan politikalar izlemeye başlaması üzerine Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya Balkan Antlantı'nı imzalayarak birbirlerinin toprak bütünlüğüne saygı göstermeyi ve içişlerine karışmamayı kabul etmişlerdir.

Buna göre Balkan Antlantı'na katılan devletlerle ilgili,

- I. Sınırlarını güvence altına almayı amaçlamışlardır.
II. Dış politikada barışçı yollar izlemişlerdir.
III. Birbirlerine güvence vermişlerdir.

yargılarından hangileri ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. İkinci Dünya Savaşı çıktığında birbirleriyle savaşan her iki taraf da Türkiye'ye kendi yanında savaşa katılması teklifinde bulunmuş, ancak Türkiye savaşa tarafsız kalmıştır.

Bu durum Türkiye ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) İç sorunlarını çözmek istediğine
B) Güçlü bir orduya sahip olmadığına
C) Topraklarının stratejik önemini kaybettiğine
D) Yayılmacı bir politika izlemediğine
E) Dünya politikasında yalnız bırakıldığına

11. Eğitimde laiklik ilkesini kabul eden Türkiye Cumhuriyeti 1924 yılında yabancı okullarda Hristiyanlık dinine ait iz ve işaretlerin kaldırılmasını kararlaştırmıştır.

Bu kararın alınmasında,

- I. yabancı okullarda Türk öğrencilerin de okuması,
- II. yabancı okullarda eğitim dilinin İngilizce olması,
- III. yabancı okulların Türk müfettişler tarafından denetlenmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Türkiye Cumhuriyeti'nin dış politikada belirlediği,

- I. yabancı devletlerin iç işlerine karışmama,
- II. komşu ülkelerin toprak bütünlüğüne saygı gösterme,
- III. yabancı devletlerle imzaladığı uluslararası antlaşma koşullarına uyma

ilkelerinden hangileri barışı koruma amacını benimsediğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. Atatürk; "Öldüreceğiz diyenlere karşı ölmeyeceğiz diye savaşa girebiliriz. Lâkin millet hayatı tehlikeye maruz kalmıyorsa savaş cinayettir." demiştir.

Atatürk'ün bu sözü Türkiye'nin,

- I. II. Dünya Savaşı'nda tarafsız kalması,
 - II. Milletler Cemiyeti'ne üye olması,
 - III. Kurtuluş Savaşı'nda seferberlik ilan etmesi
- faaliyetlerinden hangilerini desteklemektedir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

14. Ülkeler arasında meydana çıkacak anlaşmazlıkların barışçı yollardan çözülmesi amacıyla tüm ülkelerin milletlerarası güvenlik konularında veya kendi aralarındaki anlaşmazlıklar hususunda, konuları tartışabilecekleri, ortak çözümlere ulaşabilecekleri milletlerarası platformlara ihtiyaç duyulmuştur.

Buna göre,

- I. Milletler Cemiyeti,
- II. Birleşmiş Milletler,
- III. Tabiat ve Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu

teşkilatlarından hangilerinin bu amaca yönelik olarak kurulduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne girmesinde,

- I. ulusal güvenliğin korunmak istenmesi,
- II. cemiyetin İngiltere'nin güdümünde olması,
- III. uluslararası barışın korunmasına katkıda bulunulmak istenmesi

düşüncelerinden hangilerinin etkili olduğu ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

16. Türkiye Cumhuriyeti'nin,

- I. Boğazlardan savaş gemilerinin geçişinin sınırlandırılmasını sağlaması,
- II. komşu devletlerle saldırmazlık antlaşmaları imzalaması,
- III. Hatay'ın anavatana katılmasını sağlaması

çalışmalarından hangileri II. Dünya Savaşı'na karşı önlem alma niteliğindedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin,

- I. Boğazlar Komisyonu'nun kaldırılması ve görevinin Türk tarafına geçmesi
- II. Yabancı savaş gemilerinin Boğazlardan geçişinin sınırlandırılarak, Türkiye'nin denetimine bırakılması
- III. Yabancı devletlere ait ticaret gemilerinin her iki yönde Boğazlardan geçişlerinin serbest olması

hükümlerinden hangileri, Türkiye'nin dünya devletleri arasındaki saygınlığının daha da arttığını gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
(2001 - ÖSS)

2. İngiltere, ABD ve Sovyetler Birliği'nin katılımıyla 1943 yılında yapılan Tahran Konferansı'nda, Türkiye'nin, II. Dünya Savaşı'na katılması konusunda karar alınmış ve bu kararın Türkiye'ye bildirilmesi için İsmet İnönü Kahire'ye davet edilmiştir.

İsmet İnönü, Kahire'ye kararın bildirilmesini kabul etmek için değil, bu kararı taraflarla serbestçe tartışmak ve görüşmek için gideceğini söylemiştir.

İsmet İnönü'nün yalnızca bu tutumuna dayanarak,

- I. ulusların eşitliğini gözetme,
- II. bağımsız devlet anlayışına saygı duyma,
- III. sorunlara kısa sürede çözüm bulma

yaklaşımlarından hangilerini benimsediği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
(2004 - ÖSS)

3. Atatürk, "Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşü, batıya karşı elde ettiği zaferlerden çok mağrur olarak kendisini Avrupa milletlerine bağlayan ilişkileri kestiği gün başlamıştır. Bu bir hata idi; bunu tekrar etmeyeceğiz." demiştir.

Atatürk'ün bu sözleri Osmanlı Devleti'nin,

- I. Diğer devletlerdeki gelişmelere uzun süre kayıtsız kalma
- II. Yalnız askeri başarılarla yetinme
- III. Kendini diğer devletlerden üstün görme

politikalarından hangilerini hata olarak kabul ettiğinin bir göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
(2002 - ÖSS)

4. Türkiye Cumhuriyeti kendi içişlerine karışılmasını istemediği gibi, başka ülkelerin de içişlerine karışmamayı dış politikada ilke edinmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin, bu ilke doğrultusunda yapılan uygulamalardan biri olduğu savunulabilir?

- A) Müslümanlar üzerinde etkili olan halifeliğin kaldırılması
- B) Saltanatın kaldırılıp cumhuriyetin ilan edilmesi
- C) 1924 yılına kadar, 1876 Anayasası'nın 1921 Anayasası'yla birlikte yürürlükte olması
- D) Mecelle yerine Medeni Kanun'un kabul edilmesi
- E) Tekke ve türbelerin kapatılarak halkın dini duygularının sömürülmesinin engellenmesi
(2005 - ÖSS)

5. Lozan Antlaşması'ndan sonra, 1936'da Türkiye'nin Boğazlarda asker bulundurma isteğini kabul ettirmesinde,

- I. Almanya'nın Ren Bölgesi'ne girmesi,
- II. İtalya'nın Habeşistan'ı işgal etmesi,
- III. Rusya'da rejim değişikliği olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
(2010 - YGS)

1. 1982 Anayasası'na göre, Türk Devleti ile ulusu arasında bölünmezlik ve bütünlük sağlanması milli menfaatlerimiz arasında gösterilmiştir.

Atatürk'ün,

- I. halkçılık,
- II. inkılapçılık,
- III. laiklik

ilkelerinden hangileri, Türk Devleti ve milleti arasında bölünmezliğin sağlanmasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. Halkçılık ilkesi toplum düzenini halkın yararına korumayı öngörür.

Aşağıdakilerden hangisinin bu amaca uygun bir çalışma olduğu söylenemez?

- A) Kanun önünde herkesin eşit kabul edilmesi
- B) Ayrıcalık ifade eden unvanların yasaklanması
- C) Devletin din ve mezhepler karşısında tarafsız kalması
- D) Kişisel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması
- E) Yöneticilerin halkın oyu ile seçilmesi

3. Devletçilik ilkesinin hedeflerinden biri de serbest rekabette zayıfların güçlülerle karşı karşıya kalmasından doğacak sakıncaları gidermektir.

Buna dayanarak devletçilik ilkesinin aşağıdaki ilkelerden hangisinin bir sonucu olduğu söylenebilir?

- A) Cumhuriyetçilik B) Laiklik
C) Ulusçuluk D) İnkılapçılık
E) Halkçılık

4. Atatürk'ün milliyetçilik anlayışı bütün milletlerin bağımsızlık kazanmalarına yöneliktir.

Buna dayanarak Atatürk'ün milliyetçilik ilkesiyle ilgili,

- I. Yayılmacı politikalara karşıdır.
- II. Ulusların eşit haklara sahip olmasını savunmuştur.
- III. Tutsak ulusların bağımsızlık mücadelesini desteklemiştir.
- IV. İmparatorlukların parçalanmasını önlemek istemiştir.
- V. Tutsak ulusların geleceğini uluslararası cemiyetlerin belirlemesini istemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

5. "Dünya birliğe doğru yürümektedir; insanlar arasında sınıf, derece, ahlak, elbise, din, ölçü farkı gittikçe azalmaktadır. Birliğe doğru yürüyüş barışa doğru da yürüyüş demektir."

Atatürk'ün bu sözü,

- I. laiklik,
- II. devletçilik,
- III. ulusçuluk

ilkelerinden hangilerini doğrudan destekler?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Atatürk, "Herşey kanun yapmaktan ibaret değildir. Aksine, herşey o kanunları uygulamak ve uygulattırmaktan ibarettir.

Buna göre, Atatürk aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Alınan kararların uygulanmasının
- B) Yürütme ile yargı arasında işbirliği olmasının
- C) Yargının yürütmenin kontrolünde olmasının
- D) Ülkenin laik olmasının
- E) Milli egemenliğin sağlanmasının

7. Atatürkçülük durağan düşüncelere, dogmatik fikirlere kapalıdır. Sürekli yenileşmeyi gerekli görür.

Bu durumun ortaya çıkmasında Atatürkçülüğün,

- I. gerçek yol gösterici olarak akıl ve bilimi kabul etmesi,
- II. kadın - erkek eşitliğini sağlamayı amaçlaması,
- III. tam bağımsızlığı sürdürmeyi hedeflemesi

özelliklerinden hangilerinin doğrudan etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Yeni Türk Devleti'nde,

- I. Medeni Kanun'un kabul edilmesi,
- II. TBMM'nin açılması,
- III. Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması

gelişmeleri ulusçuluk, cumhuriyetçilik ve lâiklik ilkeleriyle ilişki bakımından aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak gruplanmıştır?

	Ulusçuluk	Cumhuriyetçilik	Lâiklik
A)	I	II	III
B)	III	II	I
C)	I	III	II
D)	II	III	I
E)	II	I	III

9. Laiklik her vatandaş için din ve vicdan özgürlüğünün sağlanmasını gerektirir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi laik devlet anlayışının bir sonucudur?

- A) Dinsel inanışların yayılmasının sağlanması
- B) Devlet düzeninin dinsel esaslara göre belirlenmesi
- C) Bütün din ve mezheplere hoşgörüyle davranılması
- D) Dinsel inanışlar arasındaki farklılıkların kaldırılmaya çalışılması
- E) Kişilerin dinsel inanışlarının gereklerini yerine getirmeye zorlanması

10. Ulusal egemenlik hakimiyetin tamamen ulusa ait olmasıdır. Bu tür yönetimlerde halk temsilcileri vasıtasıyla ülke yönetimine katılır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi ulusal egemenlik ilkesinin bir parçası olarak değerlendirilebilir?

- A) İstiklal Mahkemelerinin kurulması
- B) Siyasal partilerin kurulması
- C) Üniversitelerin açılması
- D) Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
- E) Latin harflerinin kabul edilmesi

11. Laiklik; din ile devlet işlerinin birbirinden ayrılmasıdır.

Türkiye'de din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması yolunda yapılan ilk yenilik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Latin alfabesinin kabul edilmesi
- B) Cumhuriyetin ilanı
- C) Saltanatın kaldırılması
- D) Tekke ve zaviyelerin kapatılması
- E) Tevhid-i Tedrisat Kanunu

12. Osmanlı Devleti'nde farklı din mensuplarına değişik hukuk kuralları uygulanıyordu. Türkiye Cumhuriyeti bu alandaki farklılığı gidermek istemiştir.

1924 Anayasası'nın,

- I. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
- II. Devletin dini İslâm, başkenti Ankara ve dili Türkçe'dir.
- III. Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün vatandaşları kanun önünde eşittir.
- IV. Yasama ve yürütme yetkileri TBMM'ye aittir.

hükümlerinden hangileri, vatandaşlara farklı hukuk kurallarının uygulanmayacağına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve IV E) I, II ve III

1. • Sınıf farklılıklarını reddeder.
• Hukuk kurallarının akıl ve bilime dayandırılmasını öngörür.
• Millet iradesine dayalı bir yönetimi benimser.
• Çağın gelişmelerinden ve teknolojisinden yararlanmayı gerektirir.

Yukarıda özellikleri verilen Atatürk ilkeleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Devletçilik B) İnkılapçılık
C) Cumhuriyetçilik D) Halkçılık
E) Laiklik

2. "Türkiye Cumhuriyeti halkını ayrı ayrı sınıflardan oluşmuş değil, kişisel ve toplumsal hayat için işbölümü itibarıyla çeşitli mesleklerle ayrılmış bir toplum olarak görmek esas ilkelerimizdendir..."

Atatürk'ün yukarıdaki sözünün,

- I. halkçılık,
II. devletçilik,
III. inkılapçılık

ilkelerinden hangileriyle doğrudan ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. • Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
• Soyadı Kanunu'nun çıkarılarak soyululuk ve ayrıcalık belirten unvanların kaldırılması

Yukarıdaki gelişmeler Atatürk'ün hangi ilkesi ile doğrudan ilişkilidir?

- A) Laiklik B) İnkılâpçılık C) Halkçılık
D) Milliyetçilik E) Devletçilik

4. Anadolu'da düşmanların yaptıkları işgaller karşısında, ülkenin bağımsızlığının ortadan kaldırılacağını gören Türk ulusu, Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri ve Kuvay-ı Milliye birliklerini kurmuştur.

Bu durum, Atatürk ilkelerinden hangisinin Türk ulusuna daha önceden benimsendiğine kanıt olabilir?

- A) Laiklik B) İnkılapçılık C) Halkçılık
D) Cumhuriyetçilik E) Bağımsızlık

5. I. Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilerek kadın - erkek eşitliğinin sağlanması
II. Anayasadan "Devletin dini İslam'dır." maddesinin çıkarılması
III. Türkçe'nin yabancı kelimelerden arındırılması

İnkılapları milliyetçilik, halkçılık ve laiklik ilkeleriyle ilişki bakımından aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak gruplanmıştır?

I.	II.	III.
A) Milliyetçilik	Halkçılık	Laiklik
B) Laiklik	Milliyetçilik	Halkçılık
C) Halkçılık	Laiklik	Milliyetçilik
D) Laiklik	Halkçılık	Milliyetçilik
E) Halkçılık	Milliyetçilik	Laiklik

6. Atatürk milliyetçiliği, tüm diğer milletlerin bağımsızlık haklarına saygılı idi. Bu milliyetçilik emperyalist sistemlere karşı olduğu gibi aynı zamanda gerek hanedan yönetimine gerekse herhangi bir sınıfın Türk toplumunu yönetmesine karşı olan bir milliyetçilikti.

Buna göre Atatürk milliyetçiliği,

- I. cumhuriyetçilik,
II. oligarşi,
III. devletçilik

ilkelerinden hangilerini doğrudan destekler?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. Cumhuriyetçilik anayasamızda "Değiştirilemez, değiştirilmesi teklif edilemez." şeklinde birinci madde olarak yer almıştır.

Anayasamızdaki bu madde aşağıdakilerden hangisini güvence altına almaya yöneliktir?

- A) Bağımsız devlet anlayışını
- B) Egemenliğin ulusa ait olmasını
- C) Azınlık haklarının korunmasını
- D) Din ve vicdan özgürlüğünü
- E) Hukuk kurallarının laikleşmesini

8. Atatürk milliyetçilik ilkesini ırk ve din esası üzerine oturtmamıştır.

Atatürk'ün bu davranışında,

- I. Anadolu'da Türklerin farklı ırklarla yüzlerce yıldan beri kaynaşmaları,
- II. Anadolu'da yaşayanların çeşitli din ve mezhepleri benimsemeleri,
- III. Anadolu'daki Rumların Yunanistan'a gönderilmeleri,
- IV. saltanat ve halifelik kurumlarının kaldırılması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

9. Aşağıdakilerden hangisi laik devlet anlayışına uygun değildir?

- A) Devletin bütün din ve mezhepler karşısında tarafsız kalması
- B) Devlet yönetiminin dini kurallara göre değil, akıl ve bilimin önderliğinde düzenlenmesi
- C) Devletin kişileri dini inançlarının gereğini yerine getirmeye zorlaması
- D) Herkesin din ve mezhep farkı gözetilmeksizin kanun önünde eşit olması
- E) Kişilerin dinsel inançlarını serbestçe yerine getirmelerine izin verilmesi

10. Atatürk milliyetçiliği dini, mezhebi, soyu ve dili ne olursa olsun kendini Türk hisseden herkesi Türk olarak kabul eder.

Bu durum Atatürk milliyetçiliği ile ilgili aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Sömürgecilğe karşı olduğuna
- B) Ulus egemenliğini benimsediğine
- C) İnanç özgürlüğüne saygılı olduğuna
- D) Yabancı uluslarla iyi ilişkiler kurulmasını amaçladığına
- E) Yabancılarla tanınan ayrıcalıkların kaldırıldığına

11. Halkçılık ilkesi halkın herhangi bir sınıf veya zümre tarafından sömürülmesini reddeder. Fertlerin kanun önünde mutlak eşitliğini gerekli görür.

Buna göre halkçılık ilkesinin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Sanayi yatırımlarının devlet tarafından gerçekleştirilmesini
- B) İmtiyazsız, sınıfsız ve kaynaşmış bir ülke oluşturulmasını
- C) Eğitim ve öğretimin birleştirilmesini
- D) Çağdaş uygarlıklar ile bütünleşilmesini
- E) Yönetenlerin sınırsız yetkilere sahip olmasını

12. Atatürk "Uygarlık yolunda başarı yenileşmeye bağlıdır. Sosyal hayatta, bilim ve teknik alanında başarılı olmak için tek gelişme yolu budur." demiştir.

Atatürk'ün bu sözü aşağıdaki ilkelerden hangisi ile doğrudan ilgilidir?

- A) Cumhuriyetçilik
- B) Ulusçuluk
- C) Laiklik
- D) İnkılapçılık
- E) Devletçilik

13. Devletçilik milli bir ekonomi kurmak ve ülkenin ekonomik yönden kalkınmasını sağlamak amacıyla devletin ekonomik hayatta faaliyet göstermesidir.

Buna göre,

- I. âşar vergisinin kaldırılması,
- II. yabancılara ait şirketlerin satın alınarak kamulaştırılması,
- III. sanayi yatırımlarının devlet tarafından yapılması

uygulamalarından hangileri devletçilik ilkesi doğrultusunda yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. "Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türkiye halkına, Türk milleti denir."

Atatürk bu sözü ile halkçılık ilkesinin aşağıdaki ilkelerden hangisi ile kaynaşmış bir bütün olduğunu vurgulamaktadır?

- A) Milliyetçilik B) Halkçılık
C) Laiklik D) İnkılapçılık
E) Devletçilik

15. Atatürk milletimizin güçlü, mutlu ve güvenlik içerisinde yaşayabilmesi için milli bir siyaset izlenmesi gerektiğini ifade etmiş, milli siyaseti de "Önce kendi gücümüze dayanarak varlığımızı korumak, ulaşılmayacak emeller peşinde milleti uğraştırmamak ve zarara sokmamak" şeklinde tanımlamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi milli siyasetin gerekleri arasında gösterilemez?

- A) Türk ordusunun asker ihtiyacının Türk vatandaşları arasından karşılanması
B) Bağımsızlığımıza saygılı devletlerle iyi ilişkiler kurulması
C) Ülke gerçeklerine uygun politikalar belirlenmesi
D) Savunma sanayiinde yabancı sermayeye öncülük tanınması
E) Uluslararası barış örgütlerine üye olunması

16. Cumhuriyet; bir yönden de halkçılık esasına dayanan demokrasinin, milliyetçilik kavramı ile birleştirilmesinden ve laiklik harcı ile örülmesinden meydana çıkmış bir rejim anlayışıdır.

Bu bilgilere göre cumhuriyetin aşağıdaki özelliklerinden hangisine dikkat çekildiği söylenebilir?

- A) Cumhuriyetin saltanatın bir devamı olduğuna
B) Cumhuriyet ile laiklik, halkçılık, milliyetçilik ve demokrasinin bağdaştığına
C) Saltanat yönetimi ile cumhuriyetçiliğin bağdaştığına
D) Halkların cumhuriyet rejimi ile zenginleşeceğine
E) Meşrutiyet rejiminin cumhuriyet rejiminin gelişmiş biçimi olduğuna

17. "Yaptığımız ve yapmakta olduğumuz devrimlerin gayesi Türkiye Cumhuriyeti halkını tamamen çağdaş ve bütün anlam ve görünüşüyle uygar bir toplum haline ulaştırmaktır."

Buna göre,

- I. saltanatın kaldırılması,
- II. cumhuriyetin ilan edilmesi,
- III. Latin harflerinin kabul edilmesi,

çalışmalarından hangileri, Atatürk'ün yukarıda belirttiği söz doğrultusunda yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

18. "Türk ulusu egemenliğini en geniş bir surette gösteren yeni idareye kavuşuncaya kadar daima mevcut kurumların siyasetlerine yabancı kalmıştır."

Atatürk'ün bu sözünde belirttiği eksikliğin giderilmesini, ulus - devlet ikilisinde bütünleşmeyi sağlayan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kılık kıyafet Kanunu'nun çıkarılması
B) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
C) Cumhuriyetin ilan edilmesi
D) Devletçilik ilkesinin yürürlüğe girmesi
E) Halifeliğin kaldırılması

1. Atatürk, Medeni Bilgiler kitabında, "Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türkiye halkına Türk milleti denir." şeklinde bir tanım yapmıştır.

Bu tanıma göre, Atatürk millet olmayı hangi temel özelliğe göre belirlemiştir?

- A) Siyasi varlıkta birlik B) Dil birliği
C) İnanç özgürlüğü D) Törede yakınlık
E) Kültür birliği

(1999 - ÖSS - İpt.)

2. Aşağıdakilerden hangisi, bir toplumda laiklik ilkesine uyulmasının etkilerinden biri değildir?

- A) Halkın, dinini seçme ve vicdan özgürlüğünün olması
B) Kişinin özel hayatında serbestçe ibadet edebilmesi
C) Bireye verilen değerlerin artması
D) Din adına birtakım batıl inançların yayılması karşısında devletin tarafsız kalması
E) Eşitlik anlayışının yaygınlaşması

(1999 - ÖSS - İpt.)

3. Cumhuriyetin kurulmasından sonra gerçekleştirilen, milli eğitimle ilgili uygulamalardan bazıları şunlardır:

- I. Durmaksızın daha çağdaş ve daha doğruya yönelmesi
II. Okuryazar olmayan birey bırakmamak ülküsüyle eğitim yatırımları yapılması
III. Halkın kendi kendini yönetmesinin bir erdem olduğu düşüncesinin eğitimle yaygınlaştırılması

Bu uygulamaların Atatürk İlkeleriyle ilişkisi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II	III
A) İnkılapçılık	Cumhuriyetçilik	Devletçilik
B) İnkılapçılık	Devletçilik	Cumhuriyetçilik
C) Cumhuriyetçilik	İnkılapçılık	Devletçilik
D) Devletçilik	Cumhuriyetçilik	İnkılapçılık
E) Devletçilik	İnkılapçılık	Cumhuriyetçilik

(1999 - ÖSS)

4. Atatürk, "Bizim halkımız çıkarları birbirinden farklı sınıflardan değil; aksine varlıkları ve çalışmalarının sonuçları birbirine lazım olan sınıflardan ibarettir." demiştir.

Atatürk bu sözüyle, halkçılık ilkesinin hangi özelliğini vurgulamıştır?

- A) Halkın, dayanışma ve işbirliği içinde olması
B) Halkın kendi geleceğine karar vermesi
C) Halkın, çalışma özgürlüğünün olması
D) Halkın, yasalar karşısında eşit olması
E) Devletin halka hizmet götürmesi

(1999 - ÖSS)

5. Cumhuriyet döneminde görülen gelişmelerden bazıları şunlardır:

- I. Millet mekteplerinin açılması
II. Medeni Kanun'un kabul edilmesi
III. Öğretimin birleştirilmesi
IV. Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
V. Din İşleri ve Evkaf Bakanlığı'nın kaldırılması

Bu gelişmelerden hangileri doğrudan laik devlet düzenine geçiş amacını gütmektedir?

- A) I, II ve IV B) I, III ve IV
C) II, IV ve V D) II, III ve V

E) I, II, IV ve V

(1999 - ÖSS)

6. "Ulusal egemenliğin dayanağı 'halkçılık'tır." yargısı,

- I. Cumhuriyetçilik
II. Devletçilik
III. İnkılapçılık

İlkelerinden hangilerini doğrudan destekler?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

(2000 - ÖSS)

7. Atatürk, Türk milletine gideceği yolu gösterirken, "Dünyanın her türlü ilminden, buluşlarından, ilerlemelerinden yararlanılacaktır; ancak temel, kendi içimizden çıkarılmalıdır." demiştir.

Atatürk bu sözüyle, milli eğitimde çağdaşlığın, aşağıdakilerden hangisi üzerine temellendirilmesi gerektiğini vurgulamıştır?

- A) Birlik ve bütünlük B) Ulusallık
C) Eşitlik D) Laiklik
E) Sevgi ve sorumluluk

(2000 - ÖSS)

8. Anlaşma Devletleri'nin, Mondros Ateşkes Anlaşması'na dayanarak Anadolu'yu işgal etmesi öncelikle aşağıdaki ilkelerden hangisinin önemini ortaya çıkarmıştır?

- A) Devletçilik B) Bağımsızlık
C) İnkılapçılık D) Laiklik
E) Cumhuriyetçilik

(2001 - ÖSS)

9. Yeni Türk Devleti, gelirleri çok sınırlı olduğu halde, bütçe gelirinin yüzde kırkını karşılayan Aşar Vergisi'ni Cumhuriyetin ilk yıllarında kaldırmıştır.

Bu uygulama Yeni Türk Devleti'nin öncelikle hangi özelliğini gösterir?

- A) Ulusal olma B) Devletçi olma
C) Halkçı olma D) Cumhuriyetçi olma
E) Laik olma

(2001 - ÖSS)

10. Yeni Türk Devleti'nde,

- I. Saltanatın kaldırılması
II. Türk parasını koruma ile ilgili kanun çıkarılması
III. Mahkemelerde tanıklıkta kadın - erkek eşitliğinin sağlanması

gelişmeleri laiklik, cumhuriyetçilik ve milliyetçilik ilkeleriyle ilişki bakımından aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak gruplanmıştır?

	Laiklik	Cumhuriyetçilik	Milliyetçilik
A)	I	II	III
B)	III	I	II
C)	II	III	I
D)	III	II	I
E)	I	III	II

(2002 - ÖSS)

11. I. Fes ve kalpak giyilmesini yasaklayan "Şapka Giyilmesi Hakkında Kanun"un kabul edilmesi
II. Türk tarihinin yalnız Osmanlı tarihinden ibaret olmayıp çok eskilere dayandığını kanıtlama amaçlı çalışmalara hız verilmesi
III. Türk dilinin yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarılmasının amaçlanması

Yukarıdakilerden hangileri, ulusçuluk anlayışının doğrudan bir gereğidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

(2003 - ÖSS)

12. 1934 yılında çıkarılan kanunla Ağa, Hacı, Hafız, Hoca, Molla gibi eski toplum zümrelerini belirten unvanlar kaldırılmıştır.

Bu durumun, Atatürk ilkelerinden hangisinin doğrudan bir gereği olduğu savunulabilir?

- A) Halkçılık B) Devletçilik C) Milliyetçilik
D) İnkılapçılık E) Laiklik

(2004 - ÖSS)

13. TBMM'nin 30 Kasım 1925 tarihinde kabul ettiği bir kanunla, tekke, türbe ve zaviyeler kapatılmış; ancak tekke ve zaviyelerden cami ve mescit olanlara dokunulmamıştır.

Bu uygulama laiklik ilkesinin,

- I. bütün dinlere eşit davranılması,
- II. din adına birtakım batıl inançların yayılması karşısında devletin taraflı davranması,
- III. ibadet özgürlüğü tanınması

özelliklerinden hangilerini yansıtmaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

(2004 - ÖSS)

14. Halkçılık, yönetimde, siyasette, kalkınmada, gelirin dağılımında, devlet ve ulus olanaklarının kullanılmasında halk yararının gözetilmesini amaçlar. Bu amaç doğrultusunda devleti önlemler almak, yasalar çıkarmak, düzenlemeler yapmak, engelleri ortadan kaldırmakla görevli kılar.

Buna göre,

- I. Âşar vergisinin kaldırılması,
- II. okuma yazma seferberliğinin başlatılması,
- III. hicri takvim yerine miladi takvimin kabul edilmesi

uygulamalarının hangilerinde doğrudan halkçılık ilkesinin temel alındığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

(2005 - ÖSS)

15. Cumhuriyet döneminde,

- I. tarih,
- II. hukuk,
- III. dil

alanlarının hangilerinde yapılan inkılaplarda laiklik anlayışını yerleştirme amacı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

(2006 - ÖSS -Sos -1)

16. Atatürkçü milliyetçilik anlayışı, toplumu sadece ırk çizgileriyle değil din ve mezhep çizgileriyle bölmeyi de reddeder.

Bu duruma göre aşağıdakilerden hangisinin öneminin vurgulandığı savunulabilir?

- A) Sınırları belli ve bölünmez vatan anlayışının
- B) Ulusal ve insani değerleri kaynaştırmanın
- C) Devletin ulusal ve bağımsız olmasının öngörülmesinin
- D) Siyasi varlığının dışındaki Türklerin yönetimlerine saygılı olmanın
- E) Bir milletin mutluluğunun diğer milletlerin de mutluluğuna bağlı olduğuna inanmanın

(2008 - ÖSS -Sos -1)

17. Devletçilik ilkesi, mülkiyet hakkının ulusun yararlarına aykırı biçimde kullanılmasına karşıdır.

Bu durumun,

- I. halkçılık,
- II. laiklik,
- III. inkılapçılık

ilkelerinden hangilerinin doğrudan bir gereği olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

(2008 - ÖSS -Sos -1)

18. Atatürk: "Türkiye halkı, ırkı veya dinî ve kültürel yönden birleşmiş, bir diğerine karşı karşılıklı hürmet ve fedakârlık hisleriyle dolu ve kaderi, geleceği ve çıkarları ortak olan toplumdur." demiştir.

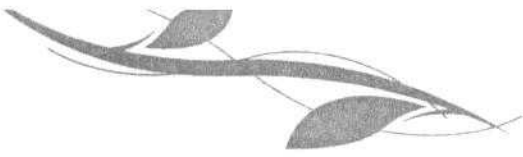
Atatürk'ün bu anlatımıyla,

- I. kültürel zenginlikleri paylaşan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı,
- II. insani değerleri temel alan Atatürk milliyetçiliği,
- III. toplumun birlik ve beraberlik ruhuyla bütünleştiği

durumlarından hangilerini kastettiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

(2010 - YGS)

Bölüm

22

MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ

Test - 1

1. Bir ulusun, ulusal hedeflerine ulaşabilmek amacıyla kullanabileceği maddi ve manevi kaynaklarının toplamına milli güç denir.

Buna göre,

- I. savaş,
- II. seçim,
- III. sıkıyönetim

durumlarından hangilerinde milli güç unsurlarının tamamının kullanılması gereklidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Bir ülkenin,

- I. silah sanayisine çok fazla yatırım yapması,
- II. nüfusunun büyük bir kısmını askere alması,
- III. eğitime fazla önem vermesi

politikalarından hangileri düşmanlarının çok olduğuna kanıt gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Türkiye'nin girişimleriyle Karadeniz'de sahili olan ülkeler arasında ulaştırma, ekonomi, ticaret, turizm vs. konularında işbirliği sağlama amacıyla kurulmuştur.

Buna göre,

- I. Türkiye bölge ülkelerini yönlendirici bir etkiye sahiptir.
- II. Türkiye komşularıyla iyi ilişkiler kurmayı amaçlamıştır.
- III. Türkiye Rusya'ya karşı bir savunma bloğu oluşturmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

4. Türkiye içindeki yıkıcı ve bölücü faaliyetler bazı komşu devletler tarafından desteklenmektedir.

Buna göre komşu devletlerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Azınlıkların halklarını korumak istemektedirler.
- B) Türkiye'nin güçlenmesini önlemeyi amaçlamaktadırlar.
- C) Türkiye'nin Rusya ile yakınlaşmasını önlemek istemektedirler.
- D) Türkiye ile ekonomik ilişkilerini geliştirmeyi amaçlamaktadırlar.
- E) Orta Doğu ve Balkanlarda barışın devamı için çalışmaktadırlar.

5. Türkiye Cumhuriyeti'nin Avrupa Birliği'ne girme sürecini hızlandırmasında,

- I. temel hak ve özgürlükleri geliştirme,
- II. insana verilen değeri artırma,
- III. ekonomik iş birliğini artırma

düşüncelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Günümüzde insan haklarını korumaya yönelik olarak başta Birleşmiş Milletler olmak üzere birçok uluslararası kuruluş görev yapmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dünya barışının tehlikeye düştüğü
- B) Devletlerin içişlerinde bağımsız hareket ettiği
- C) Silahlanma yarışının hızlandığı
- D) İnsana verilen değer arttığı
- E) Bütün ülkelerin Birleşmiş Milletlere üye olduğu

7. Türkiye Cumhuriyeti'nin,

- I. zengin yer altı ve yer üstü kaynaklara sahip olması,
- II. topraklarının stratejik yönden önemli olması,
- III. barış yanlısı bir politika izlemesi

özelliklerinden hangileri güçlü bir silahlı kuvvetler bulundurmasını zorunlu hale getirmektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

8. Milli gücün "askeri güç" unsurunu oluşturan Türk Silahlı Kuvvetleri, yeterli caydırıcılığa sahip olmadığı takdirde, diğer milli güç unsurları ne kadar güçlü olursa olsun güvenliği sağlamak ve korumak mümkün olmayacaktır.

Buna göre,

- I. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı,
- II. Hava Kuvvetleri Komutanlığı,
- III. Kara Kuvvetleri Komutanlığı

kurumlarından hangilerinin güçlü olması milli gücü **daha etkili** hale getirir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. İki ülke arasında yapılan savaşlarda devlet temsilcileri savaş ile ilgili açıklamalar yaparak karşı tarafın çok kayıp verdiğini ve birçok insanın öldüğünü abartılı şekilde bildirmektedir.

Bu tür açıklamalar tarafların aşağıdaki harp çeşitlerinden hangisini **daha çok** kullandıklarına kanıt olabilir?

- A) Teknolojik harp
- B) Politik harp
- C) Sıcak harp
- D) Psikolojik harp
- E) Soğuk harp

10. "Ordumuzun kararı taarruzdur. Fakat bu taarruzu geciktiriyoruz. Sebebi, hazırlığımızın tamamlanması için zamana ihtiyacımız olmasıdır. Yarım hazırlıkla, yarım tedbirler ile yapılacak olan taarruz, hiç taarruz etmemekten daha çok fenadır."

Mustafa Kemal Atatürk'ün yukarıdaki sözüne dayanarak taarruz için aşağıdakilerden hangisi gereklidir?

- A) Yabancılardan askeri yardım alınması
- B) Düşman ordusunun sayısının tespit edilmesi
- C) Ordunun her yönden taarruza hazır hale getirilmesi
- D) Anlaşma Devletleri'nin desteğinin sağlanması
- E) Düşman ordusunun taarruz etmesi

11. Milli güvenliğin sağlanmasından ve silahlı kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından TBMM'ye karşı aşağıdakilerden hangisi sorumludur?

- A) Başbakan
- B) Cumhurbaşkanı
- C) Bakanlar Kurulu
- D) Genelkurmay Başkanı
- E) Kuvvet komutanları

12. • Kütahya - Eskişehir Muharebelerini kaybeden Türk orduları, Kurtuluş Savaşı'nı kazanmıştır.
• Derne - Tobruk Savaşlarını kaybeden İtalya, Trablusgarp Savaşı'nı kazanmıştır.
• Çanakkale Cephesi'nde başarısız olan İtilaf Devletleri, Birinci Dünya Savaşı'nı başarıyla tamamlamışlardır.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Günümüzde savaşların kısa sürede tamamlandığına
- B) Savaşın bir bölümünde alınan yenilginin savaşın tümünden kaybedilmesine neden olmadığına
- C) Savaşlarda sivil halkın büyük zarar gördüğüne
- D) Savaşlarda cephe kavramının değiştiğine
- E) Savaşın belli bir yöntemin olmadığını

1. II. Dünya Savaşı'ndan sonra dünya barışını korumak amacıyla birçok uluslararası teşkilat kurulmuştur. Ancak bu teşkilatlar devletler arasındaki sorunları çözmede zaman zaman yetersiz kalmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir göstergesidir?

- A) Silahlanma yarışının sona ermesi
B) Uluslararası ticaret hacminin genişlemesi
C) Sivil savunmanın önemini kaybetmesi
D) Dünyanın çeşitli bölgelerinde savaşların çıkması
E) Devletler arasında dayanışmanın artması

2. Türkiye'nin coğrafi konumunun özellikleri ve komşularımızın ülkemiz üzerindeki anlamsız ve sonuçsuz kalacak tahrik ve oyunları bilinmektedir.

Bu durum dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisinin her zaman güçlü ve caydırıcı nitelikte olması diğerlerinden daha önemlidir?

- A) Emniyet Teşkilatı'nın
B) Silahlı Kuvvetler'in
C) Sivil Savunma Teşkilatı'nın
D) Yüksek Öğretim Kurumu'nun
E) Türk Hava Kurumu'nun

3. **Jeopolitik;** coğrafi etkenlerin politikaya olan etkilerini ve bu etkenlerden arzu edilen politikaların oluşturulmasında nasıl faydalanılacağını inceleyen bir bilimdir.

Buna göre,

- I. Medeni Kanun'un kabul edilmesi,
II. Boğazların yönetiminin Türkiye'ye bırakılması,
III. Musul'un Irak'a bırakılması

faaliyetlerinden hangileri Türkiye'nin jeopolitik önemini artırmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. **Tanım:** Milli güç devletin, milli çıkarlarını sağlamak ve milli hedeflerini elde etmek için kullanılabileceği maddi ve manevi unsurlarının tümüdür.

Durum: Türk milleti, Kurtuluş Savaşı'nı çocukları, kadınları, yaşlıları ve gençlerinin bütün güçlerini birleştirerek kazanmıştır.

Tanım ve durumu değerlendirerek aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında milli güç unsurları etkili olmuştur.
B) Dış ülkelere alınan yardım ile Kurtuluş Savaşı kazanılmıştır.
C) Milli güç sadece askerler oluşturmuştur.
D) Milli güç demokratik idarelerde kullanılmıştır.
E) Kurtuluş Savaşı, milli güç oluşturmak için yapılmıştır.

5. Kesin sonuç alınmadığı sürece muharebelerin kaybedilmesi savaşın kaybedilmesine neden olmaz. Önemli olan savaşın kazanılmasıdır.

Türk tarihinde aşağıda verilenlerden hangisi yukarıdaki yargıyı doğrular?

Muharebe	Savaş
A) I. İnönü	Kurtuluş Savaşı
B) II. İnönü	Kurtuluş Savaşı
C) Kütahya-Eskişehir	Kurtuluş Savaşı
D) Kafkas Cephesi	I. Dünya Savaşı
E) Derne ve Tobruk	Trablusgarp Savaşı

6. Yunanistan'ın milli hedefi olan Megalo İdea; Kıbrıs, Boğazlar, İstanbul, tüm Batı ve Orta Anadolu'yu içine alan büyük Yunanistan kurma hayalidir.

Aşağıdakilerden hangisi Yunanistan'ın bu amaca ulaşmak için aldığı tedbirlerden biri değildir?

- A) Ülkemizdeki bölücü faaliyetleri destekleme
B) Ege adalarını silahlandırma
C) Balkan Savaşlarından sonra Ege adalarının kendisine verilmesini sağlama
D) Kıbrıs'taki Rum nüfusunun güçlenmesini sağlama
E) Avrupa Birliği'ne üye olma

7. Mustafa Kemal Paşa Sakarya Savaşı öncesinde şöyle demiştir: "Savaş demek, yalnız iki ordunun değil, iki milletin bütün varlıklarıyla, bütün maddi ve manevi güçleriyle, karşı karşıya gelmesi ve birbiriyle vuruşması demektir."

Atatürk'ün bu sözü aşağıdakilerden hangisinin önemini arttığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Seferberlik B) Barış C) Politik savaş
D) Demokrasi E) Sivil savunma

8. Silah teknolojisindeki gelişmeler savaşan devletlerin bütün topraklarını savaş alanı haline getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir sonucudur?

- A) Savaşlarda ölenlerin sayısının artması
B) Devletler arasında anlaşmazlıkların artması
C) Sivil Savunma'nın önemini kaybetmesi
D) Uluslararası teşkilatların azalması
E) Fikir akımlarının yayılması

9. Birleşmiş Milletler dünyada barış ve güvenliği korumak, hak ve eşitliği geliştirmek, milletlerarası iş birliğini sağlamak amacıyla kurulmuştur. Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 51 ülkenin katılımıyla oluşan teşkilat, 1945 tarihinde kurulmuş ve günümüzde üye sayısı 180'i geçmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Birleşmiş Milletler'in etkisinin arttığına
B) Bütün savaşların bağımsızlığa ulaşmak için yapıldığına
C) Birleşmiş Milletler'in ABD'nin güdümünde olduğuna
D) Birleşmiş Milletler'e üye olan devletlerin aynı dini benimsediğine
E) Birleşmiş Milletler'e üye olmayan bütün ülkelerin bağımsızlığını kaybettiğine

10. Milli güç unsurlarından bazıları şunlardır:

- I. Politik güç
II. Ekonomik güç
III. İnsan gücü

Bunlardan hangilerinin askeri gücün artmasına katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

11. Türkiye'de, 1924 Anayasası'nın 102. maddesinde, 1961 Anayasası'nın 9. maddesinde, 1982 Anayasası'nın 4. maddesinde Cumhuriyet bir devlet şekli olarak ifade edilmiş ve değiştirilmesinin teklif dahi edilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre,

- I. Türkiye sürekli cumhuriyet rejimiyle yönetilecektir.
II. Anayasalarda cumhuriyet rejimini koruyucu önlemler alınmıştır.
III. Türkler tarihte devamlı olarak cumhuriyet ile yönetilmişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Günümüzde büyük orduların barış zamanında % 90 veya % 100 oranında personel mevcudu ile muhafaza edilmesi ekonomik zorunluluklardan dolayı terk edilmektedir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin önemini artırmıştır?

- A) Seferberliğin
B) Dış yardımların
C) Cumhuriyetin
D) Deniz Kuvvetlerinin
E) Hava Kuvvetlerinin

1. Genel seferberlik, ülkenin tümüne yönelik bir tehdidin karşılanması, mevcut bütün güç ve kaynakların kullanılabilmesi için ülkenin bütününde uygulanan seferberliktir.

Buna göre Türkiye'nin;

- I. Kore Savaşı,
- II. Kurtuluş Savaşı,
- III. Kıbrıs Barış Harekati

olaylarından hangilerinde genel seferberlik uyguladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

2. I. I. İnönü Muharebesi
II. Büyük Taarruz
III. II. İnönü Muharebesi

Yukarıdakilerden hangileri "Türk Kurtuluş Savaşı'nda düşmanı oyalayarak zaman kazanma" taktiğine kanıt gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

3. Mondros Ateşkesi'nden sonra Urfa, Antep ve Maraş'ı işgal eden Fransızlara karşı ayaklanan bölge halkı Kuvay-ı Milliye birliklerini kurarak direnişe geçmiş ve bölgeyi işgalden kurtarmıştır.

Güneydoğu Anadolu'daki halkın direnişi aşağıdaki savaş türlerinin hangisine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Gayrinizami harp
- B) Politik harp
- C) Ekonomik harp
- D) Psikolojik harp
- E) Topyekün harp

4. Türkiye'de ilköğretimin son sınıfında okuyan öğrenciler askeri liselere ve polis kolejlerine girmek isterlerse bazı şartları taşımaları gerekmektedir.

Aşağıdaki şartlardan hangisi hem askeri okul, hem de polis koleji sınavlarına giren öğrencilerde aranmaz?

- A) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak
- B) Evli yahut nikahsız bir kadın ile yaşıyor olmak
- C) Sabıkasız olmak
- D) Öğretmen çocuğu olmak
- E) Herhangi bir okuldan ahlak ve disiplin sebebiyle çıkarılmamış olmak

5. Polis okullarında eğitim ve öğrenim gören polis adaylarına, her yıl üç adetten az olmamak üzere fidan diktirerek "Emniyet Ormanları" kurar. Bakım ve korunmasını yapar, yaptırır.

Bu bilgiye dayanarak,

- I. Polis adayları yeşil alanları koruma konusunda bilinçlendirilmişlerdir.
- II. Türkiye'deki bütün ormanlar, "Emniyet Ormanları" dır.
- III. Türkiye'de Avrupa ülkelerinden daha fazla orman vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Türkiye'de İstiklal Marşı daima ayakta durarak ve selam vaziyetinde dinlenir.

Buna göre İstiklal Marşı için,

- I. Türk ulusunun saygısı vardır.
- II. Sadece öğrenciler ayakta dinler.
- III. Yalnız askeri kıışlalarda okunan bir marştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. "Taarruz, düşmanı yenmek için saldırmaktır."
Buna göre, taarruz hareketinin amacı aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Düşman kuvvetlerini yok etmek
- B) Bir bölgeyi ele geçirmek
- C) Düşmanı belli bir hatta durdurmak
- D) Savaşı kısa zamanda bitirmek
- E) Düşmanı ihtiyaç duyduğu kaynaklardan yoksun bırakmak

8. I. ve II. Dünya Savaşlarında etkileri fazla olan, nükleer, biyolojik ve kimyasal silahlar kullanılmıştır.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Bilimsel gelişmeler savaşların sonuçlarını da etkilemiştir.
- II. Nükleer, biyolojik ve kimyasal silahları ilk defa Osmanlı Devleti kullanmıştır.
- III. Biyolojik silahlar ilk defa Türklere karşı kullanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. Atatürk I. Dünya Savaşı sonunda İstanbul'a geldiğinde, Anlaşma Devletleri'ne ait gemileri görünce "Geldikleri gibi giderler" demiştir. Kurtuluş Savaşı sırasında sürekli olarak etrafındaki insanlara ve Türk milletine ülkenin bağımsızlığa ulaşacağını söylemiştir.

Bu durum Atatürk'ün milli güç unsurlarından hangisini iyi kullandığına kanıt olabilir?

- A) Ekonomik güç
- B) Psikolojik güç
- C) Askeri güç
- D) Coğrafi güç
- E) Politik güç

10. Türkiye'de Harp Okullarının yalnız birinci sınıflarına öğrenci alınır. ara sınıflara öğrenci alınmaz.

Bu şekilde bir kararın bulunması,

- I. uyum sorunu yaşamama,
- II. aileyi eğitimin içine çekme,
- III. devlet gelirlerini artırma

hedeflerinden hangilerini gerçekleştirmeye yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Tanım: Bir milletin menfaatlerinin gerçekleştirilmesinde ulaşılması gereken ve ulaşıldıktan sonra da korunup devam ettirilmesini sağlayan somut amaçlara "milli hedef" denmiştir.

Buna göre;

- I. tamamen milli nitelik taşıması,
- II. sadece bir liderin veya hükümdarın istekleri doğrultusunda olması,
- III. milletin benimseyeceği bir nitelik taşıması

durumlarından hangilerinin milli hedefle ilgili olduğu söylenbilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

12. Bulgaristan'ın bir kasabasında bir takım saldırgan Bulgarlar Türk mezarlığını tahrip edip böylece orada yaşayan Türklere gözdağı vermek istemişlerdir. Bu olay İstanbul'daki gençler tarafından tepki ile karşılanmış, heyecanlı gösteriler düzenlendikten sonra İstanbul'da bulunan Bulgar mezarlığına çelenk bırakılmıştır.

Bu iki olay karşılaştırıldığında,

- I. Türk gençliği yurt dışındaki Türklere olumsuz davranışlara tepki göstermiştir.
- II. Bulgarlar ülkelerinde Türk varlığından rahatsız olmuşlardır.
- III. Türkler ile Bulgarlar uluslararası ilişkilerde birlikte hareket etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

13. I. Dünya Savaşı'ndan sonra ülkeler arasında barışı korumak için "Milletler Cemiyeti" kurulmuştur. Bu cemiyet barışın sürekliliğini sağlayamamıştır. Buna rağmen II. Dünya Savaşı'ndan sonra da barışın sürekliliğini sağlamak için "Birleşmiş Milletler Teşkilatı" kurulmuştur.

Buna göre;

- I. Ülkeler barışın korumasına önem vermektedir.
- II. Barışı korumak için oluşturulan kurumlar savaşta neden olmuşlardır.
- III. Dünya savaşları ulusların barış çabalarını artırmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. Seferberlik ilanı sırasında,

- I. hürriyetlerin sınırlandırılması,
- II. halkın çeşitli yükümlülükler üstlenmesi,
- III. lüks tüketimden kaçınılarak tüketimde tasarrufla gidilmesi

durumlarından hangilerinin ileride yaşanması olası ekonomik sorunlara karşı önlem niteliğinde olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. • Askeri öğrenci, erbaş ve erler tarafından tutulan nöbetler genel olarak iki saatte bir değiştirilir.
• Nöbet saati bazen dört saate kadar çıkarılabilir.
• İklim şartlarının olumsuz olduğu durumlarda nöbet süresi yarım saate kadar indirilebilir.

Bu bilgilere göre,

- I. Nöbet, askerlik görevinin bir parçasıdır.
- II. Nöbet saatinin değişmesinde coğrafi şartlar etkili olmaktadır.
- III. Askeri birliklerde nöbet isteğe bağlıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

16. Milli hedef, bir milletin milli menfaatlerinin gerçekleşmesinde ulaşılması gereken ve ulaşıldıktan sonra da korunup devam ettirilecek somut ve belirli amaçlardır.

Bu bilgilere göre bir hedefin milli olmasında aşağıdaki ölçülerden hangisi dikkate alınmaz?

- A) Türk halkının refah seviyesini artırması
- B) Devletin var oluşu nedenine uygun olması
- C) Hayallere ve aşırı heyecana kapılmaksızın gerçekçi ve akılcı olması
- D) Millete rağmen değil, milletin benimseyeceği bir nitelik taşıması
- E) Sadece bir grup veya zümreye ait menfaatleri taşıması

17. Kesin sonuç alınmadığı sürece tek bir muharebenin kaybedilmesi, harbin kaybedilmesine sebep olmaz.

Türk tarihinde,

- I. Eskişehir - Kütahya Muharebesi'nin kaybedilmesi,
- II. Çanakkale Muharebesi'nin kazanılması,
- III. Derne ve Tobruk Savaşlarının kazanılması

gelişmelerinden hangileri, bu duruma örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

18. I. Ülkemize yönelik savaş halinin ortaya çıkması
II. Genel seçimlerin yapılması
III. Komşu ülkelerde iç isyanların çıkması
- durumlarından hangileri, topyekün seferberlik ilanını gerektirecek etkenler arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

1. Mustafa Kemal ilk TBMM'de, "Komutan ne kadar değerli olursa olsun, komuta ettiği birlikler askerlik mesleğinin niteliklerinden yoksunsa hiçbir varlık gösteremez." demiştir.

Mustafa Kemal, bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Silah ve mühimmatın
- B) Haberleşme araçlarının
- C) Cephe mahallinin
- D) Askerlik eğitiminin
- E) Sivil Savunmanın

(1992 - ÖSS)

2. Ulusal hedeflerin elde edilmesi amacıyla iç ve dış sorunlarda ve milletlerarası ilişkilerde milli gücün etkili bir şekilde kullanılmasına ne ad verilir?

- A) Politik Güç
- B) Genel seferberlik
- C) Koruyucu Güvenlik
- D) Psikolojik harp
- E) Lojistik güç

(1993 - ÖSS)

3. Türkiye'de aşağıdakilerden hangisi, savaşların, devletlerin silahlı kuvvetlerinin karşılıklı çarpışması şeklinden çıkıp, milletlerin topyekün savaşı haline gelmesi sonucunda kurulmuştur?

- A) Genel Kurmay Başkanlığı
- B) Sivil Savunma Teşkilatı
- C) Sahil Güvenlik Komutanlığı
- D) Emniyet Genel Müdürlüğü
- E) Jandarma Genel Komutanlığı

(1993 - ÖSS)

4. Günümüzde aşağıdakilerden hangisi yalnız askerlik eğitimi sırasında öğretilir?

- A) Kanunlara ve nizamlara uyma
- B) Sembol, kişi ve makamları selamlama
- C) Savaş araç ve gereçlerini kullanma
- D) Ast - üst ilişkileri
- E) İlk yardım uygulamaları

(1994 - ÖSS)

5. Aşağıdakilerden hangisi, polisin yetkilerinden biri değildir?

- A) Şüpheli kişilerin üstlerini ve eşyalarını aramak
- B) Suçluları yakalamak ve ifadelerini almak
- C) Suç unsuru sayılabilecek eşyaları zapt etmek
- D) Yasalara uymayan otel, kahve, gazino, sinema gibi yerleri kapatmak
- E) Yeni bir devlet rejimi saptamak

(1994 - ÖSS)

6. Askerlikle ilgili, cezayı gerektiren aşağıdaki durumların hangisinden dolayı, kişi Türk vatandaşlığından çıkarılır?

- A) Son yoklamasını emsallerinin sevkinden sonra yaptırmama
- B) Askerlikle ilişkisi olduğu halde, resmi ve özel görevlerde çalışma
- C) İlk yoklamasını duyurulan süre içinde yaptırmama
- D) Yurt dışında bulunmakta olup, silah altına alınmak üzere kendisine yapılan duyuruya üç ay içinde uymama
- E) Yurt dışında, erbaş veya er olarak terhis edildikten sonra yedeklik yoklamasını yaptırmama

(1995 - ÖSS)

7. Bir ülkenin coğrafi konumu, büyüklüğü, şekil, arazi yapısı, iklim ve doğal kaynaklarının milletlerarası politikada oynadığı rol aşağıdaki bilim dallarından hangisinin oluşmasına neden olmuştur?

- A) Tarih
- B) Jeopolitik
- C) Coğrafya
- D) Sosyoloji
- E) Arkeoloji

(1995 - ÖSS)

8. Ülkemizde huzur, güvenlik, dirlik ve düzeni sağlamaya çalışan polise yasa ile bazı yetkiler tanınmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu amacını gerçekleştirmesi için polise tanınan yetkilerden biri değildir?

- A) Sanıkları yargılama
- B) Üst, eşya ve araç arama
- C) Kimlik sorma
- D) Parmak izi alma
- E) Silah kullanma

(1996 - ÖSS)

9. Savaşların önemli nedenlerinden biri de güçlenen bazı devletlerin zengin coğrafya bölgelerini ve hammadde kaynaklarını ele geçirmeyi amaçlamalarıdır.

Aşağıdaki savaşlardan hangisi böyle bir amaç karşı tepkinin sonucudur?

- A) I. Dünya Savaşı
- B) Trablusgarp Savaşı
- C) Türk Kurtuluş Savaşı
- D) II. Dünya Savaşı
- E) II. Balkan Savaşı

(1996 - ÖSS)

10. Aşağıdakilerden hangisi, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlal edilmemek kaydıyla, temel hak ve özgürlüklerin kullanılması- nın kısmen veya tamamen durdurulabildiği durumlardan biri değildir?

- A) Olağanüstü haller
- B) Seferberlik
- C) Sıkıyönetim
- D) Genel seçimler
- E) Savaşlar

(1997 - ÖSS)

11. Bir kaynağa göre, dört yıl süren Birinci Dünya Savaşı'nda ölenlerin yaklaşık % 5'i, beş yıl sekiz ay süren İkinci Dünya Savaşı'nda ölenlerin yaklaşık % 48'i sivilidir. Üç yıl süren Kore Savaşı'nda ölen sivillerin oranı ise % 50'nin çok üzerindedir.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşılabilir?

- A) Savaşlarda cephe kavramının değiştiği
- B) Uzun süren savaşlarda ölen sivil oranının daha fazla olduğu
- C) Cephe gerisinde sivillerin de savaşa hazırlandığı
- D) Savaşan devletler sayısının azaldığı
- E) Bir ülkede başlayan savaşın başka ülkelere de sıçradığı

(1998 - ÖSS)

12. Savaş silah ve araçlarındaki gelişmelerin, ilk ve en belirgin etkisi aşağıdakilerin hangisinde ortaya çıkar?

- A) Yerel savunma ittifaklarının önemini yitirmesinde
- B) Silah üretimine yapılan harcamaların artmasında
- C) Belirli devletlerin, silahsızlanma konferanslarında söz sahibi olmasında
- D) Cephe savunma güçlerinin sivil savunma teşkilatları ile tamamlanmasında
- E) Uluslararası barış örgütlerinin işinin kolaylaşmasında

(1999 - ÖSS - İpt.)

13. XVI. Yüzyılda Çaldıran ve Mohaç Savaşları birer gün sürdüğü halde, XVII. Yüzyılda Otuz yıl Savaşları otuz yıl, XX. Yüzyılda Birinci Dünya Savaşı dört yıl, İkinci Dünya Savaşı ise altı yıl sürmüştür.

Yalnızca bu örneklerle bakarak, aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Savaşlar kısa aralıklarla çıkmaktadır.
- B) Günümüze yaklaştıkça savaşların süresi artmaktadır.
- C) Savaşların süresi, nedenlerine göre değişmektedir.
- D) İleri teknoloji, savaşların sürelerini kısaltmıştır.
- E) Savaşların sonuca ulaşma süresi farklı olabilmektedir.

(1999 - ÖSS)

14. I. Kütahya - Eskişehir savaşları - Kurtuluş Savaşı
II. Derne ve Tobruk savaşları - Trablusgarp Savaşı
III. Çanakkale savaşları - I. Dünya Savaşı

Yukarıdakilerden hangileri "Kesin sonuç alınmadığı sürece, bir savaşın kaybedilmesi savaşın tümünden kaybedilmesine neden olmaz." yargısını doğrulamaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

(2000 - ÖSS)

15. I. Genel savaş, bütün güç ve kaynakların sınırsız olarak kullanıldığı topyekün bir mücadeledir.
II. Gayri nizami savaş, düşmanın işgal etmiş olduğu bölgelerde kalan yerli halkın, düşman kuvvetlerine karşı girişmiş olduğu direnme harekâtıdır.
III. Soğuk savaş, düşmanın direnme azmini ve iradesini kırmak amacıyla uygulanan siyasi, ekonomik ve psikolojik baskılara, kuvvet gösterilerine dayanan uluslararası bir gerilimdir.

Türk Kurtuluş Savaşı'nın, yukarıda tanımlanan savaş türlerinden hangilerine açık bir örnek oluşturduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
(2000 - ÖSS)

16. Türklere karşı Bizanslılarla ittifak isteğinde bulunan Papa, Fatih'in İstanbul'un yerli halkına inanç özgürlüğü veren kanunlarını okuyunca, "Osmanlı oğlu işte şimdi zaferi kazandı." demiştir.

Fatih'in sözü edilen bu hareketi, aşağıdaki savaş türlerinden hangisine örnektir?

- A) Psikolojik savaş
B) Genel savaş
C) Sınırlı savaş
D) Teknolojik savaş
E) Ekonomik savaş
(2001 - ÖSS)

17. Kurtuluş Savaşı'nda Mustafa Kemal, orduyu savaşa hazırlamak ve ulusun savaşa katılmasını sağlamak amacıyla, Meclis'in verdiği yetkiye dayanarak "Tekâlif-i Milliye Buyrukları" yayımlamıştır.

Bu buyruklar,

- I. Sıkıyönetim
II. Gerilla savaşı
III. Topyekün seferberlik

hallerinden hangilerinin başlatıldığını gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III
(2001 - ÖSS)

18. Atatürk, "Harp zorunlu ve yaşamsal olmalı... Millet yaşamı tehlikeye uğramadıkça, harp cinayettir." demiştir.

Atatürk bu sözleriyle,

- I. Sivil savunma örgütlerinin yaygınlaştırılması
II. Barışın korunması
III. Milletin, kendisini savunma hakkının olması

durumlarından hangilerinin önemini vurgulamaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
(2002 - ÖSS)

19. Bir savaş sırasında,

- I. Savaşa katılan devlet sayısının artması
II. Barış görüşmelerinin başlatılması
III. Kimyasal ve biyolojik silahların kullanılmasından çekinilmesi

durumlarından hangileri, savaş alanının genişlediğinin ve yeni cephelerin açıldığının göstergesi sayılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
(2002 - ÖSS)

20. I. Cephedeki askerlere moral verme

- II. Savaş zamanında halkın can ve mal güvenliğini sağlama
III. Savaşta cephe gerisindeki halkın moralini güçlendirme

Yukarıdakilerden hangileri, sivil savunmanın görevleri arasındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
(2003 - ÖSS)

21. I. Doğa güçlerinin askeri stratejiler üzerindeki etkisi
II. Psikolojik savaşın önemi
III. Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın önemi

Savaşta gelişmiş silah ve olanakların kullanılması, yukarıdakilerin hangilerinde azalmaya yol açar?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

(2004 - ÖSS)

22. Birinci Dünya Savaşı'ndan önceki dönemlerde, savaşlar sadece savaşa giren devletlerin cephe de çarpışması şeklinde gerçekleşiyor, cephe dışında bulunan insanlar bu durumdan etkilenmiyordu. Birinci Dünya Savaşı'ndan itibaren savaşların boyutları büyümüş, savaş silah, araç ve gereçlerinin etki alanları ve tahrip güçleri artmıştır.

Birinci Dünya Savaşı'nda ortaya çıkan bu değişikliklerle, aşağıdakilerden hangisinin öneminin arttığı savunulamaz?

- A) Topyekün seferberliğin
B) Sivil savunmayla ilgili çalışmaların
C) Uluslararası ittifaklara katılmanın
D) Uluslar arasındaki silahlanma yarışının
E) Savaşan devletler arasındaki fiziksel uzaklığın

(2005 - ÖSS)

23. İkinci Dünya Savaşı çıkmadan önce Atatürk: "Bir dünya harbi olacaktır. Bu harp neticesinde dünyanın durumu ve dengesi baştan başa değişecektir. İşte bu sırada doğru hareket etmesini bilmiyip en küçük bir hata yapmamız halinde, başımıza mütareke yıllarından daha çok felaketler gelmesi mümkündür." demiştir.

Atatürk bu sözleriyle,

- I. geçmişten ders alma,
II. savaş ortamından çıkar sağlama,
III. savaşların getirdiği sonuçları kabullenme

yaklaşımlarından hangilerinin gerektiğini vurgulamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

(2006 - ÖSS - Sos - 1)

24. İkinci Dünya Savaşı'nın bitiminden bu yana geçen süre içinde teknolojiye meydana gelen gelişmenin, İkinci Dünya Savaşı öncesiyle karşılaştırıldığında çok hızlı olduğu görülmüştür.

Teknolojik gelişme hızındaki bu artışta,

- I. ham madde gereksiniminin azalması,
II. bilimin ilerlemesi ve bilgi birikiminin artması,
III. sanayileşmenin hızlanması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

(2007 - ÖSS - Sos - 1)

25. Atatürk, "Bizi yok etmek gibi bir görüş karşısında varlığımızı silahla korumak ve savunmak pek tabiidir. Bundan daha haklı ve tabii bir hareket olmaz." demiştir.

Atatürk'ün bu sözü,

- I. bölgesel ittifakları destekleme,
II. ülke bütünlüğünü koruma,
III. bağımsızlığı ilke edinme

durumlarının hangilerinden ödün verilmemesi gerektiğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

(2008 - ÖSS - Sos - 1)

26. Atatürk 1924 yılında Çaltepe konuşmasında: "Muharebe veya meydan muharebesi demek, yalnız iki ordunun değil, iki milletin bütün varlıklarıyla, bütün maddi ve manevi güçleriyle karşı karşıya gelmesi ve birbiriyle vuruşması demektir." demiştir.

Atatürk'ün bu ifadesiyle,

- I. savaş tehlikesinin her an her millet için var olduğu,
II. ordunun teknik donanımının yeterli olduğu,
III. ulusal gücün yalnız silahlı güç olmadığı

durumlarından hangilerini vurguladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

(2010 - YGS)

GENEL TARAMA TESTİ

1. I. Yabancı okullarda kültür derslerinin Türkçe okutulması
II. Bütün okullarda aynı ders müfredatının uygulanması
III. İlköğretimin bütün ülke çocuklarına açık ve parasız olması

Yukarıdakilerden hangileri, halkçılık anlayışının doğrudan bir gereğidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Atatürk, din ile devlet işlerinin birbirinden ayrılmasını sağlamak amacıyla, Türk halkına aşağıdaki ilkelerden hangisini benimsetmeye çalışmıştır?

- A) Ulusçuluk B) Halkçılık C) Lâiklik
D) Cumhuriyetçilik E) Devletçilik

3. I. Kapitülasyonların kaldırılması
II. Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
III. Âşar vergisinin kaldırılması
IV. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın uygulanması
V. Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması

Türkiye'de Cumhuriyet'in ilk yıllarında ekonomik alanda meydana gelen yukarıdaki gelişmelerden hangileri, doğrudan "yabancıların ayrıcalıklarını sona erdirmeye" yönelik değildir?

- A) I, II ve III B) I, IV ve V C) II, III ve IV
D) II, IV ve V E) III, IV ve V

4. "Dünya barışının korunması için en çabuk ve etkili önlem; saldırgan bir devlete saldırının ya-
nına kâr kalmayacağını açıkça anlatacak ulus-
lararası teşkilatın kurulmasıdır."

Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın,

- I. savaşan ülkelere yönelik ekonomik ambargolar uygulaması,
II. saldırıya uğrayan bölgelere uluslararası barış gücü gönderilmesi,
III. fakir ülkelerin kalkınmasına yardımcı olması

faaliyetlerinden hangilerinin Atatürk'ün yukarıdaki sözüne uygun olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. "Bilim ve teknikteki gelişme ve ilerlemeleri zamanında takip etmek şarttır. Binlerce yıl önceki bilimsel kuralları bugün aynen uygulamaya kalkmak bilim içinde olmak değildir."

Atatürk bu sözyle bilim ve teknik alanındaki çalışmalarda,

- I. laiklik,
II. çağdaşlık,
III. ulusalcılık

ilkelerinden hangilerinin temel kabul edilmesinin önemini vurgulamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

6. TBMM Hükümeti'nin Lozan Konferansı'na giden Türk heyetine verdiği talimatnamenin bazı hükümleri şunlardır:

- I. Kapitülasyonlar kabul edilemez.
II. Ordu ve donanma sınırlandırılmaz.
III. Dış borçlar 20 yıl ertelenmelidir.

Yukarıdakilerden hangileri TBMM Hükümeti'nin tam bağımsızlık ilkesini benimsediğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. Cumhuriyet Dönemi ile ilgili aşağıdakilerin hangisinde I. de verilenin II. ye ortam hazırladığı savunulamaz?

I.	II.
A) Medeni Kanun'un kabul edilmesi	Toplumsal yaşamın çağdaşlaşması
B) Millet mekteplerinin açılması	Okur - yazar sayısının hızla artması
C) Halifeliğin kaldırılması	Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması
D) Âşar vergisinin kaldırılması	Yabancılar verilen ayrıcalıkların sona ermesi
E) Uluslararası uzunluk ve ağırlık ölçülerinin kabul edilmesi	Avrupa ülkeleriyle ticaret ilişkilerinin gelişmesi

8. TBMM Kurtuluş Savaşı devam ederken 31 Ekim 1921 yılında çıkardığı bir yasa ile düşmandan kurtarılan bölgelerdeki halkın vergi borçları ertelenmiş, yoksullara parasız hububat, evi yıkılanlara kereste verilmiştir.

Bu bilgilere dayanarak yeni Türk Devleti'nin,

- I. laik,
II. sosyal,
III. totaliter

devlet anlayışlarından hangilerini benimsediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

9. Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak, aşağıdakilerden hangisinde I. de verilenin II. ye ortam hazırladığı savunulamaz?

I.	II.
A) Saltanatın kaldırılması	Cumhuriyetin ilanı
B) Halifeliğin kaldırılması	Ülkenin lâikleşmesi
C) Harf devriminin yapılması	Okur - yazar oranının artması
D) Kurtuluş Savaşı'nın kazanılması	Kapitülasyonların kaldırılması
E) TBMM'nin açılması	İstanbul'un işgal edilmesi

10. Kurtuluş Savaşı sırasında Sovyet Rusya, Moskova Antlaşması ile, Misak-ı Milli'yi, kapitülasyonların kaldırılmasını ve uluslararası politikada TBMM ile birlikte hareket etmeyi kabul etmiştir.

Bu bilgilere göre TBMM'nin,

- I. dış politikada yalnızlıktan kurtulma,
II. ülke bütünlüğünü koruma,
III. ekonomik yönden bağımsız hareket etme

ilkelerinden hangilerine önem verdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. Yeni Türk Devleti'nde,

- I. kapitülasyonlara karşı çıkılması,
II. aynı suçu işleyen kişilere aynı cezaların verilmesi,
III. cumhurbaşkanının seçimle belirlenmesi

gelişmeleri halkçılık, cumhuriyetçilik ve ulusçuluk ilkeleriyle ilişki bakımından aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak gruplanmıştır?

	Halkçılık	Cumhuriyetçilik	Ulusçuluk
A)	I	II	III
B)	III	II	I
C)	I	III	II
D)	II	III	I
E)	II	I	III

12. Atatürk'ün aşağıdaki inkılaplarından hangisinin hukukun laikleşmesini sağladığı savunulabilir?

- A) Yeni harflerin kabul edilmesi
B) Tekke ve zaviyelerin kapatılması
C) Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
D) Medreselerin kapatılması
E) Medeni Kanun'un kabul edilmesi

13. Atatürk; "Ülkeler çeşitlidir, fakat uygarlık birdir ve bir ulusun ilerlemesi için de bu uygarlığa katılması gereklidir." demiştir.

Bu söz Atatürk ilkelerinden hangisinin kapsamını açıklamak için kanıt olabilir?

- A) Laiklik B) Devletçilik C) Halkçılık
D) Çağdaşlık E) Milliyetçilik

14. Türkiye Cumhuriyeti'nin,

- I. Balkan ulusları ile dostluk ve işbirliği anlaşması yapması,
II. Milletler Cemiyeti'ne üye olması,
III. yurttan sulh, cihanda sulh ilkesini benimsemesi

gelişmelerinden hangileri, geçmişin kötü anılarını unutarak dünya ulusları ile barış içinde yaşamayı temel politika olarak benimsediğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. Atatürk'ün,

- I. akılcılık ve bilimsellik,
II. ulusal egemenlik,
III. ulusal bağımsızlık

ilkelerinden hangileri, cumhuriyetçilik ilkesinin doğrudan bütünüdür?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

16. Atatürk'ün,

- I. Türk Tarih Kurumu'nun kurulması,
II. tekke ve zaviyelerin kapatılması,
III. yabancı okulların Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanması

devrimlerinden hangileri ulusalcılık ilkesine önem verildiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

17. Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak, aşağıdakilerden hangisinde I. de verilenin II. ye ortam hazırladığı savunulamaz?

I.	II.
A) Halkçılık ilkesinin benimsenmesi	Halkın yönetime katılması
B) Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi	Musul'un kaybedilmesi
C) Boğazlar Komisyonu'nun kaldırılması	Türkiye'nin Boğazlarda güvenliğinin artması
D) Âşar vergisinin kaldırılması	Çiftçilerin vergi yükünün hafiflemesi
E) TBMM'nin açılması	Ulusal egemenliğin sağlanması

18. Türkiye'de,

- I. İktisat Kongresi'nde ekonomik sınırlamalara karşı çıkılması,
II. bir ABD şirketi ile demiryolu ve maden arama alanlarında anlaşmalar yapılması,
III. ulusal egemenliğin gerçekleştirilmesine çalışılması

faaliyetlerinden hangileri, ekonomik bağımsızlığın hedeflendiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

19. Almanya'da siyasal birlik sağlanmadan önce Alman dilinin geliştirilmesine ve dil birliğinin sağlanmasına önem verilmiştir.

Bu çalışmaların aşağıdakilerin hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Monarşi yönetiminin güçlendirilmesine
- B) Ulus bilincinin canlandırılmasına
- C) Yeni sömürgeler elde edilmesine
- D) Sınırların güvenliğinin sağlanmasına
- E) Kişisel özgürlüklerin genişletilmesine

20. I. Şeyh Said isyanının çıkması
II. Milletler Cemiyeti'nin İngiltere'nin tarafını tutması
III. Türkiye'nin ulusalcı bir politika izlemesi
- gelişmelerinden hangilerinin Türkiye Cumhuriyeti'nin Musul'u kaybetmesinde etkili olduğu savunulabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

21. Türkiye Cumhuriyeti'nde,

- I. tek parti sisteminin devam ettirilmesi,
- II. ilköğretimin zorunlu hale getirilmesi,
- III. yeni okulların açılmasına önem verilmesi

uygulamalarından hangilerinin inkılapların halka benimsetilmesine katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

22. Türkiye Cumhuriyeti, Medeni Kanun'u İsviçre'den, ticaret kanunlarını Almanya'dan, ceza kanunlarını İtalya'dan almıştır.

Türkiye bununla,

- I. kanunların laikleştirilmesi,
- II. Avrupa'daki gelişmelerden yararlanılması
- III. Avrupalı ulusların geleneklerinin Türkler arasında yayılması

hedeflerinden hangilerine ulaşmayı amaçlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

23. Kurtuluş Savaşı sırasında TBMM, Rusya ve Fransa ile imzaladığı anlaşmalarla Misak-ı Milli'yi kabul ettirmiştir.

Bu durumun,

- I. Anadolu üzerinde emelleri olan Ermenilerin destekten yoksun kalması,
- II. işgal altındaki Türk topraklarının bir kısmının boşaltılması,
- III. Avrupalı devletlerin sömürgecilik faaliyetlerini hızlandırması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

24. I. Düşman kuvvetlerini yok etme
II. Düşmanın dikkatini diğer bölgelerden ayırma
III. Düşmanı kendisi için elverişli bir bölgeye çekme

Yukarıdakilerden hangileri, taarruz hareketinin amaçları arasındadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

GENEL TARAMA TESTİ

1. Anlaşma Devletleri, Kurtuluş Savaşı sırasında Sevr Antlaşması'nı Türklere zorla kabul ettirme görevini Yunan ordusuna vermişlerdir.

Bu gelişmenin nedenleri arasında,

- I. Anlaşma Devletleri'nin Anadolu'da yeterli askerinin bulunmaması,
- II. Anlaşma Devletleri'nin halklarının bıkkınlıktan dolayı yeni bir savaşı istememesi,
- III. Yunanistan'ın Anadolu'ya yakın olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. I. Ulus egemenliğinin gerçekleştirilmek istenmesi
II. Yeni kurulan Türk Devleti'nde devlet başkanlığı sorununun yaşanması
III. Lozan Antlaşması'nın imzalanması

Yukarıdakilerden hangilerinin, Cumhuriyetin ilan edilmesi için bir gerekçe olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Türkiye Cumhuriyeti'nde,

- I. kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanınması,
- II. resmî nikahın zorunlu hale getirilmesi,
- III. kadınların istedikleri mesleğe girmesinin serbest bırakılması

uygulamalarından hangileri, siyasal alanda kadınlarla erkeklerin eşit kabul edildiğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Atatürk, 1924'teki bir konuşmasında; "Muharebe veya meydan muharebesi demek, yalnız karşılıklı iki ordunun değil, iki milletin bütün varlıklarıyla bütün maddi ve manevi güçleri ile karşı karşıya gelmesi ve vuruşmasıdır. Millet fertleri yalnız düşman karşısında bulunan değil, köyde, evinde, tarlasında bulunan herkes, silahla vuruşan savaşçı gibi kendini görevli sayarak bütün varlığını vatan savunmasına vermekte ağır davranırsa savaş başarılabileceklerine inanmış sayılmazlar." demiştir.

Atatürk bu sözlerle,

- I. sıkıyönetim,
- II. seferberlik,
- III. Sivil Savunma

olgularından hangilerinin önemini vurgulamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. I. Medeni Kanun'un kabul edilmesi
II. Yabancı okulların Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanması
III. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi
- gelişmelerinden hangilerinin Türkiye'de eğitim - öğretimin merkezileşmesini kolaylaştırdığı savunulabilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Cumhuriyetin ilanı, genelgeler ve kongreler döneminde alınan,

- I. Milletin istiklalini yine milletin azmi ve kararı kurtaracaktır.
- II. Vatan toprakları bölünmez bir bütündür.
- III. Manda ve himaye kabul edilemez.

kararlarından hangileri doğrultusunda gerçekleştirilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Yeni Türk Devleti'nde,

- I. ayrıcalık işareti olan unvanların kullanılması-
nın yasaklanması,
- II. şer'i mahkemelerin kaldırılması,
- III. Türk parasını koruma ile ilgili kanun çıkarıl-
ması

**gelişmeleri ulusçuluk, halkçılık ve lâiklik ilke-
leriyle ilişki bakımından aşağıdakilerin hangi-
sinde doğru olarak gruplanmıştır?**

	Ulusçuluk	Halkçılık	Lâiklik
A)	I	II	III
B)	III	I	II
C)	I	III	II
D)	II	III	I
E)	II	I	III

**8. Kurtuluş Savaşı sırasında TBMM ile iyi ilişkiler ku-
ran Sovyet Rusya, Türkiye'nin Batılı devletlerle
uzlaşma sağlamasına tepki göstermiştir.**

**Sovyet Rusya bu davranışı ile aşağıdakiler-
den hangisini amaçlamıştır?**

- A) Türkiye'yi çağdaşlaştırmayı
- B) Türkiye'nin Batı ile iyi ilişkiler kurmasını en-
gellemeyi
- C) Türkiye'den aldığı yardımları devam ettirmeyi
- D) Anadolu'yu düşman işgalinden kurtarmayı
- E) Türkiye'nin Lozan görüşmelerine katılmasını
engellemeyi

**9. Mudanya'da ateşkes görüşmelerinin başla-
masında,**

- I. Türk ordusunun Yunan ordularını mağlup et-
mesi,
- II. İngiltere'nin Türk ordusu ile yeni bir savaşı
göze alamaması,
- III. Osmanlı saltanatının kaldırılması

**gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu sa-
vunulamaz?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

**10. Lozan görüşmelerinden kısa bir süre önce,
TBMM Hükümeti Amerikalı Chester grubuna ma-
denler, petrol kaynakları, demiryolları ve limanlar-
la ilgili imtiyazlar vermiştir.**

TBMM Hükümeti'nin bu politika ile,

- I. görüşmelerde ABD'nin desteğini sağlama,
- II. Anlaşma Devletleri ile ABD'nin ilişkilerini dü-
zeltme,
- III. Yeni Türk Devleti'nin rejiminin belirlenmesini
sağlama

**hedeflerinden hangilerini amaçladığı savunu-
labilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

**11. Türkiye Cumhuriyeti, Medeni Kanun'u kabul et-
tikten sonra, azınlıklar Lozan Antlaşması'nın tanı-
dığı azınlık statüsünden vazgeçerek bu kanuna
tâbi olmayı kabul etmişlerdir.**

**Bu durum aşağıdakilerden hangisine kanıt
olarak gösterilebilir?**

- A) Ordunun siyasetten ayrıldığına
- B) Halkın yönetime katılmasının kabul edildiğine
- C) Türkiye'de hukuk birliğinin sağlandığına
- D) Kadınlara siyasal haklar verildiğine
- E) Avrupalı ulusların azınlıkları desteklediğine

**12. Türk Silahlı Kuvvetleri, çağın bilimsel ve teknolo-
jik gelişmelerine paralel olarak sürekli kendisini
yenileme çabası içerisinde.**

TSK bu faaliyetleri ile,

- I. barışta caydırıcılığını koruma,
- II. savaşlarda etkinliğini artırma,
- III. ülkeyi içeriden ve dışarıdan gelecek tehditler-
e karşı koruma

**hedeflerinden hangilerine ulaşmayı amaçla-
mıştır?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

13. Mudanya Ateşkes Anlaşması'ndan sonra İngiltere'de Lord George hükümeti istifa etmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) İngiliz politikasının başarısız olduğunun
- B) İngilizlerin Yunanistan'ı desteklemekten vazgeçtiklerinin
- C) Yunan aleyhtarlarının ağırlık kazandığının
- D) Türk dostu bir hükümetin iş başına geldiğinin
- E) İngiliz sömürgelerinde bağımsızlık mücadelesi başladığının

14. Türkiye Cumhuriyeti, Medeni Kanun'u kabul ettikten sonra, azınlıklar Lozan Antlaşması'nın tanıdığı azınlık statüsünden vazgeçerek bu kanuna tabi olmak istemişlerdir.

Azınlıkların bununla aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Türk toplumu ile bütünleşmeyi
- B) Yönetime katılmayı
- C) Türk vatandaşlığına geçmeyi
- D) Kapitülasyonlardan faydalanmayı
- E) Avrupalı ulusların desteğini sağlamayı

15. Türkiye, Lozan Konferansı'nda Türkiye'deki Rumlar ile Yunanistan'daki Türklerin yer değiştirmesini istemiştir.

Türkiye'nin bu isteğinde,

- I. Avrupalı devletlerin azınlıkların haklarını koruma bahanesiyle içişlerimize karışmaları,
- II. Rumların Kurtuluş Savaşı sırasında Yunanistan ile işbirliği yapmaları,
- III. Ermenilerin Doğu Anadolu'da bağımsız devlet kurmak amacıyla ayaklanmaları

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

16. Atatürk'ün; "Türkiye'nin asıl sahibi ve efendisi, gerçek üretici olan köylüdür." sözü doğrultusunda,

- I. çiftçilere toprak dağıtılması,
- II. çiftçilere uygun koşullarda tarım araçlarının sağlanması,
- III. Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması

faaliyetlerinden hangilerinin gerçekleştirildiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

17. "Asla şüphem yoktur ki, Türklüğün unutulmuş büyük medenî niteliği ve büyük medenî kabiliyeti, bundan sonraki gelişmesi ile, geleceğin yüksek medeniyet ufkunda bir güneş gibi doğacaktır."

Atatürk'ün bu sözü daha çok aşağıdaki ilkelere hangisinin önemini vurgulamaktadır?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik
- D) Halkçılık
- E) Laiklik

18. I. Osmanlı Devleti'nin varlığını devam ettirmesi
II. Sovyet Rusya'nın Kurtuluş Savaşı'nda TBMM'yi desteklemesi
III. Halkın yönetime ortak olmasının desteklenmesi

durumlarından hangilerinin yeni Türk Devleti'nin rejiminin açıklanmasını geciktirdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

19. Birinci Dünya Savaşı'ndan itibaren teknolojik gelişmelere paralel olarak silahlar cephe gerisindeki halkı da etkilemeye başlamıştır.

Bu durumun,

- I. Sivil Savunma Teşkilatı'nın kurulması,
- II. ulusal seferberliğin öneminin azalması,
- III. savaşlarda ölen sivil sayısında artış görülmesi

sonuçlarından hangilerine yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

20. Türkiye Cumhuriyeti'nde,

- I. tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması,
- II. siyasal partilerin kurulması,
- III. Medeni Kanun'un kabul edilmesi

gelişmelerinden hangilerinin toplumsal yaşamın laikleştirilmesi amacıyla yapıldığı ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

21. Türkiye Cumhuriyeti, 1926 yılında İsviçre Medeni Kanunu kabul etmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulamaz?

- A) Türkiye'de hukuksal alanda çağdaş uygulamaların başlamasına
- B) Hukukun lâikleşmesine
- C) Vergilerin azaltılmasına
- D) Türkiye'de hukuk birliğinin sağlanmasına
- E) Türkiye'nin İslâmi hukuk çevresinden Roma hukuk çevresine geçmesine

22. Atatürkçü düşünce sisteminde,

- I. Ülkede güvenliği ve adaleti sağlama,
- II. vatandaşların her çeşit hürriyetini güvence altında bulundurma,
- III. özel kolej ve üniversiteler açma

görevlerinden hangileri doğrudan devletin sorumluluğu altındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

23. Türkiye Cumhuriyeti cahilliğin ortadan kaldırılmasına yönelik, çağdaş, laik ve ulusal bir eğitim politikasına sahiptir.

Türkiye'de,

- I. eğitim - öğretimin parasız olması,
- II. ilköğretimin zorunlu olması,
- III. bütün okulların Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanması

uygulamalarından hangileri, bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

24. Lozan Antlaşması'nın,

- I. Boğazların başkanlığını bir Türk'ün yapacağı uluslararası komisyon tarafından yönetilmesi,
- II. Osmanlı Devleti'nden kalan borçların taksitle-re bölünmesi,
- III. Boğazlar çevresinin Türk askerinden arındırılması

kararlarından hangilerinin Türkiye'nin egemenlik haklarını sınırlandırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

GENEL TARAMA TESTİ

1. Atatürk, "Bir ulusun başarısı, mutlaka bütün ulusal güçlerin aynı istikamette oluşması ile mümkündür. Bu nedenle bilelim ki, elde ettiğimiz başarı, ulusun güç birliği etmesinden ileri gelmiştir." demiştir.

Atatürk'ün bu sözüne,

- I. Kurtuluş Savaşı'nın kazanılması,
II. inkılapların yapılması,
III. Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olması
- gelişmelerinden hangileri örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Atatürk, Türkiye'de ulusal egemenliğin yerleştirilmesi için halka aşağıdaki ilkelerden hangisini benimsetmeye çalışmıştır?

- A) Ulusçuluk B) Devletçilik C) Lâiklik
D) Cumhuriyetçilik E) Bağımsızlık

3. 1 Kasım 1928'de Türkiye'de harf devrimi yapıldıktan sonra çıkarılan kanun ile,
- devlet dairelerinde Türk harflerinin devlet işlemlerinde kullanımının 1 Ocak 1929 tarihini geçmemesi,
 - bütün okullarda yeni Türk harflerinin kullanılması ve eski harflerle basılan kitapların yasaklanması

kabul edilmiştir.

Bu kanun ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Türk dilinin sadeleştirilmesinin
B) Türkçe'ye yabancı sözcüklerin girişinin engellenmesinin
C) Topluma yeni Türk harflerinin benimsetilmesinin
D) Eğitim - öğretim faaliyetlerinin ulusallaştırılmasının
E) Türk dilinin güzelliklerinin ortaya konulmasının

4. Takrir-i Sükun Kanunu'na göre "Hükümet irtica, isyan gibi ülkenin toplumsal düzenini ve güvenliğini bozma amacı taşıyan bütün örgütleri, tahrikleri, kışkırtmaları ve yayınları yasaklayabilecektir."

Buna göre, hükümetin devlete yapılan isyanlar karşısında aşağıdakilerden hangisini yapması beklenemez?

- A) Yeni partilerin kurulmasını özendirmesi
B) Sıkıyönetim ilan etmesi
C) İstiklal Mahkemelerini harekete geçirmesi
D) İsyanları destekleyen gazeteleri ve siyasi partileri kapatması
E) Terör eylemlerini cezalandırması

5. Türk toplumu,

- I. yönetime katılma,
II. kanunlar önünde eşit sayılma,
III. inançlarında özgür olma

haklarına aşağıdaki ilkelerden hangileriyle sahip olmuştur?

	I	II	III
A) Halkçılık	Cumhuriyetçilik	Laiklik	
B) Lâiklik	Halkçılık	Devletçilik	
C) Cumhuriyetçilik	Halkçılık	Laiklik	
D) Milliyetçilik	Devletçilik	Halkçılık	
E) Cumhuriyetçilik	İnkılapçılık	Milliyetçilik	

6. Günümüzde silah teknolojisinin gelişmesinin,

- I. barış dönemlerinde askerlerin terhis edilmesi,
II. savaşın cephe gerisinde etkisinin artması,
III. yeni askeri sınıfların kurulması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. İlk TBMM'nin en önemli özelliklerinden biri de yasama, yürütme ve yargı organlarını kendisinde toplamasıdır.

İlk TBMM'nin böyle bir yapıda olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ülkenin işgal altında olması
- B) Yasama, yürütme ve yargı organlarını işletecek elemanların mecliste çok sayıda olması
- C) Ortamın karar vermeyi ve verilen kararları hemen uygulamayı gerektirmesi
- D) İstanbul Hükümeti'nin Milli Mücadeleye karşı çıkması
- E) Yapılan bu savaşlarda çok kişiye ihtiyaç duyulması

8. Kuvay-ı Milliye taraftarı oldukları halde Demirci Mehmet Efe ve Çerkez Ethem gibi kişilerin TBMM'ye karşı ayaklanmalarında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) İstanbul Hükümeti'nin kışkırtmaları
- B) Lâik bir devlet kurulmak istenmesi
- C) Sevr Barış Antlaşması'nın kabul edilmesi
- D) Kuvay-ı Milliye'den düzenli orduya geçilmesi
- E) Azınlık isyanlarının bastırılması

9. • İstanbul Hükümeti ve İtilaf Devletleri'nin Anadolu halkını kışkırtmaları
• Savaşlar yüzünden Anadolu'da asayişin bozulması
• Bazı Kuvay-ı Milliye ileri gelenlerinin düzenli ordunun emrine girmek istememeleri

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- A) Anadolu'nun işgal edilmesine
- B) TBMM'ye karşı iç isyanların çıkmasına
- C) Milli Mücadelenin kazanılmasına
- D) Sevr Antlaşması'nın imzalanmasına
- E) Mustafa Kemal Paşa'nın Anadolu'ya gönderilmesine

10. Türkiye Cumhuriyeti'ni kendisinden önce kurulan Türk devletlerinden ayıran **en belirgin** özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ulusçuluk ilkesinin benimsenmesi
- B) Milli kültürün korunmaya çalışılması
- C) Egemenlik hakkının kayıtsız şartsız halka verilmesi
- D) Bağımsız yaşamaya önem verilmesi
- E) Silahlı kuvvetlere önem verilmesi

11. Cumhuriyet Dönemi'nde,

- I. kabine sistemine geçilmesi,
- II. medreselerin kapatılması,
- III. şer'i mahkemelerin kaldırılması

uygulamalarından hangilerinin aynı alanda var olan ikilikleri kaldırmaya yönelik olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. I. İlköğretimin zorunlu hale getirilmesi

- II. Köy Enstitülerinin açılması
- III. Köy öğretmenlerinin yetiştirilmesi

Yukarıdakilerden hangilerinin eğitim - öğretim faaliyetlerinin kırsal kesimde yayılmasında etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

13. 1933 yılında Darülfünun kaldırılmış, yerine İstanbul Üniversitesi kurulmuştur. Bu okula eski hocaların büyük bölümü alınmamış, Nazi Almanyasından kaçan öğretim üyelerine yer verilmiştir.

Bu durum Türkiye Cumhuriyeti'nde üniversite reformunun,

- I. inkılapçılık,
- II. ulusçuluk,
- III. çağdaşlık

ilkelerinden hangilerine uygun yapıldığını gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

14. Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin 28 Ocak 1920'de Misak-ı Milli'yi kabul etmesi üzerine Anlaşma Devletleri İstanbul'u işgal etmişlerdir. Bu da Anadolu'da TBMM'nin açılmasına ortam hazırlamıştır.

Bu anlatımda tarih biliminin,

- I. zaman belirtme,
- II. neden - sonuç ilişkisi kurma,
- III. olayın geçtiği yerde araştırma yapma

yöntemlerinden hangilerinin kullanıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

15. Mondros Mütarekesi'nden sonra azınlıklar ayrılıkçı ayaklanmalar çıkarmışlardır.

Bu durum,

- I. Türk halkının bölgesel direniş hareketlerine girişmesi,
- II. mahalli kongrelerin düzenlenmesi,
- III. güçlü devletlerin himayesine girilmesi gereğinin savunulması

çabalarından hangileriyle engellenmeye çalışılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

16. Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun,

- Egemenlik kayıtsız şartsız ulusundur.
- Türkiye Devleti TBMM tarafından yönetilir.

maddelerinin öncelikle aşağıdakilerden hangisinin kaldırılmasında etkili olduğu savunulabilir?

- A) Saltanatın B) Mebusan Meclisi'nin
C) Halifeliğin D) Kuvay-ı Milliye'nin
E) Damat Ferit Hükümeti'nin

17. Milli Mücadele döneminde,

- I. işgallerin protesto mitingleriyle kınanması,
- II. yabancı temsilciliklere Türk halkının mağdur edildiğini anlatan telgraflar çekilmesi,
- III. kongrelerde alınan kararların yabancı devletlerin temsilcilerine bildirilmesi

gelişmelerinden hangilerinin, Türk halkının özgürlük isteğini dünyaya anlatmaya yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

18. Mustafa Kemal Paşa'nın Anadolu'ya geçtikten sonra, Mondros'a göre teslim edilmesi gereken silahlara el koyması ve diğer bölgelerde gerçekleşen işgallerle ilgili halkı bilgilendirmesi aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) Anlaşma Devletleri'nin Anadolu'dan çekilmesine
B) Ulusal mücadele hareketine hazırlık yapılmasına
C) Ulusal egemenlik anlayışının benimsenmesine
D) İstanbul Hükümeti'nin değişmesine
E) Mondros Ateşkesi'nin yürürlükten kalkmasına

19. İngiliz general Milne Bandırma gemisi Samsun'a ulaştığı gün, Harbiye Nezareti'ne çektiği telgrafta "Dokuzuncu Ordu kaldırıldığı halde neden bu ordunun kıtalarına bir genel müfettiş ve büyük bir kurmay heyetinin gönderilmekte olduğunun anlaşılmadığını ve bunun açıklanması gerektiğini" belirtmiştir.

İngiliz generalin bu telgrafı aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi kabul edilebilir?

- A) Osmanlı Devleti'ne baskı yapıldığının
B) İngiltere'nin I. Dünya Savaşı'nı kaybettiğinin
C) Osmanlı Devleti ile İngiltere'nin dış politikada birlikte hareket ettiğinin
D) Osmanlı Devleti'nde yönetim biçiminin değiştiğinin
E) Osmanlı Devleti'nin İngiltere'nin zorlaması ile bazı yenilikler yaptığının

20. 1921 Anayasası'nın, "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." hükmü,

- I. milletin temsilcilerini seçmesi,
II. seçilen temsilcilerin TBMM'yi oluşturması,
III. seçilen milletvekillerinin ölüncüye kadar görev yapması

durumlarından hangilerine dayanak noktası oluşturur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

21. I. Dünya Savaşı'nda Arapların Osmanlı Devleti'ne karşı İngilizlerin yanında yer alması,

- I. vatandaşlık,
II. ümmetçilik,
III. ulusçuluk

duygularından hangilerinin etkisinin azaldığını gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

22. Amasya Genelgesi'nin, "Milletin bağımsızlığını yine milletin azmi ve kararı kurtaracaktır." sözü doğrultusunda,

- I. Sivas Kongresi'nin toplanması,
II. İstanbul'un işgal edilmesi,
III. müdafaa-i hukuk cemiyetlerinin birleştirilmesi

gelişmelerinden hangilerinin meydana geldiği ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

23. Ulusal Mücadele döneminde,

- I. ülke çapında bir kongre düzenleme,
II. ulusal nitelik taşıyan cemiyetleri birleştirme,
III. Temsil Heyeti oluşturma

faaliyetlerinden hangilerinin Kurtuluş Savaşı'nı tek elden yönetme amacına yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

24. Sivas Kongresi'nin,

- I. Manda ve himaye kabul edilemez.
II. Gayrimüslimlere ayrıcalık tanınmaz.
III. Milli cemiyetler Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti çatısı altında birleştirilmiştir.

hükümleri bağımsızlık, eşitlik ve ulusal birlik kavramlarıyla ilişki bakımından aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak gruplanmıştır?

	Bağımsızlık	Eşitlik	Ulusal birlik
A)	I	II	III
B)	II	III	I
C)	I	III	II
D)	III	II	I
E)	III	I	II

25. Amasya Genelgesi'nde yer alan, "Milletin bağımsızlığını yine milletin azmi ve kararı kurtaracaktır." maddesiyle,

- I. kapitülasyonlar,
- II. milletin gücü,
- III. azınlık hakları

olgularından hangilerine dikkat çekildiği ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

26. Aşağıdakilerden hangisi, Türk milletinin Mustafa Kemal Paşa'ya olan güveninin artmasında etkili olmamıştır?

- A) Çanakkale Savaşı'ndaki başarıları
- B) Trablusgarp Savaşı'nda yer alması
- C) Muş ve Bitlis'i Ruslardan kurtarması
- D) Mebuslar Meclisi'nin kapatılması üzerine TBMM'yi açması
- E) Yıldırım Orduları Komutanlığı'ndan ayrılması

27. I. Sanıkların tutuklanması
II. Yargının bağımsızlığının sağlanması
III. Temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması

Yukarıdakilerden hangileri bir devletin "hukuk devleti" olma özelliğini zedeler?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

28. Türk milleti Kurtuluş Savaşı'nda,

- I. psiko - sosyal,
- II. askeri,
- III. teknolojik

güç unsurlarından hangilerini kullanarak başarıya ulaşmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

29. Ekim 1924'te Kâzım Karabekir, Ali Fuat ve Refet Paşalar ordudan ayrılarak politikaya atılmışlar ve yeni bir parti kurmak için hazırlıklara başlamışlardır.

Bu gelişmeler,

- I. halifeliğin kaldırılması,
- II. cumhuriyetin ilân edilmesi,
- III. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması

sonuçlarından hangilerini ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

30. Ulusal Mücadeleyi başlatmak için Samsun'a çıkan Mustafa Kemal Paşa, ilk genelgesini burada değil, kısa bir süre sonra gittiği Havza'da yayınlamıştır.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu davranışı,

- I. Samsun'un İngilizlerin kontrolünde olması,
- II. öncelikle Yunan işgalini önlemek istemesi,
- III. İstanbul Hükümeti tarafından geri çağırılması

durumlarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

31. 1992 yılında Türk Kara Kuvvetleri, dünya ordularında ve askeri teknolojide meydana gelen gelişmelere paralel olarak Tabur - Tugay - Kolordu esasına göre yeniden yapılandırılmış olup, modernizasyonu devam etmektedir.

Bu bilgiye dayanarak Türk ordusu için,

- I. çağdaş,
- II. yeniliklere açık,
- III. tutucu

nitelemelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

GENEL TARAMA TESTİ

1. • Osmanlı orduları dağıtılacaktır.
• Yurt dışında kalan askerler en yakın Anlaşma Devletleri birliklerine teslim olacaktır.
• Osmanlı donanması teslim edilecektir.

Anlaşma Devletleri Mondros Ateşkesi'nin bu maddeleri ile,

- I. adaletli bir barış yapma,
II. Osmanlı ülkesinde asayişin sağlama,
III. Osmanlı Devleti'nin savunma gücünü ortadan kaldırma

hedeflerinden hangilerine ulaşmayı planlamışlardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Fatih Sultan Mehmet'in ölümünden sonra Osmanlı tahtına çıkan II. Bayezid'e kardeşi Cem isyan etmiştir. Kardeşler arasında mücadeleler devam ederken Rodos şövalyeleri tarafından Avrupa'ya kaçınan Cem Sultan önce Papaya, daha sonra da Fransa Kralına teslim edilmiştir. Papalık, Fransa ve Rodos şövalyeleri, Cem Olayı'ndan yararlanarak Osmanlı Devleti'nin gücünü kırma-ya çalışmışlardır.

Bu paragrafa göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Cem Olayı'nın dış sorun haline geldiği
B) Fatih'ten sonra Osmanlı Devleti'nde taht kavgalarının yaşandığı
C) Karamanoğulları ve Memlüklerin Cem Sultanı desteklediği
D) Cem Sultan'ın Rodos şövalyeleri tarafından Papa'ya teslim edildiği
E) Avrupalıların Türk dünyasının içinde bulunduğu sıkıntılardan yararlanmak istediği

3. Kurtuluş Savaşı sırasında, Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin kongre merkezi olarak Erzurum'u seçmelerinin nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) 15. Kolordunun terhis edilmemiş olması
B) Ermenilerin bölgeye yönelik istekleri
C) Erzurum'un işgallerden uzak bir yerde olması
D) Doğu illeri adına faaliyet gösteren cemiyetlerin burada örgütlenmesi
E) Mustafa Kemal'in yetki sahasında olması

4. Türk devletleri fethettikleri yerlerdeki halka iyi davranmışlar ve ibadet özgürlüğü tanımışlardır.

Türk devletlerinin bu politikaları aşağıdaki savaş türlerinden hangisini uyguladıklarına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Gayri nizami B) Ekonomik
C) Teknolojik D) Bölgesel
E) Psikolojik

5. Amasya Genelgesi'nde yer alan, "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." kararıyla,

- I. İstanbul Hükümeti,
II. Osmanlı saltanatı,
III. Temsilciler Kurulu

kurumlarından hangilerinin kaldırılmasının amaçlandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. Mısırlılar, ölümden sonraki hayata inanmışlardır.

Mısırlıların,

- I. cesetleri mumyalamaları,
- II. güneş yılına dayalı takvimi icat etmeleri,
- III. firavun adı verilen krallar tarafından yönetilmeleri

özelliklerinden hangileri bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. I. Anadolu'da işgallerin başlaması
II. Osmanlı ordusunun terhis edilmesi
III. İstanbul Hükümeti'nin işgallere kayıtsız kalması

Yukarıdaki gelişmeler karşısında alınan tedbirler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Direnme cemiyetlerinin kurulması
B) Kuvay-i Milliye'nin kurulması
C) Amasya Genelgesi'nin yayınlanması
D) Kongreler yoluyla örgütlenmenin gerçekleşmesi
E) Kuvay-i İnzibatiye'nin kurulması

8. Tek Tanrı inancına sahip ilk toplum olan İbraniler, Musevilik dininin sadece kendilerine gönderildiğini kabul ederek dinlerini millileştirmişlerdir.

İbranilerin,

- I. kültürlerini uzun süre korumaları,
- II. dünyanın çeşitli yerlerine dağılmaları,
- III. orduya önem vermemeleri

özelliklerinden hangilerinin bu durumun bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. Tarih biliminin, yaşanmış olayları incelediği göz önünde bulundurulduğunda aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişilerin olaylara katkısını araştırdığı
- B) İnsanların yaşadıkları olayları incelediği
- C) Olaylar arasında neden - sonuç ilişkisi kurduğu
- D) Geçmiş olaylara dayanarak geleceğe yönelik bilgiler verdiği
- E) Olaylara etki eden maddi - manevi nedenleri araştırdığı

10. Persler, ele geçirdikleri ülkelerin halkına karşı sindirme ve eritme politikası gütmüşlerdir.

Perslerin,

- I. orduda ücretli askerler kullanmaları,
- II. ülke topraklarını eyaletlere ayırarak yönetmeleri,
- III. egemenlik kurdukları bölgelerde yaşayan halka Pers dilini ve yazısını kullandırmaları

uygulamalarından hangileri bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11. Türkiye adı, VI. yüzyılda Orta Asya, XII. yüzyıldan itibaren de Anadolu için kullanılmıştır. Memlükler zamanında Mısır'a, Babürler zamanında da Hindistan'a Türkiye denilmiştir.

Yalnızca bu bilgilere bakılarak Türklerle ilgili,

- I. Sosyal devlet anlayışını benimsemişlerdir.
- II. Egemen oldukları bölgelerde kalıcı izler bırakmışlardır.
- III. Kendilerini diğer toplumlardan üstün tutmuşlardır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde, vergilerin toplanması ve dış ticarete yaşanan zorlukların giderilmesi amacıyla, güneş yılı esasına dayanan Rumi takvim hazırlanarak XVII. yüzyıldan itibaren uygulamaya konulmuştur.

Bu bilgilerde, Osmanlı Devleti'nin Rumi takvimi uygulamaya koyması aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilendirilmiştir?

- A) İslam inancının kabul edilmesiyle
B) Özel mülkiyet anlayışının gelişmesiyle
C) Farklı kültürlerin etkisinde kalınmasıyla
D) Ekonomik gereksinimleri karşılama ihtiyacıyla
E) Ekonomik alanda bağımsızlığın kaybedilmesiyle

13. 1054 yılında Norman akınlarına karşı ittifak kurma teklifiyle İstanbul'a gelen Papalık temsilcisi, görüşmelerin gerginleşmesi üzerine Ayasofya'ya bir aforoz belgesi bırakmış, buna karşılık, Patrik Mihail Kirilarios da Roma'yı aforoz etmiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine doğrudan ulaşılabılır?

- A) Patrik ve Papalık dini yetkilerini siyasi amaçlar doğrultusunda kullanmışlardır.
B) Patrik Papalığın egemenliği altına girmiştir.
C) Roma İmparatorluğu ikiye ayrılmıştır.
D) Patriklerin egemenlik alanı genişlemiştir.
E) Patrik ve Papalık seçiminde halkın etkisi artmıştır.

14. I. Bazı Abbasi valilerinin görev bölgelerinde bağımsızlıklarını ilan etmeleri
II. Büyük Selçuklularda bazı atabeylerin kendi adlarına beylikler kurmaları
III. Osmanlı şehzadelerinin sancaklara yönetici olarak gönderilmeleri

durumlarından hangilerinin merkezi otoritenin zayıflamasına bağlı olarak ortaya çıktığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Osmanlı İmparatorluğu, yeni fethettiği ülkelerde derebeylerin ellerindeki toprakları devletleştirir, ancak Hristiyan halkın arazilerini sahiplerine bırakırdı.

Bu durumun,

- I. Avrupa'da feodalite sisteminin tamamen ortadan kalkması,
II. Hristiyan halkın Türk yönetimini benimsemesi,
III. Osmanlı topraklarının genişlemesi

sonuçlarından hangilerine yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

16. XIV. yüzyılda Bizans İmparatorluğu'nda,

- I. patrikleri imparatorların tayin etmesi,
II. sık sık taht kavgalarının yaşanması,
III. Anadolu'daki valilerin merkezden izinsiz olarak halktan ağır vergiler almaları

gelişmelerinden hangileri Bizans'ın merkezi otoritesinin zayıfladığına kanıt olarak gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. Orta Çağ Avrupası'nda toplum soylular, rahipler, burjuvalar ve köylüler gibi farklı haklara sahip sınıflara ayrılmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini engellediği savunulabilir?

- A) Kilisenin güçlenmesini
B) Devletin halktan vergi toplamasını
C) Skolastik düşüncenin yaygınlaşmasını
D) Tarım ve ticaret faaliyetlerinin yapılmasını
E) Avrupa'da toplumsal eşitliğin sağlanmasını

18. Her alanda insanlığı ilgilendiren gelişmelere olay, bu olayların sonucunda uzun bir süreçte ortaya çıkan gelişmelere olgu denir.

Aşağıdakilerden hangisi olay ve olgu arasındaki ilişkiye örnek olarak gösterilebilir?

Olay	Olgu
A) Hz. Ebubekir'in halife olması	Halifeliğin saltanata dönüşmesi
B) Lidyalıların parayı icad etmesi	Göçebe yaşamın sona ermesi
C) Talas Savaşı'nın kazanılması	Çin'in parçalanması
D) Selçukluların Anadolu'yu fethetmesi	Anadolu'da Türk kültürünün yayılması
E) Kadeş Antlaşması'nın imzalanması	Hititlerin Mezopotamya kültürünün etkisi altına girmesi

19. İyonyalılar, birbirinden bağımsız hareket eden şehir devletleri şeklinde örgütlenmişlerdir.

Buna göre İyonyalılar için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Siyasal birlik kuramadıkları
B) Uluslararası ticareti geliştirdikleri
C) Temel geçim kaynaklarının tarım olduğu
D) Askeri yönden güçlü devletler kurdukları
E) Çok tanrılı inanç sistemini benimsedikleri

20. Türkler Anadolu'ya egemen olduktan sonra yerli halktan büyük bir tepki görmemişlerdir.

Bu durum,

- I. Anadolu'da tarım ve ticaretin gelişmiş olması,
II. Bizans'ın Anadolu halkından ağır vergiler alması,
III. Bizans'ın Türklere karşı Avrupa'dan yardım istemesi

gelişmelerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

21. Hristiyanlar İspanya'da Müslümanların siyasal varlığına son vermekle yetinmemişler, Müslümanlara ait, bilim, kültür, sanat eserlerini ve kurumlarını da yakıp yıkmışlardır.

Hristiyanların bu tutumu,

- I. yabancı din, kültür ve uygarlıklara düşman olma,
II. kültür, bilim ve sanat alanındaki gelişmelere kayıtsız kalma,
III. kendi dinsel inançlarını ve uygarlıklarını mutlak doğru kabul etme

olgularından hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

22. Islahat Fermanı ile hiçbir fark gözetmeden Osmanlı toplumu kaynaştırılmak istenmiş, fakat başarılı olunamamıştır.

Bu başarısızlıkta,

- I. azınlıkların bağımsız devletler kurmak istemeleri,
II. Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışması,
III. padişahların sık sık değişmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

23. Tanzimat Dönemi'nden itibaren Osmanlı Devleti'nin politikasında farklı anlayışlar hakim olmuştur. Bu görüşlerden bazıları şunlardır:

- Osmanlı sınırları içinde yaşayan vatandaşlar arasında din, dil ve ırk ayrımı gözetilmeyecektir.
- Bütün Müslümanların Osmanlı halifesinin etrafında toplanması gereklidir.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Yeni topraklar kazanmayı
B) Kapitülasyonları kaldırmayı
C) Devletin dağılmasını önlemeyi
D) Sanayileşmiş devletlerle yakınlaşmayı
E) Bütün Türkleri tek yönetim altında toplamayı

24. II. Mahmut döneminde Tercüme Odası güçlendirilmiş, reisülküttaplık ise Hariciye Nazırlığı haline getirilmiştir.

Bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisinin bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasının
- B) Avrupalı devletlerle ilişkilerin gelişmesinin
- C) Merkezi otoritenin korunmasına önem verilmesinin
- D) Avrupa tarzında eğitim veren okulların açılmasının
- E) Mülkiyet hakkının devlet güvencesine alınmasının

25. Fatih Sultan Mehmet'in,

- I. güçlü aileleri yönetimden uzaklaştırması,
- II. Rumların ve Ermenilerin dinsel inançlarını yaşamalarına ortam hazırlaması,
- III. devletin en önemli makamlarına doğrudan kendisine bağlı devşirme asıllı kişileri getirmesi

uygulamalarından hangileri merkezi otoriteyi güçlendirmeyi amaçladığını gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

26. Paris Antlaşması'nda, "Eflak ve Boğdan'ın sahip olduğu haklar ve ayrıcalıklar genişletilecek, bu beyliklerin ve Sırbistan'ın hakları antlaşmayı imzalayan devletlerin ortak garantisi altında olacaktır." hükmü yer almıştır.

Bu hükme bakarak,

- I. Osmanlı sınırları daralmaya başlamıştır.
- II. Osmanlı Devleti'nin egemenlik haklarına müdahale edilmiştir.
- III. Balkan uluslarının bağımsızlıklarını kazanmasına ortam hazırlanmıştır.

yargılarından hangileri savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

27. Osmanlı Devleti savunma sanayisindeki yeniliklerin gerisinde kaldığından XIX. ve XX. yüzyıllarda Avrupa devletlerinden modern silahlar almıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun doğal bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Milliyetçilik hareketlerinin hızlanmasının
- B) Osmanlı ordu düzeninde Avrupalıların etkisinin artmasının
- C) Osmanlı Devleti'nin ilk kez Avrupa devletler hukukundan yararlanmaya başlamasının
- D) Osmanlı ordusunda asker sayısının artmasının
- E) Avrupa devletleri ile Osmanlı Devleti arasında diplomatik ilişkiler kurulmaya başlamasının

28. Osmanlı Devleti'nde vakıfların çalışmalarıyla;

- I. Anadolu ve Rumeli'deki şehir, kasaba ve köylerin gelişmesi sağlanmıştır.
- II. Devletin egemen olduğu bölgelerdeki yolların canlanması için kervansaray ve hanlar yapılmıştır.
- III. Medreselerin ve sipahilerin giderleri karşılanmıştır.

Bu bilgilere dayanarak vakıfların faaliyetlerinin aşağıdaki alanlardan hangisinin gelişmesinde etkili olduğu savunulamaz?

- A) Bayındırlık
- B) Eğitim
- C) Sağlık
- D) Ticaret
- E) Ordu

29. • XIX. yüzyılda Rusya'nın Boğazları geçerek Akdeniz'e ulaşmak istemesi
- İngiltere'nin Akdeniz'de kendine rakip olabilecek bir devlet istememesi

gelişmelerinin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulabilir?

- A) Rusya'nın emellerinden tamamen vazgeçmesine
- B) İngiltere ve Rusya'nın ittifak kurmasına
- C) Osmanlı Devleti'nde milliyetçilik isanlarının başlamasına
- D) Osmanlı Devleti'nin Rusya'ya karşı İngiltere tarafından korunmasına
- E) Osmanlı - Almanya yakınlaşmasının başlamasına

30. I. Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda ilerlemesi
II. Bizans topraklarının bir kısmının Türklerin eline geçmesi
III. Osmanlı Devleti'nin saltanat sistemini uygulaması

Yukarıdakilerden hangilerinin Osmanlı Devleti ile Bizans arasında savaşlara neden olduğu ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

31. Osmanlı Devleti Kanuni döneminde,

- I. Hint deniz ticaretinin Portekiz'in denetimine girmesi,
II. Portekiz'in Osmanlı tüccarlarının ticaret faaliyetlerini engellemesi,
III. Portekiz'in baskısına uğrayan Hindistan'daki Müslüman devletlerin Osmanlı Devleti'nden yardım istemesi

gelişmelerinden dolayı Hint Deniz Seferlerini düzenlemiştir.

Yukarıdaki nedenlerden hangileri, Osmanlı Devleti'nin ticari çıkarlarını korumayı amaçladığını gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

32. XVII. yüzyılda Avusturya ve İran ile yapılan savaşların uzaması, Celali isyanlarının yaygınlaşmasına neden olmuştur.

Bu bilgilere bakılarak,

- I. Osmanlı Devleti dağılma sürecine girmiştir.
II. Askeri başarısızlıklar iç sorunları artırmıştır.
III. Avusturya İran'dan daha güçlü bir devlettir.

Yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

33. Emeviler Dönemi'nde İslam dünyasının tamamı siyasal ve dinsel bakımdan halifeye bağlıydı. Abbasiler Dönemi'nde ise bağımsız hareket eden birçok devlet kurulmuştur. Bu devletler halifeleri yalnız dinsel otorite olarak kabul etmişlerdir.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Halifeler, Abbasiler Dönemi'nde siyasal güçlerini kaybetmişlerdir.
II. Abbasiler Dönemi'nde halifeler seçimle belirlenmiştir.
III. Abbasiler Dönemi'nde İslam dünyasında siyasal birlik bozulmuştur.

Yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

34. Osmanlı Devleti ilk defa XVIII. yüzyılda Batı'daki yenilikleri örnek almış, Batı'dan uzmanlar getirerek ıslahatlar yapmıştır.

Bu durum Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Halkın yeniliklere destek vermediğini
B) Avrupa'nın gerisinde olduğunu kabul ettiğini
C) Askeri alandaki ıslahatlara öncelik verdiğini
D) ıslahatlardan istediği sonuçları elde edemediğini
E) Ekonomik alandaki gelişmeleri yakından takip ettiğini

35. Emeviler, İslamiyeti kabul eden ancak Arap olmayan uluslardan, Müslümanlardan alınmaması gereken cizye vergisini almayı sürdürmüşlerdir.

Emevilerin bu uygulamasında,

- I. Arap kültürünün bozulmasını engelleme,
II. devlet gelirlerinin azalmasını engelleme,
III. İslamiyet'in farklı yorumlanmasını engelleme

düşüncelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

36. Hz. Muhammed Hicret'ten sonra Mekke'den gelenlerle (Muhacir) Medineli Müslümanları (Ensar) kardeş ilan etmiş, ardından da Medine'de yaşayan Müslüman, müşrik ve Yahudiler arasındaki ilişkileri düzenleyen yazılı bir Vatandaşlık Antlaşması yapmıştır. Bu antlaşmaya göre Medine'de yaşayanlar şehrin savunulmasına yardım edecekler, aralarındaki sorunların çözümü için Hz. Muhammed'e başvuracaklardı.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Medine İslam Devleti kurulmuştur.
- B) Sosyal barışın sağlanmasına yönelik önlemler alınmıştır.
- C) Medine'ye yönelik dış tehditlere karşı ittifak yapılmıştır.
- D) Müslümanlar Arabistan'daki en büyük siyasi güç haline gelmiştir.
- E) Mekke'den göç edenlerin sorunları çözülmeye çalışılmıştır.

37. Avrupalı ulusların,

- I. Osmanlı Devleti'ne karşı Haçlı ittifaklarının kurulması,
- II. yeni ticaret yollarının bulunması,
- III. demokratik yönetimlerin kurulması

faaliyetlerinden hangilerinin Osmanlı Devleti'nin birçok Avrupa devletine kapitülasyon vermesinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

38. I. Sivas Kongresi'nin toplanması
II. Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin toplanması
III. TBMM'nin açılması

M. Kemal Paşa'nın gayretleri ile gerçekleşen yukarıdaki faaliyetlerin ortak amacı olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Direniş cemiyetlerini birleştirmek
- B) İstanbul Hükümeti ile uzlaşmak
- C) Ulusal egemenliği ön plâna çıkarmak
- D) Misak-ı Milli'nin esaslarını belirlemek
- E) İstanbul Hükümeti'ni halk desteğinden yoksun bırakmak

39. 1961 Anayasası'na göre "Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir. Kaynağını anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanılamaz."

Bu açıklamadan hareketle yeni Türk Devleti'nin aşağıdakilerden hangisini öncelikli olarak gerçekleştirmek istediği söylenebilir?

- A) Milli egemenlik
- B) Milli bağımsızlık
- C) Hukuk üstünlüğü
- D) Eğitimde birlik
- E) Demokrasi

40. I. Devlete başkaldırmanın ölümle cezalandırılması
II. Aynı suça farklı cezalar verilmesinin engellenmesi
III. Tarım araçlarına zarar verenlere ağır cezalar verilmesi

uygulamalarından hangileri, İlk Çağ medeniyetlerinde devletin siyasal varlığını korumaya çalıştığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

41. Aşağıdaki inkılaplardan hangisinin, Türk ulusunun çağdaşlaşmasını hızlandırdığı söylenemez?

- A) Medeni Kanun'un kabul edilmesinin
- B) Ölçülerde metrik sisteme geçilmesinin
- C) Modern saat sisteminin kabul edilmesinin
- D) Türk Parası'nın Kıymetini Koruma Kanunu'nun çıkarılmasının
- E) Kılık kıyafet alanında düzenleme yapılmasının

42. Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı ekonomisinin bozulmasında etkili olduğu savunulamaz?

- A) Savaşların uzun sürmesi ve mağlubiyetlerle sonuçlanması
- B) Köylülerin topraklarını terk etmeleri
- C) Avrupalı devletlere verilen imtiyazların genişletilmesi
- D) Yabancı tüccarlara karşı Türk tüccarların vergilerinde indirim yapılması
- E) Ülkenin ihtiyaç duyduğu malların kaçak olarak yurt dışına satılması

43. Osmanlı Devleti'nde tüm iktisadi faaliyetler halkın sıkıntıya düşmeden yaşamasını sağlama amacına yönelikti.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma ters uygulamalardan biridir?

- A) Arazilerin boş bırakılmamasına önem verilmesi
- B) Halkın ihtiyacından fazla olan malların ihraç edilebilmesi
- C) Üretimin toplumun ihtiyacını karşılayamaması halinde ithalat yapılması
- D) Arazilerini üç yıl üst üste ekmeyenlerden çift-bozan vergisi alınması
- E) Mültezimlerin kanunlara aykırı olarak vergi oranlarını artırmaları

44. Aşağıdakilerden hangisi İslâm dünyasında siyasal birliğin parçalandığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Türklerin Abbasi ordusunda görev almaları
- B) Emevilerin Müslümanların yaşadıkları bütün bölgelere egemen olmaları
- C) Müslümanların Hz. Ebu Bekir'in halifeliğini kabul etmeleri
- D) Hz. Ömer'in fethedilen bölgelere Müslüman valiler göndermesi
- E) Endülüslü Emevilerinin Abbasilerden bağımsız hareket etmeleri

45. Orta Çağ'da Avrupa'da,

- I. hür köylülerin topraklarını başkalarına satabilmesi,
- II. halkın çeşitli sınıflara ayrılması,
- III. köylülerin ve burjuvaların yönetimde etkisiz olmaları

durumlarından hangileri özel mülkiyetin bulunduğunu gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

46. Osmanlı Devleti'nin Kırım Savaşı'nın son yıllarında hazırladığı ve Paris Antlaşması'ndan önce Babiâllî'de okuyarak ilan ettiği Islahat Fermanı'nın aşağıdakilerden hangisini engellemeye yönelik olduğu savunulabilir?

- A) İçişlerine karışılmasını
- B) Yeniçerilerin denetim altına alınmasını
- C) Boğazlar üzerinde egemenliğinin sona ermesini
- D) Toprak bütünlüğünün sağlanmasını
- E) Hukuk üstünlüğünün gerçekleştirilmesini

47. Kavimler Göçü'nün,

- I. Roma İmparatorluğu'nun parçalanması,
- II. Hristiyanlığın Avrupa'da hızla yayılması,
- III. Almanya, İngiltere, Fransa ve İtalya gibi devletlerin temellerinin atılması

sonuçları Avrupa'nın siyasi, etnik ve dini yapısının değişmesiyle ilişki bakımından aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak gruplanmıştır?

	Siyasi	Etnik	Dini
A)	I	III	II
B)	II	I	III
C)	III	I	II
D)	I	II	III
E)	II	III	I

Cevap Anahtarı

Bölüm 1

Tarih Bilimine Giriş

Test – 1

- 1-D 11-C
- 2-D 12-B
- 3-E
- 4-C
- 5-C
- 6-A
- 7-A
- 8-B
- 9-D
- 10-C

Test – 2

- 1-B 11-B
- 2-E 12-D
- 3-A
- 4-A
- 5-C
- 6-A
- 7-A
- 8-E
- 9-C
- 10-E

Çıkış Sorular

- 1-A
- 2-C
- 3-A
- 4-C
- 5-C
- 6-A
- 7-B
- 8-A
- 9-E
- 10-C

Bölüm 2

İlk Çağ Medeniyetleri

Test – 1

- 1-E 11-B
- 2-C
- 3-B
- 4-D
- 5-E
- 6-E
- 7-E
- 8-C
- 9-B
- 10-C

Test – 2

- 1-A 11-E
- 2-C 12-E
- 3-B 13-E
- 4-E 14-C
- 5-B 15-A
- 6-B 16-B
- 7-A 17-C
- 8-B 18-C
- 9-B
- 10-C

Çıkış Sorular

- 1-A
- 2-C
- 3-D
- 4-D
- 5-D

Bölüm 3

İlk Türk Devletleri

Test – 1

- 1-C 11-B
- 2-B 12-B
- 3-B
- 4-C
- 5-C
- 6-B
- 7-A
- 8-A
- 9-D
- 10-A

Test – 2

- 1-E 11-D
- 2-B 12-A
- 3-C 13-D
- 4-D 14-E
- 5-A 15-B
- 6-A 16-B
- 7-C 17-E
- 8-B 18-A
- 9-C
- 10-E

Çıkış Sorular

- 1-A 11-A
- 2-C 12-A
- 3-D 13-B
- 4-B 14-A
- 5-B 15-C
- 6-A 16-A
- 7-C 17-E
- 8-E 18-D
- 9-E
- 10-D

Bölüm 4**İslâm Tarihi**

Test – 1	Test – 2	Test – 3	Çıkış Sorular
1-D 11-C	1-C 11-B	1-E 11-B	1-A 11-E
2-E 12-E	2-B 12-C	2-A 12-A	2-E 12-D
3-D	3-C	3-E	3-E 13-D
4-A	4-D	4-C	4-D 14-E
5-B	5-B	5-A	5-B 15-B
6-A	6-C	6-B	6-C 16-E
7-B	7-D	7-B	7-D
8-A	8-C	8-C	8-E
9-A	9-E	9-D	9-A
10-B	10-C	10-D	10-D

Bölüm 5**Türk Dünyası**

Test – 1	Test – 2	Çıkış Sorular
1-A 11-E	1-A 11-E	1-D
2-D 12-A	2-B 12-C	2-B
3-D	3-C	3-D
4-C	4-D	4-E
5-B	5-A	
6-D	6-D	
7-E	7-D	
8-A	8-E	
9-E	9-D	
10-A	10-C	

Genel Tarama Testi – 1

1-C	11-A	21-E	31-C	41-C
2-D	12-A	22-E	32-A	42-E
3-B	13-D	23-C	33-E	
4-E	14-D	24-D	34-C	
5-B	15-B	25-B	35-B	
6-D	16-E	26-D	36-A	
7-C	17-D	27-D	37-D	
8-A	18-E	28-E	38-D	
9-C	19-C	29-C	39-D	
10-E	20-E	30-E	40-C	

Bölüm 6**Türkiye Tarihi**

Test – 1	Test – 2	Çıkış Sorular
1-E 11-A	1-D 11-A	1-A
2-C	2-A 12-E	2-C
3-B	3-C 13-A	3-D
4-C	4-E 14-A	4-B
5-D	5-E 15-A	
6-A	6-D 16-C	
7-A	7-C 17-B	
8-B	8-B	
9-B	9-C	
10-B	10-B	

Bölüm 7

Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Devri

Test

1-D	11-B
2-D	12-B
3-C	13-A
4-C	14-A
5-E	15-C
6-E	16-B
7-E	17-A
8-A	18-D
9-B	
10-B	

Bölüm 8

Osmanlı Devleti'nin Yükselme Devri

Test - 1

1-D	11-A
2-E	
3-B	
4-A	
5-C	
6-A	
7-E	
8-D	
9-C	
10-A	

Test - 2

1-E	11-D
2-A	
3-D	
4-E	
5-A	
6-A	
7-B	
8-A	
9-D	
10-A	

Çıkış Sorular

1-A
2-B
3-B
4-D
5-D
6-B

Bölüm 9

Avrupa Tarihi

Test - 1

1-C	11-C
2-B	12-D
3-B	13-D
4-D	
5-A	
6-A	
7-C	
8-A	
9-A	
10-E	

Test - 2

1-A	11-A
2-D	12-A
3-A	
4-C	
5-D	
6-B	
7-A	
8-C	
9-C	
10-D	

Test - 3

1-C	11-B
2-D	12-B
3-D	
4-B	
5-D	
6-B	
7-D	
8-E	
9-D	
10-D	

Test - 4

1-D	11-A
2-D	12-D
3-E	
4-D	
5-C	
6-A	
7-A	
8-C	
9-B	
10-D	

Çıkış Sorular

1-A	11-D
2-A	12-B
3-C	13-B
4-E	14-E
5-C	15-B
6-A	16-B
7-B	17-E
8-A	18-A
9-A	
10-D	

Bölüm 10**XVII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu**

Test – 1	Test – 2	Çıkış Sorular
1-A 11-A	1-E	1-B 11-B
2-E	2-C	2-B 12-D
3-B	3-B	3-B 13-D
4-A	4-E	4-B 14-D
5-E	5-E	5-A 15-C
6-D	6-A	6-A
7-A	7-B	7-D
8-A	8-C	8-A
9-B	9-B	9-A
10-A	10-B	10-E

Bölüm 11**XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu**

Test – 1	Test – 2	Çıkış Sorular
1-B	1-C 11-A	1-B
2-A	2-E 12-E	2-C
3-B	3-D	3-A
4-C	4-A	4-C
5-B	5-E	5-C
6-A	6-C	6-D
7-E	7-D	7-C
8-B	8-B	8-E
9-D	9-A	9-C
10-A	10-D	10-

Bölüm 12**XIX. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu**

Test – 1	Test – 2	Test – 3	Test – 4	Test – 5	Test – 6
1-E	1-C	1-E 11-A	1-A 11-B	1-C 11-D	1-A
2-D	2-C	2-C 12-A	2-C	2-C	2-E
3-C	3-C	3-C	3-E	3-C	3-C
4-C	4-D	4-B	4-E	4-B	4-A
5-D	5-C	5-C	5-C	5-D	5-B
6-A	6-C	6-A	6-D	6-D	6-D
7-E	7-C	7-D	7-E	7-A	7-A
8-D	8-A	8-C	8-D	8-D	8-A
9-D		9-E	9-D	9-D	9-C
10-A		10-C	10-B	10-C	10-A

Çıkış Sorular

1-B	11-E	21-B	31-E
2-D	12-B	22-C	32-A
3-B	13-E	23-B	33-D
4-E	14-E	24-C	34-A
5-E	15-B	25-B	35-D
6-C	16-B	26-D	36-E
7-D	17-C	27-A	
8-E	18-E	28-B	
9-E	19-C	29-C	
10-C	20-D	30-B	

Bölüm 13

Osmanlı Kültür ve Medeniyeti

Test - 1	Test - 2	Test - 3	Çıkış Sorular
1-B 11-D	1-E 11-A	1-A 11-A	1-C 11-A
2-E	2-C	2-A 12-D	2-D 12-E
3-B	3-A	3-C	3-E 13-A
4-E	4-A	4-C	4-D 14-C
5-C	5-D	5-C	5-A 15-A
6-E	6-C	6-B	6-C 16-C
7-E	7-A	7-C	7-D 17-A
8-A	8-E	8-B	8-C
9-D	9-D	9-E	9-D
10-D	10-B	10-A	10-C

Bölüm 14

XX. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu

Test - 1	Test - 2	Çıkış Sorular
1-B	1-D 11-C	1-B 11-D
2-D	2-D 12-A	2-A
3-E	3-A 13-D	3-D
4-A	4-A 14-D	4-D
5-A	5-C 15-A	5-B
6-E	6-B 16-C	6-A
7-B	7-B	7-A
8-D	8-D	8-B
9-C	9-B	9-A
10-B	10-E	10-D

Bölüm 15

Mondros Ateşkesi ve Cemiyetler

Test - 1	Test - 2	Çıkış Sorular
1-D	1-B	1-A
2-E	2-D	2-E
3-C	3-A	3-C
4-C	4-D	4-E
5-A	5-A	5-A
6-C	6-E	6-B
7-B	7-C	
8-B	8-B	
9-A	9-A	
10-B	10-B	

Bölüm 16**Kurtuluş Savaşı'na Hazırlık Dönemi**

Test - 1	Test - 2	Test - 3	Test - 4	Çıkış Sorular
1-C 11-C	1-A 11-D	1-E 11-B	1-D 11-C	1-E 11-A 21-D 31-E
2-B	2-C	2-C 12-D	2-A 12-A	2-B 12-B 22-A 32-A
3-C	3-B	3-E	3-C 13-E	3-E 13-C 23-A 33-D
4-D	4-C	4-D	4-B 14-E	4-C 14-A 24-D
5-E	5-B	5-C	5-E 15-C	5-D 15-E 25-E
6-B	6-D	6-B	6-C 16-A	6-A 16-A 26-B
7-B	7-B	7-B	7-A 17-B	7-C 17-B 27-B
8-A	8-A	8-C	8-A	8-B 18-D 28-E
9-D	9-B	9-A	9-A	9-D 19-C 29-B
10-A	10-A	10-C	10-A	10-C 20-B 30-C

Bölüm 17**I. TBMM Dönemi**

Test - 1	Test - 2	Çıkış Sorular
1-E 11-A	1-C 11-D	1-D 11-C 21-B
2-E	2-A 12-A	2-A 12-C
3-C	3-C 13-B	3-A 13-A
4-E	4-B 14-D	4-D 14-B
5-E	5-A 15-E	5-E 15-E
6-A	6-C 16-A	6-A 16-C
7-D	7-D 17-A	7-C 17-E
8-E	8-D 18-E	8-B 18-B
9-D	9-C	9-E 19-C
10-A	10-C	10-D 20-C

Genel Tarama Testi - 2

1-A 11-D 21-D 31-E
2-C 12-A 22-E 32-A
3-C 13-E 23-B 33-D
4-E 14-C 24-C 34-E
5-E 15-E 25-B 35-B
6-E 16-E 26-D
7-C 17-B 27-B
8-A 18-E 28-C
9-C 19-E 29-A
10-E 20-A 30-B

Bölüm 18**Türk Kurtuluş Savaşı**

Test - 1	Test - 2	Test - 3	Çıkış Sorular
1-B 11-C	1-A 11-E	1-D 11-A	1-C 11-E 21-C
2-E	2-E 12-D	2-A 12-D	2-D 12-A
3-D	3-E	3-D 13-C	3-E 13-C
4-E	4-A	4-D 14-B	4-D 14-D
5-E	5-E	5-B 15-E	5-A 15-C
6-D	6-C	6-D 16-B	6-E 16-B
7-D	7-A	7-A 17-B	7-D 17-A
8-C	8-E	8-A 18-C	8-C 18-D
9-D	9-A	9-B	9-E 19-A
10-D	10-C	10-C	10-A 20-A

Bölüm 19

Atatürk İnkılapları

Test – 1

- 1-B 11-C
- 2-B 12-B
- 3-D
- 4-C
- 5-D
- 6-B
- 7-B
- 8-D
- 9-B
- 10-A

Test – 2

- 1-C 11-C
- 2-B 12-B
- 3-B
- 4-A
- 5-A
- 6-E
- 7-B
- 8-B
- 9-D
- 10-A

Test – 3

- 1-A 11-D
- 2-A 12-D
- 3-B
- 4-C
- 5-D
- 6-A
- 7-E
- 8-A
- 9-E
- 10-A

Test – 4

- 1-C 11-A
- 2-D 12-D
- 3-D
- 4-E
- 5-D
- 6-A
- 7-D
- 8-E
- 9-D
- 10-C

Test – 5

- 1-B 11-B
- 2-A 12-D
- 3-B
- 4-A
- 5-E
- 6-D
- 7-B
- 8-B
- 9-E
- 10-C

Çıkış Sorular

- 1-B 11-C 21-D 31-B 41-B
- 2-B 12-E 22-D 32-E
- 3-B 13-C 23-E 33-E
- 4-C 14-E 24-C 34-C
- 5-B 15-B 25-D 35-D
- 6-A 16-A 26-C 36-B
- 7-E 17-D 27-D 37-C
- 8-D 18-B 28-B 38-C
- 9-A 19-C 29-C 39-D
- 10-E 20-E 30-E 40-C

Bölüm 20

Türkiye'nin Atatürk Dönemi Dış Politikası

Test – 1

- 1-C 11-A
- 2-C 12-E
- 3-D 13-E
- 4-B 14-C
- 5-D 15-D
- 6-B 16-D
- 7-D
- 8-C
- 9-E
- 10-D

ÖSS Soruları

- 1-D
- 2-D
- 3-E
- 4-A
- 5-D

Bölüm 21

Atatürk İlkeleri

Test – 1

- 1-D 11-C
- 2-D 12-A
- 3-E
- 4-E
- 5-A
- 6-A
- 7-A
- 8-B
- 9-C
- 10-B

Test – 2

- 1-A 11-B
- 2-A 12-D
- 3-C 13-E
- 4-E 14-A
- 5-C 15-D
- 6-A 16-B
- 7-B 17-E
- 8-E 18-C
- 9-C
- 10-C

Çıkış Sorular

- 1-A 11-E
- 2-D 12-A
- 3-B 13-E
- 4-A 14-C
- 5-D 15-B
- 6-A 16-B
- 7-B 17-A
- 8-B 18-E
- 9-C
- 10-B

Bölüm 22**Milli Güvenlik Bilgisi****Test – 1**

1-A 11-C
2-D 12-B
3-C
4-B
5-E
6-D
7-D
8-E
9-D
10-C

Test – 2

1-D 11-C
2-B 12-A
3-B
4-A
5-C
6-E
7-A
8-A
9-A
10-E

Test – 3

1-B 11-D
2-E 12-C
3-A 13-B
4-D 14-C
5-A 15-D
6-A 16-E
7-C 17-A
8-E 18-A
9-B
10-A

Çıkış Sorular

1-D 11-A 21-A
2-B 12-B 22-E
3-B 13-E 23-A
4-C 14-A 24-E
5-E 15-D 25-E
6-D 16-A 26-C
7-B 17-B
8-A 18-E
9-C 19-A
10-D 20-E

Genel Tarama Testi – 3

1-D 11-D 21-E
2-C 12-E 22-D
3-C 13-D 23-D
4-D 14-E 24-C
5-B 15-B
6-C 16-D
7-D 17-B
8-B 18-A
9-E 19-B
10-E 20-D

Genel Tarama Testi – 4

1-E 11-C 21-C
2-C 12-E 22-C
3-A 13-A 23-E
4-B 14-A 24-D
5-E 15-C
6-A 16-C
7-B 17-A
8-B 18-A
9-C 19-D
10-A 20-C

Genel Tarama Testi – 5

1-A 11-A 21-D 31-C
2-D 12-E 22-C
3-C 13-D 23-E
4-A 14-D 24-A
5-C 15-D 25-B
6-E 16-A 26-E
7-C 17-E 27-C
8-D 18-B 28-C
9-B 19-A 29-C
10-C 20-D 30-A

Genel Tarama Testi – 6

1-C 11-B 21-E 31-D 41-D
2-C 12-D 22-C 32-B 42-D
3-E 13-A 23-C 33-E 43-E
4-E 14-D 24-B 34-B 44-E
5-C 15-E 25-D 35-B 45-A
6-A 16-A 26-D 36-D 46-A
7-E 17-E 27-B 37-C 47-A
8-A 18-D 28-C 38-C
9-D 19-A 29-D 39-C
10-B 20-B 30-D 40-A